

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
हात्तीगौडा, काठमाडौं
बागमती प्रदेश, नेपाल ।

नगर वस्तुस्थिति विवरण
बुढानीलकण्ठ नगरपालिका

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका
हात्तीगौडा काठमाडौं ।

मन्तव्य

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ प्राप्त तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण गरी बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको नगर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी हस्तान्तरण गर्न पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको छ । यस विवरणले नगरपालिकालाई विभिन्न नीति तथा कार्यक्रमहरू बनाउन तथा तिनीहरूको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न आवश्यक जनसाङ्ख्यिक, सामाजिक र आर्थिक क्षेत्रका विश्वसनीय र समायानुकुल आधारभूत तथ्याङ्कहरू उपलब्ध हुने विश्वास लिएको छु ।

आजको एक्काईसौं शताब्दीमा तथ्याङ्कको भूमिका अत्यन्त महत्वपूर्ण रहेको छ । हरेक निर्णय गर्दा तथ्याङ्कलाई आत्मसाथ गर्नुपर्ने हुन्छ । तथ्याङ्क सङ्कलन र सङ्कलित तथ्याङ्कबाट तयार पारिएको प्रतिवेदन यस नगरपालिकाको योजना निर्माण प्रक्रियाको मेरुदण्ड नै हुने हामीले महसुस गरेका छौं । यस प्रतिवेदनले समस्त नगरको यथार्थ तथ्याङ्क थाहा पाउन सहजता प्रदान गर्नेछ र नगरको नीति तथा कार्यक्रम निर्माण, योजना तर्जुमा, क्षेत्रगत बजेट विनियोजन, आवधिक योजना निर्माण तथा नगरको विकासमा थप सुधार गर्नुपर्ने विषयवस्तुहरूमा सहजिकरण गर्नेछ भन्नेमा विश्वस्त छु । तथ्याङ्क र सूचक समावेश गरी प्रकाशन भएको हुँदा केही कमी कमजोरी हुन सक्छ । कमी कमजोरी तथा त्रुटि भए सुधार गर्दै जाने नै छौं । यसका नतिजाको अधिकतम प्रयोग गरी राय प्रतिक्रिया तथा सुझावहरू प्रदान गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछु ।

यो नगर वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने महत्वपूर्ण कार्यमा राय सुझाव दिनुहुने यस नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू, कार्यपालिका सदस्यहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण महाशाखा/शाखा प्रमुखहरू लगाएत सम्पूर्ण कर्मचारीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

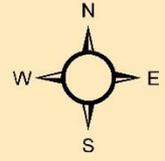
.....

मिठाराम अधिकारी

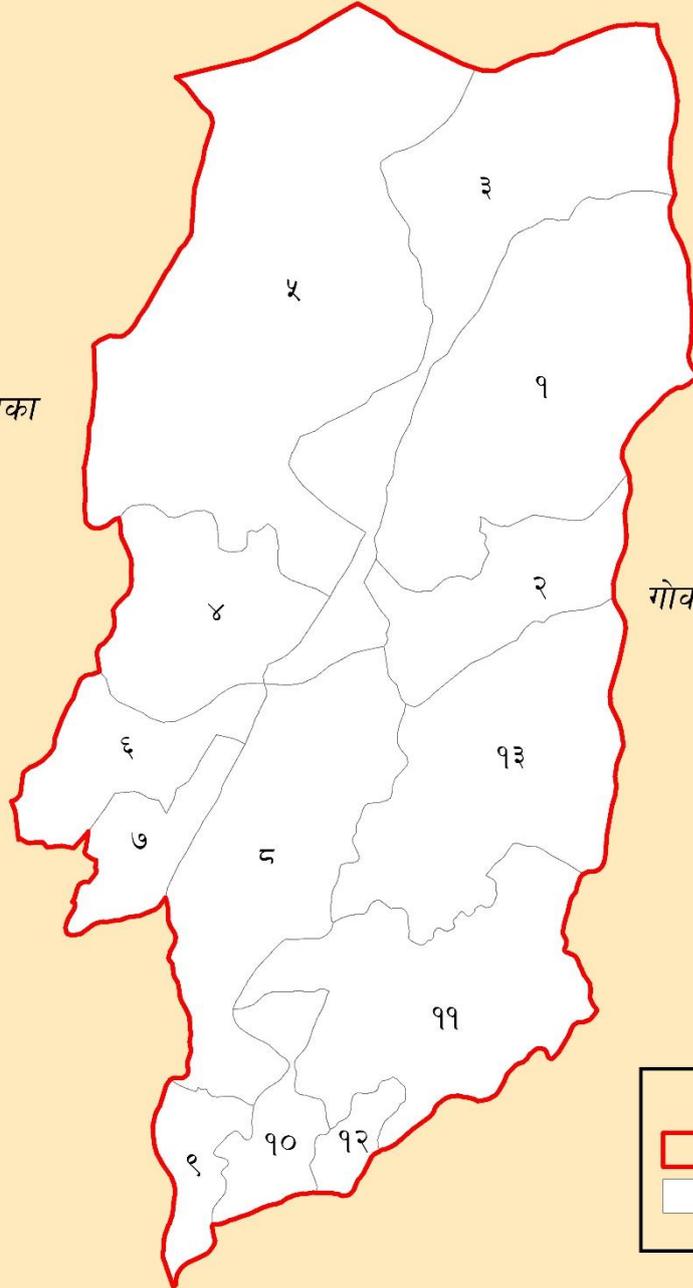
नगर प्रमुख

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका

शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज

टोखा नगरपालिका

गोकर्णेश्वर नगरपालिका

काठमाडौं महानगरपालिका

संकेत

- पालिका सिमाना
- वडा सिमाना

0 0.25 0.5 1 1.5 2 Miles

विषयसूची

विषयसूची.....	५
तालिका सूची.....	९
रेखाचित्र सूची :	१२
खण्ड एक: परिचय.....	१
नगरपालिकाका परिचय.....	१
प्रशासनिक विभाजन.....	२
बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाबाट पारित भएका कानुनको विवरण.....	३
चिनारी तथा नामाकरण.....	८
बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको विशेषताहरू.....	८
धरातलीय अवस्था.....	९
जलवायु तथा हावापानी.....	९
वनस्पति तथा वन्यजन्तुहरू.....	९
धार्मिक, पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक स्थलहरू.....	९
चाई पर्व तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता.....	१४
नगरपालिकामा रहेको सम्भाव्यता, अवसर, चुनौति र समस्याहरू.....	१९
नगरपालिकामा कृषिको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू.....	१९
नगरपालिकामा व्यापार तथा व्यवसायको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू.....	१९
नगरपालिकामा पर्यटन विकासको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू.....	२०
नगरपालिकामा साँस्कृतिक पक्षको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू.....	२०
खण्ड २: घर तथा पारिवारिक विवरण.....	२१
घरको मुख्य प्रयोग.....	२१
घरको तला.....	२१
घरको आयु:.....	२१
आवासिय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार.....	२२
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धी विवरण:.....	२२
प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम.....	२२
बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएको विवरण:.....	२३
घरको स्वामित्व.....	२३
घरको जग.....	२५
घरको बाहिरी गारो.....	२६
घरको छानो.....	२८
घरको भुईँ.....	३०
परिवारमा खानेपानीको मुख्य स्रोत.....	३२
परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन.....	३३
परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत.....	३५
परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय.....	३७
परिवारमा उपलब्ध साधन/सुविधाहरू.....	३८
कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवारको विवरण.....	४०
परिवारमा अनुपस्थित विदेश.....	४१
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण.....	४१

अक्सर विदेश बसोवास गर्ने व्यक्तिको देश अनुसारको विवरण	४२
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश जानुको कारण अनुसारको विवरण	४२
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको गएको देश र जानुको कारण अनुसारको विवरण	४३
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको जाँदाको अवस्थामा उत्तिर्ण गरेको तह अनुसारको विवरण	४४
घर, जग्गामा महिलाको स्वामित्व	४४
मृत्यु सम्बन्धी विवरण	४५
मृत्यु भएका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण	४६
विगत १२ महिनामा मृत्यु भएको कारण	४७
१५ देखि ४९ वर्षका महिलाको मृत्यु हुँदाको अवस्था	४७
खण्ड ३: जनसांख्यिक विवरण	४८
जनसङ्ख्या र लैङ्गिक अनुपात	४८
जनघनत्व	५१
परिवार संख्या र परिवारको औसत आकार	५२
परिवारमूलीको नाता अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण	५२
परिवारको संरचना:	५३
उमेरगत जनसङ्ख्या	५३
उमेर समूहअनुसार जनसङ्ख्याको संरचना	५६
वृहत उमेर समूह अनुसार र विशेष उमेर अनुसारको जनसङ्ख्या	५८
उमेर अनुसार परिवारमूलीको संख्या	५९
नगरपालिकामा रहेका समुहकृत जातजाति अवस्था	६१
जातजातिको अवस्था	६१
मातृभाषाको अवस्था	६५
धर्म सम्बन्धी विवरण	६८
दोस्रो भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या	६९
पूर्वाको भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या	७०
नेपालमा बसोवास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकहरूको जनसङ्ख्या	७३
जनसङ्ख्याको वैवाहिक स्थिति	७४
पहिलो विवाह गर्दाको उमेर	७४
अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण	७६
खण्ड ४: जनसङ्ख्याको शैक्षिक स्थिति	७८
साक्षरता दर (५ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेरका)	७८
साक्षर जनसङ्ख्याको उत्तीर्ण गरेको तह सम्बन्धी विवरण	८२
५ वर्ष देखि २५ वर्ष सम्मका हाल स्कुल गईरहेका वा विगतमा गएको जनसङ्ख्याको विवरण	८३
अध्ययन गरेको क्षेत्र	८४
बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको शैक्षिक विवरण	८६
विद्यार्थी विवरण	८६
शिक्षक विवरण	८७
बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी विवरण	८७
नगरपालिकामा अवास्थित शैक्षिक सूचकहरू	८७
खण्ड ५: बसाईसराई सम्बन्धी विवरण	८९
जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या	८९
जन्मेको देश	९०
पछिल्लो पटक बसाई सरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या	९१
मुलुकभित्रकै अर्को स्थानबाट यस स्थानमा बसोवास गर्न आउनुको कारण	९२

यस अधिको बसोवास भएको देश.....	९५
विदेशबाट यस स्थानमा बसोवास गर्न आउनुको कारण.....	९६
खण्ड ६: प्रजनन सम्बन्धी विवरण.....	१००
जीवनकाल भरि जन्माएका बच्चाको संख्या ९८५० अनुसारको महिला संख्या.....	१००
महिलाको उमेर समूह अनुसार जीवितै जन्मिएका, जीवितै जन्मिएर मरेका र हालसम्म जीवित बच्चाहरूको संख्या.....	१०१
विगत १२ महिनामा जिवितै बच्चाहरू जन्माएका महिलाहरूको संख्या र जिवितै जन्मिएका बच्चाहरूको संख्या.....	१०२
उमेरगत प्रजनन दर र कुल प्रजनन दर ९८५० अनुसारको चर्चतर्पित चर्चतर्पित.....	१०३
खण्ड ७: आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण.....	१०४
आर्थिक काम गरेको अवधि.....	१०४
आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण.....	१०५
आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या.....	१०७
आर्थिक कामको औद्योगिक क्षेत्र वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या.....	१०८
आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसारको विवरण.....	१११
आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विवरण.....	१११
आर्थिक काम नगर्नुको कारण.....	११२
१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोवासको स्थिति.....	११२
पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था.....	११३
खण्ड ८: कृषि सम्बन्धी विवरण.....	११४
कृषि सम्बन्धी विवरण.....	११४
जग्गाको उपभोग.....	११५
जग्गाको उपयोग.....	११५
पशुपन्छीको विवरण.....	११६
कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण.....	११६
बालीमा लाग्ने मुख्य मुख्य रोग/किरा.....	११७
खण्ड ९: स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण.....	१२१
स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित जानकारी.....	१२१
स्वास्थ्यसंस्थाबाट प्रदान गरिने आधारभुत स्वास्थ्य सेवा.....	१२१
राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम.....	१२३
विपन्न नागरिक औषधी उपचार.....	१२३
खण्ड १०: विविध.....	१२४
बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी विवरण.....	१२४
खेलकूद र मनोरञ्जन.....	१२४
बुढानीलकण्ठ नरपालिका मार्फत आ.व. ०८०/८१ म सम्पन्न भएका योजनाहरू.....	१२५
विपत् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण.....	१२६
अन्य संरक्षित पानी, मुहान, भौतिक संरचना, शवदाहस्थल र सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण.....	१२६

अनुसूचीहरू	१३२
अनुसूची १ : नगरपालिकाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विवरण	१३२
अनुसूची २ नगरपालिका र वडाको उमेर समुह अनुसार जनसङ्ख्या	१३४
अनुसूची ३ : परिवारमा अनुपस्थित (विदेश अक्सर बसोबास गर्ने) व्यक्ति गएको देश र गएको कारण	१४७
अनुसूची ४: परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्ति र विदेश जाँदा उत्तीर्ण गरेको तह अनुसार विवरण	१४९
अनुसूची ५: अपाङ्गताको प्रकार र उमेरसमूहअनुसार अपाङ्गताको विवरण	१५१
अनुसूची ६: वडा अनुसार साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण	१५३
अनुसूची ७: अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण प्रतिशतमा	१५५
अनुसूची ८: ५ देखि २५ वर्ष सम्मका हाल तथा विगतमा स्कुल गए नगएको विवरण	१५८
अनुसूची ९: समूहकृत देशहरूको नाम र सो अर्न्तगत राखिएका देशको नाम	१६०
अनुसूची १०: औद्योगिक तथा व्यापार, व्यवसाय सम्बन्धी वडागत अवस्था	१६२
अनुसूची ११: व्यवसायिक गाई, भैसी, बाखा, बंगुर तथा कुखुरा फार्मको विवरण	१६५
अनुसूची १२: प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	१६७
अनुसूची १३: नगरपालिकामा रहेका विभिन्न समितिहरू	१६८
अनुसूची १३: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न महाशाखा/शाखाहरूको इमेल	१७०
अनुसूची १४: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका शाखा, निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण र सम्पर्क	१७१
अनुसूची १५: सर्वेक्षण टोलीका सदस्यहरू (विपद् पश्चात् तत्काल परिचालन हुनका लागि)	१७३
अनुसूची १६: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्स सेवाको सम्पर्क नम्बरहरू	१७३
अनुसूची १७: दमकल ईकाईमा रहेका जनशक्तिहरूको विवरण	१७३
अनुसूची १८: वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	१७४
अनुसूची १९: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका अर्न्तगत रहेका खुल्ला स्थानको विवरण	१७५
अनुसूची २०: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका कार्यक्षेत्र भएका सहकारी संस्थाको विवरण	१७६
अनुसूची २१ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भित्र रहेका युवा क्लबहरूका विवरण	१८२
अनुसूची २२ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिका अन्तरगत रहेका तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण	१८४
अनुसूची २३ : नगरपालिकाभित्रका आधारभूत ष्चकत ब्म तालिम प्राप्त व्यक्तिहरू	१८६
अनुसूची २४: विद्यालयस्तरीय प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त व्यक्तिहरू	१९१
अनुसूची २५ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिका दर्ता भएका पशुसेवा सम्बन्धि व्यवसायिक फर्महरू	१९२
अनुसूची २६ : होटल, रिसोर्ट, रेष्टुरेन्ट तथा होमस्टे सम्बन्धि विवरण	१९५
अनुसूची २७: सार्वजनिक भवनहरूको विवरण	१९८
अनुसूची २८: नगरपालिका कार्यालयका पदाधिकारी/कर्मचारीको शाखागत विवरण	२००
अनुसूची २९: नगरपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण	२०७
अनुसूची ३०: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका सुरक्षा निकायहरूको विवरण	२१०
अनुसूची ३१ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विवरण	२११
अनुसूची ३२: शैक्षिक सत्र २०८१ मा सामुदायिक विद्यालयको आधारभूत तहमा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थी	२१५
अनुसूची ३३: विपद् व्यवस्थापन तथा आपतकालीन योजना सम्बन्धी जानकारी	२१६
अनुसूची ३४: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका विद्यालयको नाम	२१८
सामुदायिक विद्यालयको नाम, ठेगाना तथा प्रधानाध्यापकको नाम र सम्पर्क नम्बर	२१८
संस्थागत विद्यालयको नाम तथा प्रिन्सिपलहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर	२२०
धार्मिक विद्यालयको नाम	२२९
References:	२४१

तालिका सूची

तालिका १ : बडा कार्यालयसम्बन्धी विवरण.....	२
तालिका २: साविक गा.वि.स.को बडा र हालको बडा सम्बन्धी विवरण.....	२
तालिका ३ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको विस्तृत विवरण (राजपत्रमा प्रकाशित तथ्याङ्क अनुसार).....	३
तालिका ४: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाबाट पारित भएका कानूनको विवरण.....	३
तालिका ५ : धार्मिक तथा ऐतिहासिक तथा पर्यटकिय स्थलहरूको विवरण.....	११
तालिका ६: प्रमुख गुम्बाहरूको विवरण.....	१२
तालिका ७ : स्थानीय चाडपर्व तथा जात्राहरूको विवरण.....	१५
तालिका ८ : घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको विवरण (% मा).....	२१
तालिका ९ : घरको तला अनुसारको विवरण (% मा).....	२१
तालिका १०: घरको आयु अनुसारको विवरण (% मा).....	२२
तालिका ११ : आवासिय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवारको विवरण (% मा).....	२२
तालिका १२: बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धी विवरण (% मा).....	२२
तालिका १३: प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम लिएको परिवार तथा जनसङ्ख्या विवरण (% मा).....	२३
तालिका १४ : बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएका परिवारको विवरण (% मा).....	२३
तालिका १५ : घरको स्वामित्व अनुसार परिवार संख्या.....	२३
तालिका १६ : प्रयोग गरेको घरको जगको बनोट अनुसार परिवार संख्या.....	२६
तालिका १७: आवासीय एकाइको बाहिरी गारोको बनोट अनुसार परिवार संख्या.....	२७
तालिका १८ : घरको छानाको बनोट अनुसार परिवारको संख्या.....	२८
तालिका १९ : घरको भुईँको बनोट अनुसार परिवार संख्या.....	३०
तालिका २० : खानेपानीको मुख्य स्रोत अनुसार परिवार संख्या.....	३२
तालिका २१ : परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या.....	३३
तालिका २२ : परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत अनुसार परिवार संख्या.....	३५
तालिका २३ : परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवार संख्या.....	३७
तालिका २४ : घरायसी साधन/सुविधा अनुसारको परिवार संख्या.....	३८
तालिका २५ : परिवारले सञ्चालन गरेको कृषि बाहेक साना घरेलु व्यवसाय अनुसारको विवरण.....	४०
तालिका २६ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश.....	४१
तालिका २७ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश जाँदाको उमेर तथा लिङ्ग अनुसारको विवरण.....	४१
तालिका २८ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको लिङ्ग तथा देश अनुसारको विवरण.....	४२
तालिका २९ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको लिङ्ग तथा कारण अनुसारको विवरण.....	४२
तालिका ३० : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश गएको देश, लिङ्ग तथा कारण अनुसारको विवरण.....	४३
तालिका ३१ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्ति र विदेश जाँदा उत्तीर्ण गरेको तह अनुसार विवरण.....	४४
तालिका ३२: मृत्यु भएका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण.....	४६
तालिका ३३: मृत्यु भएका व्यक्तिको मृत्युको कारण.....	४७
तालिका ३४ : परिवार संख्या, जनसङ्ख्या तथा लैङ्गिक अनुपात.....	४८
तालिका ३५: परिवारमूलीको नाता अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण.....	५२
तालिका ३६ : परिवारको संरचनागत विवरण.....	५३
तालिका ३७ : उमेरगत (Single Year) जनसङ्ख्या.....	५३
तालिका ३८: नगरपालिकामा उमेर समुहअनुसार जनसङ्ख्या.....	५७
तालिका ३९: बृहत उमेर समुहअनुसारको जनसंख्या.....	५८

तालिका ४० : विशेष उमेर समुह अनुसारको जनसङ्ख्या	५९
तालिका ४१ : उमेर समुह अनुसार परिवारमूलीको संख्या र प्रतिशत	५९
तालिका ४२ : नगरपालिकामा रहेका समुहकृत जातजातिको संख्या र प्रतिशत	६१
तालिका ४३ : नगरपालिकामा जातजाति अनुसारको जनसङ्ख्या	६१
तालिका ४४ : नगरपालिकामा बोलिने मातृभाषा अनुसारको जनसङ्ख्या	६५
तालिका ४५ : नगरपालिकामा धर्म अनुसारको जनसङ्ख्या	६८
तालिका ४६ : नगरपालिकामा बोलिने दोस्रो भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या	६९
तालिका ४७ : नगरपालिकामा बोलिने पूर्वाको भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या	७०
तालिका ४८ : नगरपालिकामा बसोबास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकको जनसङ्ख्या	७३
तालिका ४९ : वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसङ्ख्या	७४
तालिका ५० : दश वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसङ्ख्याको पहिलो विवाह गर्दाको उमेर	७५
तालिका ५१ : अपाएँता सम्बन्धी विवरण	७६
तालिका ५२ : अपा-ताको प्रकार अनुसारको जनसङ्ख्या	७६
तालिका ५३ : साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण	७८
तालिका ५४ : साक्षर जनसङ्ख्याले उत्तीर्ण गरेको तह	८२
तालिका ५५ : हाल स्कूल गईरहेका वा विगतमा गएको जनसङ्ख्याको विवरण	८४
तालिका ५६ : अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण	८५
तालिका ५७ : विद्यालयसम्बन्धी विवरण	८६
तालिका ५८ : नगरपालिकामा रहेका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको विवरण	८६
तालिका ५९ : शिक्षक विवरण	८७
तालिका ६० : बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी विवरण	८७
तालिका ६१ : शैक्षिक सूचकहरु	८७
तालिका ६२ : वि.सं. २०८० सामुदायिक विद्यालयको विद्यार्थी विवरण	८८
तालिका ६३ : नगरपालिकाको जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या	८९
तालिका ६४ : विदेश जन्म भएकाहरु जन्म भएको देश अनुसारको जनसंख्या वितरण	९१
तालिका ६५ : पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या	९२
तालिका ६६ : अर्को पालिका र अर्को जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण	९३
तालिका ६७ : यस अघिको बसोबास विदेश हुनेहरुको यस अघि बसोबास गरेको देश	९६
तालिका ६८ : यस अघिको बसोबास विदेश हुनेको यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण	९७
तालिका ६९ : १५ वर्ष देखि ४९ वर्षको महिलाले अहिलेसम्म जिवित जन्माएको बच्चाको संख्या र महिलाको उमेर समूहको आधारमा महिलाको संख्या	१००
तालिका ७० : १५ देखि ४९ वर्षको महिलाले अहिलेसम्म जन्माएका जीवित बच्चाहरु, जीवित जन्मेर मरेका बच्चाहरु र अहिलेसम्म जीवित रहेका बच्चाहरुको संख्या	१०१
तालिका ७१ : १५ वर्ष देखि ४९ वर्षको महिलाले विगत १ वर्षमा जिवित जन्माएको बच्चाको संख्याको आधारमा उमेर समूह अनुसार महिलाको संख्या	१०२
तालिका ७२ : उमेर विशिष्ट प्रजनन दर	१०३
तालिका ७३ : आर्थिक काम गरेको अवधिको आधारमा जनसंख्याको वितरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी)	१०४
तालिका ७४ : आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नता अनुसारको जनसंख्या वितरण	१०६
तालिका ७५ : आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य पेशा अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)	१०७
तालिका ७६ : आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)	११०
तालिका ७७ : आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)	१११
तालिका ७८ : आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)	११२
तालिका ७९ : आर्थिक काम नगर्नुको कारण अनुसार जनसंख्याको वितरण (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)	११२
तालिका ८० : वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोबासको स्थिति	११३
तालिका ८१ : पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था	११३
तालिका ८२ : कृषक संख्या, चलन गरेको जग्गाको क्षेत्रफल, कित्ता संख्या र सिंचित क्षेत्रफल	११४

तालिका ८३ : कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको उपभोग	११५
तालिका ८४ : कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको उपयोग.....	११५
तालिका ८५ : पाल्तु चौपाया र पन्छीको संख्या र कृषक परिवार.....	११६
तालिका ८६ : विभिन्न बालीमा क्षति गर्ने मुख्य मुख्य रोग, लक्षण तथा व्यवस्थापन विधि.....	११७
तालिका ८७: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण	१२१
तालिका ८८ : नगरपालिका भित्र विद्यमान प्रमुख १० स्वास्थ्य समस्याहरु	१२२
तालिका ८९ : जनस्वास्थ्य महाशाखा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण.....	१२२
तालिका ९० : खोप सेवा प्राप्त गर्नेहरुको संख्या.....	१२३
तालिका ९१ : विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम अन्तर्गत सिफासि गरिएका रोग र विरामहरुको संख्या.....	१२३
तालिका ९२ : नगरपालिकाभित्र रहेको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विवरण.....	१२४
तालिका ९३: खेलकुद मैदान तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण.....	१२४
तालिका ९४ : आ.व. ०८०/८१ म सम्पन्न भएका योजनाहरु	१२५
तालिका ९५: संरक्षित पानी मुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	१२६
तालिका ९६: शवदाहस्थल सम्बन्धी विवरण	१२७
तालिका ९७: सरकारी सार्वजनिक जग्गाहरुको विवरण.....	१२८

रेखाचित्र सूची :

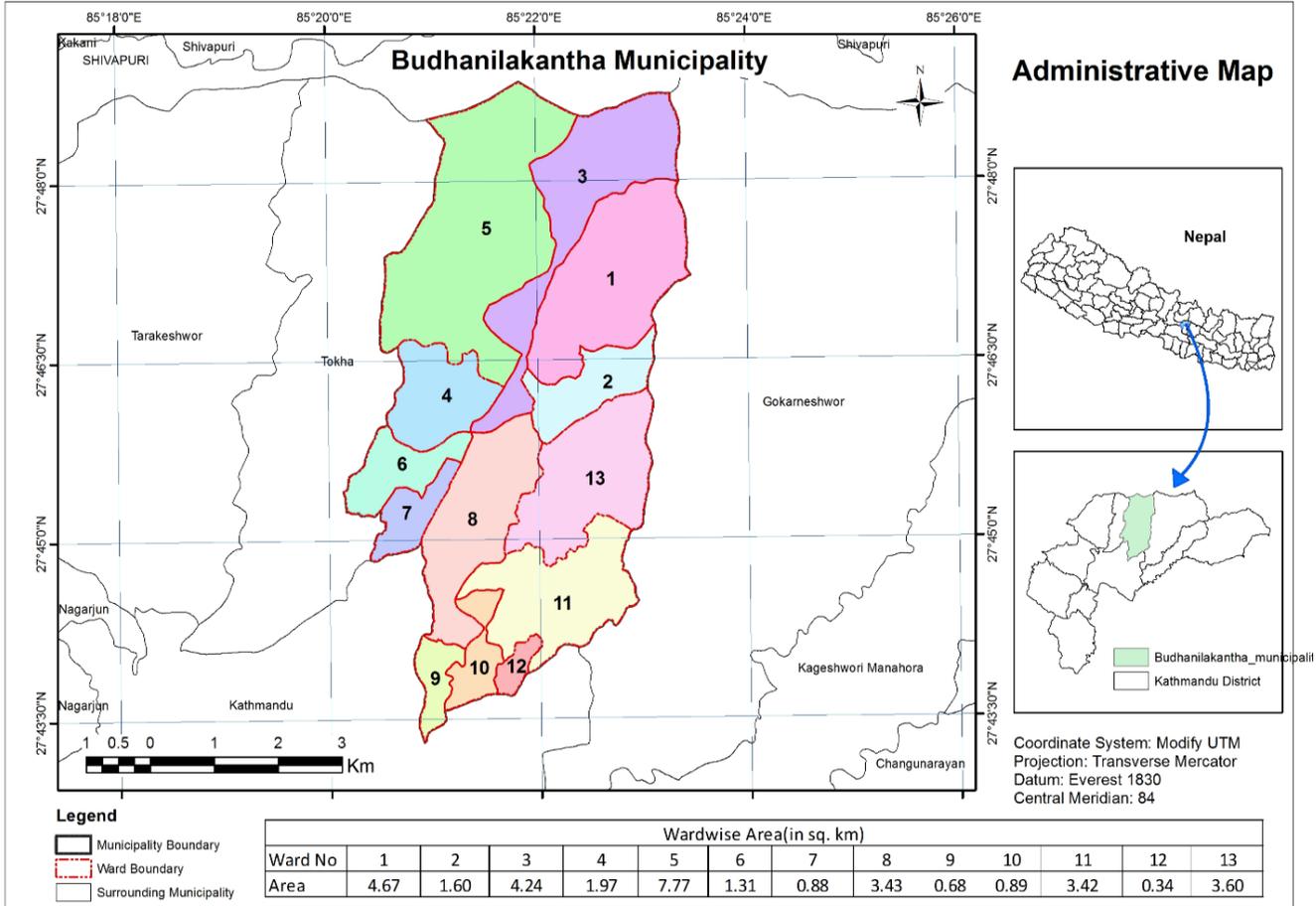
रेखाचित्र १ : वडा अनुसार घरको स्वामित्व आफ्नै भएका परिवार प्रतिशतमा	२४
रेखाचित्र २: नगरपालिकामा घरको स्वामित्व अनुसार परिवार प्रतिशतमा	२५
रेखाचित्र ३ : नगरपालिकामा घरको जग अनुसार परिवार प्रतिशतमा	२५
रेखाचित्र ४ : नगरपालिकामा घरको बाहिरी गारो अनुसार परिवार प्रतिशतमा	२८
रेखाचित्र ५: नगरपालिकामा घरको छानोको प्रकार अनुसार परिवार प्रतिशतमा	२९
रेखा चित्र ६: नगरपालिकामा घरको भुईको बनौट अनुसार परिवार प्रतिशतमा	३१
रेखा चित्र ७: नगरपालिकामा खानीपानीको मुख्य स्रोत अनुसार परिवार प्रतिशतमा	३३
रेखाचित्र ८ : नगरपालिकामा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार प्रतिशतमा	३४
रेखाचित्र ९ : नगरपालिकामा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत अनुसार परिवार प्रतिशतमा	३६
रेखाचित्र १०: नगरपालिकामा परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवार प्रतिशतमा	३८
रेखाचित्र ११ : वडा अनुसार घरायसी सेवा/सविधा प्रयोग गर्ने परिवार प्रतिशतमा	४०
रेखाचित्र १२ : अनुपस्थित परिवार (विदेश) प्रतिशत र पुरुष तथा महिलाको प्रतिशत	४१
रेखाचित्र १३: महिलाको स्वामित्वमा रहेको घर जग्गाको विवरण	४५
रेखाचित्र १४ : मृत्यु भएका पुरुष तथा महिलाको प्रतिशत	४५
नक्सा १५: बुढानीलकण्ठनगरपालिकाको वडा अनुसारको जनसंख्या वितरण	५०
रेखाचित्र १६: वडा अनुसार २०६८ र २०७८ को जनसंख्या	४९
रेखाचित्र १७ : नगरपालिका र वडा अनुसारको लैङ्गिक अनुपात	४८
रेखाचित्र १८: नगरपालिकाको जनसंख्या पिरामिड	५६
रेखाचित्र १९: लिङ्ग अनुसार परिवारमुली प्रतिशतमा (कुल परिवार संख्याको)	६०
रेखाचित्र २०: नगरपालिकामा रहेको प्रमुख १० जातजातिको प्रतिशत	६५
रेखाचित्र २१: नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच मातृभाषाको प्रतिशत	६८
रेखाचित्र २२: नगरपालिकामा धर्म अनुसारको प्रतिशत	६८
रेखाचित्र २३: वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्या प्रतिशतमा	७४
रेखाचित्र २४: दश वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्याको पहिलो विवाह गर्दाको उमेर प्रतिशतमा	७५
रेखाचित्र २५: अपा-ताको प्रकार अनुसारको जनसंख्याको प्रतिशत	७७
रेखाचित्र २६: नगरपालिकाको २०६८ र २०७८ को साक्षरता दर प्रतिशतमा	७८
नक्सा २७ : वडा अनुसार महिलाको साक्षरता दर	८०
रेखाचित्र २८: वडा अनुसार साक्षरता दर प्रतिशतमा	८२
रेखाचित्र २९: नगरपालिकाका साक्षर जनसङ्ख्याले उत्तीर्ण गरेको तह प्रतिशतमा	८३
रेखाचित्र ३०: नगरपालिकाका हाल स्कुल गएको वा नगएको प्रतिशतमा	८४
रेखाचित्र ३१: अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण	८५
रेखाचित्र ३२: नगरपालिकाको जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या प्रतिशतमा	९०
रेखाचित्र ३३: अर्को पालिका र जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण प्रतिशतमा	९५
रेखाचित्र ३४: विदेशबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण प्रतिशतमा	९९
रेखाचित्र ३५: उमेर विशिष्ट प्रजनन दरको प्रवृत्ति	१०३
रेखाचित्र ३६: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य पेशा अनुसारको विवरण प्रतिशतमा	१०८

खण्ड एक: परिचय

नगरपालिकाका परिचय

भौगोलिक अवस्थिति तथा राजनैतिक अवस्थिति

बागमती प्रदेश काठमाडौं जिल्लामा अवस्थित बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नेपाल सरकार, तत्कालीन सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको मिति २०७१ मङ्सिर १६ गतेको मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट चपली, भद्रकाली, खड्का भद्रकाली, चुनिखेल, महाङ्काल, विष्णु बुढानीलकण्ठ र कपन गरी ६ वटा गा.वि.स.हरू मिलाएर १९ वडामा विभाजन गरी प्रशासकीय हिसावले समायोजन गरिएको थियो । तर नेपाल सरकारको मिति २०७१ फाल्गुन २७ गतेको निर्णयले साविककै १९ वटा वडाहरूलाई १३ वटा वडाहरूमा पुनःसमायोजन गरी यसको अन्तिम प्रशासकीय ढाँचा तयार गरिएको हो । बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नेपालकै ऐतिहासिक

Data Source: Government of Nepal, Survey Department

नगरपालिकामध्येको एक नगरपालिका हो । बुढानीलकण्ठ नगरपालिका एक प्रसिद्ध धार्मिक नामबाट नामकरण भएको देशकै महत्वपूर्ण स्थानीय सरकार हो । नेपालको राजधानीमा अवस्थित काठमाडौं जिल्लाका ११ वटा स्थानीय सरकारमध्ये (महानगरपालिका बाहेक) जनसङ्ख्याको आधारमा सबैभन्दा ठुलो यस नगरपालिकाको उत्तरतर्फ नुवाकोट जिल्लासँग जोडिएको तथा शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिणमा काठमाडौं महानगरपालिकाको वडा नम्बर ३,४,६,७ र टोखा नगरपालिकाको वडा नम्बर ४ धापासी रहेको छ । त्यस्तै पश्चिमतर्फ टोखा नगरपालिका पर्दछ भने पूर्वतर्फ गोकर्णेश्वर नगरपालिका र काठमाडौं महानगरपालिकाको वडा नम्बर ६ सँग जोडिएको छ । काठमाडौं उपत्यकाका थुप्रै धार्मिक स्थलहरूमध्ये बुढानीलकण्ठ नगरपालिका पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ । उत्तरी भागमा शिवपुरीका फेदीमा रहेको यो स्थल शैव, वैष्णव, र बौद्ध धर्मालम्बीको आस्थाको क्षेत्र हो । आवासीय क्षेत्र धेरै रहेको यस नगरपालिकाको उत्तरतर्फ शिवपुरी पर्वत श्रृङ्खला लगायत हरियाली जङ्गल रहेको यस नगरपालिकामा भिरालो भूभाग पनि रहेको छ भने दक्षिणतर्फ समथर भूभाग रहेको र अधिकांश भूभाग बाक्लो बस्तीले ढाकेको छ । यस क्षेत्रबाट विष्णुमती, रूद्रमती, धोबीखोला, यज्ञमती जस्ता नदीखोलाहरू बगेर गएका छन् ।

यस नगरपालिकाभित्र प्रसिद्ध बुढानीलकण्ठ मन्दिर चण्डेश्वर मन्दिर, रूद्रेश्वर, भद्रकाली, पञ्चकन्या, शिव, कृष्ण जस्ता देवदेवीका मन्दिरहरू रहेका छन् । बौद्धमार्गीहरूका चर्चित सार्वजनिक गुम्बा श्री डाङ्ग्यूर भयाङ्गतेरा दाग्यालिङ गुम्बा, आनी गुम्बा लगायत बौद्ध मठहरू रहेका छन् । त्यस्तै, विभिन्न धर्मालम्बीहरूका आस्थाका केन्द्रहरू समेत रहेका छन् । विश्वमान चित्रमा यस बुढानीलकण्ठ

नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति २७ डिग्री ४३ मिनेट १९ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशदेखि २७ डिग्री ४८ मिनेट ५० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांश र ८५ डिग्री २० मिनेट ९ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरदेखि ८५ डिग्री २३ मिनेट २८ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ। यस नगरपालिकाको उचाइ समुन्द्री सतहदेखि १२८९ देखि २६९९ मिटरसम्म रहेको छ, भने कुल क्षेत्रफल ३४.८० वर्ग कि.मि. रहेको छ।

प्रशासनिक विभाजन

नेपाल सरकारको मिति २०७१ फाल्गुन २७ को निर्णयले साविककै १९ वडालाई १३ वडा मा पुनः समायोजन गरी यसको अन्तिम प्रशासकीय ढाँचा तयार गरिएको हो। बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नेपालकै ऐतिहासिक नगरपालिकामध्येको एक नगरपालिका हो। बुढानीलकण्ठ नगरपालिका एक प्रसिद्ध धार्मिक नामबाट नामकरण भएको देशकै महत्वपूर्ण स्थानीय सरकार हो। हाल यस नगरकार्यपालिकाको कार्यालय ८ नं. वडा गोल्फुटारमा रहेको छ। नगरपालिकाका वडा कार्यालय रहेको स्थान र स्वामित्व सम्बन्धी विवरणलाई तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका १ : वडा कार्यालयसम्बन्धी विवरण

वडा कार्यालय	कार्यालय रहेको स्थान	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
वडा नं. १	तौलुङ्ग	०१-४३७१६४७	bunapaward1@gmail.com
वडा नं. २	चपली घुम्ती	०१-४३७२७४६	bunapaward2@gmail.com
वडा नं. ३	नारायणस्थान	०१-४३७०१३१	bunapaward3@gmail.com
वडा नं. ४	पासिकोट	०१-४३७१४१९	bunapaward4@gmail.com
वडा नं. ५	विष्णुमति खोला, दुलालटोल	०१-४३७१३३६	bunapaward5@gmail.com
वडा नं. ६	खड्का भद्रकाली	०१-४३७०१४८	bunapa8ward@gmail.com
वडा नं. ७	हात्तीगौडा, डठूगाउँ	०१-४३७२८७१	bunapaward7@gmail.com
वडा नं. ८	गोल्फुटार	०१-४३७१०१५	bunapa8ward@gmail.com
वडा नं. ९	मन्डिखाटार, कुमारी मार्ग	०१-४३७२०६९	bunapaward9@gmail.com
वडा नं. १०	आकाशेधारा, कपन	०१-४८११४१२	bunapaward10@gmail.com
वडा नं. ११	शङ्करेडाँडा, कपन	०१-४८२०८२५	bunapaward11@gmail.com
वडा नं. १२	दुर्गा मन्दिर, कपन	०१-४८१२०६५	bunapaward12@gmail.com
वडा नं. १३	चुनीखेल	०१-५१२८०८४	bunapaward13@gmail.com

स्रोत: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, २०८१

तालिका २: साविक गा.वि.स.को वडा र हालको वडा सम्बन्धी विवरण

वडा कार्यालय	साविक गाविस हुँदाको वडा	स्थानीय निकाय हुँदाको वडा	स्थानीय तह हुँदाको वडा
चपली भद्रकाली	१,२,३,४,५	१	२
	६,७	२	
	८,९	३	
बुढानीलकण्ठ	१,२,३	४	३
	४,५,६	५	४
	७,८,९	६	५
खड्का भद्रकाली	१,२,३,४,५	७	६

वडा कार्यालय	साविक गाविस हुँदाको वडा	स्थानीय निकाय हुँदाको वडा	स्थानीय तह हुँदाको वडा
	६,७,८,९	८	७
महाङ्काल	१,२,३,४	९	८
	५,६,७	१०	९
	८,९	११	
आकासेधारा, कपन	३	१२	१०
	१	१४	१२
	४,५	१३	११
	२,६	१८	
	७,८,९	१९	
चुनिखेल	१,२,३	१५	१३
	४,५,६	१६	
	७,८,९	१७	

स्रोत: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, २०७५

तालिका ३: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको विस्तृत विवरण (राजपत्रमा प्रकाशित तथ्याङ्क अनुसार)

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस/नगरपालिका	क्षेत्रफल वर्ग (कि.मी.)
१	१	बुढानीलकण्ठ (१)	४.६७
२	२	बुढानीलकण्ठ (२,३)	१.६
३	३	बुढानीलकण्ठ (४)	४.२४
४	४	बुढानीलकण्ठ (५)	१.९७
५	५	बुढानीलकण्ठ (६)	७.७७
६	६	बुढानीलकण्ठ (७)	१.३१
७	७	बुढानीलकण्ठ (८)	०.८८
८	८	बुढानीलकण्ठ (९,१०)	३.४३
९	९	बुढानीलकण्ठ (११)	०.६८
१०	१०	बुढानीलकण्ठ (१२)	०.८९
११	११	बुढानीलकण्ठ (१३,१८,१९)	३.४२
१२	१२	बुढानीलकण्ठ (१४)	०.३४
१३	१३	बुढानीलकण्ठ (१५,१६,१७)	३.६
जम्मा			३४.८०

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाबाट पारित भएका कानूनको विवरण

नेपाल सरकारले घोषणा गरे अनुसार यस नगरपालिकामा पहिलो पटक २०७४ सालमा निर्वाचित जनप्रतिनिधि आएपछि यस नगरपालिकाबाट पारित भएका कानूनको विवरण तालिका ४ मा दिइएको छ।

तालिका ४: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाबाट पारित भएका कानूनको विवरण

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाबाट पारित भएका कानूनको विवरण

साल २०७५		कैफियत
क्र.सं	विवरण	
१.	सहकारी ऐन, २०७५	
२.	न्यायिक समिति (कार्यविधिसम्बन्धी) ऐन, २०७५	
३.	स्थानीय बजार व्यवस्थापन तथा उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी ऐन, २०७५	
४.	कर निर्धारण ऐन, २०७५	
५.	आर्थिक ऐन, २०७५	
६.	स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	
७.	बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	
८.	विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५	
९.	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	
१०.	संघ संस्था दर्ता कार्यविधि, २०७५	
११.	वडा कार्यालय सञ्चालन कार्यविधि, २०७५	
१२.	उपभोक्ता समिति गठन, आयोजना सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	
१३.	फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५	
१४.	नगर प्रहरी नियमावली, २०७५	
१५.	बजार अनिगमन निर्देशिका, २०७५	
१६.	शिक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५	
१७.	नगर कार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७५	
१८.	युवा तथा खेलकुद विकास निर्देशिका, २०७५	
१९.	करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि	
२०.	नगरसभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७५	
२१.	बुढानीलकण्ठ नगर कार्यपालिका (कार्य सम्पादन) नियमावली, २०७५	
२२.	भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७५	
२३.	टोल विकास संस्था (गठन तथा परिचालन) कार्यविधि, २०७५	

साल २०७६		
१.	आर्थिक ऐन, २०७६	
२.	विनियोजन ऐन, २०७६	
३.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७६	
४.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७६	
५.	महिला उद्यमशिल तालिम तथा रोजगार विकास समिति सञ्चालन कार्यविधि, २०७६	
६.	स्वास्थ्य संस्था दर्ता, अनुमति तथा नविकरणसम्बन्धी निर्देशिका, २०७६	
७.	जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण निर्देशिका, २०७६	
८.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको पदाधीकारीहरूको आचारसंहिता, २०७६	

साल २०७७		
१.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका नगर प्रहरी ऐन, २०७७	
२.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको वातावरण तथा प्रकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७७	
३.	आर्थिक ऐन, २०७७	
४.	विनियोजन ऐन, २०७७	
५.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७७	
६.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिका मर्मत सम्भार कोष सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	
७.	घर बहाल कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७	
८.	स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७७	
९.	सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	
१०.	विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको कार्यविधि, २०७७	
११.	महिला विकास समन्वय समिति कार्यविधि, २०७७	
१२.	बुढानीलकण्ठ पर्यटन बोर्ड (गठन तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७	
१३.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको कर्मचारीको आचारसंहिता, २०७७	
१४.	प्राङ्गारिक मल अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	
१५.	प्राङ्गारिक कौसी खेती प्रवर्द्धनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७७	

१६.	कृषि यान्त्रिकरण तथा कृषि औजार उपकरण प्रवर्द्धन सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७	
१७.	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार (नियन्त्रण) स्थानीय समिति गठन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७	
१८.	नगर युवा परिषद कार्यविधि, २०७७	

क्र.स	साल २०७८	
१.	आर्थिक ऐन, २०७८	
२.	विनियोजन ऐन, २०७८	
३.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको सहकारी नियमावली, २०७८	

क्र.स	साल २०७९	
१.	आर्थिक ऐन, २०७९	
२.	विनियोजन ऐन, २०७९	
३.	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका, २०७९	
४.	बु.न.पा. मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	
५.	बु.न.पा. होमस्टे सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९	
६.	बु.न.पा. नगर छात्रवृत्ति कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७९	
७.	बालबालिका सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	
८.	नगरपालिका विषयगत समिति (कार्यसञ्चालन) कार्यविधि, २०७९	
९.	विद्यालय लेखापरीक्षण कार्यविधि, २०७९	

क्र.स	साल २०८०	
१.	आर्थिक ऐन, २०८०	
२.	विनियोजन ऐन, २०८०	
३.	बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति (गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८०	
४.	खानेपानी सेवा (व्यवस्थापन तथा नियमन) ऐन, २०८०	
५.	जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०८०	
६.	सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०८०	
७.	प्रधानाध्यापक छनौट तथा पदस्थापन कार्यविधि २०८०	
८.	अल्ट्रासाउण्ड मेसिन सञ्चालन र व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	
९.	स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रयोगात्मक अभ्यास व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	
१०.	शिक्षक बैङ्क व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	
११.	अस्थायी एवं करारमा कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि स्वेच्छिक बिदाई योजनासम्बन्धी कार्यविधि २०८०	
१२.	विषयगत विभाग गठन तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०८०	
१३.	शैक्षिक उनननयन वर्ष कार्यान्वयन कार्यविधि २०८०	
१४.	नगर अस्पताल सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०	
१५.	घरपालुवा तथा सामुदायिक कुकुर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	
१६.	कपन बहुमुखी क्याम्पस सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	
१७.	लेखा समितिको कार्य सम्पादन कार्यविधि, २०८०	
१८.	नगर उद्यमशीलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०	
१९.	वृत्ति मार्गनिर्देशन कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०	
२०.	अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा कार्यविधि, २०८०	
२१.	एकल महिला सुरक्षा कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०८०	
२२.	सीप विकास तालिम सञ्चालन कार्यविधि, २०८०	
२३.	श्रम समन्वय समिति कार्यविधि, २०८०	
२४.	तेस्रो पक्ष मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०	७
२५.	दुध सङ्कलन केन्द्र सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि, २०८०	

चिनारी तथा नामाकरण

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका काठमाडौं जिल्लामा अवस्थित प्रसिद्ध धार्मिक तीर्थस्थलले परिचित नगरपालिका हो । यो नगरपालिका काठमाडौं देखि उत्तरतर्फ शिवपुरी डाँडाको काखमा अवस्थित छ । यही देवस्थलको स्थानलाई बुढानीलकण्ठ पनि भनिन्छ । पौराणिक कथन अनुसार समुद्र मन्थन गर्दा बहुमूल्य रत्नहरु र अमृतसमेत उपलब्ध हुँदा भयङ्कर कालकूट विष अगाडि पर्न आएकोले देवता र असुरहरुबीच कोलाहल मच्चियो र भगवान् शिवले कोलाहललाई साम्य पार्न उक्त विष पान गर्नुभयो तर उक्त विष निल्न उपयुक्त नभएकोले आफ्नो घाँटीमा अड्काएर राख्नुभयो । विषको प्रभावले शिवको घाँटी नीलो भयो र किम्बदन्ती अनुसार त्यसैले उहाँलाई नीलकण्ठ भनियो । भगवान् बुढानीलकण्ठको मूर्ति निकै पुरानो हो तर यो कुन समयमा, कसले बनाएका हुन् सो कुराको कसैलाई ज्ञान छैन । किम्बदन्ती अनुसार एक जना किसानले आफ्नो खेत खन्दा उक्त मूर्तिको खुट्टाको औँलामा चोट लाग्न गई रगतसमेत देखेकाले पछि सो स्थानमा उत्खनन् गरी हेर्दा उक्त विशाल मूर्ति भेटिएको थियो । देवमाला वंशावलीमा उल्लेख भए अनुसार राजा श्रृषभदेवले बुढानीलकण्ठको स्थापना गरेका हुन् भन्ने कुरा उल्लेख छ तर उनले उत्खनन् गरी जमिनमुनिबाट वा कुनै सिल्पद्वारा बनाउन लगाई प्रतिष्ठित के गरेका हुन् स्पष्ट लेखिएको छैन । विक्रम संवत् ३९८ मा राजा मानदेव प्रथमले धेरै शिवलिङ्गहरुको स्थापना गरे भन्ने त छ तर नीलकण्ठबारे केही उल्लेख छैन । राजा प्रतापमल्लले बुढानीलकण्ठको उक्त भव्य मूर्तिलाई त्यहाँबाट हनुमानढोका दरबार लगी चोकमा राख्न एवं प्रतिस्थापन गर्न चाहन्थे । त्यतिकैमा राजालाई सपनामा यो मूर्ति यहाँबाट कहीं नलग्न, स्थानान्तरण नगर्नु र तिमी र तिम्रा उत्तराधिकारीहरुले यो मूर्तिको दर्शन पनि नगर्नु, गरेमा अनिष्ट हुनेछ भन्ने किम्बदन्ती छ । यसैले उनले हनुमानढोका दरबार परिसरमा बुढानीलकण्ठको प्रतिमूर्ति बनाउन लगाए र सो मूर्ति आजसम्म हनुमानढोका दरबार परिसरमा रहेको छ । त्यसै बेलादेखि नेपालका गद्दिनसिन राजालाई बुढानीलकण्ठको दर्शन वर्जित रहेको थियो । वर्तमान समयमा पनि बुढानीलकण्ठ भगवान्को नित्य पूजारीहरुबाट स्नान, श्रृङ्गारको साथै श्रीखण्ड, चन्दन, केशरी, जौ, तिल, अक्षता, फूल, दुबो चढाई धूप, दीप, नैवेद्य, प्रसादमा मनभोग, मालपुवा समेत मिष्ठान्नको भोग लगाएर पञ्चोपचार एवं विशेष अवसरमा पोदशोपचारले वैदिक विधिपूर्वक भगवान्को पूजा गर्छन् । दैनिक साँझ आरती हुन्छ र पूजाका लागि गुठीको व्यवस्थासमेत गरिएको छ । यस पवित्र तीर्थस्थलमा श्रावण महिनाभरका सोमवारहरु, कार्तिक शुक्लद्वादशी र वैशाख महिनाभर मेला लाग्ने चलन छ ।

श्रोत: नगर पाश्चित्र (२०७५), बुढानीलकण्ठ नगरपालिका

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको विशेषताहरु

- उत्तरतर्फ अग्लो हरियाली ४ कि.मी लामो महाभारत पर्वतीय श्रृङ्खलाको शोभायमान सौन्दर्य तथा हरियाली ग्रिन बेल्ट रहेको ।
- हिन्दु, बौद्ध र किराँत धर्मावलम्बीहरुको साझा आस्थाको केन्द्र, धार्मिक सहिष्णुताको अनुपम नमुना बुढानीलकण्ठ मन्दिर अवस्थित रहेको ।

- काठमाडौंको सभ्यता निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान दिने बाग्मती, विष्णुमती, रूद्रमती (धोवीखोला) जस्ता नदीहरूको उद्गमस्थल तथा जलाधार क्षेत्र रहेको ।
- काठमाडौं उपत्यकाको सबैभन्दा नजिकमा रहेको शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको ।
- नौलिङ्गेश्वरी भद्रश्री भद्रकाली, कपनगढी, खड्ग भद्रकाली, चुन्नीदेवी, पञ्चकन्या, गणेश, प्राचीन शिव मन्दिर, गुम्बाहरू जस्ता प्रसिद्ध दर्जनौं धार्मिक केन्द्रको अवस्थिति ।
- शिवपुरीबाबा, टोड्केबाबा लगायत विभिन्न योगी तपस्वीहरूको तपोभूमि तथा विपश्यना ध्यानकेन्द्र जस्ता योग साधनाका केन्द्रहरू रहेको ।
- प्रत्येक बस्तीमा बाटोको सञ्जाल भएको ।
- राष्ट्रिय निकुञ्जको काखमा शान्त र सुन्दर हावापानी भएको क्षेत्र ।
- न्युरो हस्पिटलको स्थापना ।
- बुढानीलकण्ठ स्कुल लगायत सयौं विद्यालय तथा शैक्षिक प्रतिष्ठानहरू सञ्चालनमा रहेको ।

धरातलीय अवस्था

काठमाडौंको बाहिरी भागमा अवस्थित यस नगरपालिका पहिला पहिला काँठको नामले परिचित थियो । काँठको परिभाषा अन्तर्गत शहरी व्यवसाय भन्दा फरक अर्थात् कृषि व्यवसायलाई नै प्राथमिकतामा राखिने गरिन्छ, र त्यो कृषि केही व्यापारिक प्रयोजन र केही निर्वाहमुखी गरी मिश्रित हुने गर्दछ । त्यसैकारण यो नगरपालिकाको नक्सामा भूभाग कृषिमा रहेको देखिन्छ । तर हाल यो भाग पूर्णतः कृषिमा मात्र नभएर बसोबाससँग पनि मिश्रित छ । यस नगरपालिकाको अवस्थिति उत्तरको शिवपुरी संरक्षण क्षेत्रसम्म फैलिएका कारण नगरपालिका भएर पनि यसमा झण्डै ४२ प्रतिशत भन्दा बढी भूभाग वनजङ्गल र बूट्यान छ । खासगरी दक्षिणी भागमा घना जनआवादी थपिदै नयाँनयाँ घर तथा आवास निर्माणले यस नगरपालिकाका बसाइँ सरेर आउनेको सङ्ख्या बढेको देखिन्छ । प्राय सबै साविकका खेती गरिने भू-भाग हाल आएर घर निर्माणमा परिवर्तन भएका छन् । माथिल्लो भागका भिराला पाखासमेत मानवीय निर्माणका चपेटामा परेका छन् । विगत दुई दशकयता यस क्षेत्रमा जनसङ्ख्याको तीव्र विस्तार भएको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा चैत महिनादेखि असोजको प्रारम्भसम्म गर्मी र असोजदेखि फागुनसम्म जाडो हुने भएकोले यहाँको हावापानी मौसमअनुसार विविध किसिमको रहेको छ । भौगोलिक विषमतायुक्त नगरपालिका भएकोले यहाँको उचाइ र अवस्थिति फरक फरक पाइन्छ । गृष्म र वर्षा ऋतुमा मनसुनी वर्षा हुने गर्दछ ।

जलवायु तथा हावापानी

यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिका गर्मीयाममा अधिकतम २४° देखि ३२° सेल्सियस र हिउँदमा न्यूनतम ०° देखि -२° सेल्सियससम्म तापक्रम पुग्ने गरेको पाइन्छ । वर्षभरिमा सरदर १२०० मिलिमिटरसम्म वर्षा हुने गर्दछ । मनसुनी वर्षाको प्रभावले सामान्यतया असारदेखि आश्विनसम्म कुल वर्षाको ८० प्रतिशतसम्म वर्षा हुने गर्दछ । मूलतः यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको हावापानी समशीतोष्ण प्रकारको छ ।

वनस्पति तथा वन्यजन्तुहरू

यस नगरपालिका जैविक विविधताले महत्वपूर्ण मानिन्छ । शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेकै कारणले गर्दा यस क्षेत्रमा विभिन्न प्रकारका वनस्पति तथा वन्यजन्तुहरू पाइन्छन् । यस क्षेत्रमा पाइने मुख्य जडिबुटीहरूमा लौठसल्ला, सुगन्धवाल, चिराइतो, जटामसी, धिसिंगरे, कुटकी, पाखनवेद, कुरिलो, सतिवयर, नुनढिकी, भ्याउ, पदमचाल, गुराँस, लप्सी, बेल आदि हुन् । तर यी जडिबुटीको व्यावसायिक प्रयोजनका हिसाबले प्रयोग भएको भने पाइँदैन । नगरमा पाइने मुख्य जनावरहरूमा सालक, चितुवा, भालु, बँदेल, दुम्सी, खरायो, स्याल, रतुवा मृग लङ्गुर, बाँदर आदि छन् भने चराचुरूङ्गीमा काग, परेवा, चिवे, कालिज, हुचिल, लाटोकोसेरा, भँगेरा, मैना, सुगा, बाज, ठेउवा, जुरेली, फिस्टा, तित्रा, बकुल्ला, चिल, गिद्ध, वनकुखुरा, ढुकुर जस्ता पक्षी पाइन्छन् । गोहोरो, सर्प, छेपारो, माउसुली जस्ता सरीसृप, भ्यागुतो जस्ता उभयचर, बिच्छी, फट्याङ्गा, वन मौरी, अरिङ्गाल, बारूलो र विभिन्न जातका अन्य किराहरू पाइन्छन् ।

धार्मिक, पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक स्थलहरू

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा प्रख्यात बुढानीलकण्ठ मन्दिर, काठमाडौंको उत्तर भेगमा अवस्थित छ । पुस्तौंपुस्तादेखि नै यस मन्दिरलाई एक प्रमुख धार्मिक तीर्थस्थलको रूपमा मानिदै आएको पाइन्छ । यहाँका मानिसहरूले आ-आफ्नो घर परिवारमा कुनै शुभकार्य विवाह, व्रतबन्ध, वा विशेष पूजा गर्दा सुरूमा भगवान विष्णुको दर्शन गरेर मात्र गर्ने चलन छ । यस मन्दिरको धार्मिक, साँस्कृतिक, पुरातात्विक महत्व बुझेर नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयले २०५३ मा बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति गठन गरेको थियो । वर्तमान कार्यसमितिले यस क्षेत्रलाई धार्मिक पुरातात्विक,

साँस्कृतिक, पर्यटकीय स्थल बनाउन र बुढानीलकण्ठ मन्दिरलाई विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत गर्न गुरुयोजना सहितको नीति अख्तियारी गरेको छ । मुलुकको राजधानीमा अवस्थित रहेको यस बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई धार्मिकरूपले मात्रै नभई पर्यटकीय हिसाबले समेत विकास गर्न सकिने सम्भावना प्रचुर छ । यस क्षेत्रमा सुन्दर उपत्यकाको दृश्यावलोकन गर्न मिल्ने चिसिनेको भरना स्थल, वनभोज स्थल, पार्क, हाइकिङ, साइक्लिङ्ग, शिवपुरी बागद्वार पदमार्ग लगायत छन् । बुढानीलकण्ठ देखि शिवपुरीको टापुमा रहेको शिवपुरी महादेवस्थानसम्म केबुलकार सञ्चालन गर्न सकिन्छ । संसारमा पाइने धेरै प्रजाति मध्येका पुतली शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्जमा पाइन्छन् । यसलाई व्यवस्थित गर्न सके पर्यटन व्यवसाय, अनुसन्धानलाई समेत प्रोत्साहन गर्न सकिन्छ । यसका लागि अधिकार सम्पन्न बुढानीलकण्ठ विकास कोष गठन गरी मन्दिरको एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गरी वृहत बुढानीलकण्ठ गुरुयोजना बनाई अधि बढनुपर्ने आवश्यकता छ । अनि मात्र यसलाई विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत गरी विश्वभरका हिन्दु बौद्धमार्गीहरूको धार्मिक सङ्गमस्थल बनाउन सकिन्छ । धार्मिक स्थलको वर्णन गर्दा काठमाडौंको उत्तरखण्डमा शत?द्र भगवानको खोज भइरहेको कथन छ । १० मिनेट पैदल हिँडेपछि एक ऐतिहासिक मन्दिर भेटिन्छ । भारतका तीर्थ यात्रीहरूको भनाइअनुसार यसलाई बद्रीनाथको शिर मानिन्छ । त्यसैले लाखौंलाख भारतीय तीर्थयात्रीहरू यहाँ आउने गर्दछन् । यस क्षेत्रमा धेरै मठ मन्दिरहरू छन् । बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समितिअर्न्तगत पर्ने महत्वपूर्ण धार्मिक स्थलहरूमध्ये बुढानीलकण्ठ विष्णुनारायण भगवानको मन्दिर एक महत्वपूर्ण मन्दिर हो । एउटै शीलाबाट निर्मित यो मूर्ति विश्वको एक अदभूत हरिहर भगवानको मूर्ति हो । पर्यटकको आकर्षण काठमाडौंको महाराजगञ्जबाट अलिकति पर बाँसवारी भरेपछि छुट्टै खालको सौन्दर्यको आभास हुन्छ । शिवपुरीको स्वच्छ हावाको स्पर्श पाउने बित्तिकै जो सुकैले महसुस गर्छन्, काठमाडौंमा पनि यति स्वच्छ हावा बहने ठाँउ छ ? यस क्षेत्रका मठ मन्दिर भञ्ज्याङ चौतारीले स्वदेशीदेखि विदेशी पर्यटकलाई समेत उत्तिकै आकर्षण गरेको छ । बुढानीलकण्ठ, टोखा, स्वास्थ्य निवास, तारेभीर, नारायण डाँडा, पानी मुहान, विष्णुमती, विष्णुद्वार सपनातीर्थ, लगायत ठाँउहरूमा आजभोलि पर्यटकको बाक्लो उपस्थिति हुने गर्दछ । पछिल्ला वर्षहरूमा शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज घुमफिरका लागि आकर्षक गन्तव्य बनिरहेको छ । शिवपुरीवरिपरि ९५ किलोमिटर सडक बनेको छ । सरकारले पशुपतिनाथ मन्दिर, लुम्बिनी क्षेत्र जतिकै मान्यता बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई पनि दिएको छ । अझ हिन्दू र बौद्ध धर्म मान्नेहरूले बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई पर्यटकीय गन्तव्य बनाउन सकिन्छ भन्नेमा विशेष जोड दिएको पाइन्छ । बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई विश्व सम्पदा सूचीमा पार्नका लागि पहल भइरहेको छ । यही क्षेत्रमा नै अहिले अर्न्तराष्ट्रिय स्तरको क्रिकेट मैदान निर्माण भइरहेको छ भने पहिलापहिला यो क्षेत्रले धार्मिक

व्यवसाय, अनुसन्धानलाई समेत प्रोत्साहन गर्न सकिन्छ । यसका लागि अधिकार सम्पन्न बुढानीलकण्ठ विकास कोष गठन गरी मन्दिरको एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गरी वृहत बुढानीलकण्ठ गुरुयोजना बनाई अधि बढनुपर्ने आवश्यकता छ । अनि मात्र यसलाई विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत गरी विश्वभरका हिन्दु बौद्धमार्गीहरूको धार्मिक सङ्गमस्थल बनाउन सकिन्छ । धार्मिक स्थलको वर्णन गर्दा काठमाडौंको उत्तरखण्डमा शत?द्र भगवानको खोज भइरहेको कथन छ । १० मिनेट पैदल हिँडेपछि एक ऐतिहासिक मन्दिर भेटिन्छ । भारतका तीर्थ यात्रीहरूको भनाइअनुसार यसलाई बद्रीनाथको शिर मानिन्छ । त्यसैले लाखौंलाख भारतीय तीर्थयात्रीहरू यहाँ आउने गर्दछन् । यस क्षेत्रमा धेरै मठ मन्दिरहरू छन् । बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समितिअर्न्तगत पर्ने महत्वपूर्ण धार्मिक स्थलहरूमध्ये बुढानीलकण्ठ विष्णुनारायण भगवानको मन्दिर एक महत्वपूर्ण मन्दिर हो । एउटै शीलाबाट निर्मित यो मूर्ति विश्वको एक अदभूत हरिहर भगवानको मूर्ति हो । पर्यटकको आकर्षण काठमाडौंको महाराजगञ्जबाट अलिकति पर बाँसवारी भरेपछि छुट्टै खालको सौन्दर्यको आभास हुन्छ । शिवपुरीको स्वच्छ हावाको स्पर्श पाउने बित्तिकै जो सुकैले महसुस गर्छन्, काठमाडौंमा पनि यति स्वच्छ हावा बहने ठाँउ छ ? यस क्षेत्रका मठ मन्दिर भञ्ज्याङ चौतारीले स्वदेशीदेखि विदेशी पर्यटकलाई समेत उत्तिकै आकर्षण गरेको छ । बुढानीलकण्ठ, टोखा, स्वास्थ्य निवास, तारेभीर, नारायण डाँडा, पानी मुहान, विष्णुमती, विष्णुद्वार सपनातीर्थ, लगायत ठाँउहरूमा आजभोलि पर्यटकको बाक्लो उपस्थिति हुने गर्दछ । पछिल्ला वर्षहरूमा शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज घुमफिरका लागि आकर्षक गन्तव्य बनिरहेको छ । शिवपुरीवरिपरि ९५ किलोमिटर सडक बनेको छ । सरकारले पशुपतिनाथ मन्दिर, लुम्बिनी क्षेत्र जतिकै मान्यता बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई पनि दिएको छ । अझ हिन्दू र बौद्ध धर्म मान्नेहरूले बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई पर्यटकीय गन्तव्य बनाउन सकिन्छ भन्नेमा विशेष जोड दिएको पाइन्छ । बुढानीलकण्ठ क्षेत्रलाई विश्व सम्पदा सूचीमा पार्नका लागि पहल भइरहेको छ । यही क्षेत्रमा नै अहिले अर्न्तराष्ट्रिय स्तरको क्रिकेट मैदान निर्माण भइरहेको छ भने पहिलापहिला यो क्षेत्रले धार्मिक

तथा साँस्कृतिक महत्व मात्र बोकेको थियो । तर, अहिले भने खेलकुदका लागि पनि यो क्षेत्र चर्चित हुने क्रममा छ । बुढानीलकण्ठ क्षेत्रको विकासका लागि एउटा ठूलो धर्मशाला बनाउने, संस्कृत शिक्षा अध्ययन गर्न चाहनेहरूका लागी गुरुकुल स्थापना गर्नुका साथै भवन निर्माण र पार्कहरू पनि बनाउन सकेको खण्डमा नगरपालिकाको आय आर्जनमा समेत आर्थिक उन्नती हुन्छ । यस नगरपालिकामा धार्मिक, साँस्कृतिक र पर्यटकीय सम्भावना प्रचुर रूपमा मौजुदा छन । बुढानीलकण्ठ क्षेत्रमा विश्वकै सबभन्दा ठूलो एउटा शिला रहेको भगवान विष्णुको मूर्ति र मन्दिरले हरेक वर्ष लाखौं व्यक्तिलाई आकर्षित गरिरहेको छ । साथै यो क्षेत्र वरिपरि रुद्रेश्वर महादेव, शिवपुरी महादेव, भद्रकालीको मन्दिर, प्रख्यात नागीगुम्बा पनि रहेका छन् । एउटै नगरपालिकाभित्र यति धेरै धार्मिक, साँस्कृतिक र पर्यटकीय सम्पदाहरू हुनु चानचुने विषय होइन । यथोचित प्रचारप्रसार लगायत यस नगरपालिका भित्र धार्मिक पर्यटन विकासलाई द्रुत गतिमा अगाडि बढाउन सकेको खण्डमा बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको भविष्य उज्ज्वल रहेको छ । बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा प्रख्यात बुढानीलकण्ठ मन्दिरलगायत चण्डेश्वरी मन्दिर, भद्रकाली, पञ्चकन्या, शिव, कृष्ण, बौद्ध गुम्बा आदि थुप्रै धार्मिक, पर्यटकीय, पुरातात्विक तथा ऐतिहासिक मठमन्दिरहरूको साथै स्थानहरू रहेका छन्, जसलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिका ५ : धार्मिक तथा ऐतिहासिक तथा पर्यटकिय स्थलहरूको विवरण

क्र.सं.	वडा	पर्यटकिय गन्तव्य
१	१	शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज, बागद्वार, नागी गुम्बा, खप्तड बाँबा समाधि स्थल
२	२	नारनडाँडाँ, तारेभिर, पञ्चकन्या सामुदायिक वन, पञ्चकन्या मन्दिर, रुद्रेश्वर मन्दिर, कालिका पार्क, गायत्री पार्क
३	३	बुढानीलकण्ठ मन्दिर, गाम्चेन गुम्बा, शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज, ठूलो गाँउ, कृष्ण मन्दिर, पञ्चेश्वर मन्दिर
४	४	बुद्ध वाटिका, चण्डेश्वरी मन्दिर
५	५	शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज, विष्णुद्वार, डाँडाँ गाँउ, चिसिनी, इस्कोन
६	६	भद्रकाली मन्दिर, धरमपुर, गोर्खाली पुल पार्क, च्यासिडोल पार्क
७	७	तल्लो खत्रीगाँउ पार्क, डहुँगाँउ, पानचौर
८	८	जगन्नाथ मन्दिर, महाकाल मन्दिर, बाहुनडाडाँ पार्क
९	९	राधाकृष्ण मन्दिर, ज्येष्ठ नागरिक पार्क
१०	१०	शिद्धेश्वर मन्दिर, बालकुमारी मन्दिर, पञ्चकुमारी मन्दिर, पञ्चकन्या मन्दिर, अष्टभुजा मन्दिर
११	११	कपन गुम्बा, जगडोल, झण्डा पार्क, टाँपु वन, कृष्ण मन्दिर, राम मन्दिर, महाकाल मन्दिर, सेती देवी, पलाञ्चोक भगवती, विन्दावासिनि मन्दिर, चुनदेवी मन्दिर, सन्तोषी मन्दिर, बंगलामुखी मन्दिर
१२	१२	सोलु डाँडाँ, दुर्गा मन्दिर, शिव मन्दिर, बालकुमारी मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर
१३	१३	जगडोल, कौडोल, सापाटार, गाम्चा, टुपेक, टुशाल, भद्रकाली मन्दिर, चुनदेवी मन्दिर, गणेश मन्दिर

श्रोत: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका २०८१

नौलिन भद्रकाली मन्दिर

कालिका पार्कमा स्थापना गरिएको शिव मंदिर

विष्णु
द्वार

विष्णु
द्वारमा
राखिएको
शिवको मुर्ती

स्कोन राखिएको शिवको मुर्ती

तालिका ६: प्रमुख गुम्बाहरूको विवरण

क्र.सं	प्रमुख गुम्बाहरूको विवरण	स्थान / वडा नं
१	नागि गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- १
२	न्हेडुप सेडुप फून्चोलिङ गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- १
३	गुरूङ गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- २
४	तामाङ धो छेइस गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- २
५	सार्वजनिक गुम्बा (श्री डाग्यूर भयाङ्गतेरा दाग्यालिङ्ग गुम्बा)	बुढानीलकण्ठ- ३
६	छोरिङ गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ३
८	छापा दोर्जे डागुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ५
९	नाम्खा ख्योङज्योङ्ग गुम्बा	
१०	विष्णुमती भरना/डाँडागाउँ गुम्बा	
१३	होड्वाङ्जी गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- १०
१४	आनी गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ११
१५	कपनगुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ११ कपनगढी
१६	स्याल्पा गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ११ कपनगढी
१७	अमिताभ फाउन्डेसन	बुढानीलकण्ठ- ११ कपनगढी
१८	आनन्दसङ्घ फुल्हारी गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ११ जगडोल
१९	मुक्तिनाथ गुम्बा	बुढानीलकण्ठ- ११ जगडोल

चाई पर्व तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता

देशका अन्य भागमा जस्तै: यस नगरपालिकाका वासिन्दाहरूले पनि राष्ट्रिय चाडपर्वका साथै आफ्नो जाति र धर्म विशेषका चाडपर्वहरू र रीतिरिवाजहरू मान्दछन् । यस नगरपालिकामा हरेक धर्ममा विश्वास गर्ने मानिसहरूको बसोबास छ, भने जाति विशेष चाडपर्वहरू फरकफरक तरिकाले मनाउने गरेको पाइन्छ । परम्परागत रूपमा मनाइने चाडपर्वहरूमा दशैं, तिहार, हरितालिका तिज, रामनवमी, शिवरात्री, फागुपूर्णिमा, गुरुपूर्णिमा, बुद्धपूर्णिमा, भोटोजात्रा, लाखेनाच, भद्रकालीजात्रा, नागपञ्चमी, माघेसक्रान्ती, साउने संक्रान्ति, कृष्णजन्माष्टमी, चैतेदशैं, हरिशयनी एकादशी, हरीवोधनी एकादशी, कुशेऔंसी तथा अन्य चाडपर्वहरू परम्परागत रूपमा मनाइन्छ भने म्हा:पुजा, सिटि नखः, यमोरी पुन्ही, गठे मङ्गल, ल्होसार, सामा सकेवा आदि जाती विशेषमा मनाइने गरिन्छ । विशेषगरी यस नगरपालिकाका मुख्य हिन्दु धर्मावलम्बीहरूले दशैं तथा तिहार पर्व विशेष रूपमा मनाउने गर्दछन् । त्यसैगरी तिहारको सन्दर्भमा पौराणिक कथा अनुसार कार्तिक कृष्ण पक्ष अमावश्यक दिन देवी लक्ष्मीलाई कुवेर महाराजले दीप प्रज्वलित गर्दै आह्वान गरी ढुकुटी (तिजोरी) मा कैद गरेको हुनाले धनकी देवी लक्ष्मीलाई रिभाउन आ-आफ्नो क्षमताले भ्याए अनुसार वत्ती प्रज्वलित गरी पुजा अर्चना गर्ने गर्दछन् । यस पर्वलाई किसानहरूभन्दा व्यापारीहरू बढी धुमधाम साथ मनाउने गर्दछन् । दशैं तथा तिहारबाहेक यस नगरपालिकाका वासिन्दाहरूले मातातिर्थ औंसी, बुद्धजयन्ती, गुरुपूर्णिमा, साउनेसङ्क्रान्ती, नागपञ्चमी, रक्षाबन्धन, कृष्णअष्टमी, तीज, सोह्रश्राद्ध, धान्यपूर्णिमा, स्वस्थानीव्रत आरम्भ, माघेसङ्क्रान्ती, ल्होसार, श्रीपञ्चमी, महाशिवरात्री, फागुपूर्णिमा, चैतेदशैं आदि पर्वहरू पनि मनाउँछन् ।

तालिका ७: स्थानीय चाडपर्व तथा जात्राहरूको विवरण

क्र.सं.	चाडपर्व तथा जात्राहरू	मनाउने स्थान तथा वडा नं	मनाउने जातजाती
१	बागद्वार मेला (सबै जातजाति)	बुढानीलकण्ठ- १	सबै जातजाति
२	ल्होसार(तामाङ जाति)	बुढानीलकण्ठ- २	तामाङ जाति
३	भद्रकाली नौलीन जात्रा(नेवार जाति)	बुढानीलकण्ठ- १	नेवार जाति
४	लाखेनाच	बुढानीलकण्ठ- १	नेवार जाति
५	गाईजात्रा,भोटोजात्रा	बुढानीलकण्ठ- १	सबै जातजाति
६	दशै, तिहार, हरितीलका तिज, रामनवमी, शिवरात्री, फागुपूर्णिमा, गुरुपूर्णिमा	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	सबै जातजाति
७	म्हः पुजा, सिटि नखः, योमरी पुन्ही, गुठी मङ्गल,	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	नेवार जाति
८	ल्होसार, सामा,साकेवा भूमिपुजा, सेरग्याम	बुढानीलकण्ठ- १,२	तामाङ जाति
९	गाईजात्रा, लाखेनाच	बुढानीलकण्ठ- १३	नेवार जाति
१०	जनै पूर्णिमा, माघे संक्रान्ती, गाई जात्रा, रोपाई जात्रा, भद्रकाली जात्रा	बुढानीलकण्ठ- २	प्राय सबै जातजाती
१५	कार्तिक मेला	बुढानीलकण्ठ- ३	प्राय सबै जातजाति
१६	एकादशी मेला	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	प्राय सबै जातजाति
१७	भद्रकाली जात्रा	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	प्राय सबै जातजाति
१८	भद्रकाली जात्रा	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	नेवार जाति
१९	जनै पूर्णिमा, माघे सङ्क्रान्ती, गाई जात्रा, रोपाई जात्रा, ल्होसार, तिज, होली	बुढानीलकण्ठ- ५	प्राय सबै जातजाति
२१	भद्रकाली, नौलीन जात्रा	बुढानीलकण्ठ- ६	नेवार जाति
२२	गाईजात्रा	बुढानीलकण्ठ- ६	नेवार जाति
२३	नौलीन भद्रकाली जात्रा, गणेश मन्दिर रथ यात्रा	डठुगाउँ, धनगाउँ,हेपाली, हात्तीगौडा ७	नेवार जाति
२४	यमरी पर्व, गाईजात्रा	डठुगाउँ, धनगाउँ,हेपाली, हात्तीगौडा ७	नेवार जाति
२५	तीज पर्व	बुढानीलकण्ठ- ८	सबै जातजाति
२६	जगन्नाथ मन्दिरमा विशेष रूपमा पुजा तथा पुराण	बुढानीलकण्ठ- ८	सबै जातजाति
२७	माहाँकाल मन्दिर बार्षिक पुजा	बुढानीलकण्ठ- ८	सबै जातजाति
२८	गणेश मन्दिर बार्षिक चर्तुमास पुराण	बुढानीलकण्ठ- ८	सबै जातजाति
३०	कुमारी मन्दिर जात्रा	बुढानीलकण्ठ- ९	नेवार जाति
३१	तिज पर्व	बुढानीलकण्ठ- १०	सबै जातजाति
३२	भैरव रथ यात्रा	बुढानीलकण्ठ- १०	सबै जातजाति
३३	कृष्ण जन्माष्टमी कृष्णजात्रा	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	सबै जातजाति
३४	भद्रकाली जात्रा	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	नेवार जाति
३५	बुद्ध पूर्णिमा	बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा	नेवार जाति
३६	नौलीन भद्रकाली विस्केट जात्रा	बुढानीलकण्ठ- १३	नेवार जाति
३७	लाखे नाच	बुढानीलकण्ठ- १३	नेवार जाति

३८	रोपाई जात्रा	बुढानीलकण्ठ- १३	नेवार जाति
३९	माधवनारायण पुजा	बुढानीलकण्ठ- १३	सबै जातजाति
४०	दा:पा खल	बुढानीलकण्ठ- १३	नेवार जाति
४१	दशैमा नवरात्रि मेला	बुढानीलकण्ठ- १३	सबै जातजाति

**स्था
नीय
चा**

डपर्व तथा जात्राहरु

३३ बर्ष पछि फर्किएको नवदुर्गा देवगण नाँच (जात्रा)

भद्रकाली जात्रा, बुढानीलकण्ठ-....

भद्रकाली जात्रा, बुढानीलकण्ठ-.....

नगरपालिकामा रहेको सम्भाव्यता, अवसर, चुनौति र समस्याहरू

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भौगोलिक रूपले नेपालको राजधानी काठमाडौँका ११ वटा नगरपालिकामध्ये (महानगर बाहेक) जनसङ्ख्याको आधारमा सबैभन्दा ठुलो यस नगरपालिका उत्तर तर्फ नुवाकोट जिल्लाको गाउँपालिकासँग जोडिएको शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिणमा काठमाडौँ महानगरपालिकाको वडा नम्बर ३,४,६,७ र टोखा नगरपालिकाको वडा नम्बर ४ धापासी रहेको छ । त्यस्तै पश्चिमतर्फ टोखा नगरपालिका पर्दछ । पूर्वतर्फ गोकर्णेश्वर नगरपालिका र काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नम्बर ६ सँग जोडिएको छ । काठमाडौँ उपत्यकाका थुप्रै धार्मिक स्थलहरूमध्ये बुढानीलकण्ठ पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ । उत्तरी भागमा शिवपुरीका फेदीमा रहेको यो स्थल शैव, वैष्णव र बौद्ध धर्मालम्बीका आस्थाको स्थल हो । दक्षिणतर्फ समथर उर्वर भुभाग रहेकोमा धेरै ठाउँ बाक्लो बस्तीले ढाकेको छ । यस क्षेत्रबाट विष्णुमती, रूद्रमती, धोविखोला, यज्ञमती जस्ता नदीखोलाहरू बगेर गएका छन् । यस नगरपालिकामा रहेका कुल जनसङ्ख्याको जातिय बनावट हेर्दा बहु-सम्प्रदायिक जातजातिहरू पाउँन सकिन्छ । खासगरी मङ्गोलियन र आर्य सम्प्रदायहरू अन्तर्गतका विभिन्न जातजातिहरू विगतदेखि नै बसोवास गर्दै आएका छन् । यस नगरपालिकामा रहेका जातजातिहरू मध्ये क्षेत्री, ब्राम्हण, नेवार जातीको बढि बाहुल्यता धेरै रहेको छ । स्थानीय तह निर्माण पश्चात, नयाँ सोच, अधिकार र दायित्व सहितको निर्वाचित प्रतिनिधि वहाली भएको अवस्था छ । नगरवासीहरूमा नयाँ आशा अपेक्षा र जागरूकता वृद्धि भएको छ । नगरपालिकाभित्र रहेका धार्मिक मठमन्दिर, ऐतिहासिक वस्तीलाई जोड्ने धार्मिक सर्किट निर्माण गर्न सकिने, हरियाली शहरको रूपमा विकास गर्न सकिने, नगर निर्माणमा महिला, युवा, संघसंस्था र टोल समितिहरूको समुह क्रियाशिल हुन रहेका छन् । यस नगरपालिकालाई फुटबल, क्रिकेट, बास्केटबल, ट्यान्डबल, साइक्लिङ लगायत अन्य खेलहरूको खेलकुद हबको रूपमा विकास गर्न सकिने सम्भावना प्रबल रहेको देखिन्छ भने आवासीय क्षेत्रको रूपमा पहिलो रोजाईमा विकास गर्न सकिने पनि उत्तिकै सम्भावना रहेको देखिन्छ । यसको अलवा यस नगरपालिकालाई आध्यात्मिक केन्द्रको (Spiritual Hub) रूपमा विकास गर्न सकिने देखिन्छ ।

वर्तमान समयमा बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा स्थानीय सरकारबाट तयार गर्नुपर्ने कानूनको प्रभावकारी निर्माण र कार्यान्वयनमा अन्वोलता, विभिन्न तहका सरकारको प्रशासनिक जटिलता, कर्मचारी संख्या र कार्यक्षमता वृद्धि, नगरवासीहरूमा नगर विकास प्रतिको दायित्व बोध र अपनत्व विकास गर्नुपर्ने, साँघुरा गल्ली र वस्तीका मुल सडकहरू विस्तार गर्ने समस्या, स्वच्छ पिउने पानीको मुहान खोजी गरी वितरण प्रणाली व्यवस्थापन गर्ने, भोगचलनमा रहेका सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण र सदुपयोग गर्ने, नगरपालिकाको १ देखि १३ वडा विच अन्तर सम्बन्ध, सहकार्य, चिनारी र आवतजावतको सडक सवारी सन्जाल स्थापित गर्नु, फोहोर व्यवस्थापन र वातावरणमैत्री सहर बनाउने जस्ता चुनौतिहरू छन् । यस नगरपालिकाको क्षेत्रगत रूपमा रहेका सम्भाव्यता, अवसर, चुनौति र समस्याहरूलाई निम्नानुसार देखाइएको छ :

नगरपालिकामा कृषिको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू

यस नगरपालिकामा बसोवास गर्नेको पेसा मध्येमा कृषि पनि एक हो । यसक्षेत्रमा तरकारी खेतीको उच्च उत्पादकत्व रहेको छ । कृषि विकासका लागि उचित सिचाई तथा यातायातको व्यवस्था हुनु आवश्यक छ । यस नगरपालिकाको भौगोलिक धरातलीय स्वरूप अनुसार स्थान विशेष विभिन्न प्रकारको माटो पाईन्छ तथापि अधिकांश भूभागमा चिम्ट्याइलो दोमट माटोको भुभाग रहेकोले धान, मकै, गहुँ, आलु, भटमास, केरा, मेवा, कोदो, दलहन, तेलहन गहत, मस्याङ, मास, रहर, मौषमी तथा बेमौसमी फलफूल, तथा अन्नवालीहरू उत्पादन गरिन्छ । हावापानी तथा माटोको उर्वराशक्ति अधिक भएको तथा कृषिमा केही नयाँ प्रविधिको प्रयोगवाट यहाँका मानिसहरूको कृषि पेसाप्रति आकर्षण बढेको देखिन्छ । कृषिमा आधुनिकीकरणका साथसाथै उन्नत विउविजन प्रयोग गरी उत्पादन बढाउन सकेको खण्डमा रोजगार तथा खाद्यन्न आपूर्तिमा परनिर्भर रहन नपर्ने सम्भावना रहेको छ । कृषितर्फ हेर्दा हाल भैरहेको व्यवसायमुलक तरकारीखेतीलाई अझ प्रभावकारी बनाउन सकेको खण्डमा नगरपालिका क्षेत्रभित्रका कम आयस्तर भएका मानिसहरूको जिवनस्तर उकास्न धेरै समय पर्खनु पर्दैन तर व्यवसायिक रूपमा यस पेसा अँगालेका व्यक्तिहरू लगायत युवावर्गलाई यस पेसामा आर्कषण गर्न र उनीहरूको भविष्यलाई सुनिश्चित गर्न भने चुनौति नै रहेको देखिन्छ ।

नगरपालिकामा व्यापार तथा व्यवसायको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू

यस क्षेत्रमा बसोबास गर्ने अधिकांश मानिसहरू कृषि तथा व्यापार व्यवसायतर्फ आकर्षित भएको पाइन्छ । व्यापार व्यवसाय गर्नका बजारको कुनै कमी छैन । यस भेगमा मानिसहरूको जनघनत्व उच्च रहेको हुँदा व्यापार व्यवसाय पनि राम्रैसँग फस्टाएको पाइन्छ । यस नगरपालिकाका केहीव्यक्तिहरूले आफ्नै निजी स्रोतबाट उद्योग तथा रिसोर्टहरू सञ्चालन गरेका छन् भने धेरै व्यक्तिहरू अन्य पेसा तथा व्यवसायमा सङ्लग्न छन् । व्यापार व्यवसायको माध्यमबाट अर्थ उर्पाजनका साथै जनमुखी सेवालाई प्रभावकारी रूपमा प्रवाह गर्नका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट व्यवस्थित बजार व्यवस्थापनका लागि पहल गर्नु अपरिहार्य बनेको छ । बुढानीलकण्ठमा अधिकांश व्यापारीहरू स्थानीय तथा यसै नगरपालिकामा आई स्थायीरूपमा नै बसोबास गरेको हुँदा व्यापार तथा व्यवसाय नै दिगो रहने प्रबल सम्भावना र अवसरहरूपनि रहेको छ । यसैगरी यस न.पा.मा घरेलु, साना तथा ठूला उद्योगहरूको भविष्यमा स्थापना गर्न सकिने प्रसस्त सम्भावना रहेको छ भने सो ठाउँबाट हुनसक्ने उत्पादनले बिक्रीको लागि बजारको कुनै अभाव रहने अवस्था देखिदैन ।

नगरपालिकामा पर्यटन विकासको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेको अर्को मुख्य सम्भावना र अवसर बोकेको क्षेत्र भनेको पर्यटन प्रवर्द्धन पनि हो । धार्मिक रूपले महत्वपूर्ण मानिएको यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा बुढानीलकण्ठ रहेको छ । यस ठाउँ पर्यटकीय सम्भावनालाई अझ बढी उजागर गरी आर्थिक तथा आन्तरिक आयमा पनि बृद्धि गराउन सक्ने सम्भावना रहेको क्षेत्र पनि हो । पर्यटन क्षेत्रको रूपमा विकास गरिरहँदा वातावरण माथि चरम अतिक्रमण भएको कुरा सार्वजनिक रूपमा उठ्ने गरेको पाइन्छ । विकास निर्माणका कार्य गर्दा दिगो विकासको अवधारणालाई आत्मासात गरी विकासका कार्य सञ्चालन गर्नु आजको टड्कारो आवश्यकता हो । त्यसैगरी यातायात सुविधालाई हेर्दा यसक्षेत्र भित्रका ग्रामिण ठाउँमा समेत पक्की तथा कच्ची सडक सुविधा भएकोले यस नगरपालिकामा खासै समस्या भने रहेको देखिदैन । यस नगरपालिकाको प्राय ठाउँहरूसम्म बाह्रैमासे यातायातका साधन सञ्चालन भइरहेको छ । जसको माध्यमबाट पर्यटकहरूको आवगमनलाई सहज, सरल तथा सफल बनाएको छ । नगरपालिकालाई कृषि तथा धार्मिक पर्यटकीय नगरीको रूपमा रूपान्तर गर्नका लागि सबैले आ-आफ्नो क्षमता तथा जिम्मेवारीको महसुस गरी योगदान गर्न सकेको खण्डमा नगरपालिकाको चौतर्फी विकासको अवसर तथा प्रबल सम्भावना रहेको देखिन्छ ।

नगरपालिकामा सांस्कृतिक पक्षको सम्भावना अवसर, चुनौति र समस्याहरू

नेपाल एक बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुसांस्कृतिक तथा धार्मिक स्वतन्त्रता रहेको एक प्रजातान्त्रिक मुलुक हो । यस सन्दर्भलाई बुढानीलकण्ठ नगरपालिकासँग तुलना गरि हेर्दा यस न.पा.मा पनि धेरै जातजाति तथा भाषाभाषिका मानिसहरूको बसोबास रहेकोले सांस्कृतिक रूपमा विविधता रहेको पाइन्छ । आ-आफ्नै जाति अनुसार रीतिरिवाज, चालचलन मुल्य र मान्यता रहेको भएता पनि एक अर्काको धर्म तथा संस्कृतिलाई सम्मान गर्ने गरेको पाइन्छ । नेपालमा हाल धर्म परिवर्तनको होड पनि चलेको पाइन्छ । आर्थिक प्रलोभनमा परी धर्म परिवर्तन गराई आफ्नो निहित स्वार्थपूर्तिका लागि केही तत्वहरूले सक्रिय भूमिका खेलेका छन् । यसका साथै विदेशी संस्कृतिप्रतिको मोहले पनि तीव्र रूपमा धर्म संस्कृति माथि प्रहार भइरहेको छ । यसको लागि पनि संस्कृतिको जर्गेना गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ ।

खण्ड २: घर तथा पारिवारिक विवरण

घरको मुख्य प्रयोग

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका कुल २७,६९३ वटा घरहरूमध्ये मुख्यरूपमा आवासको लागि प्रयोग भएका घर ८८.३९ प्रतिशत, व्यापार व्यवसाय ४.०६ प्रतिशत, गोठ/धन्सार/मतान ०.९९ प्रतिशत, अन्य (जस्तै: भान्सा घर) ०.९६ प्रतिशत, खाली घर २.५२ प्रतिशत, उद्योग/कलकारखाना १.०५ प्रतिशत, होटल तथा लज ०.३४ प्रतिशत, , शैक्षिक ०.७६ प्रतिशत, संस्थागत ०.५० प्रतिशत, सरकारी ०.१९ प्रतिशत, बैंक तथा वित्तीय संस्था ०.१३ प्रतिशत र स्वास्थ्यजन्य ०.१० प्रतिशत रहेका छन्।

जुन समग्र काठमाडौंमा मुख्यरूपमा आवासको लागि प्रयोग भएका घर ८१.५० प्रतिशत, गोठ/धन्सार/मतान १.३५ प्रतिशत, खाली घर २.८७ प्रतिशत, अन्य (जस्तै: भान्सा घर) १.२२ प्रतिशत, व्यापार व्यवसाय ७.७३ प्रतिशत, शैक्षिक ०.९९ प्रतिशत, उद्योग/कलकारखाना १.२३ प्रतिशत, संस्थागत ०.७४ प्रतिशत, सरकारी १.०० प्रतिशत, होटल तथा लज ०.९५ प्रतिशत, स्वास्थ्यजन्य र बैंक तथा वित्तीय संस्था ०.२१/०.२१ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ८ : घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको विवरण (% मा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको प्रतिशत											
		आवासीय	व्यापार व्यवसाय	सरकारी	शैक्षिक	स्वास्थ्य जन्य	उद्योग कलकार खाना	बैंक तथा वित्तीय संस्था	संस्थागत	होटल तथा लज	गोठ/ धनसार	अन्य	खाली
नेपाल	७५५२०६६	७१.७२	३.०९	०.३७	१.१२	०.२०	०.४३	०.०९	०.४१	०.३२	१०.१२	५.८७	६.२६
काठमाडौं	३१६७३०	८१.५०	७.७३	१.००	०.९९	०.२१	१.२३	०.२१	०.७४	०.९५	१.३५	१.२२	२.८७
बुढानीलकण्ठ	२७६९३	८८.३९	४.०६	०.१९	०.७६	०.१०	१.०५	०.१३	०.५०	०.३४	०.९९	०.९६	२.५२

घरको तला

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका कुल २७,६९३ वटा घरहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ४३.१५ प्रतिशत घर तीन तले रहेका छन् जुन काठमाडौं जिल्लामा ३५.६३ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी दोस्रोमा एक तले २८.२९ प्रतिशत छ। उक्त प्रतिशत काठमाडौं जिल्लामा २५.२६ प्रतिशत रहेको छ। यस नगरपालिकामा २ तले घर १९.१० र ४ तले ७.९५ प्रतिशत छन् भने १० भन्दा बढी तले घर ०.०१ प्रतिशत छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिका ९ मा दिइएको छ।

तालिका ९ : घरको तला अनुसारको विवरण (% मा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको तला अनुसार प्रतिशत							
		१	२	३	४	५-७	८-९	१०+	नखुलेको
नेपाल	७५५२०६६	५९.८२	२८.७८	९.१७	१.३०	०.६४	०.०१	०.००	०.२८
काठमाडौं	३१६७३०	२५.२६	१८.७८	३५.६३	१३.३७	६.३६	०.२६	०.०५	०.२९
बुढानीलकण्ठ	२७६९३	२८.२९	१९.१०	४३.१५	७.९५	१.११	०.०५	०.०१	०.३४

घरको आयु:

जनगणना २०७८ मा संकलित विवरण बमोजिम घर निर्माण भएको वर्ष अनुसार नतिजा सार्वजनिक भएकोमा घरको आयुलाई १२ वटा (० वर्ष, १ वर्ष, २ वर्ष, ३ वर्ष, ४ वर्ष, ५-९ वर्ष, १०-१४ वर्ष, १५-१९ वर्ष, २०-२९ वर्ष, ३०-४९ वर्ष, ५०-९९ वर्ष र १०० वर्ष भन्दा माथि) मा वर्गीकरण गरिएको छ। जनानुसार बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका कुल २७,६९३ वटा घर मध्ये सबैभन्दा बढी २५.३३ प्रतिशत घर ५-९ वर्षका रहेका छन् भने सबैभन्दा कम १०० भन्दा बढी वर्षका ०.३२ प्रतिशत घर रहेका छन्। उक्त संख्या काठमाडौं जिल्लामा क्रमशः १८.७२ र ०.४४ प्रतिशत रहेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका १० मा राखिएको छ।

तालिका १०: घरको आयु अनुसारको विवरण (% मा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको आयु अनुसार प्रतिशत												
		० वर्ष	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५-९ वर्ष	१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष	२०-२९ वर्ष	३०-४९ वर्ष	५०-९९ वर्ष	१००+ वर्ष	नखुलेको
नेपाल	७५५२०६६	३.५४	५.६८	५.६९	६.५०	६.६३	२०.६६	१५.२९	९.६४	१२.४७	८.१२	२.९७	०.५३	२.३७
काठमाडौं	३९६७३०	३.०५	५.४९	५.२५	५.५६	५.२८	१८.७२	१२.२७	९.९५	१०.४७	७.२५	१.६७	०.४४	१५.४०
बुढानीलकण्ठ	२७६९३	४.४२	७.७४	६.८८	६.४९	६.८२	२५.३३	१६.९४	१०.०२	८.२७	२.८८	०.६९	०.३२	३.२०

आवासिय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार

नगरपालिकामा रहेको कुल ४६ हजार ९३० परिवार मध्ये मात्र ४.९१ प्रतिशत परिवारले आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान लिएको देखिन्छ। उक्त प्रतिशत काठमाडौं जिल्लामा ५.२९ प्रतिशत र देशमा १०.२७ प्रतिशत रहेको छ। विस्तृत विवरण तालिका ११ मा राखिएको छ।

तालिका ११: आवासिय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवारको विवरण (% मा)

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवारको प्रतिशत		
		लिएका	नलिएका	नखुलेको
नेपाल	६६६०८४९	१०.२७	८९.३३	०.४०
काठमाडौं	५४२८९२	५.२९	९२.२२	२.५०
बुढानीलकण्ठ	४६९३०	४.९१	९५.५२	०.३७

बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धी विवरण:

नगरपालिकाका जम्मा ४६ हजार ९३० परिवार मध्ये ८०.५९ प्रतिशत परिवारमा कम्तिमा १ जना सदस्यको बैंक खाता रहेको देखिन्छ। यसैगरी जम्मा १,७७,५५७ जना जनसङ्ख्या मध्ये ५९.३८ प्रतिशत व्यक्तिको कुनै कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्था (सहकारी संस्था बाहेक) मा खाता रहेको देखिन्छ। कुल ८७,३३७ पुरुष मध्ये ५३.०१ प्रतिशत र कुल ९०,२२० जना महिला मध्ये ४९.८१ प्रतिशतको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा कम्तिमा एउटा बैंक खाता रहेको छ। नेपाल र काठमाडौंको समेत विस्तृत विवरण तालिका १२ मा राखिएको छ।

तालिका १२: बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धी विवरण (% मा)

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	जनसंख्या (संस्थागत बाहेक)			कम्तिमा एउटा खाता भएको परिवारको प्रतिशत	बैंक खाता भएको व्यक्तिको प्रतिशत		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
नेपाल	६६६०८४९	२८९८५३६४	१४९९८९९९	१४८६६३७३	६९.८९	२५.५६	२६.४२	२४.७४
काठमाडौं	५४२८९२	१९९४५५५	१००२२०६	९९२३४९	८२.६७	५४.४०	५७.३५	५९.४२
बुढानीलकण्ठ	४६९३०	१७७५५७	८७३३७	९०२२०	८०.५९	५९.३८	५३.०१	४९.८१

प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम

जनगणना २०७८ अनुसार नगरपालिकाका कुल ४६,९३० व्यक्तिगत परिवार मध्ये मात्र ६,८७९ अर्थात् १४.६६ प्रतिशत परिवारमा कम्तिमा १ जना व्यक्तिले प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम लिएको देखिन्छ। उक्त प्रतिशत काठमाडौं जिल्लामा १४.९५ रहेको छ। यसैगरी उल्लेखित ६,८७९ परिवारका मात्र ९,९४५ जना अर्थात् ६.९७ प्रतिशत (१८ वर्ष माथिको जनसङ्ख्याको) ले उक्त तालिम लिएको देखिन्छ। विस्तृत विवरण तालिका १३ मा राखिएको छ।

तालिका १३: प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम लिएको परिवार तथा जनसङ्ख्या विवरण (% मा)

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	१८ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको परिवार तथा जनसंख्या			
			व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको व्यक्ति कम्तिमा १ जना भएको परिवार		जनसंख्या	
			संख्या	प्रतिशत	व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको जनसंख्या	प्रतिशत (१८ वर्ष र सो भन्दा माथिको)
नेपाल	६६६०८४१	१९२९४९९५	८३६१२७	१२.५५	१०८१६४६	५.६१
काठमाडौँ	५४२८९२	१५३३१८८	७६७९७	१४.१५	१०३४२९	६.७५
बुढानीलकण्ठ	४६९३०	१३१२८२	६८७९	१४.६६	९१४५	६.९७

बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएको विवरण:

नगरपालिकाका जम्मा ४६,९३० परिवार मध्ये १७.८४ प्रतिशत परिवारले कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट ऋण लिएको देखिन्छ भने काठमाडौँ जिल्लामा १५.३८ प्रतिशत र नेपालमा २५.५९ प्रतिशत रहेको छ। विस्तृत विवरण तालिका १४ मा दिइएको छ।

तालिका १४: बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएका परिवारको विवरण (% मा)

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	ऋण लिएका परिवारको प्रतिशत	
		लिएका	नलिएका
नेपाल	६६६०८४१	२५.५९	७४.४१
काठमाडौँ	५४२८९२	१५.३८	८४.६२
बुढानीलकण्ठ	४६९३०	१७.८४	८२.१६

घरको स्वामित्व

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा परिवारले आवासीय रूपमा प्रयोग गरिरहेको घरको स्वामित्व हेर्दा कुल ४६,९३० परिवार मध्ये ४६.८ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै स्वामित्वका आवासीय एकाइमा बसोबास गरिरहेको देखिन्छ भने ५१.९ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा लिइएको आवासीय एकाइमा बसिरहेको देखिन्छ। जनगणना २०७८ अनुसार ०.७ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत एकाइमा अर्थात् तिनीहरू कुनै संस्थाले प्रयोग गर्न दिइएको आवासीय एकाइमा र ०.६ प्रतिशत परिवार अन्य प्रकारको स्वामित्वको एकाइमा बसोबास गरेको देखिन्छ। २०६८ को जनगणना अनुसार आफ्नै स्वामित्वमा घर भएका परिवार ४७.६ प्रतिशत रहेको थियो भने भाडामा बस्ने ५०.३ प्रतिशत थिए।

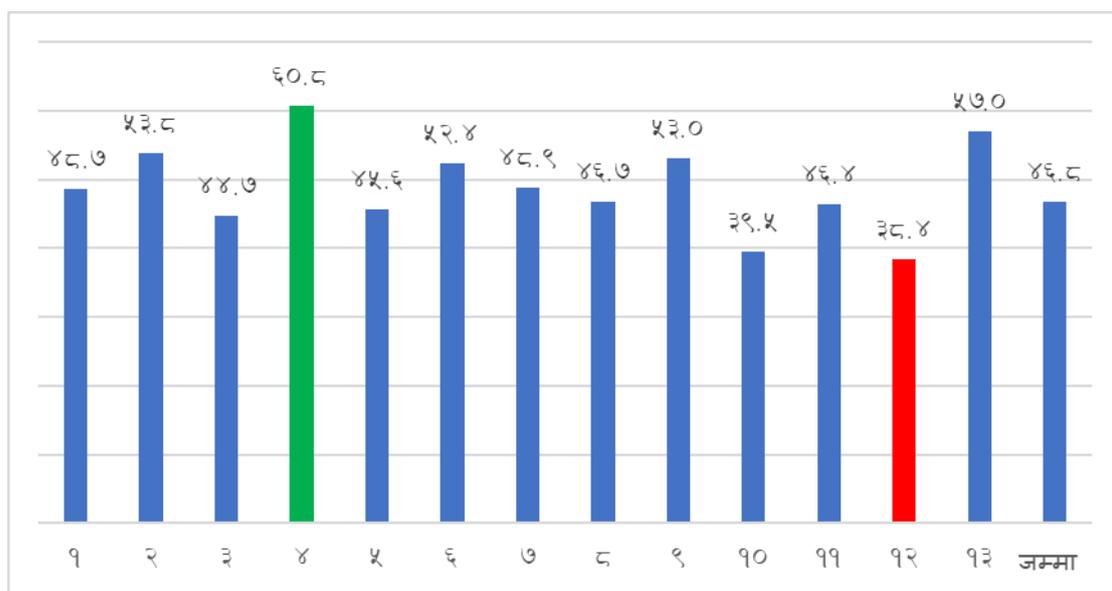
वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नं. ४ मा ६०.८ प्रतिशत परिवार आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. १२ मा ३८.४ प्रतिशत परिवार आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको देखिन्छ। भाडामा बसोबास गर्ने परिवारको संख्या सबैभन्दा बढी वडा नं. १२ मा ६०.८ प्रतिशत छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. ४ मा ३६.८ प्रतिशत रहेको छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिका १५ दिइएको छ।

तालिका १५: घरको स्वामित्व अनुसार परिवार संख्या

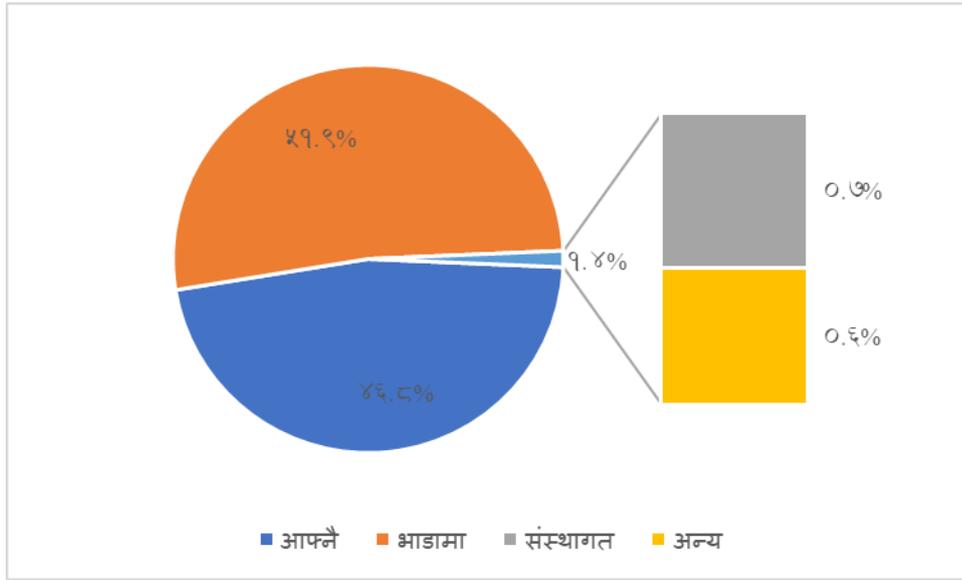
वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको स्वामित्व			
			आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
१	संख्या	२१३०	१०३७	१०५७	७	२९
	%	१००.०	४८.७	४९.६	०.३	१.४
२	संख्या	२८७७	१५४७	१३०२	१४	१४

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको स्वामित्व			
			आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
	%	१००.०	५३.८	४५.३	०.५	०.५
३	संख्या	२०९०	९३४	११०५	१९	३२
	%	१००.०	४४.७	५२.९	०.९	१.५
४	संख्या	२४३१	१४७७	८९४	४४	१६
	%	१००.०	६०.८	३६.८	१.८	०.७
५	संख्या	१९८५	९०५	९८०	८६	१४
	%	१००.०	४५.६	४९.४	४.३	०.७
६	संख्या	३१३५	१६४२	१४६२	१८	१३
	%	१००.०	५२.४	४६.६	०.६	०.४
७	संख्या	१६९६	८२९	८४०	९	१८
	%	१००.०	४८.९	४९.५	०.५	१.१
८	संख्या	५०३७	२३५४	२६१६	२९	३८
	%	१००.०	४६.७	५१.९	०.६	०.८
९	संख्या	२५९३	१३७५	११९०	८	२०
	%	१००.०	५३.०	४५.९	०.३	०.८
१०	संख्या	९३५३	३६९०	५५९०	४६	२७
	%	१००.०	३९.५	५९.८	०.५	०.३
११	संख्या	५९१४	२७४५	३०९४	३८	३७
	%	१००.०	४६.४	५२.३	०.६	०.६
१२	संख्या	५२११	१९९९	३१६६	१४	३२
	%	१००.०	३८.४	६०.८	०.३	०.६
१३	संख्या	२४७८	१४१३	१०५०	७	८
	%	१००.०	५७.०	४२.४	०.३	०.३
जम्मा	संख्या	४६९३०	२१९४७	२४३४६	३३९	२९८
	%	१००.०	४६.८	५१.९	०.७	०.६

रेखाचित्र १ : वडा अनुसार घरको स्वामित्व आफ्नै भएका परिवारको विवरण (% मा)

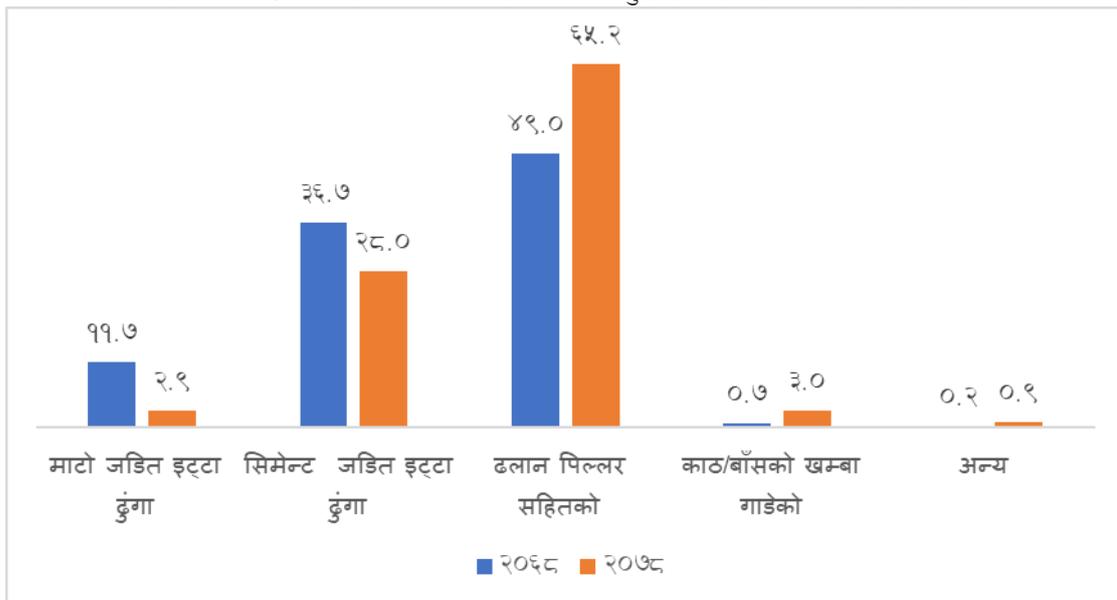
रेखाचित्र २: नगरपालिकामा घरको स्वामित्व अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

घरको जग

जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा परिवारले प्रयोग गरिरहेको आवासीय एकाइहरू मध्ये ६५.२ प्रतिशतको ढलान पिल्लरसहितको, २८.० प्रतिशतका सिमेन्ट जडित ईटा/ढुङ्गाबाट बनेको, २.९ प्रतिशतको जग माटो जडित ईटा/ढुङ्गाबाट बनेको, ३.० प्रतिशतको काठ/बाँसको खाँबो गाडिएको र ०.९ प्रतिशतको अन्य प्रकारको बनोट रहेको देखिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा घरको जग ढलान पिल्लर सहितको ४९.० प्रतिशत, सिमेन्ट जडित ईटा/ढुङ्गाको जग भएका घर ३६.७ प्रतिशत, माटो जडित ईटा/ढुङ्गा भएका घर ११.७ प्रतिशत र बाँकी अन्य प्रकारका थिए।

रेखाचित्र ३: नगरपालिकामा घरको जग अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

वडागत रूपमा सबैभन्दा बढी घरको जग ढलान पिल्लर सहितको वडा नं. ८ मा ७४.८ प्रतिशत परिवारको र सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ४१.१ प्रतिशत परिवारको देखिन्छ। यसैगरी वडा नं. १३ मा अभैपनि ८.६ प्रतिशत परिवारको घरको जग काठ/बाँसको खम्बा गाडेको देखिन्छ, जुन अन्य वडामा पनि केही मात्रामा देख्न सकिन्छ। घरको जगको वनोट अनुसार परिवार संख्या तालिका १६ मा दिइएको छ।

तालिका १६: प्रयोग गरेको घरको जगको वनोट अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको जग				
			माटो जडित इट्टा ढुंगा	सिमेन्ट जडित इट्टा ढुंगा	ढलान पिल्लर सहितको	काठ/बाँसको खम्बा गाडेको	अन्य
१	संख्या	२१३०	८६	७०७	११७९	११८	४०
	%	१००.०	४.०	३३.२	५५.४	५.५	१.९
२	संख्या	२८७७	१९१	११०९	१३९४	१६८	१५
	%	१००.०	६.६	३८.५	४८.५	५.८	०.५
३	संख्या	२०९०	९९	१०७७	८६०	३९	१५
	%	१००.०	४.७	५१.५	४१.१	१.९	०.७
४	संख्या	२४३१	७७	४९९	१७१५	८२	५८
	%	१००.०	३.२	२०.५	७०.५	३.४	२.४
५	संख्या	१९८५	८४	४९६	१३१३	७२	२०
	%	१००.०	४.२	२५.०	६६.१	३.६	१.०
६	संख्या	३१३५	१०४	९४१	१८९९	१५३	३८
	%	१००.०	३.३	३०.०	६०.६	४.९	१.२
७	संख्या	१६९६	६३	६८०	९१७	३३	३
	%	१००.०	३.७	४०.१	५४.१	१.९	०.२
८	संख्या	५०३७	१६६	९४१	३७७०	११६	४४
	%	१००.०	३.३	१८.७	७४.८	२.३	०.९
९	संख्या	२५९३	४१	६८९	१८४८	६	९
	%	१००.०	१.६	२६.६	७१.३	०.२	०.३
१०	संख्या	९३५३	१३३	२३२९	६७७१	६५	५५
	%	१००.०	१.४	२४.९	७२.४	०.७	०.६
११	संख्या	५९१४	१४९	१३९३	४०१२	३०५	५५
	%	१००.०	२.५	२३.६	६७.८	५.२	०.९
१२	संख्या	५२११	५१	१३८८	३७२८	३१	१३
	%	१००.०	१.०	२६.६	७१.५	०.६	०.२
१३	संख्या	२४७८	१२९	९१०	११७०	२१३	५६
	%	१००.०	५.२	३६.७	४७.२	८.६	२.३
जम्मा	संख्या	४६९३०	१३७३	१३१५९	३०५७६	१४०१	४२१
	%	१००.०	२.९	२८.०	६५.२	३.०	०.९

घरको बाहिरी गारो

जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा परिवारले बसोबासका लागि प्रयोग गरिरहेका घरको बाहिरी गारो मध्ये धेरैजसो (९२.४ प्रतिशत) को सिमेन्ट जडित ईटा/ढुङ्गाबाट बनेको देखिन्छ। यसैगरी दोस्रोमा ४.२ प्रतिशत घरको बाहिरी गारो जस्ता/टिन रहेको छ। बाँकी अन्य सामग्रीबाट बनेको देखिएको छ। वि.सं. २०६८ को गणनामा घरको बाहिरी गारो मध्ये ८६.२ प्रतिशतको

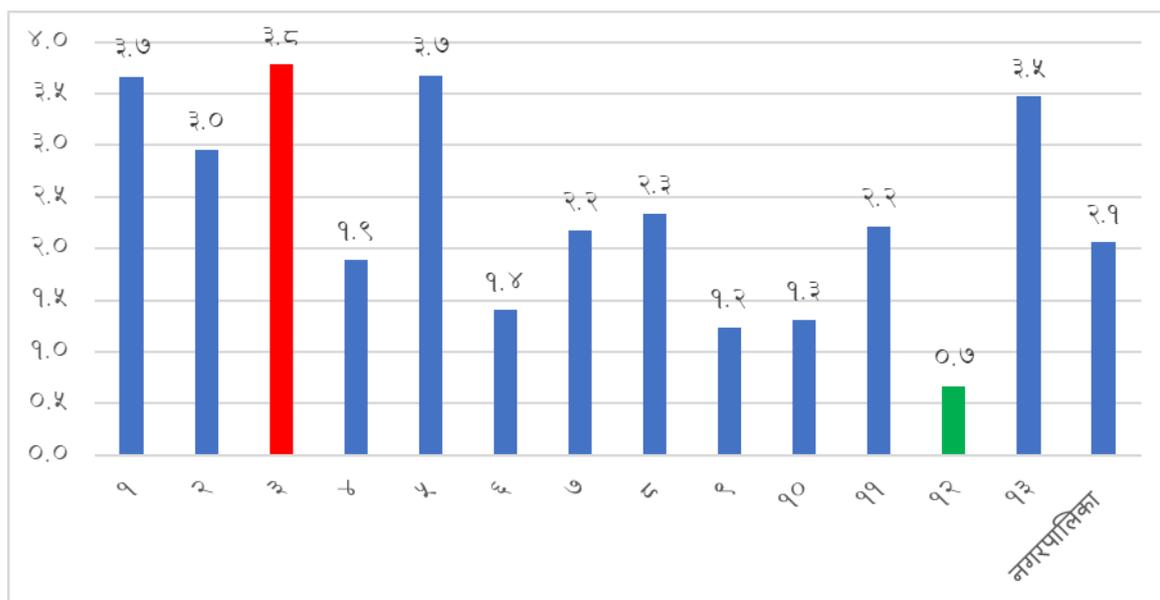
सिमेन्ट जडित ईटा/ढुङ्गाबाट, ९.७ प्रतिशतको माटो जडित ईटा/ढुङ्गाबाट, ०.९ प्रतिशत काँचो इट्टाबाट र बाँकी अन्य सामग्रीबाट बनेको थियो ।

वडा अनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नं. १२ मा ९८.० प्रतिशत र सबैभन्दा कम वडा नं. २ मा ८६.५ प्रतिशत परिवारको घरको गारो सिमेन्ट जडित इट्टा ढुङ्गाबाट बनेको छ । केही वडामा अभैपनि घरको गारो बाँसजन्य सामग्री तथा काठ/फल्याक रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा घरको गारोको बनेट अनुसार परिवार संख्या तलको तालिका १७ मा दिइएको छ ।

तालिका १७: आवासीय एकाइको बाहिरी गारोको बनेट अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको बाहिरी गारो							
			माटो जडित इट्टा ढुङ्गा	सिमेन्ट जडित इट्टा ढुङ्गा	काठ/ फल्याक	बाँसजन्य सामग्री	काँचो इट्टा	जस्ता /टिन	प्रिफ्याब	अन्य
१	संख्या	२१३०	७८	१८७९	८	२१	३	१२२	७	१२
	%	१००.०	३.७	८८.२	०.४	१.०	०.१	५.७	०.३	०.६
२	संख्या	२८७७	८५	२४८९	१४	१५	९	२४३	२०	२
	%	१००.०	३.०	८६.५	०.५	०.५	०.३	८.४	०.७	०.१
३	संख्या	२०९०	७९	१९२५	५	२	११	६२	३	३
	%	१००.०	३.८	९२.१	०.२	०.१	०.५	३.०	०.१	०.१
४	संख्या	२४३१	४६	२१९८	८	४९	२२	७५	६	२७
	%	१००.०	१.९	९०.४	०.३	२.०	०.९	३.१	०.२	१.१
५	संख्या	१९८५	७३	१७९८	९	१२	५	७३	१०	५
	%	१००.०	३.७	९०.६	०.५	०.६	०.३	३.७	०.५	०.३
६	संख्या	३१३५	४४	२७३६	९	९	३	३२८	२	४
	%	१००.०	१.४	८७.३	०.३	०.३	०.१	१०.५	०.१	०.१
७	संख्या	१६९६	३७	१६००	९	२	१	४४	०	३
	%	१००.०	२.२	९४.३	०.५	०.१	०.१	२.६	०.०	०.२
८	संख्या	५०३७	११८	४६६१	२०	२९	५	२००	०	४
	%	१००.०	२.३	९२.५	०.४	०.६	०.१	४.०	०.०	०.१
९	संख्या	२५९३	३२	२५३८	९	०	१	१०	१	२
	%	१००.०	१.२	९७.९	०.३	०.०	०.०	०.४	०.०	०.१
१०	संख्या	९३५३	१२३	९०५५	३२	१२	५	११२	५	९
	%	१००.०	१.३	९६.८	०.३	०.१	०.१	१.२	०.१	०.१
११	संख्या	५९१४	१३१	५३११	१८	२०	७	३९५	९	२३
	%	१००.०	२.२	८९.८	०.३	०.३	०.१	६.७	०.२	०.४
१२	संख्या	५२११	३५	५१०६	१३	०	१	३६	११	९
	%	१००.०	०.७	९८.०	०.२	०.०	०.०	०.७	०.२	०.२
१३	संख्या	२४७८	८६	२०५२	१२	१६	१८	२८९	४	१
	%	१००.०	३.५	८२.८	०.५	०.६	०.७	११.७	०.२	०.०
जम्मा	संख्या	४६९३०	९६७	४३३४८	१६६	१८७	९१	१९८९	७८	१०४
	%	१००.०	२.१	९२.४	०.४	०.४	०.२	४.२	०.२	०.२

रेखाचित्र ४ : वडा अनुसार घरको गारो माटो जडित इटाहुँगा भएका घरको विवरण (% मा)

घरको छानो

नगरपालिकामा बस्ने कुल ४६,९३० परिवारले बसोबासका लागि प्रयोग गरिरहेका घरहरू मध्ये मुख्य रूपमा ८४.९ प्रतिशत परिवारको घरको छाना सिमेन्ट/ढलानबाट, १३.९ प्रतिशत परिवारको घरको छाना जस्ता/टिन/च्यादरबाट, ०.३/०.३ प्रतिशतको परिवारको घरको छाना टायल/खपटा/भिँगटी र खर/पराल/छवालीबाट, ०.४ प्रतिशत परिवारको घरको छाना हुँगा/स्लेटबाट, ०.२ प्रतिशत काठ/फल्याकबाट बनेको देखिएको छ भने बाँकीको छाना अन्य सामग्रीको प्रयोगबाट बनेको देखिन्छ। वि.सं. २०६८ सालमा ८०.७ प्रतिशत परिवारको घरको छाना को सिमेन्ट/ढलानबाट, १४.२ प्रतिशत परिवारको छाना जस्ता/टिन/च्यादरबाट, २.५ प्रतिशतको टायल/खपटा/भिँगटीबाट र बाँकी अन्य सामग्रीबाट बनेको थियो।

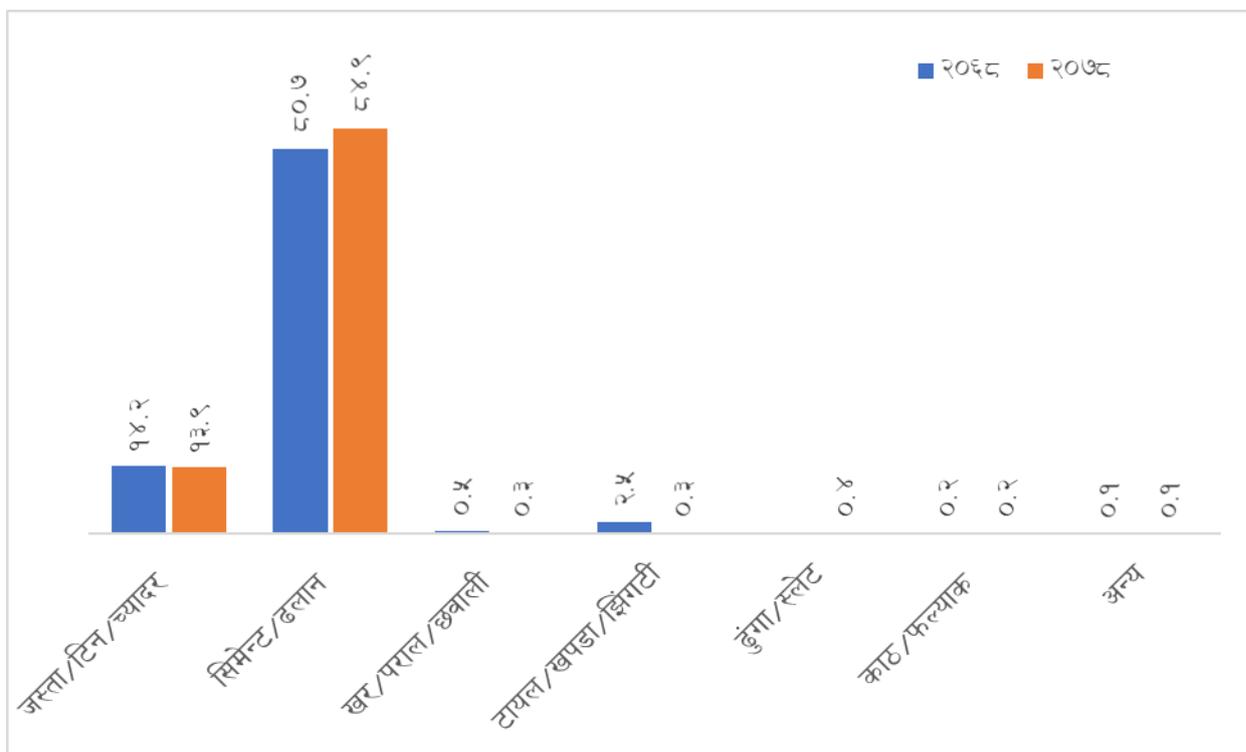
वडागत रूपमा हेर्दा घरको छाना सिमेन्ट ढलान भएका परिवार वडा नं. १२ मा सबैभन्दा बढी (९३.९ %) र वडा नं. १ मा सबैभन्दा कम (७५.८ %) रहेका छन्। घरको छानाको बनोट अनुसारको परिवार संख्या तालिका १८ मा दिइएको छ।

तालिका १८: घरको छानाको बनोट अनुसार परिवारको संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको छानो						
			जस्ता/टिन/च्यादर	सिमेन्ट/ढलान	खर/पराल/छवाली	टायल/खपडा/भिँगटी	हुँगा/स्लेट	काठ/फल्याक	अन्य
१	संख्या	२१३०	४८१	१६१५	१५	२	७	४	६
	%	१००.०	२२.६	७५.८	०.७	०.१	०.३	०.२	०.३
२	संख्या	२८७७	६२८	२२०७	७	१३	९	१३	०
	%	१००.०	२१.८	७६.७	०.२	०.५	०.३	०.५	०.०
३	संख्या	२०९०	३५३	१७१६	२	९	४	५	१
	%	१००.०	१६.९	८२.१	०.१	०.४	०.२	०.२	०.०
४	संख्या	२४३१	४९९	१९०९	३	८	९	१	२
	%	१००.०	२०.५	७८.५	०.१	०.३	०.४	०.०	०.१

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको छानो						
			जस्ता/टिन/च्यादर	सिमेन्ट/ढलान	खर/पराल/छवाली	टायल/खपडा/झिगटी	ढुंगा/स्लेट	काठ/फल्याक	अन्य
५	संख्या	१९८५	३६१	१५७६	१३	१९	१४	१	१
	%	१००.०	१८.२	७९.४	०.७	१.०	०.७	०.१	०.१
६	संख्या	३१३५	६२८	२४८७	२	२	९	७	०
	%	१००.०	२०.०	७९.३	०.१	०.१	०.३	०.२	०.०
७	संख्या	१६९६	२२६	१४५८	१०	१	१	०	०
	%	१००.०	१३.३	८६.०	०.६	०.१	०.१	०.०	०.०
८	संख्या	५०३७	५७९	४४००	१७	९	१३	१९	०
	%	१००.०	११.५	८७.४	०.३	०.२	०.३	०.४	०.०
९	संख्या	२५९३	१८५	२३७६	६	०	१४	५	७
	%	१००.०	७.१	९१.६	०.२	०.०	०.५	०.२	०.३
१०	संख्या	९३५३	६३१	८६४४	२०	१८	२५	७	८
	%	१००.०	६.७	९२.४	०.२	०.२	०.३	०.१	०.१
११	संख्या	५९१४	९८५	४८३६	७	४२	३४	७	३
	%	१००.०	१६.७	८१.८	०.१	०.७	०.६	०.१	०.१
१२	संख्या	५२११	२४०	४८९४	२८	१७	२०	३	९
	%	१००.०	४.६	९३.९	०.५	०.३	०.४	०.१	०.२
१३	संख्या	२४७८	७२१	१७२६	५	६	१३	५	२
	%	१००.०	२९.१	६९.७	०.२	०.२	०.५	०.२	०.१
जम्मा	संख्या	४६९३०	६५१७	३९८४४	१३५	१४६	१७२	७७	३९
	%	१००.०	१३.९	८४.९	०.३	०.३	०.४	०.२	०.१

रेखाचित्र ५: नगरपालिकामा घरको छानोको प्रकार अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

घरको भुईँ

जनगणनाका नतिजा अनुसार नगर पालिकामा बसोबास गर्ने ४६,९३० परिवारले प्रयोग गर्ने घरहरू मध्ये सबैभन्दा बढी ८३.४ प्रतिशत परिवारको घरको भुईँमा सिमेन्ट/ढलान रहेको छ। त्यसपछि दोस्रोमा ९.७ प्रतिशत परिवारको घरको भुईँ सेरामिक टायल, ३.९ प्रतिशतको माटो, १.२ प्रतिशतको काठको फल्याक/बाँस, १.० प्रतिशतको इट्टा/डुंगा छ भने बाँकी घरको भुईँमा अन्य सामग्रीको प्रयोग भएको देखिन्छ। यससम्बन्धी विवरण २०६८ मा संकलन गरिएको थिएन।

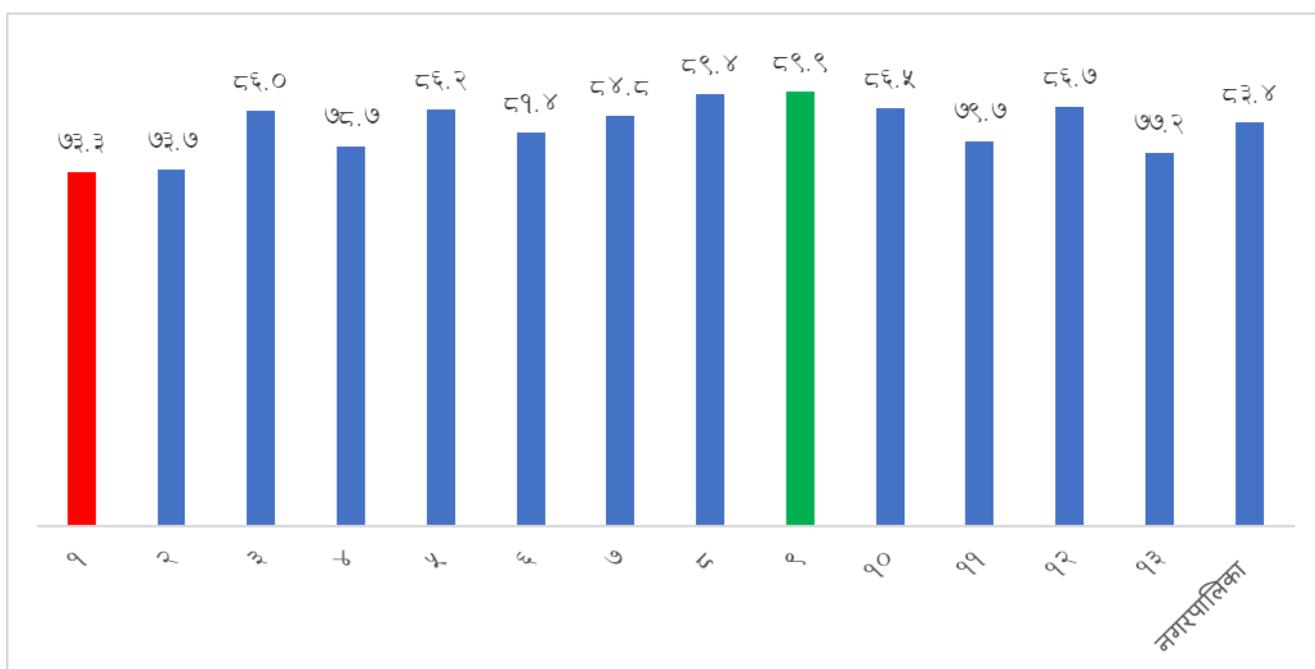
वडामा हेर्दा घरको भुईँ सिमेन्ट/ढलान भएको परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. ९ मा (८९.९ %) र कम वडा नं १ मा (७३.३ %) रहेको छ। घरको भुईँ माटो हुने परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. २ मा ७.२ प्रतिशत र कम वडा नं १२ मा १.२ प्रतिशत रहेको छ। वडागत रूपमा घरको भुईँको बोनोट तलको तालिका १९ मा दिइएको छ।

तालिका १९ : घरको भुईँको बोनोट अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको भुईँ					
			माटो	काठको फल्याक/बाँस	इट्टा/डुंगा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट ढलान	अन्य
१	संख्या	२१३०	१४९	३९	१५	३४७	१५६१	१९
	%	१००.०	७.०	१.८	०.७	१६.३	७३.३	०.९
२	संख्या	२८७७	२०६	६५	२७	४४८	२११९	१२
	%	१००.०	७.२	२.३	०.९	१५.६	७३.७	०.४
३	संख्या	२०९०	७०	३३	१३	१६८	१७९८	८
	%	१००.०	३.३	१.६	०.६	८.०	८६.०	०.४
४	संख्या	२४३१	१३३	१५	१२	३४१	१९१२	१८

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	घरको भुईं					
			माटो	काठको फल्याक/ बाँस	इट्टा/ढुंगा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट ढलान	अन्य
	%	१००.०	५.५	०.६	०.५	१४.०	७८.७	०.७
५	संख्या	१९८५	१००	३०	१२	१०९	१७११	२३
	%	१००.०	५.०	१.५	०.६	५.५	८६.२	१.२
६	संख्या	३१३५	१६०	२९	१०५	२५८	२५५२	३१
	%	१००.०	५.१	०.९	३.३	८.२	८१.४	१.०
७	संख्या	१६९६	५२	१३	४४	१४२	१४३९	६
	%	१००.०	३.१	०.८	२.६	८.४	८४.८	०.४
८	संख्या	५०३७	२१२	४०	७८	१५२	४५०३	५२
	%	१००.०	४.२	०.८	१.५	३.०	८९.४	१.०
९	संख्या	२५९३	३७	३९	११	१६५	२३३२	९
	%	१००.०	१.४	१.५	०.४	६.४	८९.९	०.३
१०	संख्या	९३५३	१५१	१३५	३६	९०७	८०९२	३२
	%	१००.०	१.६	१.४	०.४	९.७	८६.५	०.३
११	संख्या	५९१४	३३४	५६	३४	७३८	४७११	४१
	%	१००.०	५.६	०.९	०.६	१२.५	७९.७	०.७
१२	संख्या	५२११	६३	४४	११	४८९	४५१८	८६
	%	१००.०	१.२	०.८	०.२	९.४	८६.७	१.७
१३	संख्या	२४७८	१५१	२८	९३	२७६	१९१२	१८
	%	१००.०	६.१	१.१	३.८	११.१	७७.२	०.७
जम्मा	संख्या	४६९३०	१८१८	५६६	४९१	४५४०	३९१६०	३५५
	%	१००.०	३.९	१.२	१.०	९.७	८३.४	०.८

रेखा चित्र ६: वडाअनुसार नगरपालिकामा घरको भुईं सिमेन्ट ढलान भएका परिवारको विवरण (% मा)

परिवारमा खानेपानीको मुख्य स्रोत

जनगणनाको प्राप्त नतिजाअनुसार नगरपालिकाका कुल ४६,९३० परिवार मध्ये खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र र बाहिर) प्रयोग गर्ने ५२.४ प्रतिशत, जार बोटल प्रयोग गर्ने परिवार ३१.८ प्रतिशत, ढाकिएको इनार/कुवा ५.८ प्रतिशत, ट्युबवेल/हाते पम्प ३.३ प्रतिशत, मूल धारा ३.२ प्रतिशत, खुला इनार/कुवा २.५ प्रतिशत, र अन्य स्रोत प्रयोग गर्ने १.० प्रतिशत परिवार रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तुलनामा २०७८ मा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा सबैभन्दा बढी धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार ६१.२ प्रतिशत थियो । त्यसपछि ढाकिएको इनार/कुवा प्रयोग गर्ने परिवार १८.५ प्रतिशत थियो । २०६८ र २०७८ को दश वर्षमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार करिब ९ प्रतिशतले घटेको देखिन्छ ।

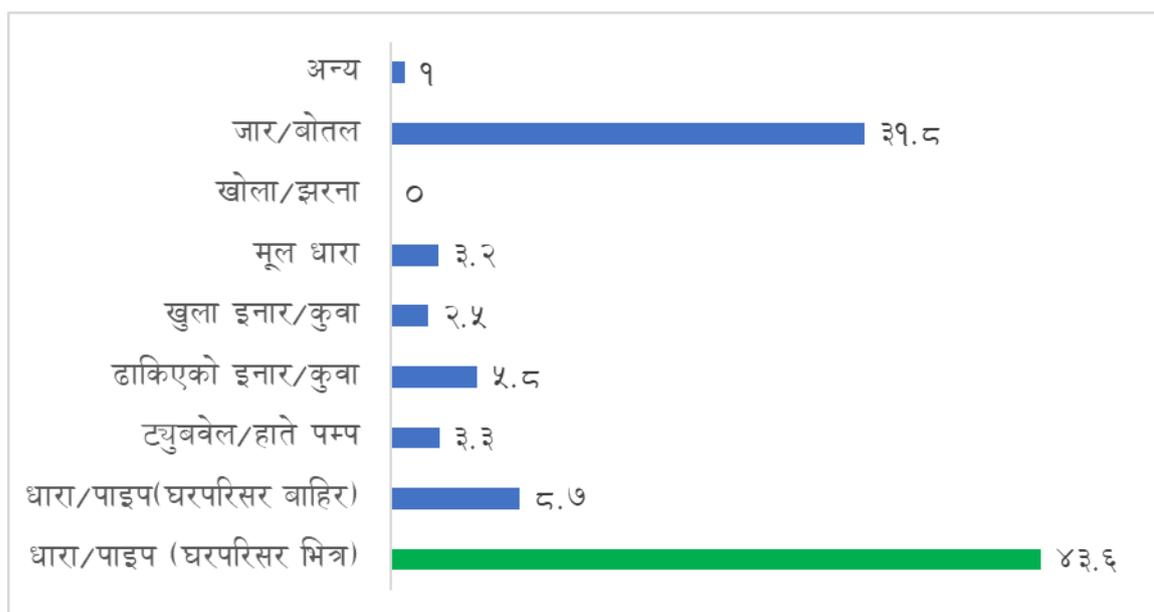
वडामा अनुसार हेर्दा वडा नं. १२ मा सबैभन्दा बढि ७८.० प्रतिशत परिवारले धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ । वडा नं ८ का १०.८ प्रतिशत परिवारले ट्युबवेल/हातेपम्प खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेका छन् । वडागत रूपमा विभिन्न खानेपानीको स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार संख्या तलको तालिका २० मा दिइएको छ ।

तालिका २० : खानेपानीको मुख्य स्रोत अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	पिउने पानीको मुख्य स्रोत							
			धारा/पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा/पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल /हातेपम्प	ढाकिएको इनार /कुवा	खुला इनार/ कुवा	मूल धारा	जार/ बोटल	अन्य
१	संख्या	२१३०	१५७२	३४७	४	८६	५३	४	५६	८
	%	१००.०	७३.८	१६.३	०.२	४.०	२.५	०.२	२.६	०.४
२	संख्या	२८७७	१७३९	५०८	३०	१२०	२८	१०८	३३१	१३
	%	१००.०	६०.४	१७.७	१.०	४.२	१.०	३.८	११.५	०.५
३	संख्या	२०९०	१४४६	४९५	३	६३	२१	१०	४८	४
	%	१००.०	६९.२	२३.७	०.१	३.०	१.०	०.५	२.३	०.२
४	संख्या	२४३१	१४९९	४०५	१२	२४९	१०१	१८	१४२	५
	%	१००.०	६१.७	१६.७	०.५	१०.२	४.२	०.७	५.८	०.२
५	संख्या	१९८५	१०८७	३७३	३९	४८	५४	२८५	९१	८
	%	१००.०	५४.८	१८.८	२.०	२.४	२.७	१४.४	४.६	०.४
६	संख्या	३१३५	४९२	२६३	५४	३७४	५३	२३७	१६५१	११
	%	१००.०	१५.७	८.४	१.७	११.९	१.७	७.६	५२.७	०.४
७	संख्या	१६९६	८४६	१०५	५	१०४	९३	१९	५११	१३
	%	१००.०	४९.९	६.२	०.३	६.१	५.५	१.१	३०.१	०.८
८	संख्या	५०३७	१३८०	१०८	५४४	१९४	४८	४६	२६६९	४८
	%	१००.०	२७.४	२.१	१०.८	३.९	१.०	०.९	५३.०	१.०
९	संख्या	२५९३	७२२	४७	१२५	५३२	७७	३	१०३८	४९
	%	१००.०	२७.८	१.८	४.८	२०.५	३.०	०.१	४०.०	१.९
१०	संख्या	९३५३	३७६४	५२४	३३७	११३	७५	११७	४२७८	१४५
	%	१००.०	४०.२	५.६	३.६	१.२	०.८	१.३	४५.७	१.६
११	संख्या	५९१४	१५८६	४२४	२१५	५१७	३४०	१३५	२५८६	१११
	%	१००.०	२६.८	७.२	३.६	८.७	५.७	२.३	४३.७	१.९
१२	संख्या	५२११	४०६६	१८३	१२१	१३८	५६	११	५९२	४४
	%	१००.०	७८.०	३.५	२.३	२.६	१.१	०.२	११.४	०.८
१३	संख्या	२४७८	२८५	३०२	७३	१८०	१७१	५१९	९४४	४
	%	१००.०	११.५	१२.२	२.९	७.३	६.९	२०.९	३८.१	०.२

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	पिउने पानीको मुख्य स्रोत							
			धारा/पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा/पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल /हातेपम्प	ढाकिएको इनार /कुवा	खुला इनार/ कुवा	मूल धारा	जार/ बोतल	अन्य
जम्मा	संख्या	४६९३०	२०४८४	४०८४	१५६२	२७१८	११७०	१५१२	१४९३७	४६३
	%	१००.०	४३.६	८.७	३.३	५.८	२.५	३.२	३१.८	१.०

रेखा चित्र ७: नगरपालिकामा खानीपानीको मुख्य स्रोत अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

जनगणनाको नतिजाले नगरपालिका कुल परिवार अधिकांश (९६.३ %) परिवारले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँस प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार २.९ प्रतिशत रहेको छ भने बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ०.६ प्रतिशत, बायोग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार ०.२ प्रतिशत, रहेको छ भने बाँकी अन्य रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार ८.२ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा र ८८.५ प्रतिशत परिवारले एल.पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको थियो ।

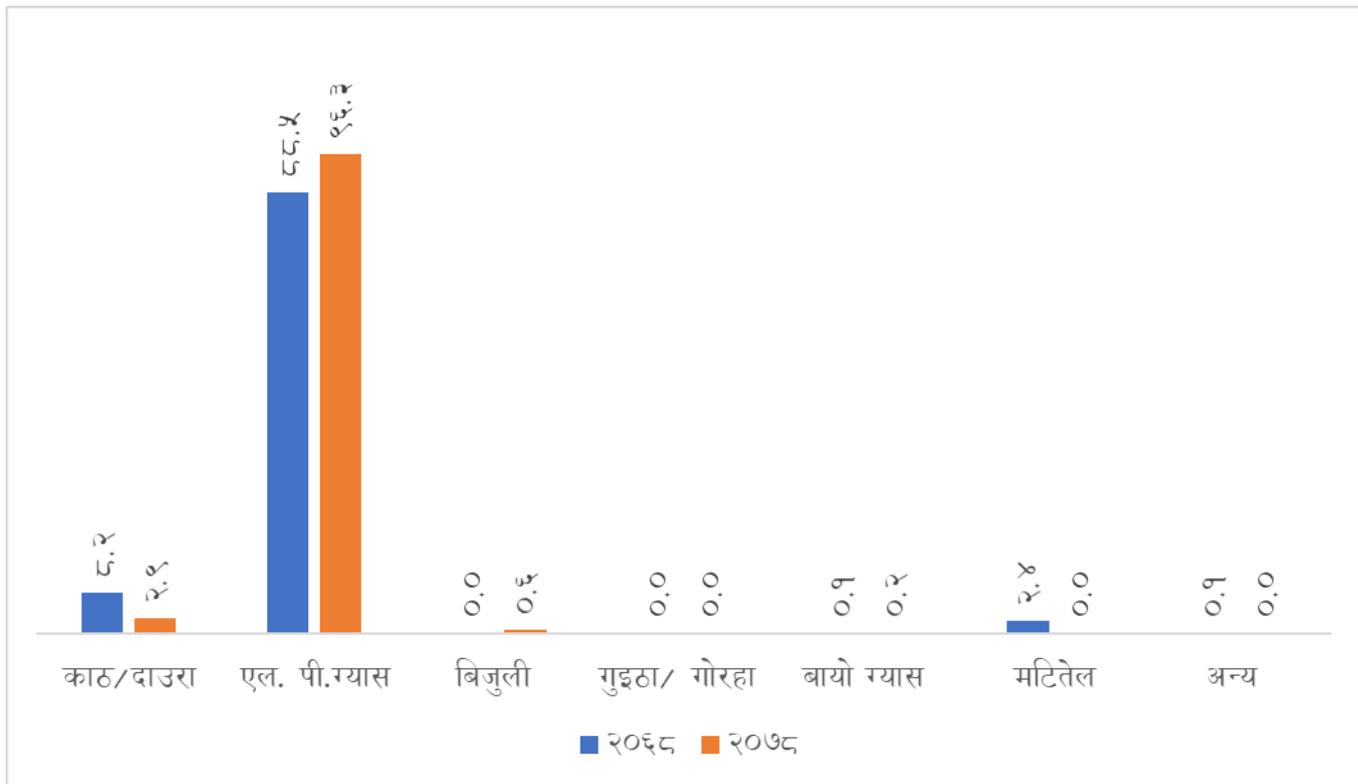
वडाका अधिकांश (९० प्रतिशत भन्दा बढी) परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन एल पि ग्याँस रहेको छ । यसै गरी न्युनमात्रमा भएपनि खाना पकाउन अक्सर काठ दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. १३ मा ५.१ प्रतिशत र कम ८ मा १.६ प्रतिशत रहेको छन् । खाना बनाउन अक्सर प्रयोग गरिएको इन्धन अनुसारको परिवार संख्या तलको तालिका २१ मा दिइएको छ।

तालिका २१ : परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउने इन्धनको मुख्य स्रोत						
			काठ/ दाउरा	एल. पी. ग्यास	बिजुली	गुइठा/ गोरहा	बायो ग्यास	मटितेल	अन्य
१	संख्या	२१३०	७२	२०४५	८	३	०	१	१
	%	१००.०	३.४	९६.०	०.४	०.१	०.०	०.०	०.०
२	संख्या	२८७७	९४	२७४३	२९	०	७	२	२
	%	१००.०	३.३	९५.३	१.०	०.०	०.२	०.१	०.१

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउने इन्धनको मुख्य स्रोत						
			काठ/ दाउरा	एल. पी. ग्यास	बिजुली	गुइठा/ गोरहा	बायो ग्यास	मटितेल	अन्य
३	संख्या	२०९०	७५	१९९१	२२	०	१	१	०
	%	१००.०	३.६	९५.३	१.१	०.०	०.०	०.०	०.०
४	संख्या	२४३१	९१	२३२०	११	०	९	०	०
	%	१००.०	३.७	९५.४	०.५	०.०	०.४	०.०	०.०
५	संख्या	१९८५	६७	१९०५	११	०	१	१	०
	%	१००.०	३.४	९६.०	०.६	०.०	०.१	०.१	०.०
६	संख्या	३१३५	७६	३०४४	१३	०	२	०	०
	%	१००.०	२.४	९७.१	०.४	०.०	०.१	०.०	०.०
७	संख्या	१६९६	३०	१६४७	१६	०	१	१	१
	%	१००.०	१.८	९७.१	०.९	०.०	०.१	०.१	०.१
८	संख्या	५०३७	८३	४८८८	५२	१	१३	०	०
	%	१००.०	१.६	९७.०	१.०	०.०	०.३	०.०	०.०
९	संख्या	२५९३	४८	२५०४	३९	०	०	०	२
	%	१००.०	१.९	९६.६	१.५	०.०	०.०	०.०	०.१
१०	संख्या	९३५३	२५२	९०३६	२९	१	३१	२	२
	%	१००.०	२.७	९६.६	०.३	०.०	०.३	०.०	०.०
११	संख्या	५९१४	११०	५७६६	२०	०	५	०	१३
	%	१००.०	१.९	९७.५	०.३	०.०	०.१	०.०	०.२
१२	संख्या	५२११	२२३	४९६८	१९	०	१	०	०
	%	१००.०	४.३	९५.३	०.४	०.०	०.०	०.०	०.०
१३	संख्या	२४७८	१२६	२३४३	४	०	३	१	१
	%	१००.०	५.१	९४.६	०.२	०.०	०.१	०.०	०.०
जम्मा	संख्या	४६९३०	१३४७	४५२००	२७३	५	७४	९	२२
	%	१००.०	२.९	९६.३	०.६	०.०	०.२	०.०	०.०

रेखाचित्र ८ : नगरपालिकामा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत

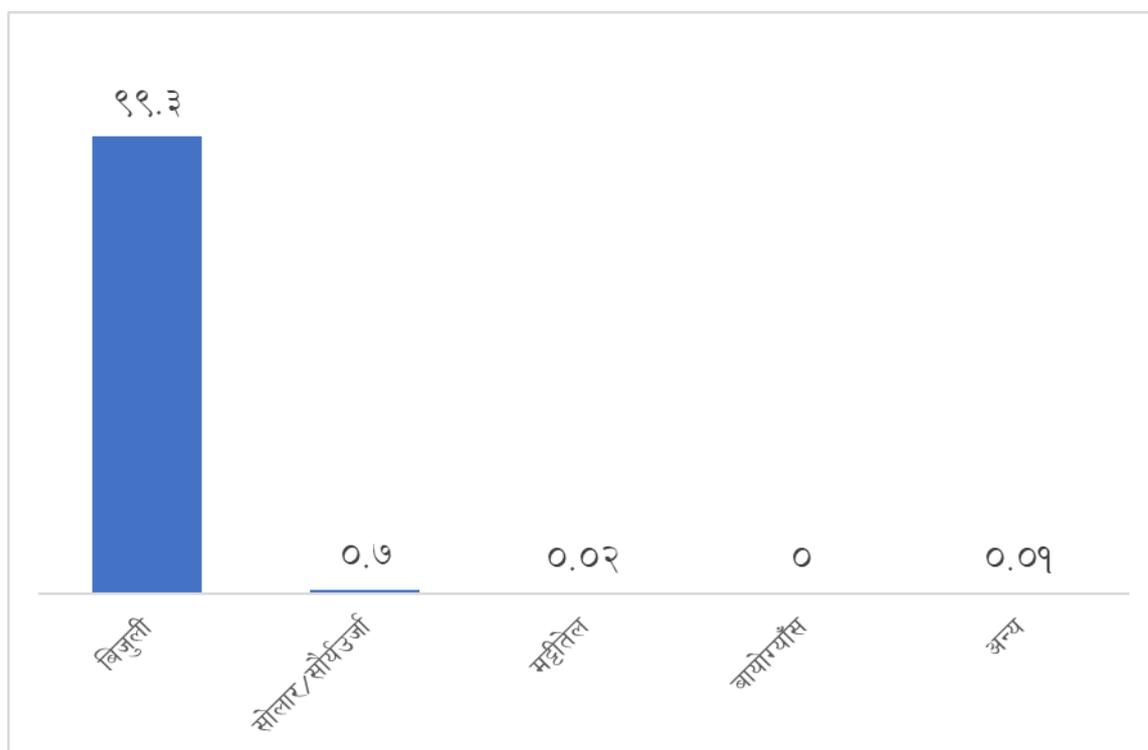
जनगणनाको नतिजा अनुसार नगरपालिकाका लगभग सबैजसो (९९.३ %) परिवारहरूले आफू बसोबास गरेको घर/आवासीय एकाइमा बत्ती बाल्नका लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। गत २०६८ को जनगणनामा पनि बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९८.३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। बत्ती बाल्नका लागि अक्सर अन्य इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार न्यून रहेको छ। वडागत विस्तृत विवरण तलको तालिका २२ मा दिइएको छ।

तालिका २२ : परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धनको मुख्य श्रोत				
			बिजुली	सोलार/सौर्यउर्जा	मटितेल	बायोग्यास	अन्य
१	संख्या	२१३०	२११५	१५	०	०	०
	%	१००.०	९९.३	०.७	०.०	०.०	०.०
२	संख्या	२८७७	२८६१	१३	१	०	२
	%	१००.०	९९.४	०.५	०.०	०.०	०.१
३	संख्या	२०९०	२०८३	५	२	०	०
	%	१००.०	९९.७	०.२	०.१	०.०	०.०
४	संख्या	२४३१	२४१९	९	२	०	१
	%	१००.०	९९.५	०.४	०.१	०.०	०.०
५	संख्या	१९८५	१९६४	१९	१	०	१
	%	१००.०	९८.९	१.०	०.१	०.०	०.१
६	संख्या	३१३५	३०९१	४३	०	०	१
	%	१००.०	९८.६	१.४	०.०	०.०	०.०

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धनको मुख्य स्रोत				
			बिजुली	सोलार/सौर्यउर्जा	मटितेल	बायोग्यास	अन्य
७	संख्या	१६९६	१६९२	४	०	०	०
	%	१००.०	९९.८	०.२	०.०	०.०	०.०
८	संख्या	५०३७	५००४	३२	०	०	१
	%	१००.०	९९.३	०.६	०.०	०.०	०.०
९	संख्या	२५९३	२५८०	१३	०	०	०
	%	१००.०	९९.५	०.५	०.०	०.०	०.०
१०	संख्या	९३५३	९२९०	६२	१	०	०
	%	१००.०	९९.३	०.७	०.०	०.०	०.०
११	संख्या	५९१४	५८६३	५१	०	०	०
	%	१००.०	९९.१	०.९	०.०	०.०	०.०
१२	संख्या	५२११	५१८४	२७	०	०	०
	%	१००.०	९९.५	०.५	०.०	०.०	०.०
१३	संख्या	२४७८	२४६०	१७	१	०	०
	%	१००.०	९९.३	०.७	०.०	०.०	०.०
जम्मा	संख्या	४६९३०	४६६०६	३१०	८	०	६
	%	१००.०	९९.३	०.७	०.०	०.०	०.०

रेखाचित्र ९ : नगरपालिकामा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय

जनगणनाको नतिजा अनुसार नगरपालिका कुल ४६,९३० परिवारमध्ये अधिकांश ९९.९ प्रतिशत परिवारले कुनै न कुनै प्रकारको शौचालयको प्रयोग गर्ने गरेका छन् भने मात्र ०.१ प्रतिशत अर्थात् ५८ परिवारहरूसँग शौचालयको पहुँच नभएको देखिन्छ। जम्मा परिवारमध्ये ६४.८ प्रतिशत परिवारहरूले सार्वजनिक ढलमा जोडिएको फलस भएको, २६.३ प्रतिशत परिवारहरूले सेप्टिक ट्याङ्कमा जोडिएको फलस भएको, ८.७ प्रतिशतले साधारण शौचालय र ०.१ प्रतिशत ले सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गर्ने गरेका छन्। गत जनगणना २०६८ मा शौचालयको पहुँच नभएको परिवार ०.८ प्रतिशत थियो भने ८३.३ प्रतिशत परिवारहरूले फलस भएको र १५.३ प्रतिशत परिवारले साधारण शौचालय प्रयोग गर्ने गरेका थिए।

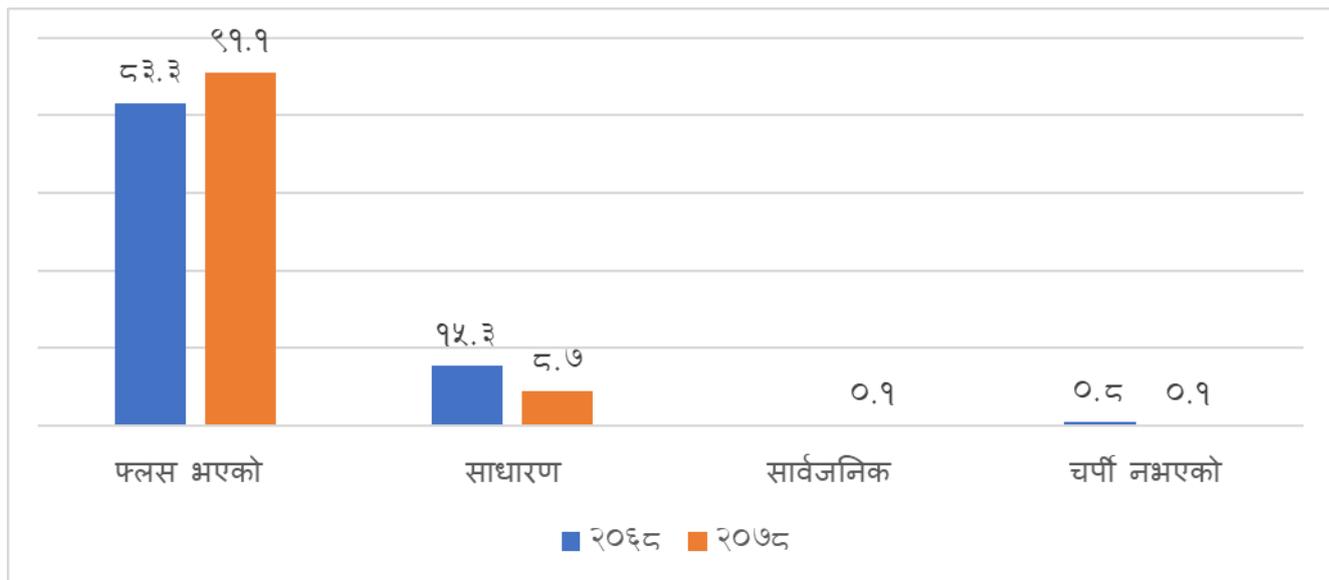
नगरपालिकाको वडा अनुसार हेर्दा सार्वजनिक ढलमा जोडिएको फलस भएका शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. ९ मा (९४.७%) र सबैभन्दा कम वडा नं. १ मा (४.९ %) रहेका छन्। शौचालय नभएको परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. ११ मा १३ परिवार रहेका छन् विभिन्न प्रकारका शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको वडागत विवरण तलको तालिका २३ मा दिइएको छ।

तालिका २३ : परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवार संख्या

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय				
			फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्यांक)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
१	संख्या	२१३०	१०४	१५०९	५०८	५	४
	%	१००.०	४.९	७०.८	२३.८	०.२	०.२
२	संख्या	२८७७	६११	१७४८	५१०	५	३
	%	१००.०	२१.२	६०.८	१७.७	०.२	०.१
३	संख्या	२०९०	२६२	१४४०	३८७	०	१
	%	१००.०	१२.५	६८.९	१८.५	०.०	०.०
४	संख्या	२४३१	३००	१७६८	३५९	१	३
	%	१००.०	१२.३	७२.७	१४.८	०.०	०.१
५	संख्या	१९८५	२४५	१७०५	२९	१	५
	%	१००.०	१२.३	८५.९	१.५	०.१	०.३
६	संख्या	३१३५	१६२६	१४२७	७८	१	३
	%	१००.०	५१.९	४५.५	२.५	०.०	०.१
७	संख्या	१६९६	११५०	२५८	२८६	१	१
	%	१००.०	६७.८	१५.२	१६.९	०.१	०.१
८	संख्या	५०३७	४०६५	५५२	४०९	४	७
	%	१००.०	८०.७	११.०	८.१	०.१	०.१
९	संख्या	२५९३	२४५५	१३०	६	०	२
	%	१००.०	९४.७	५.०	०.२	०.०	०.१
१०	संख्या	९३५३	८६०१	३७०	३६७	६	९
	%	१००.०	९२.०	४.०	३.९	०.१	०.१
११	संख्या	५९१४	४८३७	४९९	५५४	११	१३
	%	१००.०	८१.८	८.४	९.४	०.२	०.२
१२	संख्या	५२११	४८४९	१४०	२१६	२	४
	%	१००.०	९३.१	२.७	४.१	०.०	०.१
१३	संख्या	२४७८	१२८४	८२०	३७०	१	३

वडा नं.	संख्या / %	जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय				
			फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्यांक)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
	%	१००.०	५१.८	३३.१	१४.९	०.०	०.१
जम्मा	संख्या	४६९३०	३०३८९	१२३६६	४०७९	३८	५८
	%	१००.०	६४.८	२६.३	८.७	०.१	०.१

रेखाचित्र १०: नगरपालिकामा परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार परिवारको विवरण (% मा)

परिवारमा उपलब्ध साधन/सुविधाहरू

जनगणनामा देशका हरेक परिवारमा भएका साधन तथा सेवा सुविधाहरूका विवरण अनुसार यस नगरपालिकामा १.१ प्रतिशत परिवारहरूमा उल्लिखित कुनै पनि साधन/सुविधाहरू उपलब्ध नभएको पाइयो भने ९८.९ प्रतिशत परिवारमा कम्तिमा एक किसिमको साधन/सुविधा उपलब्ध भएको पाइएको छ। नगरपालिकामा साधारण मोबाइल फोन हुने ५७.३ प्रतिशत र स्मार्ट मोबाइल फोन हुने ९४.९ प्रतिशत परिवार देखिएको छ। कम्तिमा एउटा मोबाइल फोन अर्थात् साधारण वा स्मार्ट मोबाइल फोन हुने परिवार ९८.४ प्रतिशत रहेको छ।

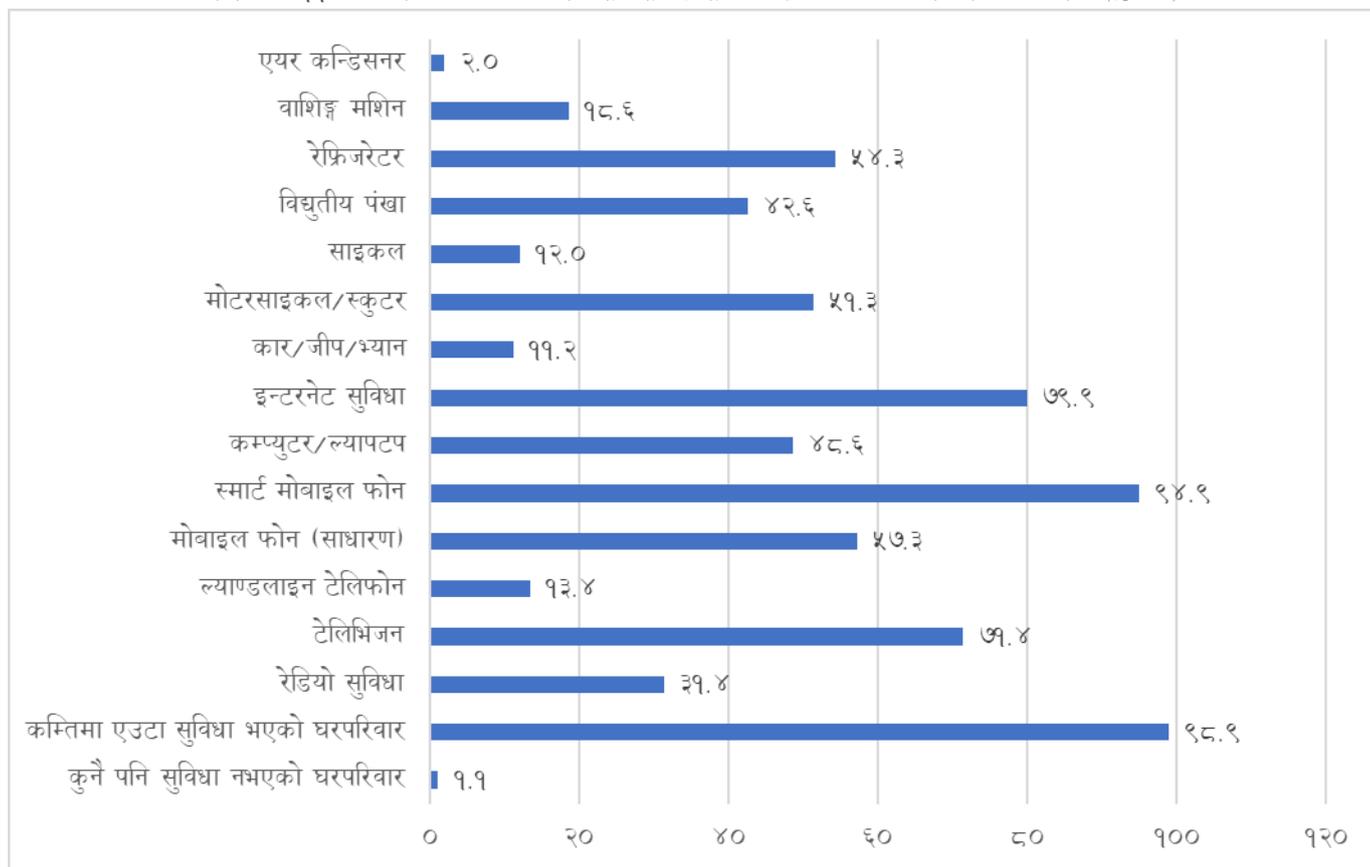
नतिजाअनुसार ७१.४ प्रतिशतमा टेलिभिजन, ७९.९ प्रतिशतमा इन्टरनेट सुविधा, ५१.३ प्रतिशतमा मोटरसाइकल/स्कुटर उपलब्ध रहेको देखिन्छ। यसैगरी वडामा कुनै पनि साधारण सुविधा उपलब्ध नभएको परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. १३ मा २.० प्रतिशत र कम वडा नं. ७ र ९ मा ०.५ प्रतिशत रहेको छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिका २४ मा दिइएको छ।

तालिका २४: घरायसी साधन/सुविधा अनुसारको परिवार संख्या

वार्ड नं.	संख्या / %	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	जम्मा
जम्मा परिवार	संख्या	२१३०	२८७७	२०९०	२४३१	१९८५	३१३५	१६९६	५०३७	२५९३	९३५३	५९१४	५२११	२४७८	४६९३०
कुनै सुविधा नभएको परिवार	संख्या	१२	५६	३२	१४	३०	२१	९	९५	१३	८२	५८	३५	४९	५०६
	%	०.६	१.९	१.५	०.६	१.५	०.७	०.५	१.९	०.५	०.९	१.०	०.७	२.०	१.१
कम्तिमा एक सुविधा भएको परिवार	संख्या	२११८	२८२१	२०५८	२४१७	१९५५	३११४	१६८७	४९४२	२५८०	९२७१	५८५६	५१७६	२४२९	४६४२४
	%	९९.४	९८.१	९८.५	९९.४	९८.५	९९.३	९९.५	९८.१	९९.५	९९.१	९९.०	९९.३	९८.०	९८.९

वार्ड नं.	संख्या / %	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	जम्मा	
घरायसी सुविधाका साधनहरू	रेडियो सुविधा	संख्या	१०००	७५०	६३७	५४६	५०३	९७७	३५६	१४७५	७२७	३२३४	२७२२	१४४३	३८९	१४७५९
		%	४६.९	२६.१	३०.५	२२.५	२५.३	३१.२	२१.०	२९.३	२८.०	३४.६	४६.०	२७.७	१५.७	३१.४
	टेलिभिजन	संख्या	१६१५	२१५९	१५४४	१८११	१४९०	२११५	१३१२	३८७४	२०१७	६२९४	४२७२	३४१०	१५९४	३३५०७
		%	७५.८	७५.०	७३.९	७४.५	७५.१	६७.५	७७.४	७६.९	७७.८	६७.३	७२.२	६५.४	६४.३	७१.४
	ल्याण्डलाइन टेलिफोन	संख्या	२७९	५१८	३६५	३०८	२१२	२९९	४१६	६३९	६३६	१२४०	६०३	७१०	६९	६२९४
		%	१३.१	१८.०	१७.५	१२.७	१०.७	९.५	२४.५	१२.७	२४.५	१३.३	१०.२	१३.६	२.८	१३.४
	मोबाइल फोन (साधारण)	संख्या	१३१८	१४६६	१५५३	११५४	८८६	१५२८	७८१	२०३७	१७३४	५६१८	४५०७	३२८९	१०१३	२६८८४
		%	६१.९	५१.०	७४.३	४७.५	४४.६	४८.७	४६.०	४०.४	६६.९	६०.१	७६.२	६३.१	४०.९	५७.३
	स्मार्ट मोबाइल फोन	संख्या	२००८	२७०८	१९८४	२२९९	१८७६	२९८८	१६२४	४७५६	२५०४	८९३७	५५२३	४९८९	२३२६	४४५२२
		%	९४.३	९४.१	९४.९	९४.६	९४.५	९५.३	९५.८	९४.४	९६.६	९५.६	९३.४	९५.७	९३.९	९४.९
	कम्प्युटर/ल्यापटप	संख्या	९३२	१४६६	९२३	१३६७	८२६	१५००	९१३	२८६६	१७३५	४५७५	२४९१	२३६८	८६०	२२८२२
		%	४३.८	५१.०	४४.२	५६.२	४१.६	४७.८	५३.८	५६.९	६६.९	४८.९	४२.१	४५.४	३४.७	४८.६
	इन्टरनेट सुविधा	संख्या	१६०६	२२३८	१५४४	१९९७	१५५९	२५२०	१४४२	४२७२	२१९०	७५२१	४७२५	४२०७	१६८८	३७५०९
		%	७५.४	७७.८	७३.९	८२.१	७८.५	८०.४	८५.०	८४.८	८४.५	८०.४	७९.९	८०.७	६८.१	७९.९
	कार/जीप/भ्यान	संख्या	२९३	३८४	३२६	३५४	२४१	३३४	३३४	७०९	४८५	९५३	३९२	२९७	१७७	५२७९
		%	१३.८	१३.३	१५.६	१४.६	१२.१	१०.७	१९.७	१४.१	१८.७	१०.२	६.६	५.७	७.१	११.२
मोटरसाइकल/स्कुटर	संख्या	१०१२	१५६१	९४४	१३६९	८५१	१५२२	८४०	२८५९	१५७५	४५६९	३२३८	२४३१	१२९५	२४०६६	
	%	४७.५	५४.३	४५.२	५६.३	४२.९	४८.५	४९.५	५६.८	६०.७	४८.९	५४.८	४६.७	५२.३	५१.३	
साइकल	संख्या	२४७	३१५	२७६	३०१	२१६	५६०	२७२	६९२	४५०	९३१	५६९	५४४	२७९	५६५२	
	%	११.६	१०.९	१३.२	१२.४	१०.९	१७.९	१६.०	१३.७	१७.४	१०.०	९.६	१०.४	११.३	१२.०	
विद्युतीय पंखा	संख्या	६९९	१२४७	६८९	८७१	५३८	१४०४	७९८	२२५२	१५९३	४३४४	२३००	२१९४	१०४१	१९९७०	
	%	३२.८	४३.३	३३.०	३५.८	२७.१	४४.८	४७.१	४४.७	६१.४	४६.४	३८.९	४२.१	४२.०	४२.६	
रेफ्रिजरेटर	संख्या	११८३	१५४४	९५१	१५०३	९६२	१६४३	१०८५	३०९६	१७२७	४९२५	३२१४	२४०६	१२३२	२५४७१	
	%	५५.५	५३.७	४५.५	६१.८	४८.५	५२.४	६४.०	६१.५	६६.६	५२.७	५४.३	४६.२	४९.७	५४.३	
वासिड मेशिन	संख्या	४४५	६६१	४२२	५६८	२९२	५७८	४५७	१२०९	८४३	१६१४	७७१	७०८	१७६	८७४४	
	%	२०.९	२३.०	२०.२	२३.४	१४.७	१८.४	२६.९	२४.०	३२.५	१७.३	१३.०	१३.६	७.१	१८.६	
एयर कन्डिसनर	संख्या	४९	९१	७३	५२	७३	६३	७६	१४९	९९	८७	८७	३३	१४	९४६	
	%	२.३	३.२	३.५	२.१	३.७	२.०	४.५	३.०	३.८	०.९	१.५	०.६	०.६	२.०	

रेखाचित्र ११ : नगरपालिकामा घरायसी सेवा/सविधा प्रयोग गर्ने परिवारको विवरण (% मा)

कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवारको विवरण

जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा कुनै पनि सरकारी निकायमा दर्ता नगरेका र एक जना पनि तलबी कामदार नराखेका कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गरेका परिवार ३३१७ (७.०७%) रहेका छन्। यस्ता साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने कुल परिवारमध्ये घरेलु उद्योग १८.३ प्रतिशत, व्यापार/व्यवसाय ६२.० प्रतिशत, यातायात ३.२ प्रतिशत, सेवा ८.६ प्रतिशत) र अन्य किसिमका ९.९ प्रतिशत व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवार छन्। उल्लेखित साना घरेलु व्यवसाय मध्ये मुख्य रूपमा पुरूषले सञ्चालन गरेका ४५.० प्रतिशत र महिलाले सञ्चालन गरेका ५५.० प्रतिशत रहेका छन्। अन्य विस्तृत विवरण तालिका २५ मा दिइएको छ।

तालिका १ : परिवारले सञ्चालन गरेको कृषि बाहेक साना घरेलु व्यवसाय अनुसारको विवरण

साना घरेलु व्यवसाय	जम्मा	%	पुरुष	%	महिला	%
घरेलु उद्योग	६०६	१८.३	२६३	१७.६	३४३	१८.८
व्यापार/ व्यवसाय	२०५६	६२.०	८५६	५७.३	१२००	६५.८
यातायात	१०७	३.२	८०	५.४	२७	१.५
सेवा	२८६	८.६	१८५	१२.४	१०१	५.५
अन्य	२६२	७.९	१०९	७.३	१५३	८.४
जम्मा	३३१७	१००.०	१४९३	१००.०	१८२४	१००.०

विवरण	संख्या	प्रतिशत
जम्मा परिवार संख्या	४६९३०	१००
साना घरेलु व्यवसाय भएका परिवार संख्या	३३१७	७.०७
साना घरेलु व्यवसाय नभएका परिवार संख्या	४३५३९	९२.८
उल्लेख नभएको	७४	०.१६

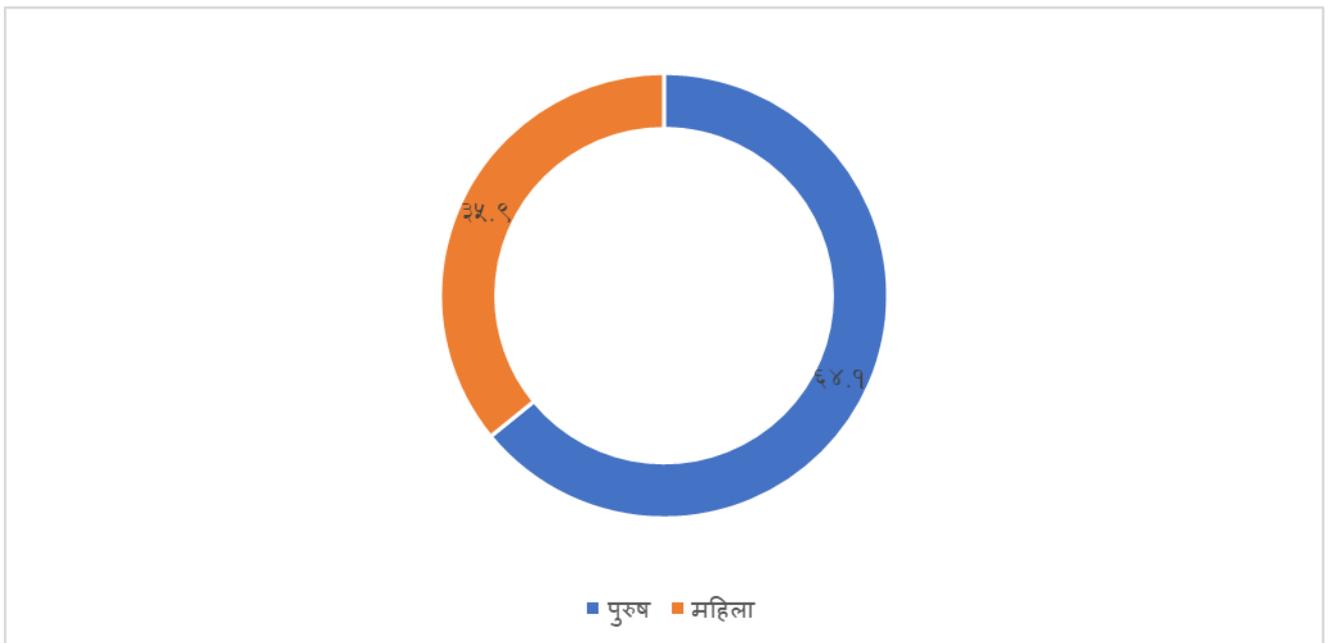
परिवारमा अनुपस्थित विदेश

यस बुढानीलकण्ठनगरपालिकामा कुल ४६,९३० परिवार मध्येमा १०,३४७ (२२.० %) परिवारमा अनुपस्थित भई कम्तिमा एक जना सदस्य अक्सर विदेशमा बसोबास गरेका छन् । कुल अनुपस्थित विदेश रहेका १५,३९६ मध्येमा ६४.१ प्रतिशत पुरुष र ३५.९ प्रतिशत महिला रहेका छन् । यस नगरपालिकाका अक्सर विदेश बसोबास गरेका व्यक्ति कुल नगरपालिकाको जनसङ्ख्याको ६.८ प्रतिशत छ जुन काठमाडौँ जिल्लामा ७.१ प्रतिशत रहेको छ । यसैगरी अनुपस्थित विदेश पुरुष कुल पुरुषको संख्याको ११.३ प्रतिशत र अनुपस्थित महिला कुल महिलाको ६.१ प्रतिशत छ जुन काठमाडौँ जिल्लामा क्रमशः ९.० र ५.२ प्रतिशत छ ।

तालिका २५ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश

क्षेत्र	जम्मा परिवार	कम्तिमा एक जना विदेश अनुपस्थित भएको परिवार	अनुपस्थित विदेश संख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
काठमाडौँ जिल्ला	५४२८९२	९७०९९	१४४८८४	९२९४४	५१९४०
प्रतिशत		१७.९	७.१	९.०	५.२
बुढानीलकण्ठ नगरपालिका	४६९३०	१०३४७	१५३९६	९८६९	५५२७
प्रतिशत		२२.०	८.७	११.३	६.१

रेखाचित्र १२ : अनुपस्थित परिवार (विदेश) प्रतिशत र पुरुष तथा महिलाको प्रतिशत

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण

जनगणना २०७८ अनुसार यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा परिवारबाट अनुपस्थित (विदेश) रहेका कुल १५,३९६ जना व्यक्तिहरू मध्ये सबैभन्दा बढि ६,९०३ जना (४४.८ %) १५-२४ वर्षको उमेरमा विदेश गएको देखिएको छ । त्यस्तै दोस्रो, तेस्रो र चौथोमा २५-३४ वर्ष (३५.० %), ३५-४४ वर्ष (१०.५ %), १४ वर्ष भन्दा कम (४.९%) मा विदेश गएको पाइन्छ । विदेश जाँदाको उमेर अनुसारको प्रवृत्ति महिला र पुरुषमा समान रहेको देखिन्छ । विदेश जाने पुरुषमा सबैभन्दा बढी १५-२४ का ४१.५ प्रतिशत र महिला ५०.९ प्रतिशत रहेका छन् । विदेश जाँदाको उमेर समूह अनुसारको विस्तृत विवरण तालिका २७ मा दिइएको छ ।

तालिका २६ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिहरूको विदेश जाँदाको उमेर तथा लिंग अनुसारको विवरण

लिङ्ग	जम्मा	विदेश जाँदाको उमेर							उल्लेख नभएको
		१४ वर्ष भन्दा कम	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५+	
जम्मा	१५३९६	७५३	६९०३	५३९४	१६०९	३२०	११४	४८	२५५
%	१००.०	४.९	४४.८	३५.०	१०.५	२.१	०.७	०.३	१.७
पुरुष	९८६९	४१९	४०९२	३६२७	१२६८	२४९	५४	२६	१३४
%	१००.०	४.२	४१.५	३६.८	१२.८	२.५	०.५	०.३	१.४
महिला	५५२७	३३४	२८११	१७६७	३४१	७१	६०	२२	१२१
%	१००.०	६.०	५०.९	३२.०	६.२	१.३	१.१	०.४	२.२

अक्सर विदेश बसोबास गर्ने व्यक्तिको देश अनुसारको विवरण

यस नगरपालिकाबाट परिवारमा अनुपस्थित (विदेश) रहेका व्यक्तिहरू मध्ये धेरै जना (२६.१ %) मध्यपूर्व देशमा गएको देखिन्छ । त्यसपछि क्रमशः प्यासिफिक (१७.४ %) र भारत बाहेक अन्य एसियाली देश (१२.९ %) व्यक्तिहरू गएको पाइएको छ । विदेश जाने व्यक्तिहरूको रोजाइ लिङ्ग अनुसार फरक फरक रहेको पाइन्छ । पुरुषहरूको रोजाइमा रहेका तीन देशहरू क्रमशः मध्यपूर्व (३१.४ %), उत्तर अमेरिका (१६.२ %) र प्यासिफिक (१४.५ %) छन् भने महिलाहरूको रोजाइमा रहेका तीन मुलुकमा क्रमशः उत्तर अमेरिका (२३.३ %) प्यासिफिक (२२.५ %) र मध्यपूर्व (१६.५%) रहेको छ । विदेशमा रहेका व्यक्तिहरूको लिङ्ग तथा देश अनुसारको विस्तृत विवरण तालिका २८ मा दिइएको छ ।

तालिका २७ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको लिङ्ग तथा देश अनुसारको विवरण

लिङ्ग	जम्मा	भारत	साई	आसियान	मध्यपूर्व	अन्य एसियाली	युरोपियन युनियन	अन्य युरोपेली देश	उत्तर अमेरिका	दक्षिण अमेरिका	अफ्रिका	प्यासिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा														
संख्या	१५३९६	४६९	६३	६३२	४०१३	१९९१	१४२८	१०७९	२८९०	१३	१०१	२६७२	२४	२१
%	१००.०	३.०	०.४	४.१	२६.१	१२.९	९.३	७.०	१८.८	०.१	०.७	१७.४	०.२	०.१
पुरुष														
संख्या	९८६९	३११	३६	५४०	३०९९	१३३२	७८२	६१०	१६०३	११	८०	१४३१	१८	१६
%	१००.०	३.२	०.४	५.५	३१.४	१३.५	७.९	६.२	१६.२	०.१	०.८	१४.५	०.२	०.२
महिला														
संख्या	५५२७	१५८	२७	९२	९१४	६५९	६४६	४६९	१२८७	२	२१	१२४१	६	५
%	१००.०	२.९	०.५	१.७	१६.५	११.९	११.७	८.५	२३.३	०.०	०.४	२२.५	०.१	०.१

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश जानुको कारण अनुसारको विवरण

परिवारमा अनुपस्थित विदेश जाने व्यक्तिहरूको विदेश जानुको मुख्य कारण तलव ज्याला नै रहेको छ । सबैभन्दा बढी ४६.३ प्रतिशत व्यक्तिहरू तलव वा ज्यालाका लागि विदेशिएको पाइएको छ भने दोस्रो कारणमा अध्ययन तथा तालिम (३४.५ %) रहेको छ र तेस्रोमा आश्रित व्यक्ति १०.४ प्रतिशत रहेको छ । विदेश गएका व्यक्तिहरूको विदेशिनुको कारण लिङ्ग अनुसार फरक रहेको छ । पुरुषहरू तलव/ज्याला (५४.३ %), अध्ययन/तालिम (३०.० %) तथा आश्रितमा (६.९ %) र महिलाहरूमा अध्ययन/तालिम (४२.७ %), तलव/ज्याला (३२.० %) तथा आश्रित (१६.६ %) प्रमुख कारण रहेका छन् । आश्रितमा विदेशिनेमा महिलाको प्रतिशत उल्लेख्य रहेको छ । लिङ्ग अनुसार विदेशिनुका कारण सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका २९ मा दिइएको छ ।

तालिका २८ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको लिङ्ग तथा कारण अनुसारको विवरण

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका	जम्मा	परिवारमा अनुपस्थित रहनुको कारण						उल्लेख नभएको
		तलव/ज्याला	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
जम्मा								
संख्या	१५३९६	७१२२	१५७	५३१९	७०३	१५९६	३४७	१५२
%	१००.०	४६.३	१.०	३४.५	४.६	१०.४	२.३	१.०
पुरुष								
संख्या	९८६९	५३५६	१००	२९५९	५२८	६८०	१६७	७९
%	१००.०	५४.३	१.०	३०.०	५.४	६.९	१.७	०.८
महिला								
संख्या	५५२७	१७६६	५७	२३६०	१७५	९१६	१८०	७३
%	१००.०	३२.०	१.०	४२.७	३.२	१६.६	३.३	१.३

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको गएको देश र जानुको कारण अनुसारको विवरण

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा परिवारमा अनुपस्थित विदेश जाने व्यक्तिहरूको विदेश जानुको मुख्य कारण र देश अनुसार फरक फरक रहेको छ । भारत, मध्यपूर्व, भारत बाहेकका सार्क देश, आसियान र अफ्रिकी देशमा जानुको मुख्य कारण तलव/ज्याला रहेको छ । देश तथा उक्त देशमा जानुको कारण अनुसारका विस्तृत विवरण तालिका ३० मा र अनुसूची ३ मा दिइएको छ ।

तालिका २९ : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश गएको देश, लिङ्ग तथा कारण अनुसारको विवरण

देश	संख्या/ %	जम्मा	तलव/ ज्याला	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा	संख्या	१५३९६	७१२२	१५७	५३१९	७०३	१५९६	३४७	१५२
	%	१००.०	४६.३	१.०	३४.५	४.६	१०.४	२.३	१.०
भारत	संख्या	४६९	१९७	१६	१६१	२३	४६	२०	६
	%	१००.०	४२.०	३.४	३४.३	४.९	९.८	४.३	१.३
सार्क	संख्या	६३	२२	०	३३	४	२	०	२
	%	१००.०	३४.९	०.०	५२.४	६.३	३.२	०.०	३.२
आसियान	संख्या	६३२	४७८	३	३३	३९	६५	८	६
	%	१००.०	७५.६	०.५	५.२	६.२	१०.३	१.३	०.९
मध्यपूर्व	संख्या	४०१३	३३४७	२२	९७	३६९	१४६	१३	१९
	%	१००.०	८३.४	०.५	२.४	९.२	३.६	०.३	०.५
अन्य एसियाली	संख्या	१९९१	१०२९	३२	६३२	७९	१७८	३०	११
	%	१००.०	५१.७	१.६	३१.७	४.०	८.९	१.५	०.६
युरोपियन युनियन	संख्या	१४२८	६५५	१६	५३१	६२	१२५	२९	१०
	%	१००.०	४५.९	१.१	३७.२	४.३	८.८	२.०	०.७
अन्य युरोपेली देश	संख्या	१०७९	३५९	१२	३५६	३५	२६२	२८	२७
	%	१००.०	३३.३	१.१	३३.०	३.२	२४.३	२.६	२.५
उत्तर अमेरिका	संख्या	२८९०	६१२	३०	१४५९	५८	४९२	१८६	५३
	%	१००.०	२१.२	१.०	५०.५	२.०	१७.०	६.४	१.८

देश	संख्या/ %	जम्मा	तलव/ ज्याला	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	उल्लेख नभएको
दक्षिण अमेरिका	संख्या	१३	१२	०	१	०	०	०	०
	%	१००.०	९२.३	०.०	७.७	०.०	०.०	०.०	०.०
अफ्रिका	संख्या	१०१	७२	१	१८	०	६	४	०
	%	१००.०	७१.३	१.०	१७.८	०.०	५.९	४.०	०.०
प्यासिफिक	संख्या	२६७२	३१२	२५	१९९१	३०	२६८	२९	१७
	%	१००.०	११.७	०.९	७४.५	१.१	१०.०	१.१	०.६
अन्य	संख्या	२४	१६	०	२	२	३	०	१
	%	१००.०	६६.७	०.०	८.३	८.३	१२.५	०.०	४.२
उल्लेख नभएको	संख्या	२१	११	०	५	२	३	०	०
	%	१००.०	५२.४	०.०	२३.८	९.५	१४.३	०.०	०.०

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको जाँदाको अवस्थामा उत्तिर्ण गरेको तह अनुसारको विवरण

यस नगरपालिकाबाट परिवारमा अनुपस्थित (विदेशमा) रहेका व्यक्तिहरू मध्ये सबैभन्दा बढी ४०.० प्रतिशत व्यक्तिहरू प्रविणता प्रमाण पत्र तह उत्तिर्ण गरेर गएको पाइएको छ। त्यस्तै दोस्रोमा १८.८ प्रतिशतले स्नातक तह, तेस्रोमा १०.६ प्रतिशतले माध्यमिक तह, चौथोमा ८.१ प्रतिशतले एस.एल.सि/एस.इ.इ, र पाँचौंमा ६.४ प्रतिशतले निम्न माध्यमिक तह उत्तिर्ण गरी विदेश गएको पाइएको छ। पुरुषमा सबैभन्दा बढी प्रमाणपत्र तह उत्तिर्ण गरेर जाने ३८.९ र महिला ४२.१ प्रतिशत रहेको छन्। परिवारमा अनुपस्थित (विदेश) व्यक्तिको विदेश जाँदाको उमेर र उनीहरू विदेश जाँदाको बेलामा उत्तिर्ण गरेका तह तथा लिङ्ग अनुसारको विस्तृत विवरण तालिका ३१ र अनुसूची ४ मा दिइएको छ।

तालिका ३० : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्ति र विदेश जाँदा उत्तीर्ण गरेको तह अनुसार विवरण

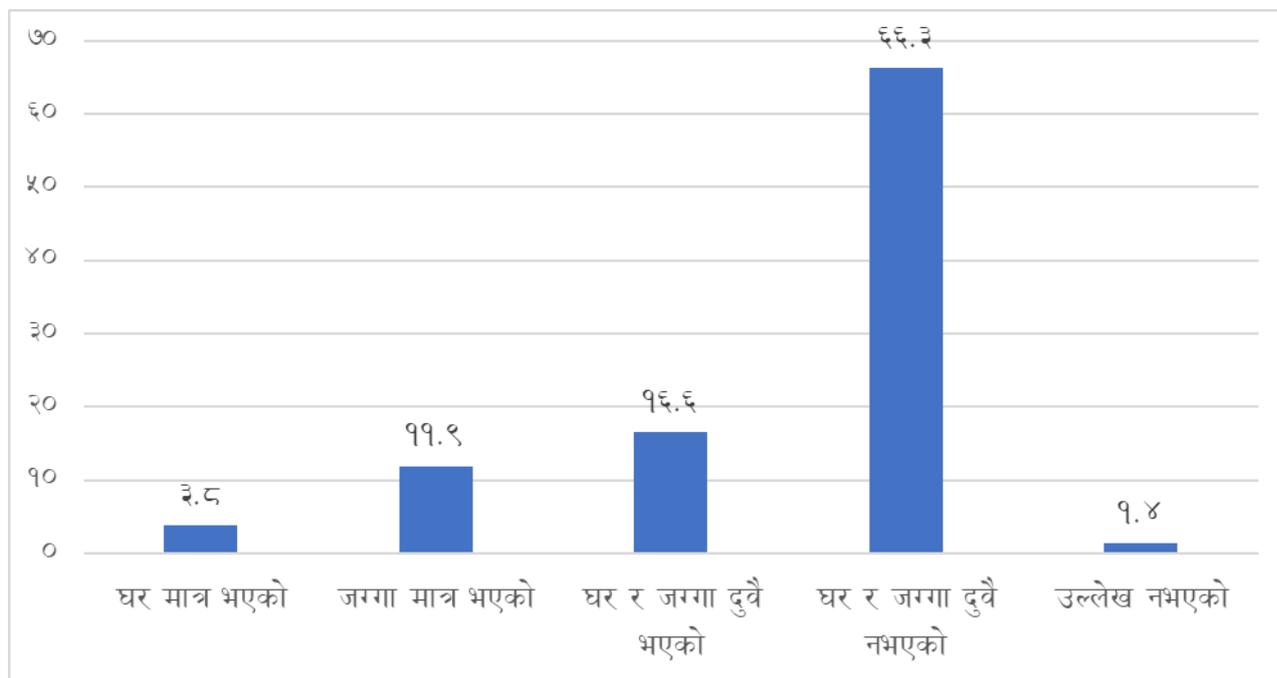
संख्या / %	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको तह										उल्लेख नभएको
		पूर्व प्राथमिक तह	प्राथमिक तह (१-५)	निम्न माध्यमिक तह (६-८)	माध्यमिक तह (९-१०)	एस.एल.सि. वा सो सरह	प्रमाणपत्र वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर वा सो सरह	अन्य	तह नभएको/ तह नखुलेको	
जम्मा												
संख्या	१५०२६	२०७	९४९	९६१	१५९३	१२१४	६०१४	२८२२	८६४	६	३७	३५९
%	१००.०	१.४	६.३	६.४	१०.६	८.१	४०.०	१८.८	५.८	०.०	०.२	२.४
पुरुष												
संख्या	९६७५	११२	६३२	७३१	१२०७	९३०	३७६३	१५८९	४८९	३	२१	१९८
%	१००.०	१.२	६.५	७.६	१२.५	९.६	३८.९	१६.४	५.१	०.०	०.२	२.०
महिला												
संख्या	५३५१	९५	३१७	२३०	३८६	२८४	२२५१	१२३३	३७५	३	१६	१६१
%	१००.०	१.८	५.९	४.३	७.२	५.३	४२.१	२३.०	७.०	०.१	०.३	३.०

घर, जग्गामा महिलाको स्वामित्व

नगरपालिकाका कुल ४६,९३० परिवार मध्ये १६.६ प्रतिशत (७,७८५) परिवारमा कम्तिमा एक जना महिला सदस्यको घर र जग्गा दुवैमा स्वामित्व रहेको छ भने ११.९ (५,५८८) परिवारमा जग्गामा मात्र स्वामित्व रहेको छ। त्यस्तै ३.८ प्रतिशत परिवारमा महिला

सदस्यको स्वामित्वमा घरमात्र रहेको छ । यसैगरी ६६.३ प्रतिशत (३१,१६४) परिवारमा महिला सदस्यको नाममा कुनै प्रकारको स्थायी सम्पत्तिमा स्वामित्व नरहेको देखिन्छ भने १.४ प्रतिशत (६६४) नखुलेको रहेको छ ।

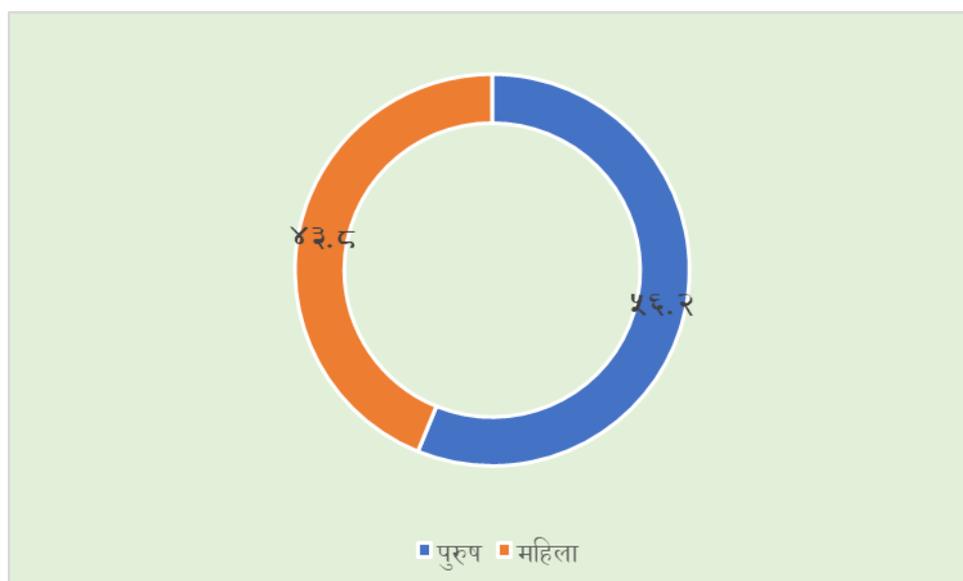
रेखाचित्र १३: महिलाको स्वामित्वमा रहेको घर जग्गाको विवरण (प्रतिशतमा)

मृत्यु सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकामा रहेका कुल ४६,९३० परिवार मध्ये २.७ प्रतिशत परिवार (१,२७०) मा जनगणनाको समय भन्दा १२ महिना अगाडि कम्तिमा एक जनाको मृत्यु भएको पाइएको छ । सो अवधीमा मृत्यु भएका १,३२३ मध्येमा ७४३ जना (५६.२ प्रतिशत) पुरुष र बाँकी ५८० जना (४३.८ प्रतिशत) महिला रहेका छन् । समग्रमा पुरुषको मृत्युदर बढी देखिन्छ ।

रेखाचित्र १४ : मृत्यु भएका पुरुष तथा महिलाको विवरण (% मा)

मृत्यु भएका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा जनगणनाको समयअघि विगत १२ महिनामा जम्मा १,३२३ जना व्यक्तिको मृत्यु भएको मध्ये उमेर समूह अनुसार सबैभन्दा बढी ३१.७ प्रतिशत व्यक्तिको मृत्यु ८० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरमा भएको देखिन्छ। ७५ देखि ७९ वर्षको उमेरमा ११.३ प्रतिशत, ७० देखि ७४ वर्षको उमेरमा ९.९ प्रतिशतको मृत्यु भएको देखिन्छ। बाँकी अन्य उमेरहरूमा रहेको छ। १ वर्ष भन्दा कम उमेरमा मृत्युहुने १.२ प्रतिशत अर्थात् १६ जना रहेका छन्।

पुरुषको मृत्यु ८० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरमा २९.३ प्रतिशत, ७५ देखि ७९ वर्षको उमेरमा १०.८ प्रतिशत र १ वर्षभन्दा कम उमेरमा ०.९ प्रतिशत व्यक्तिको मृत्यु भएको देखिन्छ। महिलाको मृत्यु ८० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरमा ३४.७ प्रतिशत, ७५ देखि ७९ वर्षको उमेरमा १२.१ प्रतिशत, ७० देखि ७४ वर्षको उमेरमा ९.१ प्रतिशत र १ वर्षभन्दा कम उमेरमा १.६ प्रतिशत व्यक्तिको मृत्यु भएको देखिन्छ। समग्रमा महिलाको भन्दा पुरुषको कम उमेरमा मृत्यु हुने प्रतिशत बढी रहेको देखिन्छ। अन्य उमेर समुहमा मृत्यु हुनेको प्रतिशत सहित विस्तृत विवरण तालिका ३२ मा दिइएको छ।

तालिका ३१: मृत्यु भएका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण

उमेर समूह	मृत्यु भएको संख्या					
	जम्मा	%	पुरुष	%	महिला	%
जम्मा	१३२३	१००.०	७४३	१००.०	५८०	१००.०
< १	१६	१.२	७	०.९	९	१.६
०१ - ०४	७	०.५	५	०.७	२	०.३
०५ - ०९	५	०.४	३	०.४	२	०.३
१० - १४	७	०.५	४	०.५	३	०.५
१५ - १९	९	०.७	७	०.९	२	०.३
२० - २४	१४	१.१	१०	१.३	४	०.७
२५ - २९	२२	१.७	१६	२.२	६	१.०
३० - ३४	२८	२.१	२०	२.७	८	१.४
३५ - ३९	३०	२.३	१६	२.२	१४	२.४
४० - ४४	४१	३.१	२६	३.५	१५	२.६
४५ - ४९	६५	४.९	३९	५.२	२६	४.५
५० - ५४	८३	६.३	४२	५.७	४१	७.१
५५ - ५९	८९	६.७	५३	७.१	३६	६.२
६० - ६४	९६	७.३	६०	८.१	३६	६.२
६५ - ६९	१०९	८.२	५७	७.७	५२	९.०
७० - ७४	१३१	९.९	७८	१०.५	५३	९.१
७५ - ७९	१५०	११.३	८०	१०.८	७०	१२.१
८० +	४१९	३१.७	२१८	२९.३	२०१	३४.७
नखुलेको	२	०.२	२	०.३	०	०.०

विगत १२ महिनामा मृत्यु भएको कारण

जनगणना भएको समयदेखि १२ महिना अघिसम्म बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा १,३२३ जनाको मृत्यु भएकोमा कुल मृत्यु हुनेमध्ये ५०.७ प्रतिशत नसर्ने रोगबाट, २२.३ प्रतिशतको अन्य कारण, १८.९ प्रतिशत सरूवा रोगबाट, ३.१ प्रतिशत प्राकृतिक प्रकोप, २.० प्रतिशत अन्य दुर्घटना, १.४ प्रतिशत आत्महत्या र १.१ प्रतिशत यातायात दुर्घटना रहेको देखिन्छ।

पुरुषको मृत्युका कारणमा नसर्ने रोगबाट ५१.० प्रतिशत, सरूवा रोगबाट १९.५ प्रतिशत, आत्महत्या २.२ प्रतिशत, प्राकृतिक प्रकोपबाट २.७ प्रतिशत, अन्य दुर्घटनाबाट २.३ प्रतिशत, यातायात दुर्घटनाबाट १.१ प्रतिशत र अन्य कारणबाट २०.३ प्रतिशत भएको देखिन्छ। महिलाको मृत्युको कारणमा नसर्ने रोगबाट ५०.३ प्रतिशत, अन्य कारणबाट २४.८ प्रतिशत, सरूवा रोगबाट १८.१ प्रतिशत, प्राकृतिक प्रकोपबाट ३.६ प्रतिशत, अन्य दुर्घटनाबाट १.६ प्रतिशत र यातायात दुर्घटनाबाट ०.५ प्रतिशत भएको देखिन्छ। मृत्यु हुने कारणमा अन्य दुर्घटना, सडक दुर्घटना, अपराध हत्या तथा आत्महत्या तुलनात्मक महिलाको भन्दा पुरुषको बढी रहेको छ भने नसर्ने रोगबाट पुरुषको भन्दा महिलाको बढी मृत्यु भएको देखिन्छ। अन्य विवरण तलको तालिका ३२ मा छ।

तालिका ३२: मृत्यु भएका व्यक्तिको मृत्युको कारण

विवरण	जम्मा	मृत्युको कारण									नखुलेको
		सरूवा रोग	नसर्ने रोग	यातायात दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	गर्भवती सम्बन्धी	अपराध/ हत्या	आत्महत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	
जम्मा	१३२३	२५०	६७१	१५	२६	१	१	१९	४१	२९५	४
%	१००.०	१८.९	५०.७	१.१	२.०	०.१	०.१	१.४	३.१	२२.३	०.३
पुरुष	७४३	१४५	३७९	१२	१७	०	०	१६	२०	१५१	३
%	१००.०	१९.५	५१.०	१.६	२.३	०.०	०.०	२.२	२.७	२०.३	०.४
महिला	५८०	१०५	२९२	३	९	१	१	३	२१	१४४	१
%	१००.०	१८.१	५०.३	०.५	१.६	०.२	०.२	०.५	३.६	२४.८	०.२

१५ देखि ४९ वर्षका महिलाको मृत्यु हुँदाको अवस्था

जनगणना भएको समयदेखि १२ महिना अघिसम्म बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा १५ देखि ४९ वर्षका महिलाको मृत्यु हुँदाको अवस्था अध्ययन गर्दा गर्भावस्थाको कारणले हुने मातृमृत्यु हुने १ जना मात्र देखिएको छ जसको उमेर ३५ भन्दा माथि रहेको छ। १५ देखि ४९ उमेर समूहका कुल ७४ जना महिलाको मृत्यु भएकोमा मृत्युको कारण गर्भावस्था भन्दा अन्य देखिएको छ। नेपालमा मातृमृत्युको अवस्था प्रतिलाख जीवित जन्ममा १५१ जना र बागमती प्रदेशमा प्रतिलाख जीवित जन्ममा ९८ जना रहेको छ।

खण्ड ३: जनसांख्यिक विवरण

जनसङ्ख्या र लैङ्गिक अनुपात

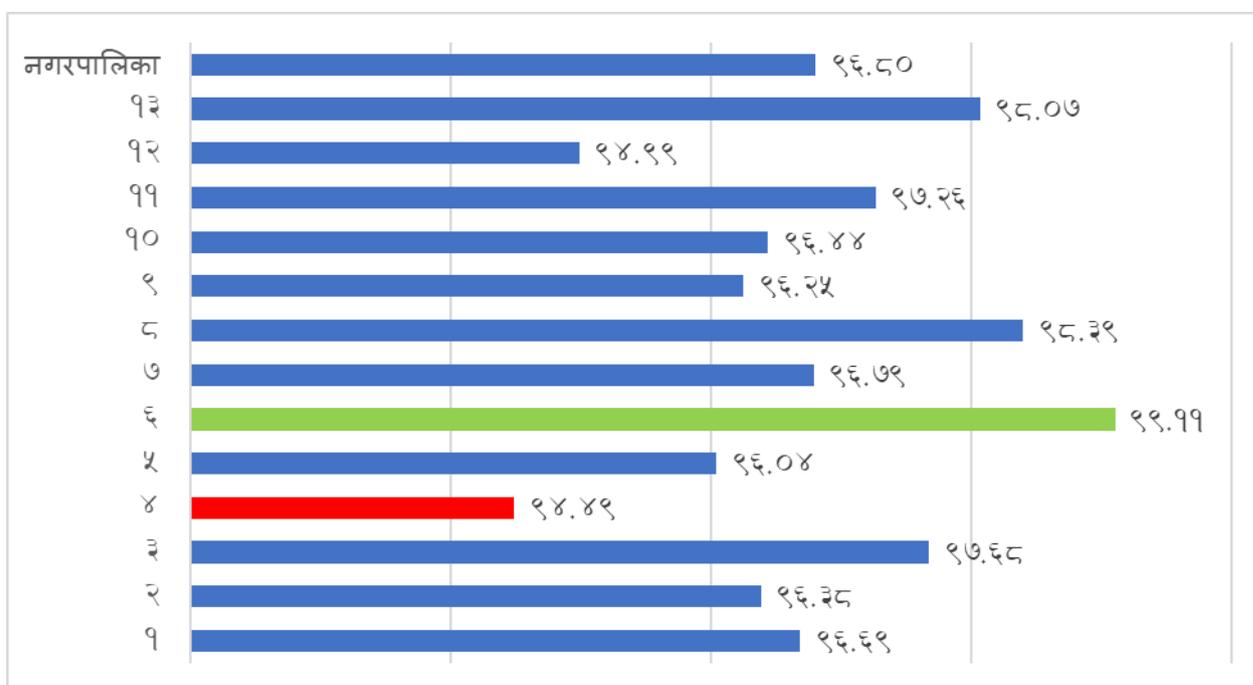
जनगणनाको अन्तिम नतिजाअनुसार (जनगणना सन्दर्भ दिन २०७८ साल मंसिर ९ गते) बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको जनसङ्ख्या १,७७,५५७ जना रहेको छ, जुन २०६८ सालको जनसङ्ख्या १,०७,९९८ को तुलनामा ६९,६३९ ले बढी देखिन्छ। यसरी उक्त अवधिमा नगरपालिकाको जनसङ्ख्या ६४.५ प्रतिशत बढेको देखिन्छ। उक्त अवधि (१० वर्ष ५ महिना) मा सरदर वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.७८ प्रतिशत भएको देखिन्छ जुन नेपालको तुलनामा धेरै बढी हो ।

वडा अनुसार सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या भएको वडा नं. १० हो भने कम भएको वडा नं. ७ हो जसको जनसङ्ख्या क्रमशः ३३,६२३ र ६,४३५ जना रहेको छ । तसर्थ नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी वडा नं. १० को हिस्सा बढी (१८.९ प्रतिशत) देखिन्छ भने सबैभन्दा कम (३.६ प्रतिशत) वडा नं. ७ को रहेको छ ।

२०६८ र २०७८ को तथ्याङ्कअनुसार सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि भएको वडा नं. ११ र दोस्रोमा वडा नं. ६ रहेको छ जसको जनसङ्ख्या वृद्धिदर क्रमशः ९.४८ र ८.२९ रहेको छ । सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिदर (१.०२) भएको वडा नं. ७ हो ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार नगरपालिका बसोबास गर्ने जम्मा जनसङ्ख्यामध्ये पुरुष र महिलाको संख्या क्रमशः ८७,३३७ (४९.२ %) र महिलाको संख्या ९०,२२० (५०.८ %) छ। जस अनुसार लैङ्गिक अनुपात ९६.८० हुन आउँछ सो अनुपात २०६८ (१००.८) को तुलनामा केही कम हो। लैङ्गिक अनुपात सबैभन्दा बढी वडा नं. ६ र कम वडा नं. ४ मा रहेको छ जुन क्रमशः ९९.११ र ९४.४९ रहेको छ। वडा सहितको विस्तृत विवरण तलको तालिका ३४ मा दिइएको छ।

रेखाचित्र १५ : नगरपालिका र वडा अनुसारको लैङ्गिक अनुपात

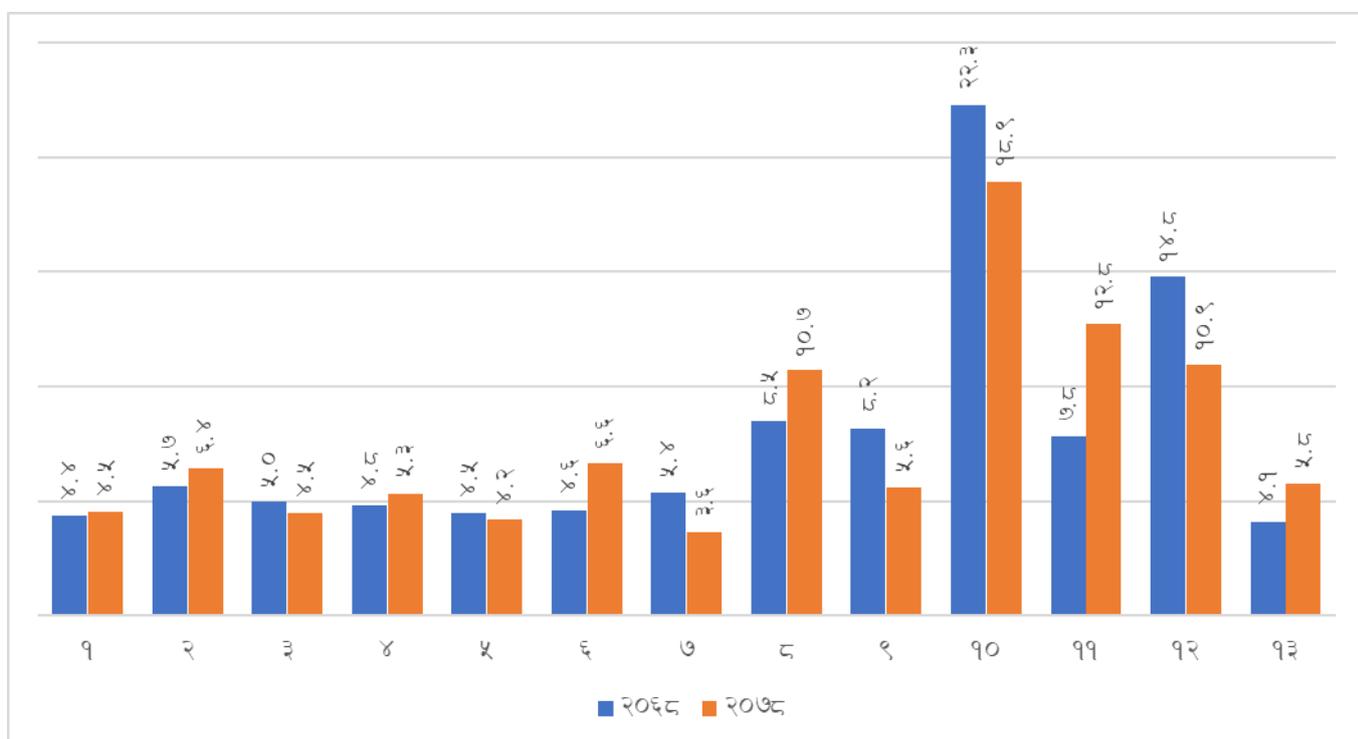

तालिका ३३ : परिवार संख्या, जनसङ्ख्या तथा लैङ्गिक अनुपात

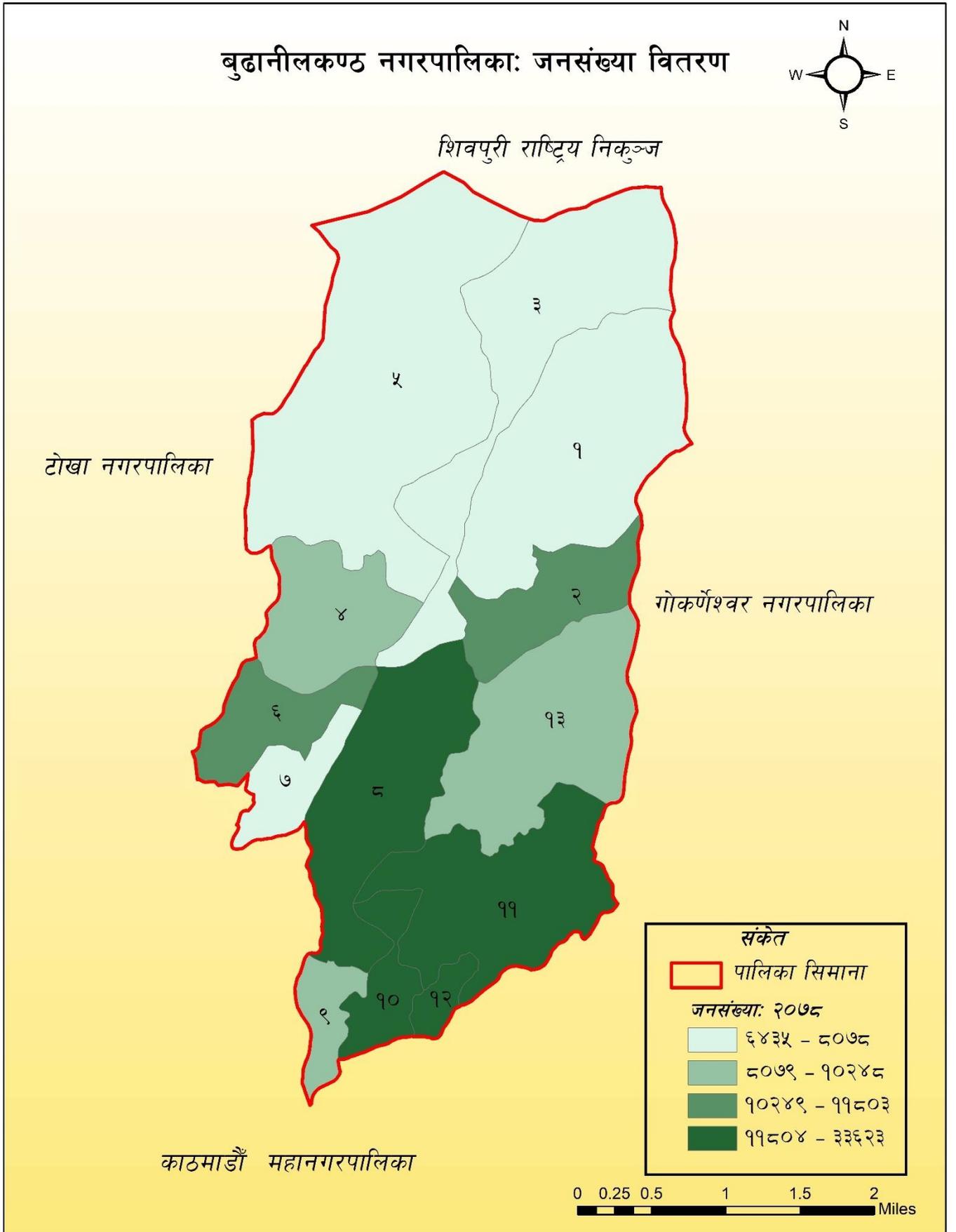
क्षेत्र	२०६८		२०७८								वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर
	परिवार संख्या	जनसंख्या	परिवार संख्या	जनसंख्या			वडाको प्रतिशत	औसत परिवार आकार	लैङ्गिक अनुपात	जनघनत्व	
				जम्मा	पुरुष	महिला					
न.पा. जम्मा	२६,४८५	१०७,९१८	४६,९३०	१७७,५५७	८७,३३७	९०,२२०	१००	३.७८	९६.८०	५१०२	४.७८
वार्ड नं.											
१	१,१२१	४,६९८	२१३०	८०७८	३९७१	४१०७	४.५	३.७९	९६.६९	१७२८	५.२०
२	१,४५३	६,१२९	२८७७	११४०२	५५९६	५८०६	६.४	३.९६	९६.३८	७१४६	५.९६
३	१,२३१	५,३७२	२०९०	८००४	३९५५	४०४९	४.५	३.८३	९७.६८	१८८७	३.८३
४	१,२३०	५,२०४	२४३१	९४९७	४६१४	४८८३	५.३	३.९१	९४.४९	४८१०	५.७७
५	१,२६४	४,८४५	१९८५	७४३२	३६४१	३७९१	४.२	३.७४	९६.०४	९५७	४.११
६	१,१७१	४,९७७	३१३५	११८०३	५८७५	५९२८	६.६	३.७६	९९.११	९०४२	८.२९
७	१,४११	५,७८४	१६९६	६४३५	३१६५	३२७०	३.६	३.७९	९६.७९	७२९८	१.०२
८	२,२६७	९,१७१	५०३७	१९०१८	९४३२	९५८६	१०.७	३.७८	९८.३९	५५४५	७.००
९	२,१५४	८,८२६	२५९३	९९५०	४८८०	५०७०	५.६	३.८४	९६.२५	१४७२५	१.१५
१०	६,२४६	२४,०५०	९३५३	३३६२३	१६५०७	१७११६	१८.९	३.५९	९६.४४	३७६३९	३.२२
११	२,०११	८,४२९	५९१४	२२६४२	१११६४	११४७८	१२.८	३.८३	९७.२६	६६२२	९.४८
१२	४,०६७	१५,९८४	५२११	१९४२५	९४६३	९९६२	१०.९	३.७३	९४.९९	५६५१७	१.८७
१३	८५९	४,४४९	२४७८	१०२४८	५०७४	५१७४	५.८	४.१४	९८.०७	२८५०	८.०१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र २०७८

रेखाचित्र १६: वडा अनुसार २०६८ र २०७८ को जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

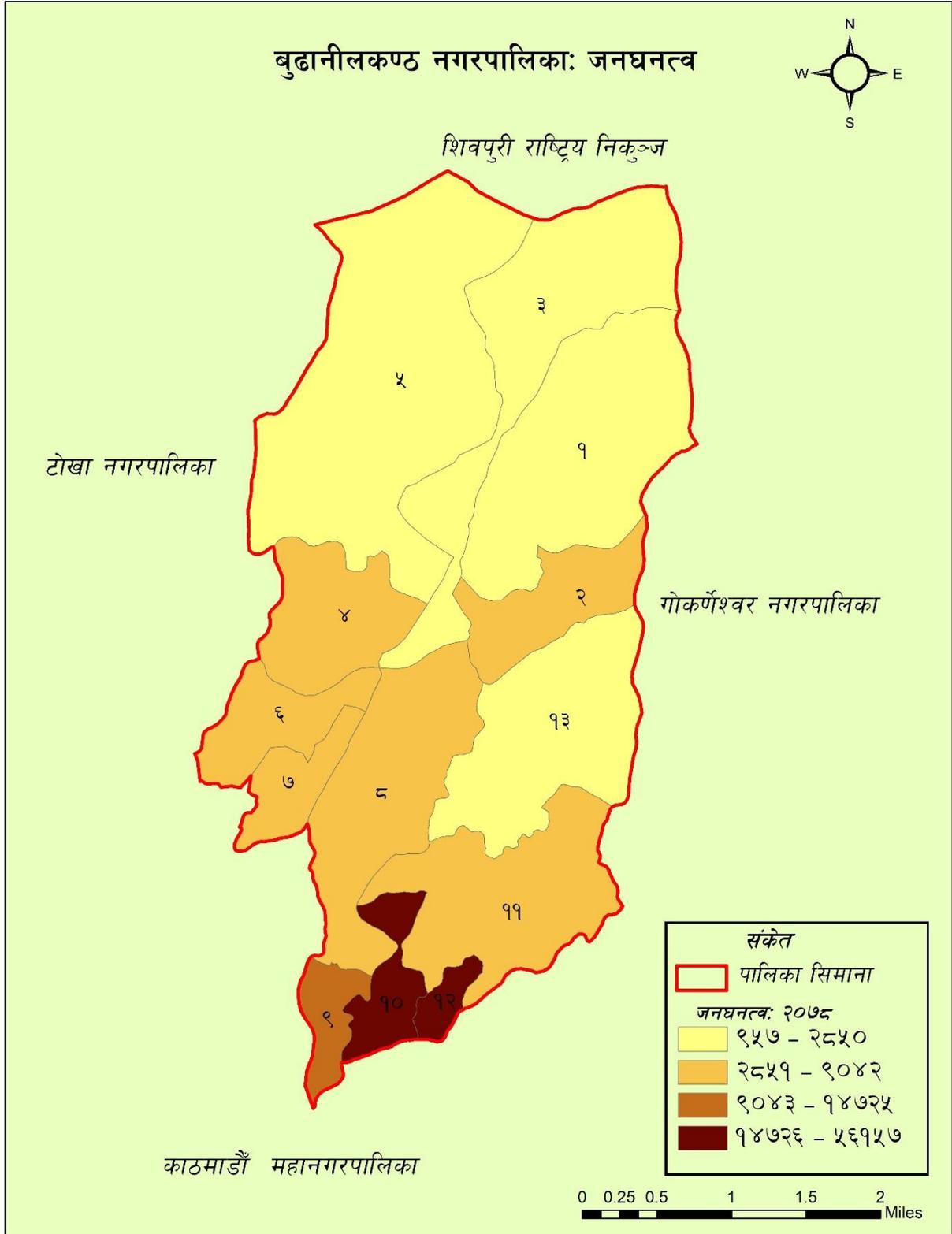
नक्सा १७: बुढानीलकण्ठनगरपालिकाको वडाअनुसारको जनसङ्ख्या वितरण

जनघनत्व

नगरपालिकाको जनघनत्व ५,१०२ जना प्रति वर्ग कि.मि. रहेको छ जसमा वडाअनुसार सबैभन्दा बढी वडा नं. १२ को ५६,५१७ र सबैभन्दा कम वडा नं. ५ को ९५७ जना प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ। वडा सहितको विस्तृत विवरण तलको तालिका २७ मा दिइएको छ।

नक्सा: नगरपालिकाको वडाअनुसारको जनघनत्व

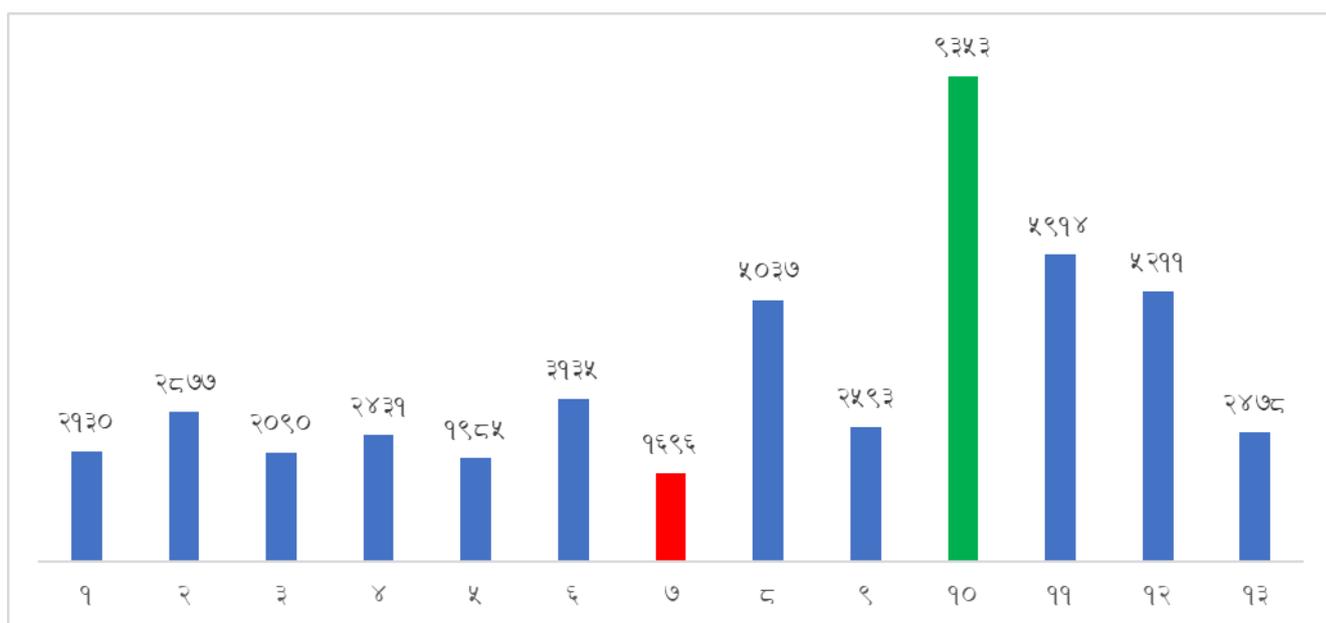

परिवार संख्या र परिवारको औसत आकार

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा २६,४८५ परिवार बसोबास गरेको यस नगरपालिका जनगणना २०७८ सम्म आइपुग्दा उक्त नगरपालिकामा बस्ने परिवार ७७.२ प्रतिशतले बढेर ४६ हजार ९३० पुगेको छ । अर्थात दश वर्षको अवधिमा २०,४४५ परिवार थप भएका छन् । यसैगरी प्रति परिवार जनसंख्या हेर्दा यस नगरपालिकामा औसत परिवार संख्या ३.५८ कायम हुन आउँछ जुन २०६८ मा ४.०७ रहेको थियो । यसले गत दश वर्षमा परिवारको आकारमा केही कमी आएको देखाउँदछ ।

वडा अनुसार सबैभन्दा कम परिवार संख्या (१६९६) भएको वडा नं. ७ र बढी परिवार संख्या (९,३५३) भएको वडा नं. १० रहेको छ । वडा अनुसार सबैभन्दा बढी औसत परिवार संख्या वडा नं १३ मा ४.१४ र कम वडा नं. १० मा ३.५९ रहेको छ जुन २०६८ मा क्रमशः ४.७१ र ३.८१ रहेको थियो ।

रेखाचित्र: वडा अनुसार परिवार संख्या

परिवारमूलीको नाता अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण

जनगणना २०७८ मा परिवारमूलीको नाता अनुसारको विवरण हेर्दा यस नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी परिवारमूली २६.४ प्रतिशत देखिन्छ भने दोस्रोमा छोरा बुहारी २३.८ प्रतिशत र तेस्रोमा श्रीमान् श्रीमती १८.६ प्रतिशत प्रतिशत रहेको छ । लैङ्गिक हिसाबले हेर्दा पुरुषमा सबैभन्दा बढी छोरा बुहारी ४०.९ प्रतिशत, दोस्रोमा परिवारमूलली ३३.७ प्रतिशत र तेस्रोमा श्रीमान् श्रीमती ९.० प्रतिशत प्रतिशत रहेका छन् भने महिलामा सबैभन्दा बढी छोरी/ज्वाइँ २८.७ प्रतिशत, दोस्रोमा श्रीमान् श्रीमती २७.८ प्रतिशत र तेस्रोमा परिवारमूली १९.४ प्रतिशत प्रतिशत रहेका छन् । अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिका ३५ मा दिइएको छ ।

तालिका ३५: परिवारमूलीको नाता अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण

लिङ्ग/ परिवारमूलीको नाता	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
परिवारमूली	४६९३०	२६.४	२९४९३	३३.७	१७५९७	१९.४
श्रीमान् / श्रीमती	३२९४३	१८.६	७८३९	९.०	२५१०४	२७.८
छोरा/ बुहारी	४२९९४	२३.८	३५७९५	४०.९	६४७९	७.२
छोरी/ ज्वाइँ	२६९३६	१४.७	२५३	०.३	२६६८३	२८.७
बुवा/ आमा	४८०९	२.७	१४९९	१.७	३३१०	३.७

लिङ्ग/ परिवारमुलीको नाता	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
सासु ससुरा	१२६०	०.७	३७५	०.४	८८५	१.०
दाजुभाइ/ दिदी बहिनि	६७५०	३.८	३७४९	४.३	३००९	३.३
नाती/ नातिनी	८८११	५.०	४५६५	५.२	४२४६	४.७
अन्य	६३१७	३.६	३१४४	३.६	३१७३	३.५
घरेलु कामदार	४४५	०.३	१७६	०.२	२६९	०.३
नाता नपर्ने	९७०	०.५	६२५	०.७	३४५	०.४

परिवारको संरचना:

परिवारको संरचना अनुसार नगरपालिकामा बसोबास गर्ने कुल ४६,९३० परिवार मध्ये ३०,३९६ (६४.८%) एकल (Nuclear) परिवार र संयुक्त परिवार १६,५३४ (३५.२ %) रहेका छन् । यसैगरी कुल १,७७,५५७ जना मध्ये एकल (Nuclear) परिवारमा ९३,९७२ जना (५२.९ %) र संयुक्त परिवारमा ८३,५८५ जना (४७.१ %) बसोबास गरेका छन् ।

Tfflnsf र M kl/jf/sf] ;+/rgfut ljj/Of

विवरण	एकल (Nuclear) परिवार	संयुक्त परिवार	जम्मा
परिवार	३०३९६	१६५३४	४६९३०
%	६४.८	३५.२	१००
जनसंख्या	९३९७२	८३५८५	१७७५५७
%	५२.९	४७.१	१००

उमेरगत जनसङ्ख्या

नगरपालिकामा जनसङ्ख्याको उमेरगत संरचना अनुसार सबैभन्दा बढी २० वर्षका २.४ प्रतिशत देखिन्छ भने १०० वर्ष वा सो भन्दा माथि २४ जना देखिएको छ । उल्लेखित उमेरलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकामा बस्ने कुल जनसङ्ख्याको मध्यिका उमेर २८ वर्ष रहेको छ, जसमा पुरुषको २८ वर्ष र महिलाको २९ वर्ष हुन आउँछ । विस्तृत विवरण तालिका ३७ मा दिइएको छ ।

तालिका ३६ : उमेरगत (Single Year) जनसङ्ख्या

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
०	१९३६	१.१	१०२३	१.२	९१३	१.०
१	२१२०	१.२	१११४	१.३	१००६	१.१
२	२३०७	१.३	११९५	१.४	१११२	१.२
३	२१९७	१.२	११७९	१.३	१०१८	१.१
४	२३२३	१.३	१२७५	१.५	१०४८	१.२
५	२५८९	१.५	१३६१	१.६	१२२८	१.४
६	२७६४	१.६	१५२०	१.७	१२४४	१.४

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
७	२४४८	१.४	१३१७	१.५	११३१	१.३
८	२५५९	१.४	१४०६	१.६	११५३	१.३
९	२४७७	१.४	१३६८	१.६	११०९	१.२
१०	२७४९	१.५	१४८५	१.७	१२६४	१.४
११	२४२३	१.४	१२८१	१.५	११४२	१.३
१२	२७८२	१.६	१४७५	१.७	१३०७	१.४
१३	२५५३	१.४	१३५७	१.६	११९६	१.३
१४	२८३९	१.६	१४९५	१.७	१३४४	१.५
१५	२८०४	१.६	१४९३	१.७	१३११	१.५
१६	३२१२	१.८	१७१३	२.०	१४९९	१.७
१७	३१९३	१.८	१६७४	१.९	१५१९	१.७
१८	३७८९	२.१	१९९१	२.३	१७९८	२.०
१९	३३०७	१.९	१६७७	१.९	१६३०	१.८
२०	४१९५	२.४	२०८३	२.४	२११२	२.३
२१	३४५१	१.९	१६८५	१.९	१७६६	२.०
२२	३७६३	२.१	१८०८	२.१	१९५५	२.२
२३	३५४५	२.०	१६१६	१.९	१९२९	२.१
२४	३७७८	२.१	१७७३	२.०	२००५	२.२
२५	३९२६	२.२	१८३५	२.१	२०९१	२.३
२६	३९०७	२.२	१७३९	२.०	२१६८	२.४
२७	३४६३	२.०	१६१८	१.९	१८४५	२.०
२८	४११५	२.३	१८७५	२.१	२२४०	२.५
२९	३१३०	१.८	१४४५	१.७	१६८५	१.९
३०	४१५२	२.३	१८८३	२.२	२२६९	२.५
३१	२८८४	१.६	१३४१	१.५	१५४३	१.७
३२	३६०५	२.०	१६२१	१.९	१९८४	२.२
३३	३४१३	१.९	१५२२	१.७	१८९१	२.१
३४	३१४५	१.८	१४६२	१.७	१६८३	१.९
३५	३७७८	२.१	१७११	२.०	२०६७	२.३
३६	३१५६	१.८	१४६०	१.७	१६९६	१.९
३७	२६८९	१.५	१२७०	१.५	१४१९	१.६
३८	३३८४	१.९	१५८७	१.८	१७९७	२.०
३९	२६६३	१.५	१२७४	१.५	१३८९	१.५
४०	३६८९	२.१	१७३२	२.०	१९५७	२.२
४१	२१६९	१.२	१०७८	१.२	१०९१	१.२
४२	३०१७	१.७	१४७१	१.७	१५४६	१.७
४३	२३९५	१.३	११७४	१.३	१२२१	१.४
४४	२१४२	१.२	१०४९	१.२	१०९३	१.२
४५	२६१२	१.५	१२५५	१.४	१३५७	१.५
४६	२०६९	१.२	१०१५	१.२	१०५४	१.२
४७	१६९३	१.०	८३९	१.०	८५४	०.९
४८	२१०५	१.२	१०१९	१.२	१०८६	१.२
४९	१७६८	१.०	८६८	१.०	९००	१.०
५०	२७११	१.५	१३७१	१.६	१३४०	१.५
५१	१४७६	०.८	७४३	०.९	७३३	०.८
५२	१९१४	१.१	९८८	१.१	९२६	१.०

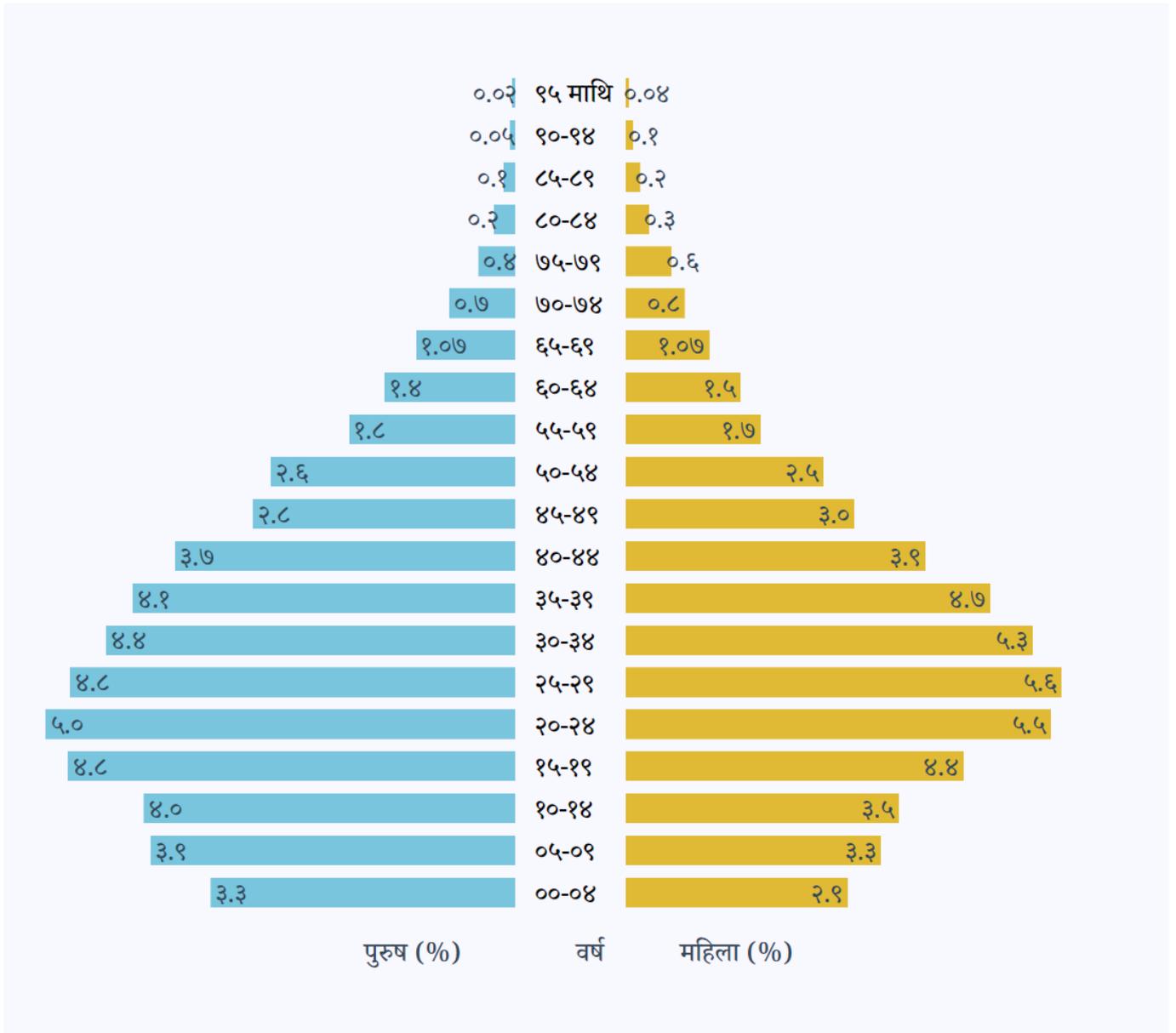
उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
५३	१५७०	०.९	७८४	०.९	७८६	०.९
५४	१५१०	०.९	७७३	०.९	७३७	०.८
५५	१६२५	०.९	८२८	०.९	७९७	०.९
५६	१३३८	०.८	६६९	०.८	६६९	०.७
५७	९९३	०.६	५०७	०.६	४८६	०.५
५८	१२८९	०.७	६३७	०.७	६५२	०.७
५९	१०२४	०.६	५३६	०.६	४८८	०.५
६०	१६१२	०.९	७६६	०.९	८४६	०.९
६१	८६८	०.५	४४२	०.५	४२६	०.५
६२	१००५	०.६	४९०	०.६	५१५	०.६
६३	८४६	०.५	३७९	०.४	४६७	०.५
६४	७४७	०.४	३७८	०.४	३६९	०.४
६५	१०१७	०.६	५०८	०.६	५०९	०.६
६६	७८१	०.४	४१७	०.५	३६४	०.४
६७	६८१	०.४	३४७	०.४	३३४	०.४
६८	७३५	०.४	३४९	०.४	३८६	०.४
६९	५९०	०.३	२७५	०.३	३१५	०.३
७०	७७१	०.४	३८७	०.४	३८४	०.४
७१	४७८	०.३	२२८	०.३	२५०	०.३
७२	५०५	०.३	२३१	०.३	२७४	०.३
७३	४४०	०.२	२०१	०.२	२३९	०.३
७४	३८९	०.२	१७८	०.२	२११	०.२
७५	४४४	०.३	१६३	०.२	२८१	०.३
७६	३९१	०.२	१४८	०.२	२४३	०.३
७७	३४२	०.२	१३५	०.२	२०७	०.२
७८	३५२	०.२	१५२	०.२	२००	०.२
७९	१५३	०.१	७५	०.१	७८	०.१
८०	२६८	०.२	११०	०.१	१५८	०.२
८१	१४८	०.१	६९	०.१	७९	०.१
८२	१७०	०.१	८२	०.१	८८	०.१
८३	१५१	०.१	६१	०.१	९०	०.१
८४	१७६	०.१	७३	०.१	१०३	०.१
८५	१३६	०.१	५०	०.१	८६	०.१
८६	११६	०.१	५४	०.१	६२	०.१
८७	१०५	०.१	४४	०.१	६१	०.१
८८	१३८	०.१	५५	०.१	८३	०.१
८९	६४	०.०	३०	०.०	३४	०.०
९०	६६	०.०	२६	०.०	४०	०.०
९१	३९	०.०	१३	०.०	२६	०.०
९२	४३	०.०	११	०.०	३२	०.०
९३	३९	०.०	२२	०.०	१७	०.०
९४	३१	०.०	१३	०.०	१८	०.०
९५	२०	०.०	६	०.०	१४	०.०
९६	२२	०.०	७	०.०	१५	०.०
९७	१५	०.०	५	०.०	१०	०.०

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
९८	१३	०.०	६	०.०	७	०.०
९९	४	०.०	०	०.०	४	०.०
१०० +	२४	०.०	८	०.०	१६	०.०

उमेर समूहअनुसार जनसङ्ख्याको संरचना

नगरपालिकामा जनसङ्ख्याको उमेरगत संरचनालाई ५ वर्षको उमेर समूहमा विभाजन गरी अध्ययन गर्दा २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको सबैभन्दा बढी प्रतिशत (१०.५%) रहेको छ। जनसङ्ख्या २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहमा १०.४ प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेको छ। पुरुषको हकमा कुल पुरुष जनसङ्ख्याको सबैभन्दा धेरै (१०.३%) २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहको र महिलातर्फ कुल महिलाको सबैभन्दा धेरै (११.१%) २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरू रहेको छ। उमेर समूह बढ्दै जाँदा जनसङ्ख्याको प्रतिशत पनि कम हुँदै गएको छ। नगरपालिकाको उमेर समूहअनुसारको जनसङ्ख्या तलको तालिका ३८ मा दिइएको छ। तल दिइएको जनसङ्ख्या पिरामिड अनुसार ० देखि १९ वर्ष सम्म पुरुषको जनसङ्ख्या महिलाको भन्दा बढि देखिएको छ। २० वर्ष देखि माथि पुरुषको भन्दा महिलाको जनसङ्ख्या बढ्दै गएको अवस्था छ। यसको अर्थ जन्मँदा पुरुषहरू बढी जन्मने र उमेर बढ्दै जाँदा अनुपस्थित जनसङ्ख्या (विदेश/स्वदेश) मा पुरुषको संख्या बढी भएको कारणले २० वर्ष भन्दा माथि महिलाहरूको अक्सर बसोबास बढी रहेको देखिन्छ। वडागत उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या अनुसूची २ मा दिइएको छ।

रेखाचित्र १८: नगरपालिकाको जनसङ्ख्या पिरामिड

तालिका ३७: नगरपालिकामा उमेर समुहअनुसार जनसङ्ख्या

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
बुढानिलकण्ठ नगरपालिका						
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
००-०४ वर्ष	१०८८३	६.१	१०२३	६.६	९९३	५.६
०५-०९ वर्ष	१२८३७	७.२	२३०९	८.०	२११८	६.५
१०-१४ वर्ष	१३३४६	७.५	२४५४	८.१	२०६६	६.९
१५-१९ वर्ष	१६३०५	९.२	५७८६	९.८	५०९७	८.६
२०-२४ वर्ष	१८७३२	१०.५	६९७२	१०.३	५८६५	१०.८

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
२५-२९ वर्ष	१८५४१	१०.४	७०९३	९.७	६२५३	११.१
३०-३४ वर्ष	१७१९९	९.७	८५४८	९.०	७७५७	१०.४
३५-३९ वर्ष	१५६७०	८.८	८९६५	८.४	९७०५	९.३
४०-४४ वर्ष	१३४१२	७.६	८५१२	७.४	१००२९	७.७
४५-४९ वर्ष	१०२४७	५.८	७८२९	५.७	९३७०	५.८
५०-५४ वर्ष	९१८१	५.२	७३०२	५.३	८३६८	५.०
५५-५९ वर्ष	६२६९	३.५	६५०४	३.६	६९०८	३.४
६०-६४ वर्ष	५०७८	२.९	४९९६	२.८	५२५१	२.९
६५-६९ वर्ष	३८०४	२.१	४६५९	२.२	४५२२	२.१
७०-७४ वर्ष	२५८३	१.५	३१७७	१.४	३०९२	१.५
७५-७९ वर्ष	१६८२	०.९	२४५५	०.८	२६२३	१.१
८०-८४ वर्ष	९१३	०.५	१८९६	०.५	१९०८	०.६
८५-८९ वर्ष	५५९	०.३	१२२५	०.३	१३५८	०.४
९०-९४ वर्ष	२१८	०.१	६७३	०.१	१००९	०.१
९५+ वर्ष	९८	०.१	३९५	०.०	५१८	०.१

बृहत उमेर समूह अनुसार र विशेष उमेर अनुसारको जनसङ्ख्या

यस नगरपालिकामा बृहत उमेर समूह अनुसार कुल जनसङ्ख्या १,७७,५५७ मध्ये ० देखि १९ वर्ष उमेर समूहमा ३०.१ प्रतिशत, २० देखि ३९ वर्ष उमेर समूहमा ३९.५ प्रतिशत, ४० देखि ५९ वर्ष उमेर समूहमा २२.० प्रतिशत र ६० देखि ७९ वर्ष उमेर समूहमा ७.४ प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेको छ। ८० वर्ष भन्दा माथिको उमेर समूहमा कुल जनसङ्ख्याको १.० प्रतिशत मात्र जनसङ्ख्या रहेको छ। समग्रमा २० वर्षभन्दा कम उमेरमा महिला भन्दा पुरुषको बढी (करिब ५ प्रतिशत) र ८० वर्ष भन्दा बढी उमेरमा पुरुष भन्दा महिलाको प्रतिशत बढी (०.२ प्रतिशत) देखिएको छ।

तालिका ३८: बृहत उमेर समूह अनुसारको जनसंख्या

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
००-१९ वर्ष	५३३७१	३०.१	२८३९९	३२.५	२४९७२	२७.७
२०-३९ वर्ष	७०१४२	३९.५	३२६०८	३७.३	३७५३४	४१.६
४०-५९ वर्ष	३९१०९	२२.०	१९३३६	२२.१	१९७७३	२१.९
६०-७९ वर्ष	१३१४७	७.४	६२४९	७.२	६८९८	७.६

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
८०+ वर्ष	१७८८	१.०	७४५	०.९	१०४३	१.२
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०

जनसङ्ख्याको अन्य संरचना हेर्दा १५ वर्षमुनीका आश्रित जनसङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको २०.९ प्रतिशत र ६० वर्ष भन्दा माथिका आश्रित जनसङ्ख्या ८.४ प्रतिशत रहेको छ। नागरिकता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न योग्य उमेर समूह (१६ वर्ष वा सो भन्दा माथि) का जनसङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको ७७.५ प्रतिशत रहेको छ। क्रियाशील श्रमशक्तिसँग सम्बन्धित उमेर समूह अर्थात् १५ देखि ५९ वर्ष उमेरका व्यक्तिहरू ७०.७ प्रतिशत छन् भने सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न सम्भाव्य ६८ वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसङ्ख्या ४.२ प्रतिशत रहेका छन्। प्रजनन योग्य उमेर अर्थात् १५ देखि ४९ वर्षका कुल महिलामध्ये ६३.७ प्रतिशत रहेका छन्। यसैगरी १६ देखि २४ वर्षको जनसङ्ख्या १८.२ प्रतिशत र १६ देखि ४० वर्षका युवाको जनसङ्ख्या ४९.२ प्रतिशत छ। २०६८ सालको जनगणनासँग तुलना गर्दा जनसङ्ख्याको संरचनामा केही परिवर्तन भएको देखिएको छ। विशेष उमेर समूहको जनसङ्ख्या संरचना तालिका ४० मा दिइएको छ।

तालिका ३९ : विशेष उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या

उमेर समूह	बुढानीलकण्ठ		काठमाडौँ	
	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१ वर्ष भन्दा कम	१९३६	१.१	१७६७९	०.९
५ वर्ष भन्दा कम	१०८८३	६.१	११५४१३	५.७
०-१४ वर्ष	३७०६६	२०.९	४०१९४४	१९.७
१६ वर्ष वा सो भन्दा माथि	१३७६८७	७७.५	१६०६९३२	७८.७
०-१८ वर्ष	५००६४	२८.२	५५७२९६	२७.३
१५-५९ वर्ष	१२५५५६	७०.७	१४६५५८६	७९.८
६० वर्ष वा सो भन्दा माथि	१४९३५	८.४	१७४०५७	८.५
१५-४९ वर्षका महिला (कुल महिला मध्ये)	५७४५०	६३.७	६४२३५६	६३.९
६८ वर्ष वा सो भन्दा माथि	७३७८	४.२	८७७९३	४.३
१६-२४ वर्ष	३२२३३	१८.२	३९०९७६	१९.२
१६-४० वर्ष	८७३३२	४९.२	१०२३२४८	५०.१

उमेर अनुसार परिवारमूलीको संख्या

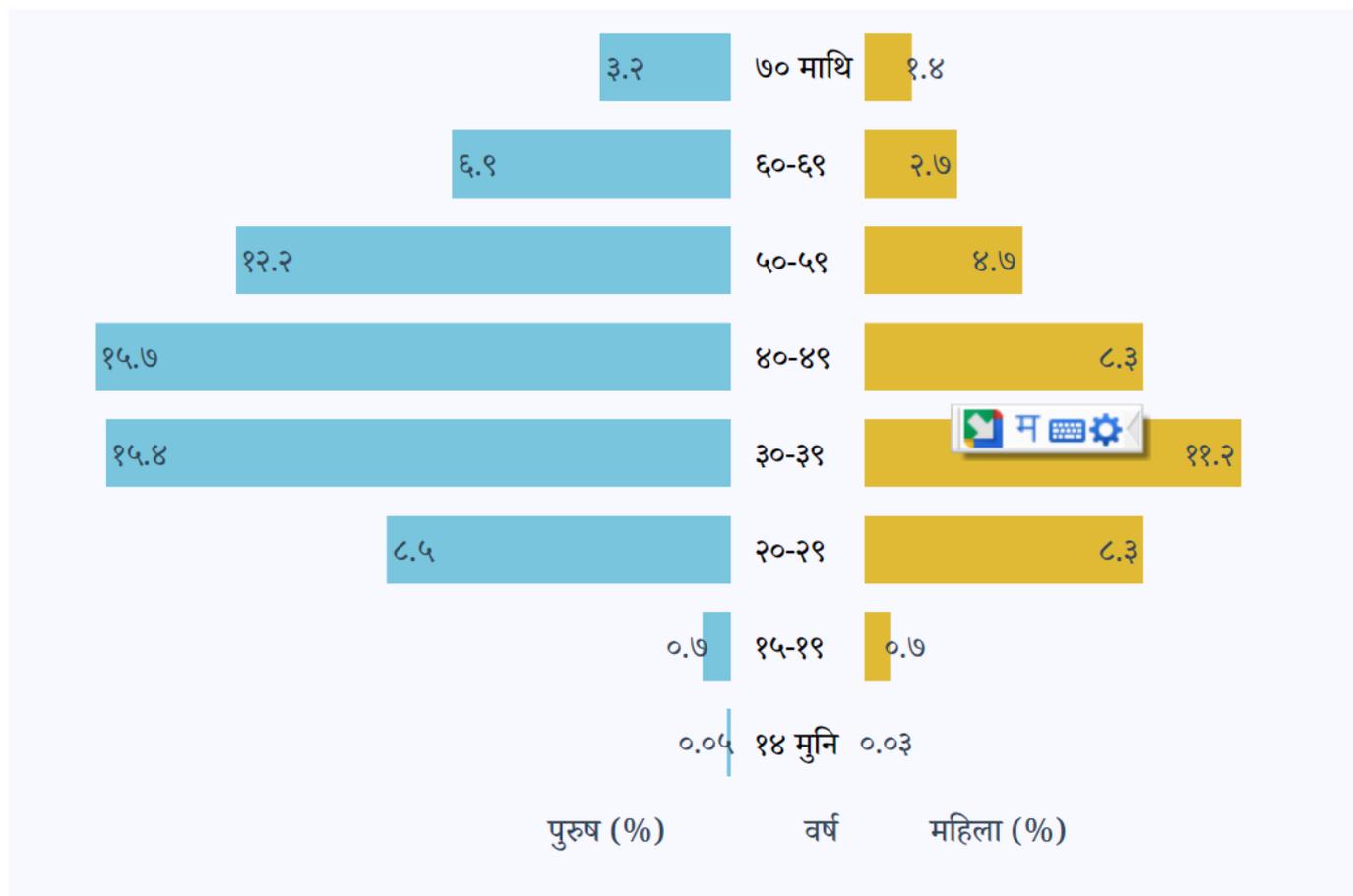
जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा ३३.१७ प्रतिशत परिवारमा महिलाहरू परिवारमूली रहेका छन् भने ६६.८३ प्रतिशत परिवारमा पुरुषहरू परिवारमूली रहेको पाईएको छ। नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी (२६.६१ प्रतिशत) परिवारका परिवारमूलीहरू ३० देखि ३९ वर्ष उमेरभित्रका रहेको देखाएको छ। दोस्रोमा परिवारमूली ४० देखि ४९ वर्ष उमेर समूहमा २४.०२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। नतिजाले ४१ परिवारमा चौध वर्ष मुनिका बालबालिकासमेत परिवारमूली रहेको देखिन्छ। परिवारमा ७० वर्ष भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरू ४.५२ प्रतिशत परिवारमूली रहेको देखिएको छ। सबैभन्दा धेरै महिला तथा पुरुष परिवारमूलीहरू ३०-३९ वर्ष उमेर समूहका रहेको देखिन्छ।

तालिका ४० : उमेर समूह अनुसार परिवारमूलीको संख्या र प्रतिशत

उमेर समूह	जम्मा परिवार	पुरुष	महिला
-----------	--------------	-------	-------

	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
१४ मुनि	४१	०.०९	२५	०.१	१६	०.१
१५-१९	६७५	१.४४	३४५	१.२	३३०	१.९
२०-२९	७८८७	१६.८१	३९७०	१३.५	३९१७	२२.४
३०-३९	१२४८६	२६.६१	७२१४	२४.५	५२७२	३०.१
४०-४९	११२७४	२४.०२	७३९०	२५.१	३८८४	२२.२
५०-५९	७९४९	१६.९४	५७३४	१९.५	२२१५	१२.६
६०-६९	४४९८	९.५८	३२४९	११.०	१२४९	७.१
७० माथि	२१२०	४.५२	१४८६	५.१	६३४	३.६
जम्मा	४६९३०	१००	२९४१३	१००.०	१७५१७	१००.०

रेखाचित्र १९: लिङ्ग अनुसार परिवारमुली (%मा) (कुल परिवार संख्याको)

नगरपालिकामा रहेका समुहकृत जातजाति अवस्था

जनगणनाले समेटेका नेपालका १४२ जातजातिलाई आठओटा समूहमा वर्गीकृत गरी नयाँ प्रतिवेदन प्रकाशन गरेको छ। ती आठओटा समूहमा पहाडी जातजाति, तराई जातजाति, पहाडी दलित, तराई दलित, पहाडी जनजाति, तराई जनजाति, धार्मिक/भाषिक समूह र अन्य/विदेशी/नखुलेको रहेका छन्। नजिताअनुसार यस नगरपालिकामा सबैभन्दा धेरै संख्या पहाडी जातजाति (४७.६ प्रतिशत) र कम संख्यामा तराई दलित (०.१ प्रतिशत) छन्। यसैगरी पहाडी दलित ३.८ प्रतिशत, पहाडी जनजाति ४५.३ प्रतिशत, तराई जनजाति १.० प्रतिशत तथा अन्य धार्मिक/भाषिक समूह ०.३ प्रतिशत देखिएको छ। यस नगरपालिकामा सबै जातीय समूहको साक्षरता दर ८० प्रतिशत भन्दा माथि रहेको छ। सबैभन्दा बढी पहाडी जातजातिको र कम तराई दलितको रहेको छ। विस्तृत विवरण तलको तालिका ४२ मा दिइएको छ।

तालिका ४१ : नगरपालिकामा रहेका समुहकृत जातजातिको संख्या र प्रतिशत

जातजाति समूह	जनसंख्या	%	साक्षरता दर
जम्मा	१७७५५७	१००	८९.७
पहाडी जातजाति	८४५३५	४७.६	९२.१
तराई जातजाति	२७१५	१.५	९१.६
पहाडी जनजाति	८०४३६	४५.३	८७.५
तराई जनजाति	१७७२	१.०	९०.९
पहाडी दलित	६७००	३.८	८५.७
तराई दलित	१५८	०.१	८०.७
धार्मिक/भाषिक समूह	४७५	०.३	८८.८
अन्य/विदेशी/नखुलेको	७६६	०.४	८३.६

जातजातिको अवस्था

वि.सं. २०७८ सालको जनगणना अनुसार यस नगरपालिकामा जम्मा ९३ वटा जातजातिको बसोबास रहेको छ। यहाँ प्रमुख ५ वटा जातिले करिब ७४ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको देखिन्छ। प्रमुख पाँच जातिमा क्षेत्री (२३.८%), ब्राह्मण पहाड (२१.२%), नेवा:(नेवार) (१२.०%), तामाङ (११.७%), र राई (५.२%) रहेका छन्। यसैगरी कम संख्यामा हुने ५ जातिहरूमा ढाँडी, नुनीया र खत्वे (१०/१०जना), राजधोव (११) र चुम्बा/नुब्री (१२) हुन्। विस्तृत विवरण तलको तालिका ४३ दिइएको छ।

तालिका ४२ : नगरपालिकामा जातजाति अनुसारको जनसङ्ख्या

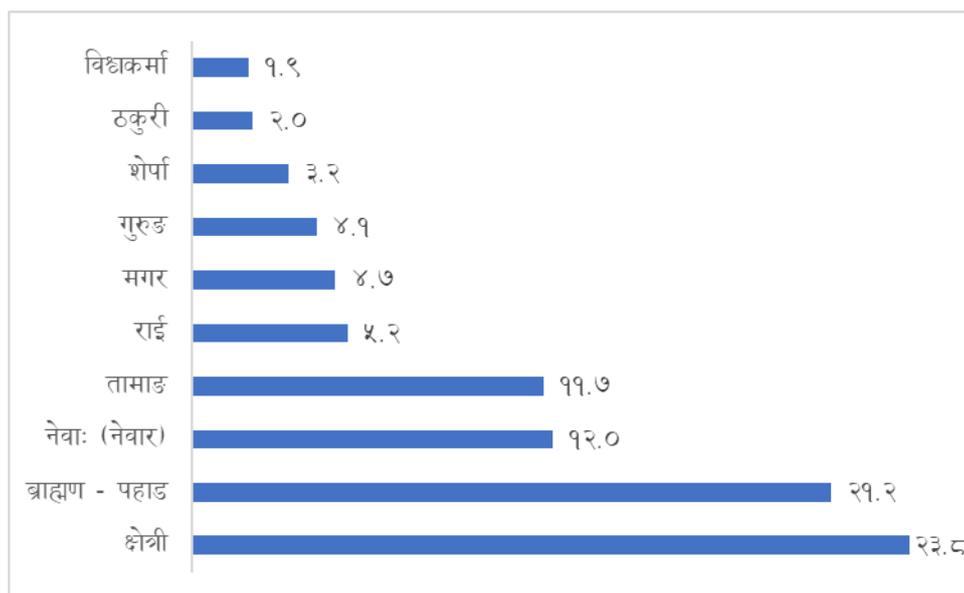
जातजातिको नाम	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
क्षेत्री	४२२५८	२३.८	२०८५९	२३.९	२१३९९	२३.७
ब्राह्मण - पहाड	३७६५७	२१.२	१८८२६	२१.६	१८८३१	२०.९
नेवा: (नेवार)	२१२६७	१२.०	१०५१५	१२.०	१०७५२	११.९
तामाङ	२०७२२	११.७	९९३०	११.४	१०७९२	१२.०
राई	९१८६	५.२	४२८४	४.९	४९०२	५.४
मगर	८४१२	४.७	४०८१	४.७	४३३१	४.८

जातजातिको नाम	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
गुरुङ	७३१७	४.१	३३२८	३.८	३९८९	४.४
शेर्पा	५७१७	३.२	२७७६	३.२	२९४१	३.३
ठकुरी	३५८६	२.०	१७९३	२.१	१७९३	२.०
विश्वकर्मा/कामी	३३६४	१.९	१७३५	२.०	१६२९	१.८
याक्थुङ/लिम्बु	२४१०	१.४	११७७	१.३	१२३३	१.४
परियार/दमाई	२३७८	१.३	११७९	१.३	११९९	१.३
थारू	१२७७	०.७	६८६	०.८	५९१	०.७
सुनुवार	११०८	०.६	५२५	०.६	५८३	०.६
सन्यासी/दसनामी	१०३४	०.६	५१३	०.६	५२१	०.६
मिजार/सार्की	९३७	०.५	४५६	०.५	४८१	०.५
घर्ती/भुजेल	८८५	०.५	४३२	०.५	४५३	०.५
ब्राह्मण-तराई	७७७	०.४	४०२	०.५	३७५	०.४
विदेशी	७५१	०.४	४६६	०.५	२८५	०.३
माझी	५३४	०.३	२५५	०.३	२७९	०.३
मुसलमान	४६९	०.३	२८६	०.३	१८३	०.२
यादव	३२३	०.२	१९७	०.२	१२६	०.१
कुलुङ	३१९	०.२	१६१	०.२	१५८	०.२
भोटे	३१३	०.२	१४८	०.२	१६५	०.२
हजाम/ठाकुर	२६९	०.२	१४६	०.२	१२३	०.१
घले	२६४	०.१	१२०	०.१	१४४	०.२
तेली	२५३	०.१	१४५	०.२	१०८	०.१
चाम्लिङ	२४६	०.१	१२३	०.१	१२३	०.१
थामी	२२८	०.१	१०२	०.१	१२६	०.१
खालिङ	१७७	०.१	९१	०.१	८६	०.१
कुमाल	१७३	०.१	८२	०.१	९१	०.१
दनुवार	१६५	०.१	९२	०.१	७३	०.१
कोइरी/कुसवाहा	१५४	०.१	९२	०.१	६२	०.१
सोनार	१५२	०.१	८६	०.१	६६	०.१
अन्य	१४४	०.१	७७	०.१	६७	०.१
थकाली	१२७	०.१	६३	०.१	६४	०.१
कलवार	११४	०.१	६५	०.१	४९	०.१

जातजातिको नाम	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
धानुक	१०८	०.१	५५	०.१	५३	०.१
थुलुङ	१०७	०.१	४४	०.१	६३	०.१
नाछिरिङ	१०१	०.१	४२	०.०	५९	०.१
धिमाल	९७	०.१	४७	०.१	५०	०.१
जिरेल	९६	०.१	४८	०.१	४८	०.१
लोहार	९४	०.१	५६	०.१	३८	०.०
मारवाडी	८२	०.०	३९	०.०	४३	०.०
कानु	६६	०.०	३८	०.०	२८	०.०
कायस्थ	६६	०.०	३२	०.०	३४	०.०
याक्खा	६२	०.०	२९	०.०	३३	०.०
बान्तवा	५९	०.०	२४	०.०	३५	०.०
दुरा	५८	०.०	२१	०.०	३७	०.०
सुँडी	५७	०.०	३३	०.०	२४	०.०
राजवंशी	५४	०.०	३२	०.०	२२	०.०
ल्होमी	४९	०.०	२३	०.०	२६	०.०
बराम/बरामु	४८	०.०	१८	०.०	३०	०.०
चेपाङ/प्रजा	४५	०.०	२३	०.०	२२	०.०
बाहिङ	४४	०.०	१६	०.०	२८	०.०
ह्योल्मो/योल्मोपा	४२	०.०	२२	०.०	२०	०.०
पहरी	४०	०.०	२१	०.०	१९	०.०
हलुवाई	३९	०.०	२२	०.०	१७	०.०
साम्पाङ	३७	०.०	१८	०.०	१९	०.०
राजपूत	३६	०.०	२०	०.०	१६	०.०
चमार/हरिजन/राम	३३	०.०	१८	०.०	१५	०.०
मेवाहाङ	२९	०.०	१५	०.०	१४	०.०
बरई	२७	०.०	१३	०.०	१४	०.०
तत्मा/तत्वा	२६	०.०	१३	०.०	१३	०.०
व्याँसी/सौका	२५	०.०	१२	०.०	१३	०.०
कर्मारोङ	२४	०.०	९	०.०	१५	०.०
दुसाध/पासवान/पासी	२३	०.०	११	०.०	१२	०.०
याम्फु	२३	०.०	१७	०.०	६	०.०

जातजातिको नाम	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
बनियाँ	२३	०.०	१३	०.०	१०	०.०
बिन	२२	०.०	१६	०.०	६	०.०
हायु	२१	०.०	९	०.०	१२	०.०
बडही/बढई	२०	०.०	१२	०.०	८	०.०
खवास	१९	०.०	११	०.०	८	०.०
मुसहर	१८	०.०	१४	०.०	४	०.०
मल्लाह	१८	०.०	१०	०.०	८	०.०
कथबनियाँ	१८	०.०	११	०.०	७	०.०
सतार/सन्थाल	१८	०.०	९	०.०	९	०.०
बोटे	१८	०.०	९	०.०	९	०.०
वालुड	१८	०.०	८	०.०	१०	०.०
धोवी	१७	०.०	६	०.०	११	०.०
कुर्मी	१६	०.०	१०	०.०	६	०.०
मुगाल/मुगुम	१५	०.०	९	०.०	६	०.०
लेप्चा	१४	०.०	५	०.०	९	०.०
रौनियार	१४	०.०	७	०.०	७	०.०
गाइने	१३	०.०	७	०.०	६	०.०
ताजपुरिया	१२	०.०	६	०.०	६	०.०
देव	१२	०.०	५	०.०	७	०.०
चुम्बा/नुब्री	१२	०.०	५	०.०	७	०.०
राजधोव	११	०.०	६	०.०	५	०.०
खत्वे	१०	०.०	४	०.०	६	०.०
नुनीया	१०	०.०	८	०.०	२	०.०
ढाँडी	१०	०.०	५	०.०	५	०.०
नखुलेको	१४	०.०	७	०.०	७	०.०

रेखाचित्र २०: नगरपालिकामा रहेको प्रमुख १० जातजातिको विवरण (% मा)

मातृभाषाको अवस्था

नगरपालिकामा २०७८ सालको जनगणना अनुसार नगरपालिकामा मातृभाषाको अवस्था हेर्दा जम्मा ७० वटा भाषा बोल्ने व्यक्तिहरूको बसोबास रहेको देखिन्छ। यहाँ प्रमुख छ वटा मातृभाषाले ९० प्रतिशत भन्दा बढी हिस्सा ओगटेको छ जसमा नेपाली (६६.० %), तामाङ (९.६ %), नेपालभाषा (नेवारी) (८.५ %), शेर्पा (२.९ %), मगर टुट (२.४ %) र राई (२.३ %) रहेका छन्। यसैगरी कम संख्यामा बोलिने ५ मातृभाषामा मगही र आठपहरिया (१०/१० जना), मनाङ्गे (१२ जना), दुरा र चुम/नब्री (१३/१३ जना) हुन्। नगरपालिकामा एक प्रतिशत भन्दा बढी बोलिने भाषा मात्र ८ वटा रहेका छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिका ४४ दिइएको छ।

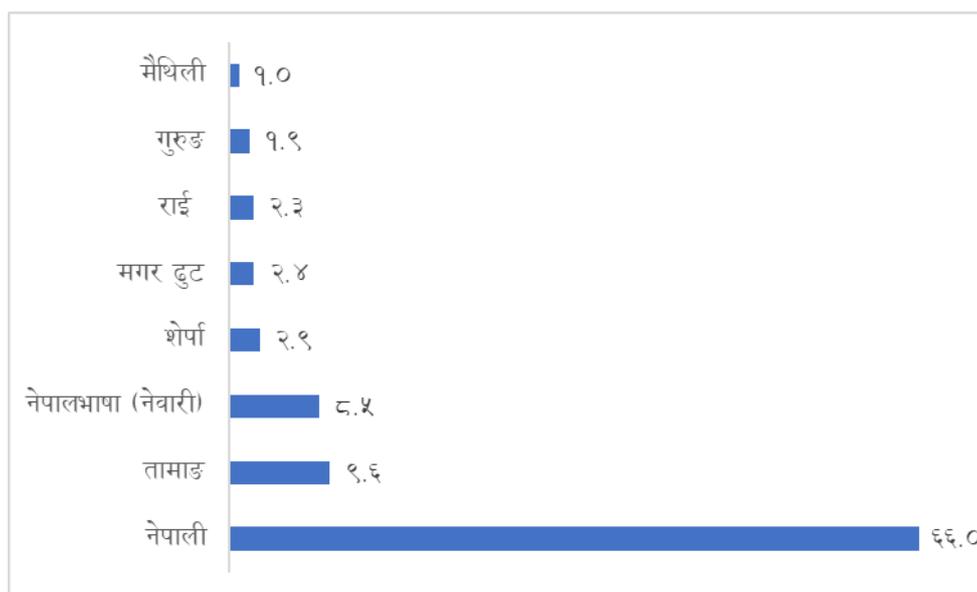
तालिका ४३: नगरपालिकामा बोलिने मातृभाषा अनुसारको जनसङ्ख्या

मातृभाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
नेपाली	११७१७९	६६.०	५७६६०	६६.०	५९५१९	६६.०
तामाङ	१६९७२	९.६	८१९८	९.४	८७७४	९.७
नेपालभाषा (नेवारी)	१५१६७	८.५	७५२२	८.६	७६४५	८.५
शेर्पा	५१२१	२.९	२४९७	२.९	२६२४	२.९
मगर टुट	४१८६	२.४	२०७२	२.४	२११४	२.३
राई	४१०७	२.३	१८९७	२.२	२२१०	२.४
गुरुङ	३४४६	१.९	१५६१	१.८	१८८५	२.१
मैथिली	१७२२	१.०	९६९	१.१	७५३	०.८
याक्थुङ/लिम्बु	१६३१	०.९	८०९	०.९	८२२	०.९
भोजपुरी	८९४	०.५	५७९	०.७	३१५	०.३

मातृभाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
थारु	८९३	०.५	४८१	०.६	४१२	०.५
चाम्लिड	७१५	०.४	३५७	०.४	३५८	०.४
थुलुड	४३६	०.२	१९१	०.२	२४५	०.३
खालिड	४०५	०.२	१९८	०.२	२०७	०.२
कुलुड	३८२	०.२	१९७	०.२	१८५	०.२
सुनुवार	३५२	०.२	१६४	०.२	१८८	०.२
बान्तवा	३२६	०.२	१६१	०.२	१६५	०.२
डोटेली	३०१	०.२	१५९	०.२	१४२	०.२
हिन्दी	२४३	०.१	१६१	०.२	८२	०.१
नाछिरिड	२३२	०.१	१००	०.१	१३२	०.१
थामी	१८६	०.१	८५	०.१	१०१	०.१
भोटे	१८१	०.१	७६	०.१	१०५	०.१
माझी	१५६	०.१	६७	०.१	८९	०.१
घले	१५५	०.१	७२	०.१	८३	०.१
बाहिड/बायुड	१५०	०.१	७४	०.१	७६	०.१
साम्पाड	१०८	०.१	५४	०.१	५४	०.१
संस्कृत	१०३	०.१	६५	०.१	३८	०.०
अवधी	९०	०.१	४८	०.१	४२	०.०
दनुवार	८३	०.०	४५	०.१	३८	०.०
खस	८३	०.०	४७	०.१	३६	०.०
ल्होमी	८२	०.०	३९	०.०	४३	०.०
धिमाल	७२	०.०	३६	०.०	३६	०.०
उर्दु	६९	०.०	३६	०.०	३३	०.०
दुमी	६७	०.०	३२	०.०	३५	०.०
तिबेटियन	६३	०.०	३६	०.०	२७	०.०
याम्फु/याम्फे	६१	०.०	३१	०.०	३०	०.०
भुजेल	६०	०.०	२८	०.०	३२	०.०
याक्खा	६०	०.०	२९	०.०	३१	०.०
मगर खाम	५८	०.०	२७	०.०	३१	०.०
वाम्बुले	५५	०.०	२८	०.०	२७	०.०
बज्जिका	५३	०.०	३३	०.०	२०	०.०

मातृभाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जिरेल	५३	०.०	२३	०.०	३०	०.०
होल्लो/योल्लो	४५	०.०	२३	०.०	२२	०.०
बोटे	३९	०.०	१८	०.०	२१	०.०
कोयी	३८	०.०	१८	०.०	२०	०.०
थकाली	३८	०.०	१८	०.०	२०	०.०
मारवाडी	३६	०.०	१६	०.०	२०	०.०
राजवंशी	३४	०.०	१९	०.०	१५	०.०
मेवाहाड	३२	०.०	१६	०.०	१६	०.०
पंजाबी	३२	०.०	२०	०.०	१२	०.०
कुमाल	३०	०.०	११	०.०	१९	०.०
चेपाड	२९	०.०	१३	०.०	१६	०.०
अंग्रेजी	२९	०.०	१४	०.०	१५	०.०
बंगला	२८	०.०	२१	०.०	७	०.०
सांकेतिक भाषा	२७	०.०	११	०.०	१६	०.०
बझाङ्गी	२२	०.०	१२	०.०	१०	०.०
कर्मारोड	२०	०.०	७	०.०	१३	०.०
मुसलमान	२०	०.०	११	०.०	९	०.०
बैतडेली	१९	०.०	६	०.०	१३	०.०
जेरो/जेरुड	१९	०.०	१२	०.०	७	०.०
वालकुरा/बराम	१८	०.०	६	०.०	१२	०.०
लोहोरुड	१८	०.०	७	०.०	११	०.०
व्याँसी	१७	०.०	८	०.०	९	०.०
मुगाली	१५	०.०	९	०.०	६	०.०
वालिड/वालुड	१५	०.०	७	०.०	८	०.०
चुम/नुब्री	१३	०.०	६	०.०	७	०.०
दुरा	१३	०.०	६	०.०	७	०.०
मनाडे	१२	०.०	५	०.०	७	०.०
आठपहरिया	१०	०.०	६	०.०	४	०.०
मगही	१०	०.०	८	०.०	२	०.०
अन्य	१२१	०.१	५९	०.१	६२	०.१

रेखाचित्र २१: नगरपालिकामा बोलिने १ प्रतिशत भन्दा बढी बोलिने मातृभाषाको विवरण (% मा)

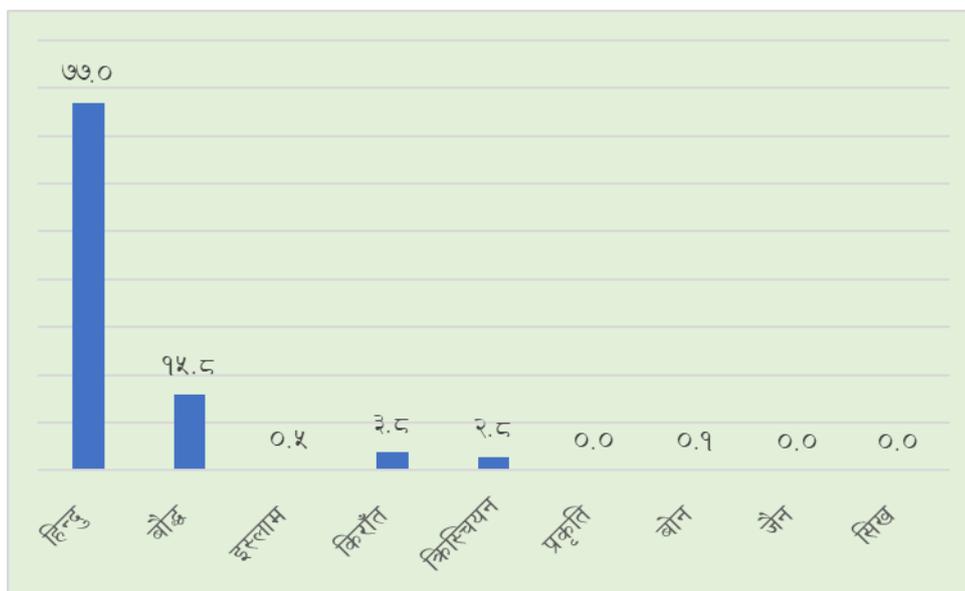
धर्म सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा जम्मा १० वटा धर्म देखिएका छन् जसमध्ये यस नगरपालिकामा ९ वटा धर्म रहेका छन् । यस नगरपालिकामा २०७८ सालको जनगणना अनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी हिन्दु (७७.० %) धर्मावलम्बी रहेको छ भने सबैभन्दा कम सिख धर्मावलम्बी ३ जना रहेका छन् । यहाँ मात्र ४ वटा धर्मावलम्बीहरूले करिब ९९ प्रतिशत हिस्सा ओगटेको देखिन्छ । विस्तृत विवरण तलको तालिका ४५ मा दिइएको छ ।

तालिका ४४: नगरपालिकामा धर्म अनुसारको जनसङ्ख्या

धर्म	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१००	८७३३७	१००	९०२२०	१००
हिन्दु	१३६६७४	७७.०	६७६५९	७७.५	६९०१५	७६.५
बौद्ध	२८१३६	१५.८	१३४७८	१५.४	१४६५८	१६.२
इस्लाम	८१९	०.५	५०६	०.६	३१३	०.३
किराँत	६६६८	३.८	३२५८	३.७	३४१०	३.८
क्रिस्चियन	५००३	२.८	२३१७	२.७	२६८६	३.०
प्रकृति	७४	०.०	३७	०.०	३७	०.०
बोन	१७१	०.१	७८	०.१	९३	०.१
जैन	९	०.०	२	०.०	७	०.०
सिख	३	०.०	२	०.०	१	०.०

रेखाचित्र २२: नगरपालिकामा धर्म अनुसारको विवरण (% मा)

दोस्रो भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा कुनै पनि दोस्रो भाषा नभएकाहरू अर्थात् मातृभाषा र दोस्रो भाषा एउटै भएका व्यक्तिहरू ६६.६ प्रतिशत छन् । यहाँ बसोबास गर्ने व्यक्तिहरूले दोस्रो भाषाको रूपमा प्रयोग गर्ने ३ भाषामा नेपाली (३१.७ %), तामाङ (०.२ %) र भोटे (०.२ %) प्रतिशत छन् । यसैगरी सबैभन्दा कम बोल्ने पाँचवटा दोस्रो भाषामा खस, धेले कुलुङ्ग, थकाली र साम्पाङ रहेका छन् जसको जम्मा संख्या ५२ जना रहेको छ । यस नगरपालिकामा मातृभाषा बाहेक दोस्रो भाषाको संख्या ३३ रहेको छ । यस सम्बन्धी अन्य विस्तृत विवरण तालिका ४६ मा दिइएको छ ।

तालिका ४५: नगरपालिकामा बोलिने दोस्रो भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या

दोस्रोभाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
दोस्रो भाषा नभएका	११८२३४	६६.६	५८१४७	६६.६	६००८७	६६.६
नेपाली	५६३६४	३१.७	२७७२८	३१.७	२८६३६	३१.७
तामाङ	३२६	०.२	१५०	०.२	१७६	०.२
भोटे	३०८	०.२	१४४	०.२	१६४	०.२
मैथिली	२३८	०.१	११४	०.१	१२४	०.१
नेपालभाषा (नेवारी)	२३३	०.१	११६	०.१	११७	०.१
अंग्रेजी	१९४	०.१	९९	०.१	९५	०.१
मगर ढुङ	१३८	०.१	६४	०.१	७४	०.१
अवधी	१२४	०.१	५८	०.१	६६	०.१
राई	१२३	०.१	५५	०.१	६८	०.१
हिन्दी	१२२	०.१	७३	०.१	४९	०.१
गुरुङ	११५	०.१	५२	०.१	६३	०.१
भोजपुरी	८९	०.१	५२	०.१	३७	०.०

दोस्रोभाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
उर्दु	८९	०.१	४५	०.१	४४	०.०
थुलुड	८६	०.०	४९	०.१	३७	०.०
शेर्पा	८३	०.०	४१	०.०	४२	०.०
थारु	८२	०.०	४९	०.१	३३	०.०
चाम्लिङ	७३	०.०	३७	०.०	३६	०.०
याक्थुड/लिम्बु	७०	०.०	३४	०.०	३६	०.०
संस्कृत	५१	०.०	३२	०.०	१९	०.०
खालिङ	५०	०.०	२५	०.०	२५	०.०
बान्तवा	४७	०.०	२३	०.०	२४	०.०
बोटे	४६	०.०	२६	०.०	२०	०.०
दुमी	२४	०.०	९	०.०	१५	०.०
बाहिङ/बायुङ	२०	०.०	८	०.०	१२	०.०
मगर खाम	१७	०.०	७	०.०	१०	०.०
मारवाडी	१५	०.०	८	०.०	७	०.०
तिबेटियन	१३	०.०	८	०.०	५	०.०
डोटेली	११	०.०	५	०.०	६	०.०
साम्पाङ	११	०.०	५	०.०	६	०.०
थकाली	११	०.०	५	०.०	६	०.०
कुलुङ	१०	०.०	६	०.०	४	०.०
घले	१०	०.०	२	०.०	८	०.०
खस	१०	०.०	५	०.०	५	०.०
अन्य	१२०	०.१	५६	०.१	६४	०.१

पूर्वाको भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा प्रत्येक व्यक्तिहरूका पूर्वाहरू (जिजु बा/आमा, बाजे/बोजु, आदि) ले प्रयोग गर्ने/बोल्ने भाषाहरूलाई पूर्वाको भाषाको रूपमा परिभाषित गरिएको थियो । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा पूर्वाको भाषासम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएको थिएन । जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा पूर्वाको भाषा जम्मा ७८ वटा देखिएको जुन मातृभाषाको संख्या भन्दा बढी हो । यहाँको प्रमुख पाँच पूर्वाको भाषामा नेपाली (५४.६%), तामाङ (११.३%), नेपालभाषा (११.२%), मगरहुट (३.९%) र राई (३.५%) छन् । यसैगरी सबैभन्दा कम बोल्ने पाँच पूर्वाको भाषामा जुम्ली, सांकेतिक भाषा, आठपहरिया, मगही र तिलुङ रहेका छन् जसको जम्मा संख्या ५१ जना रहेको छ । अन्य विस्तृत विवरण तालिका ४७ मा दिइएको छ ।

तालिका ४६: नगरपालिकामा बोलिने पूर्वाको भाषा अनुसारको जनसङ्ख्या

पुर्खाको भाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
नेपाली	९६९२५	५४.६	४७९२३	५४.९	४९००२	५४.३
तामाङ	२०१००	११.३	९६४७	११.०	१०४५३	११.६
नेपालभाषा (नेवारी)	१९८२६	११.२	९८३५	११.३	९९९१	११.१
मगर टुट	६९४४	३.९	३३८४	३.९	३५६०	३.९
राई	६१९२	३.५	२८३८	३.२	३३५४	३.७
गुरुङ	५९७१	३.४	२७१५	३.१	३२५६	३.६
शेर्पा	५६४०	३.२	२७३७	३.१	२९०३	३.२
याक्थुङ/लिम्बु	२३०५	१.३	११३९	१.३	११६६	१.३
मैथिली	१९८८	१.१	११०५	१.३	८८३	१.०
भोजपुरी	१०५५	०.६	६७३	०.८	३८२	०.४
थारु	१०५५	०.६	५६६	०.६	४८९	०.५
संस्कृत	१०१२	०.६	५२०	०.६	४९२	०.५
चाम्लिङ	८७५	०.५	४४४	०.५	४३१	०.५
सुनुवार	५५०	०.३	२६५	०.३	२८५	०.३
थुलुङ	४८४	०.३	२२१	०.३	२६३	०.३
खालिङ	४५४	०.३	२२३	०.३	२३१	०.३
बान्तवा	४३४	०.२	२००	०.२	२३४	०.३
कुलुङ	४१७	०.२	२१६	०.२	२०१	०.२
डोटेली	४१६	०.२	२२०	०.३	१९६	०.२
माझी	३३३	०.२	१६२	०.२	१७१	०.२
नाछिरिङ	२५२	०.१	१०८	०.१	१४४	०.२
भुजेल	२३५	०.१	११५	०.१	१२०	०.१
हिन्दी	२३३	०.१	१५४	०.२	७९	०.१
थामी	२२०	०.१	९७	०.१	१२३	०.१
घले	२१८	०.१	१०१	०.१	११७	०.१
भोटे	१९५	०.१	८६	०.१	१०९	०.१
खस	१७३	०.१	९५	०.१	७८	०.१
बाहिङ/बायुङ	१६७	०.१	७९	०.१	८८	०.१
उर्दु	१६५	०.१	८८	०.१	७७	०.१

पुर्खाको भाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
अवधी	१६५	०.१	७९	०.१	८६	०.१
साम्पाड	१४४	०.१	७२	०.१	७२	०.१
बझाङ्गी	१४३	०.१	८७	०.१	५६	०.१
बैतडेली	१४२	०.१	७४	०.१	६८	०.१
दनुवार	१२३	०.१	६७	०.१	५६	०.१
थकाली	१०६	०.१	५१	०.१	५५	०.१
मुसलमान	१०१	०.१	५३	०.१	४८	०.१
दुमी	९५	०.१	५०	०.१	४५	०.०
अछामी	८८	०.०	४६	०.१	४२	०.०
ल्होमी	८६	०.०	४१	०.०	४५	०.०
धिमाल	८५	०.०	४४	०.१	४१	०.०
जिरेल	८२	०.०	३७	०.०	४५	०.०
तिबेटियन	७९	०.०	४२	०.०	३७	०.०
याम्फु/याम्फे	७८	०.०	४३	०.०	३५	०.०
याक्खा	७२	०.०	३५	०.०	३७	०.०
कुमाल	७२	०.०	३४	०.०	३८	०.०
मगर खाम	६२	०.०	२८	०.०	३४	०.०
वाम्बुले	५८	०.०	२९	०.०	२९	०.०
ह्योल्मो/योल्मो	५८	०.०	३१	०.०	२७	०.०
बज्जिका	५२	०.०	३३	०.०	१९	०.०
वालकुरा/बराम	४७	०.०	१७	०.०	३०	०.०
मारवाडी	४६	०.०	२१	०.०	२५	०.०
कोयी	४५	०.०	२१	०.०	२४	०.०
चेपाड	४२	०.०	२२	०.०	२०	०.०
बोटे	४२	०.०	१८	०.०	२४	०.०
मेवाहाड	४२	०.०	२३	०.०	१९	०.०
दुरा	४२	०.०	१६	०.०	२६	०.०
बंगला	३७	०.०	२६	०.०	११	०.०
राजवंशी	३५	०.०	१९	०.०	१६	०.०
अंग्रेजी	३३	०.०	१४	०.०	१९	०.०
दार्चुलेली	२८	०.०	१७	०.०	११	०.०

पुर्खाको भाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
पंजावी	२५	०.०	१७	०.०	८	०.०
जेरो/जेरुड	२१	०.०	१३	०.०	८	०.०
वालिड/वालुड	२०	०.०	८	०.०	१२	०.०
कर्मारोड	२०	०.०	७	०.०	१३	०.०
व्याँसी	१८	०.०	८	०.०	१०	०.०
मुगाली	१५	०.०	९	०.०	६	०.०
लाप्चा	१४	०.०	५	०.०	९	०.०
लोहोरुड	१४	०.०	४	०.०	१०	०.०
चुम/नुब्री	१४	०.०	७	०.०	७	०.०
पहरी	१३	०.०	७	०.०	६	०.०
ताजपुरिया	१२	०.०	६	०.०	६	०.०
पुमा	१२	०.०	५	०.०	७	०.०
सन्थाली	११	०.०	७	०.०	४	०.०
तिलुड	११	०.०	६	०.०	५	०.०
मगही	१०	०.०	८	०.०	२	०.०
आठपहरिया	१०	०.०	६	०.०	४	०.०
सांकेतिक भाषा	१०	०.०	२	०.०	८	०.०
जुम्ली	१०	०.०	५	०.०	५	०.०
अन्य	१३३	०.१	६१	०.१	७२	०.१

नेपालमा बसोबास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकहरूको जनसङ्ख्या

जनगणनाको नतिजा बमोजिम यस नगरपालिकामा ९९.६ प्रतिशत व्यक्तिहरू नेपालको नागरिक रहेका छन्। बाँकी व्यक्तिहरूमध्ये ०.३ प्रतिशत भारतीय, ०.१ प्रतिशत सार्क देश(भारत बाहेक), १० जना चिनियाँ, र बाँकी ०.१ प्रतिशत अन्य देशका नागरिक रहेका छन्।

तालिका ४७: नगरपालिकामा बसोबास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकको जनसङ्ख्या

लिंग	जम्मा	नेपाली		भारतीय		चिनिया		सार्क देश (भारत बाहेक)		अन्य	
		संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७७५५७	१७६८०६	९९.६	५३१	०.३	१०	०.०	११७	०.१	९३	०.१
पुरुष	८७३३७	८६८७१	९९.५	३६३	०.४	२	०.०	६३	०.१	३८	०.०
महिला	९०२२०	८९९३५	९९.७	१६८	०.२	८	०.०	५४	०.१	५५	०.१

जनसङ्ख्याको वैवाहिक स्थिति

यस नगरपालिकाका हरेक परिवारमा अक्सर बसोबास गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरूको वैवाहिक स्थिति अनुसार १० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुल १,५३,८३७ जना मध्ये ३५.५ प्रतिशत अविवाहित रहेका छन्। दश वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका पुरुष ३९.९ प्रतिशत र महिला ३१.३ प्रतिशत अविवाहित रहेको पाइयो। दश वर्ष माथिका व्यक्तिहरू मध्ये ६०.० प्रतिशत विवाहित देखिएको छ। विवाहित पुरुष र महिलाहरूको प्रतिशत क्रमशः ५८.३ र ६९.७ रहेको छ। यसैगरी विधुर/विधवा ३.७ प्रतिशत, पारपाचुके ०.३ प्रतिशत र छुट्टिएको ०.५ प्रतिशत छन्। विधुर/विधवा, पारपाचुके र छुट्टिएकोमा महिलाको प्रतिशत क्रमशः ५.८ प्रतिशत, ०.४ प्रतिशत र ०.८ प्रतिशत रहेको छ।

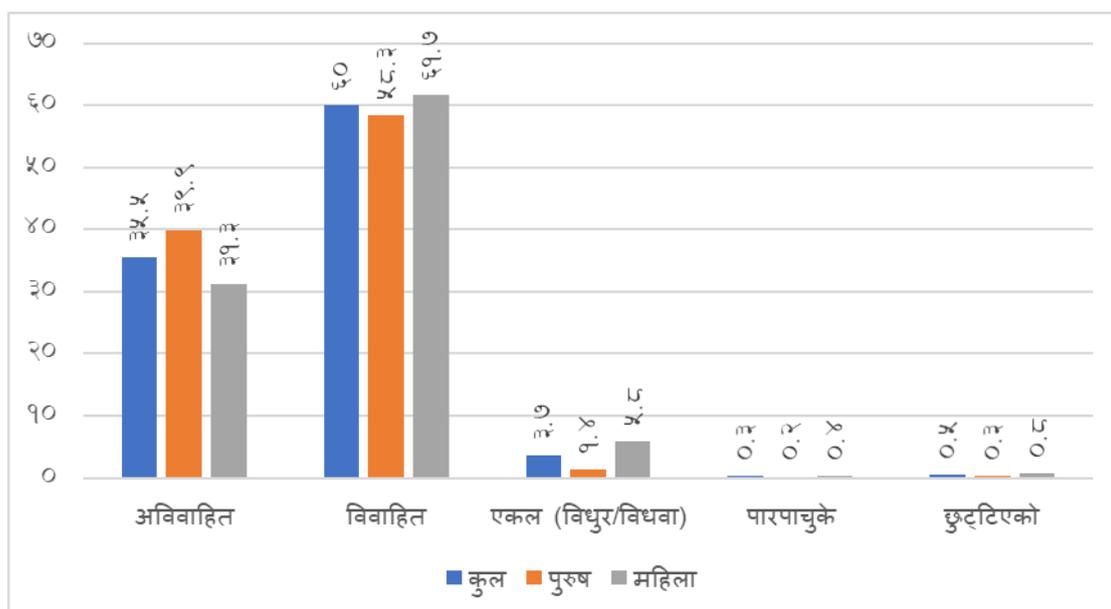
यस नगरपालिकामा Singulate mean age at marrgige पुरुषको २८ वर्ष र महिलाको २५ वर्ष रहेको छ, जसअनुसार अविवाहित पुरुषको सरदर उमेर २८ र महिलाको २५ वर्ष छ।

अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिका ४९ मा दिइएको छ।

तालिका ४८: वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसङ्ख्या

वैवाहिक स्थिति	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
१० वर्ष वा सो भन्दा माथि	१,५३,८३७	१००.०	७४५,७९	१००.०	७९,२५८	१००.०
विवाह नभएको	५४५,६६	३५.५	२९,७६४	३९.९	२४,८०२	३१.३
विवाहित	९२३,६५	६०.०	४३४,४९	५८.३	४८९,१६	६९.७
विधुर/विधवा	५६,४९	३.७	१०,३५	१.४	४,६०६	५.८
पारपाचुके	४,२७	०.३	१,३२	०.२	२,९५	०.४
छुट्टिएको	८,३८	०.५	१,९९	०.३	६,३९	०.८

रेखाचित्र २३: वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसङ्ख्याको विवरण (% मा)

पहिलो विवाह गर्दाको उमेर

दश वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरूको पहिलो पल्ट विवाह गर्न पुरा भएको उमेरको आधारमा पुरुष र महिलाको पहिलो विवाह गर्दाको औषत उमेर गणना गरिन्छ। यो सूचक जनसङ्ख्याको प्रजननयोग्य व्यवहारसँग पनि प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाले यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा धेरैजसो व्यक्ति (२६.६ %) को पहिलो विवाह १८ देखि २०

वर्षको उमेरमा भएको भएको छ। दोस्रोमा २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने व्यक्तिहरू २५.० प्रतिशत छन्। दश वर्षमूनीको उमेरमा पहिलो विवाह भएका व्यक्तिहरू ०.३ प्रतिशत छन्। यसैगरी १०-१४ वर्ष उमेरमा पहिलो विवाह हुनेहरू ४.५ प्रतिशत छन् भने पचास वर्षको उमेर पार गरिसकेपछि पहिलो विवाह हुनेहरू मात्र २७ जना रहेका छन्।

नगरपालिकामा धेरैजसो पुरुष (२९.१ %) को पहिलो विवाह २५ देखि २९ वर्षको उमेरमा भएको भएको छ। दोस्रोमा २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने पुरुष २६.५ प्रतिशत छन्। दश वर्षमूनीको उमेरमा पहिलो विवाह भएका पुरुष ०.१ प्रतिशत छन्। यसैगरी १०-१४ वर्ष उमेरमा पहिलो विवाह हुने पुरुष १.९ प्रतिशत छन् भने पचास वर्षको उमेर पार गरिसकेपछि पहिलो विवाह हुने पुरुष मात्र २५ जना रहेका छन्।

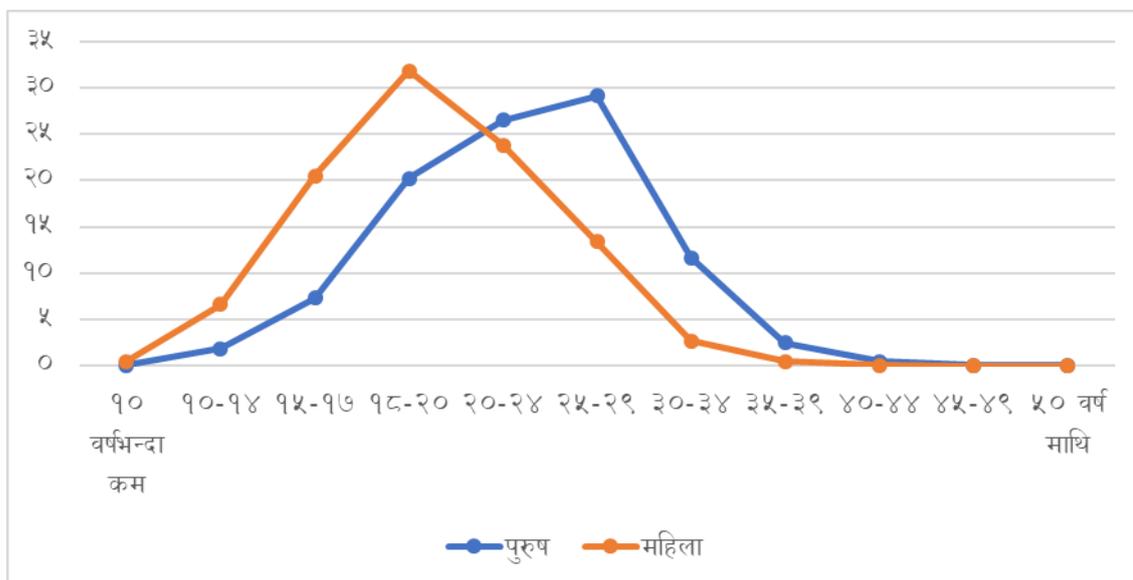
नगरपालिकामा धेरैजसो महिला (३१.८ %) को पहिलो विवाह १८ देखि २० वर्षको उमेरमा भएको भएको छ। दोस्रोमा २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने महिला २३.८ प्रतिशत छन्। दश वर्षमूनीको उमेरमा पहिलो विवाह भएका महिला ०.५ प्रतिशत छन्। यसैगरी १०-१४ वर्ष उमेरमा पहिलो विवाह हुने महिला ६.६ प्रतिशत छन् भने पचास वर्षको उमेर पार गरिसकेपछि पहिलो विवाह हुने पुरुष मात्र २ जना रहेका छन्। पहिलो विवाह उमेर हेर्दा पुरुषको भन्दा महिलाको विवाह सानो उमेरमा भएको देखिन्छ।

समग्रमा पहिलो विवाह गर्दाको औषत उमेर (Median age at first marriage) २० वर्ष हुन आउँछ, जसमा पुरुषको २२ वर्ष र महिलाको १८ वर्ष रहेको छ।

तालिका ४९ : दश वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसङ्ख्याको पहिलो विवाह गर्दाको उमेर

उमेर समूह	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
जम्मा	९९२७	१००.०	४४८१५	१००.०	५४४५६	१००.०
दश वर्ष मुनि	२९४	०.३	४४	०.१	२५०	०.५
१०-१४	४४३५	४.५	८४९	१.९	३५८६	६.६
१५-१७	१४४२३	१४.५	३२५०	७.३	१११७३	२०.५
१८-२०	२६३६०	२६.६	९०५३	२०.२	१७३०७	३१.८
२१-२४	२४८१९	२५.०	११८६८	२६.५	१२९५१	२३.८
२५-२९	२०३४६	२०.५	१३०३४	२९.१	७३१२	१३.४
३०-३४	६७१८	६.८	५२४५	११.७	१४७३	२.७
३५-३९	१४२१	१.४	११२६	२.५	२९५	०.५
४०-४४	३०७	०.३	२४१	०.५	६६	०.१
४५-४९	५४	०.१	४८	०.१	६	०.०
५० र सो भन्दा माथि	२७	०.०	२५	०.१	२	०.०
उल्लेख नभएको	६७	०.१	३२	०.१	३५	०.१

रेखाचित्र २४: दश वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसङ्ख्याको पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (% मा)

अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण

जनगणनामा नतिजाअनुसार नगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्याको १.४ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता देखिएको छ। जम्मा पुरुष जनसङ्ख्याको १.५ प्रतिशतमा र महिला जनसङ्ख्याको १.३ प्रतिशतमा अपाङ्गता रहेको छ। अपाङ्गता भएका व्यक्ति मध्ये पुरुष ५२.७ प्रतिशत र महिला ४७.३ प्रतिशत रहेको छ। अपाङ्गता भएका व्यक्तिमध्ये सबै भन्दा धेरैमा शारीरिक अपाङ्गता ३७.८ प्रतिशत रहेको छ। दोस्रोमा १५.२ प्रतिशत न्यूनदृष्टियुक्त अपाङ्गता छ। यसैगरी १०.३ प्रतिशतमा बहुअपाङ्गता, ६.२ प्रतिशतमा सुस्तश्रवण, ५.१ प्रतिशतमा बहिरोपन र बाँकी अन्य प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। अन्य अपाङ्गता भएको जनसङ्ख्याको विस्तृत विवरण तालिका ५१ र ५२ मा दिइएको छ। अपाङ्गताको प्रकार र उमेर समूहअनुसारको विवरण अनुसूची ५ मा दिइएको छ।

तालिका ५० : अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण

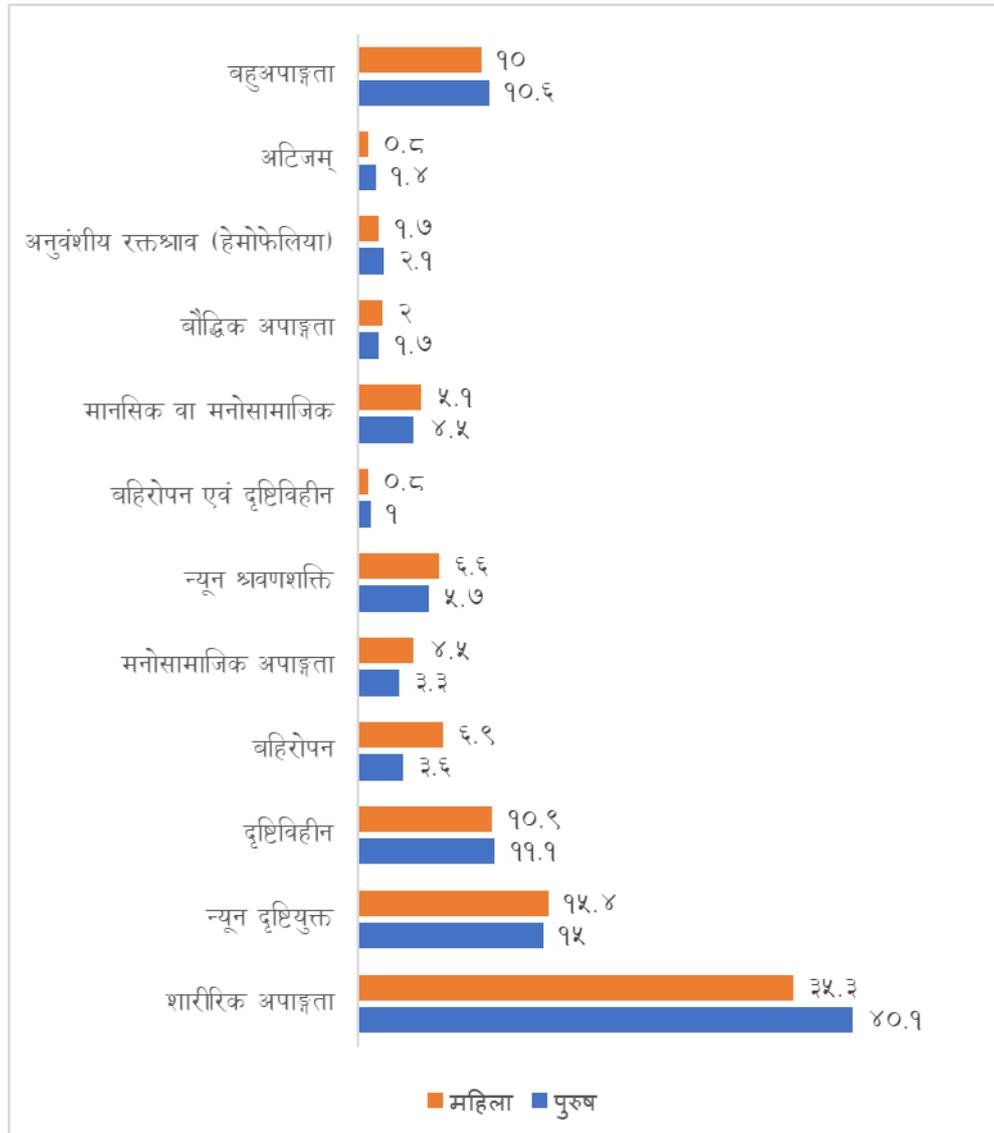
अपाङ्गताको अवस्था	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा जनसंख्या	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
अपाङ्गता नभएको	१७५०३३	९८.६	८६००५	९८.५	८९०२८	९८.७
उत्तर नलेखिएको	१३	०.०	९	०.०	४	०.०
अपाङ्गता भएको	२५१९	१.४	१३२३	१.५	११९६	१.३

तालिका ५१: शारीरिक अपाङ्गताको विवरण

अपाङ्गताको अवस्था	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
शारीरिक अपाङ्गता	९५०	३७.८	५३९	४०.९	४११	३५.३
न्यून दृष्टियुक्त	३८९	१५.२	१९८	१५.०	१९१	१५.४
पूर्ण दृष्टिविहीन	२७७	११.०	१४७	११.१	१३०	१०.९
बहिरोपन	१२९	५.१	४७	३.६	८२	६.९

अपाङ्गताको अवस्था	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
सुस्तश्रवण	१५५	६.२	७६	५.७	७९	६.६
श्रवण दृष्टिविहीन	२३	०.९	१३	१.०	१०	०.८
स्वर र बोलाइ	१२०	४.८	६०	४.५	६०	५.१
मानसिक वा मनोसामाजिक	९६	३.८	४३	३.३	५३	४.५
बौद्धिक अपाङ्गता	४६	१.८	२२	१.७	२४	२.०
अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	४८	१.९	२८	२.१	२०	१.७
अटिजम्	२७	१.१	१८	१.४	९	०.८
बहुअपाङ्गता	२५९	१०.३	१४०	१०.६	११९	१०.०
जम्मा	२५११	१००	१३२३	१००	११८८	१००

रेखाचित्र २५: अपाङ्गताको प्रकार अनुसारको जनसङ्ख्या (% मा)

खण्ड ४: जनसङ्ख्याको शैक्षिक स्थिति

साक्षरता दर (५ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेरका)

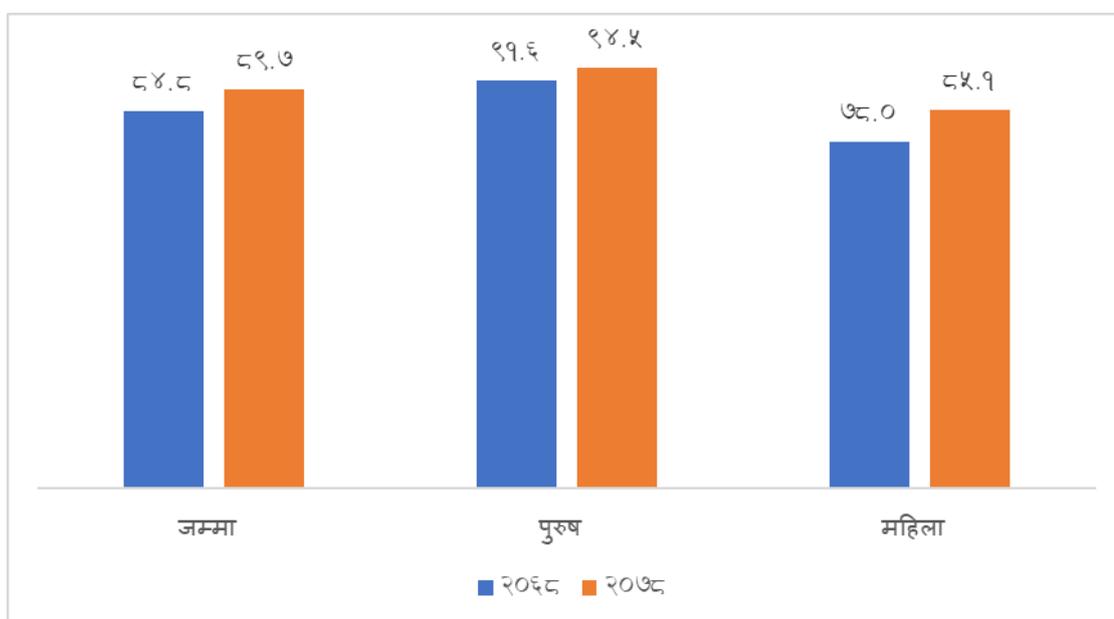
राष्ट्रिय जनगणनामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण संकलन गरिएको थियो। जनगणनाको नतिजाले यस बुढानीलकण्ठनगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल १,६६,६७४ जनसङ्ख्यामा १,४९,५४३ जना पढ्न र लेख्न दुवै जान्ने देखाएको छ। यस अनुसार नगरपालिकाको समग्र साक्षरता दर ८९.७ प्रतिशत भएको देखिन्छ। यसैगरी पुरुषको साक्षरता दर ९४.५ प्रतिशत रहेको छ र महिलाको साक्षरता दर ८५.९ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्लो अर्थात् २०६८ को जनगणनामा यस नगरपालिकाको कुल साक्षरता दर ८४.८ प्रतिशत, पुरुषको साक्षरता दर ९१.६ प्रतिशत र महिलाको साक्षरता दर ७८.० प्रतिशत रहेको थियो। १० वर्षको अवधिमा कुल साक्षरता दरमा करिब ५ प्रतिशत विन्दुले वृद्धि भएको देखिन्छ भने पुरुषको साक्षरता दरमा २.९ प्रतिशत विन्दु र महिलाको साक्षरता दरमा ७.९ प्रतिशत विन्दुले वृद्धि भएको देखिन्छ।

वडाअनुसार हेर्ने हो भने सबै वडाको साक्षरता दर ८० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको छ जसमा ९३.० प्रतिशत सहित वडा नं. ९ सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको वडा हो भने त्यसपछि वडा नं. ७ मा सबैभन्दा बढी साक्षरता दर ९१.९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। सबैभन्दा कम (८३.० %) वडा नं. १३ मा रहेको छ। त्यसपछि कम साक्षरता दर (८७.३ %) भएको वडामा वडा नं. ५ रहेको छ।

वडाअनुसार पुरुषको साक्षरता दर सबैभन्दा बढी (९६.८ %) वडा नं. ९ मा र कम (८९.४ %) वडा नं १३ मा रहेको छ भने महिलाको साक्षरता दर सबैभन्दा बढी (८९.५ %) वडा नं. ९ मा र कम (७६.७ %) वडा नं १३ मा रहेको छ।

अन्य विस्तृत विवरण तलको रेखाचित्र र तालिका ५३ मा दिइएको छ।

रेखाचित्र २६: नगरपालिकाको २०६८ र २०७८ को साक्षरता दर (% मा)

तालिका ५२: साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण

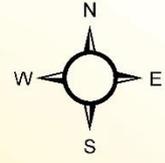
लिङ्ग	५ वर्ष र सो	जनसंख्या	नखुलेको	साक्षरता दर
-------	-------------	----------	---------	-------------

	भन्दा माथिको जनसंख्या	पढ्न र लेख दुवै जानेको	पढ्न मात्र जानेको	पढ्न र लेख दुवै नजानेको		(% मा)
बुढालिकण्ठ नगरपालिका						
जम्मा	१६६६७४	१४९५४३	२६६	१६८५८	७	८९.७
पुरुष	८१५५१	७७०८५	८१	४३८१	४	९४.५
महिला	८५१२३	७२४५८	१८५	१२४७७	३	८५.१
वडा नं. १						
जम्मा	७६१३	६७५३	२५	८३५	०	८८.७
पुरुष	३७२३	३४८९	९	२२५	०	९३.७
महिला	३८९०	३२६४	१६	६१०	०	८३.९
वडा नं. २						
जम्मा	१०७१६	९३८९	१४	१३१३	०	८७.६
पुरुष	५२३७	४८८९	६	३४२	०	९३.४
महिला	५४७९	४५००	८	९७१	०	८२.१
वडा नं. ३						
जम्मा	७५८३	६६५६	२२	९०३	२	८७.८
पुरुष	३७३८	३४८३	५	२५०	०	९३.२
महिला	३८४५	३१७३	१७	६५३	२	८२.५
वडा नं. ४						
जम्मा	८९१७	८०५८	९	८४९	१	९०.४
पुरुष	४३१६	४११४	४	१९७	१	९५.३
महिला	४६०१	३९४४	५	६५२	०	८५.७
वडा नं. ५						
जम्मा	७००९	६११८	८	८८३	०	८७.३
पुरुष	३४३०	३१९१	२	२३७	०	९३.०
महिला	३५७९	२९२७	६	६४६	०	८१.८
वडा नं. ६						
जम्मा	११०३९	९८४८	५	११८४	२	८९.२
पुरुष	५४५७	५१३२	१	३२३	१	९४.०
महिला	५५८२	४७१६	४	८६१	१	८४.५
वडा नं. ७						
जम्मा	६१०५	५६०९	८	४८८	०	९१.९
पुरुष	२९९६	२८६४	३	१२९	०	९५.६
महिला	३१०९	२७४५	५	३५९	०	८८.३
वडा नं. ८						
जम्मा	१७८६९	१६३३८	३०	१५००	१	९१.४
पुरुष	८८१७	८४४४	७	३६५	१	९५.८
महिला	९०५२	७८९४	२३	११३५	०	८७.२
वडा नं. ९						
जम्मा	९४५४	८७९५	१२	६४७	०	९३.०

लिङ्ग	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्या			नखुलेको	साक्षरता दर
		पढ्न र लेख्न दुवै जानेको	पढ्न मात्र जानेको	पढ्न र लेख्न दुवै नजानेको		(% मा)
पुरुष	४६०८	४४५९	६	१४३	०	९६.८
महिला	४८४६	४३३६	६	५०४	०	८९.५
वडा नं. १०						
जम्मा	३१५७७	२८९३६	७४	२५६७	०	९१.६
पुरुष	१५४१८	१४७७६	१९	६२३	०	९५.८
महिला	१६१५९	१४१६०	५५	१९४४	०	८७.६
वडा नं. ११						
जम्मा	२१०४२	१८७६३	२४	२२५५	०	८९.२
पुरुष	१०३०४	९७१४	९	५८१	०	९४.३
महिला	१०७३८	९०४९	१५	१६७४	०	८४.३
वडा नं. १२						
जम्मा	१८२६३	१६४०९	१८	१८३६	०	८९.८
पुरुष	८८४३	८३५९	६	४७८	०	९४.५
महिला	९४२०	८०५०	१२	१३५८	०	८५.५
वडा नं. १३						
जम्मा	९४८७	७८७१	१७	१५९८	१	८३.०
पुरुष	४६६४	४१७१	४	४८८	१	८९.४
महिला	४८२३	३७००	१३	१११०	०	७६.७

नक्सा २७ : नगरपालिकाको वडाअनुसार साक्षरता दर

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका: वडाअनुसार साक्षरता दर

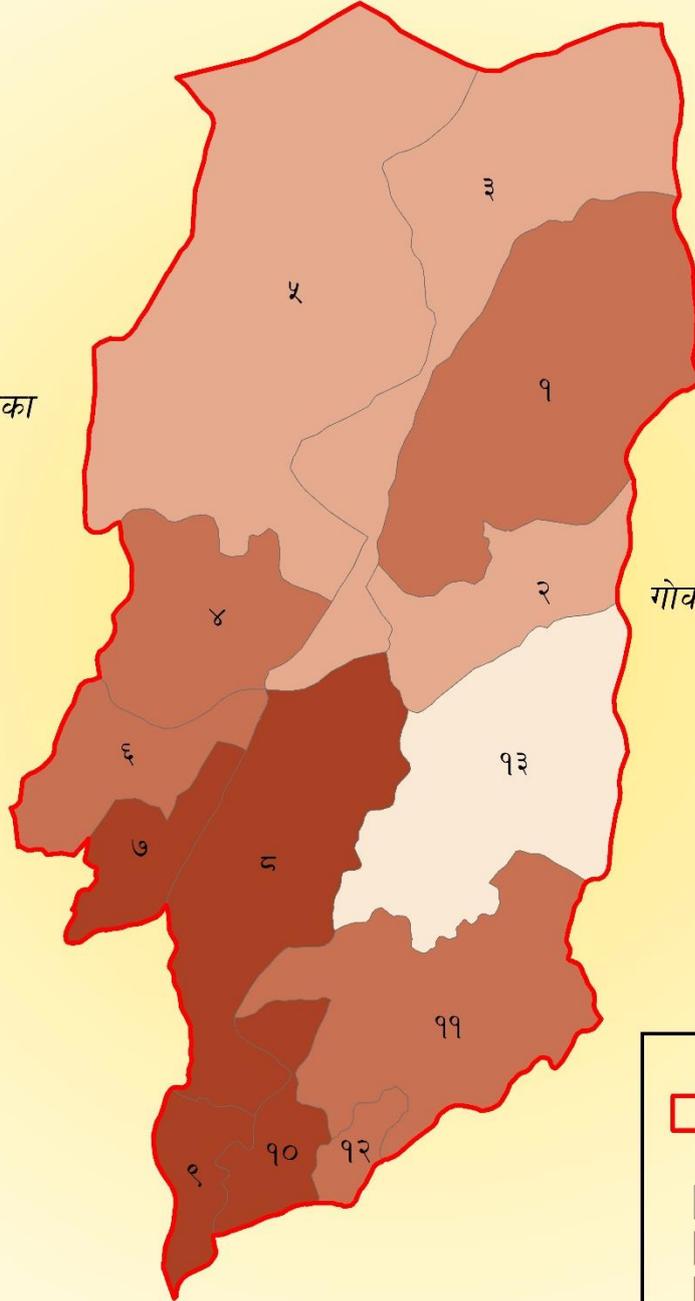

शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज

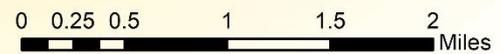
टोखा नगरपालिका

गोकर्णेश्वर नगरपालिका

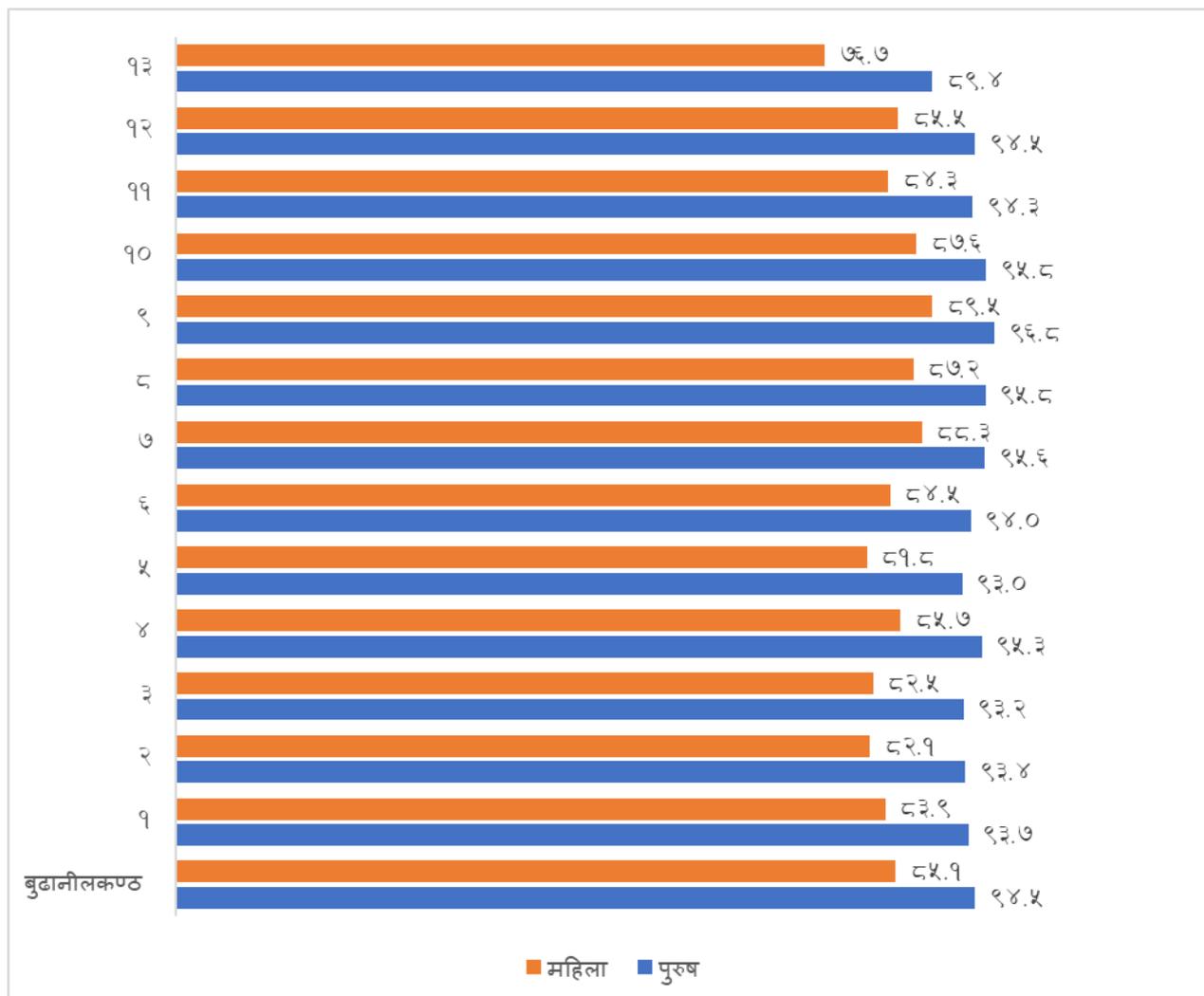
काठमाडौँ महानगरपालिका

संकेत	
	पालिका सिमाना
साक्षरता दर: २०७८	
	८३.०
	८३.१ - ८७.८
	८७.८ - ९०.४
	९०.४ - ९३.०

रेखाचित्र २८: वडाअनुसार महिला पुरुषको साक्षरता दर (% मा)

साक्षर जनसङ्ख्याको उत्तीर्ण गरेको तह सम्बन्धी विवरण

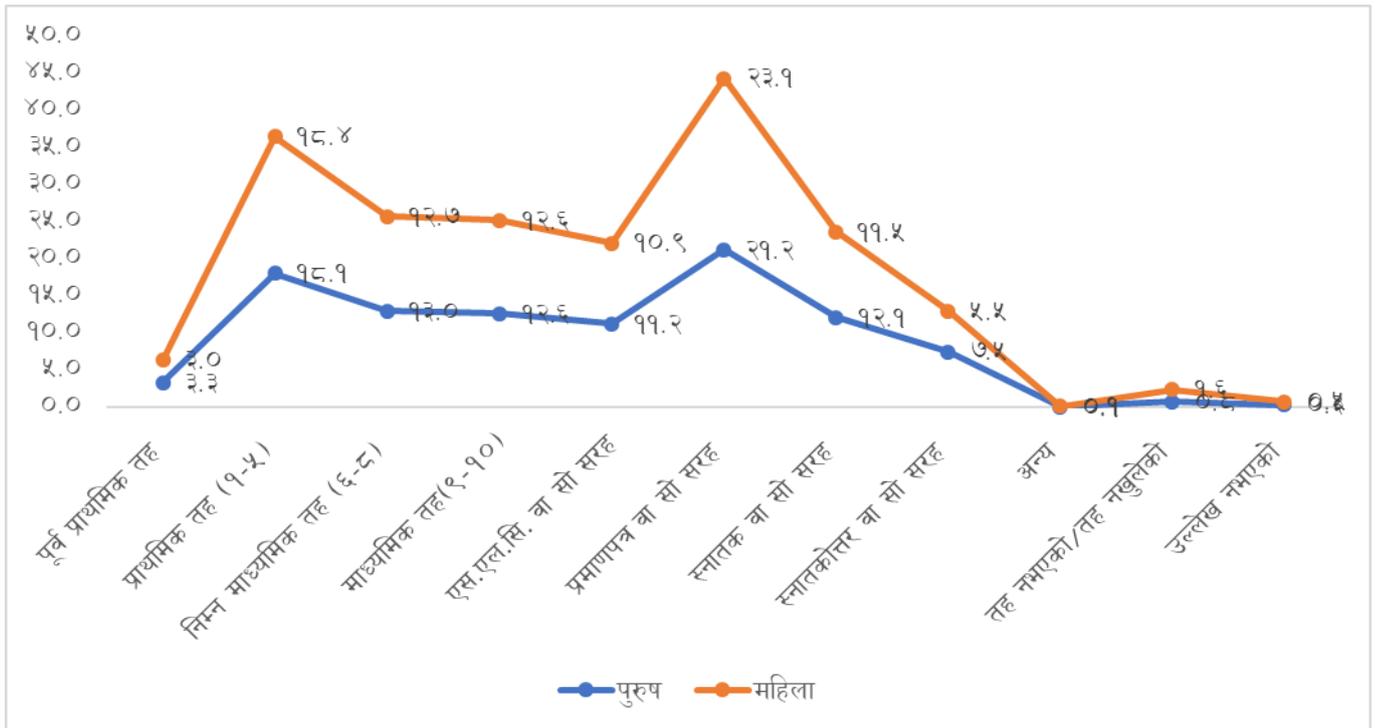
जनगणनामा प्राप्त नतिजाअनुसार कुल साक्षर जनसङ्ख्याको सबैभन्दा बढी २२.९ प्रतिशत व्यक्तिहरूले प्रमाणपत्र वा सो सरह उत्तीर्ण गरेका छन्। दोस्रोमा प्राथमिक तह (कक्षा १ देखि ५ सम्म) उत्तीर्ण गर्ने १८.२ प्रतिशत व्यक्तिहरू छन्। यसैगरी निम्न माध्यमिक तह (कक्षा ६ देखि ८ सम्म) मात्र उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरू १२.९ प्रतिशत रहेका छन्। माध्यमिक तह (९-१०) उत्तीर्ण गर्ने व्यक्तिहरू १२.६ प्रतिशत देखिन्छन्। एस.एल.सी. वा सो सरह पास गर्ने व्यक्तिहरू ११.९ प्रतिशत, स्नातक वा सो सरह पास गर्ने ११.८ प्रतिशत र स्नातकोत्तर वा सो सरह पास गर्ने ६.५ प्रतिशत रहेका छन्। यस्तै १.२ प्रतिशत व्यक्तिहरूले अनौपचारिक शिक्षा अध्ययन गरेको देखिएको छ।

प्राप्त नतिजाले देशका ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका साक्षर पुरुष र महिलाहरूले सबैभन्दा बढी संख्या प्रमाणपत्र वा सो सरह उत्तीर्ण गर्ने नै छन् जसको प्रतिशत क्रमशः २१.२ प्रतिशत र २३.९ प्रतिशत रहेको छ। प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गर्नेमा पुरुष भन्दा महिला बढी रहेका छन्। यसो हुनुमा महिलाहरूले सो तह पास गरेपछि पढाई स्थगित गर्ने र पुरुषहरू थप अध्ययनमा अगाडि बढेकोले हुन सक्छ। दोस्रो ठुलो हिस्सा प्राथमिक तह मात्र उत्तीर्ण गरेका पुरुष र महिलाहरूको छ जसको प्रतिशत क्रमशः १८.९ र १८.४ प्रतिशत रहेको छ। स्नातक वा सो सरह पास गर्ने पुरुषको प्रतिशत १२.९ र महिलाको प्रतिशत ११.५ रहेको छ। नगरपालिकाको विस्तृत विवरण तलको तालिका ५४ मा दिइएको छ।

तालिका ५३ : साक्षर जनसङ्ख्याले उत्तीर्ण गरेको तह

उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१४९४९३	१००.०	७७०६३	१००.०	७२३५०	१००.०
पूर्व प्राथमिक तह	४७४५	३.२	२५५७	३.३	२१८८	३.०
प्राथमिक तह (१-५)	२७२२५	१८.२	१३९३४	१८.१	१३२९१	१८.४
निम्न माध्यमिक तह (६-८)	१९२०७	१२.९	९९८७	१३.०	९२२०	१२.७
माध्यमिक तह (९-१०)	१८८१८	१२.६	९७०१	१२.६	९११७	१२.६
एस.एल.सि. वा सो सरह	१६५४३	११.१	८६४३	११.२	७९००	१०.९
प्रमाणपत्र वा सो सरह	३३०६३	२२.१	१६३३१	२१.२	१६७३२	२३.१
स्नातक वा सो सरह	१७६५५	११.८	९२९९	१२.१	८३५६	११.५
स्नातकोत्तर वा सो सरह	९७३८	६.५	५७६२	७.५	३९७६	५.५
अन्य	९१	०.१	४१	०.१	५०	०.१
तह नभएको/तह नखुलेको	१७४४	१.२	५७८	०.८	११६६	१.६
उल्लेख नभएको	५८४	०.४	२३०	०.३	३५४	०.५

रेखाचित्र २९: नगरपालिकाका साक्षर जनसङ्ख्याले उत्तीर्ण गरेको तह (% मा)

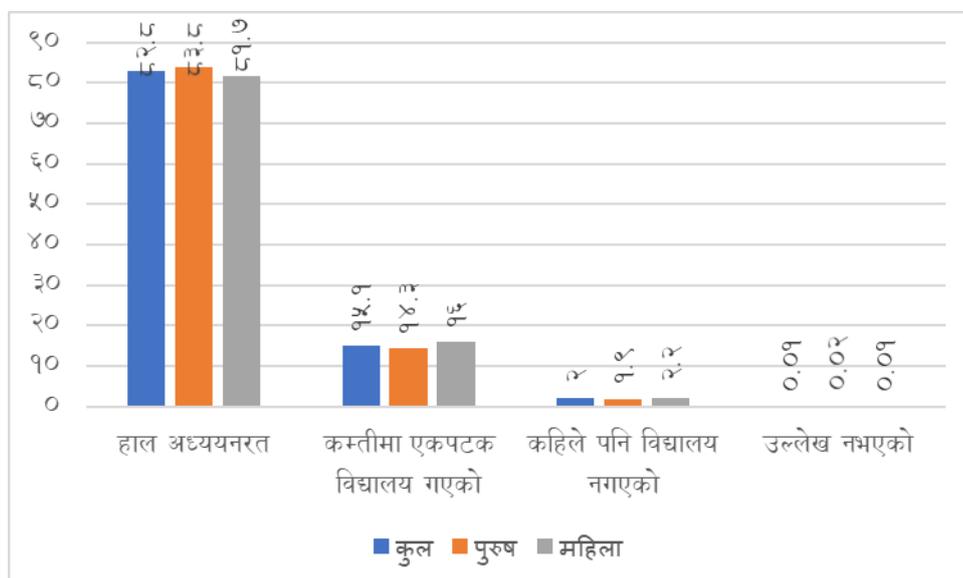
५ वर्ष देखि २५ वर्ष सम्मका हाल स्कुल गईरहेका वा विगतमा गएको जनसङ्ख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणनामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिलाई अध्ययन गर्न हाल स्कुल गईरहेनु भएको छ भनी सोधिएको प्रश्नलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाका ५ देखि २५ वर्षसम्मका कुल ६५,१४६ जना मध्ये ३७,२३२ जना हाल स्कुल गईरहेका वा विगतमा गएको वा नगएको देखिन्छ। यस अन्तर्गत एस.एल.सी. वा सोभन्दा बढी अध्ययन गरेका पढेनन्। उक्त संख्या (३७,१४६ जना) मध्ये ८२.८ प्रतिशत हाल स्कुल गईरहेको देखिन्छ भने १५.१ प्रतिशत विगतमा गएको तर हाल स्कुल नगएको तथ्याङ्कले देखाएको छ। उक्त संख्या पुरुषमा क्रमशः ८३.८ प्रतिशत र १४.३ प्रतिशत रहेको छ भने महिलामा क्रमशः ८१.७ प्रतिशत र १६.० प्रतिशत छ। पाँच देखि २५ वर्षका कहिल्यै स्कुल नगएका २.० प्रतिशत छन् जसमा पुरुष १.९ र महिला २.२ प्रतिशत छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिका ५५ र वडागत विवरण अनुसूची ८ मा दिइएको छ।

तालिका ५४: हाल स्कूल गईरहेका वा विगतमा गएको जनसङ्ख्याको विवरण

लिङ्ग	जम्मा	हाल स्कूल गईरहेको	विगतमा स्कूल गएको	कहिल्यै नगएको	नखुलेको
बुढानीलकण्ठ नगरपालिका					
जम्मा	३७२३२	३०८४६	५६२८	७५३	५
%	१००.०	८२.८	१५.१	२.०	०.०
पुरुष	१९८१९	१६६११	२८३६	३६८	४
%	१००.०	८३.८	१४.३	१.९	०.०
महिला	१७४१३	१४२३५	२७९२	३८५	१
%	१००.०	८१.७	१६.०	२.२	०.०

रेखाचित्र ३०: नगरपालिकाका हाल स्कूल गएको वा नगएको विवरण (% मा)

अध्ययन गरेको क्षेत्र

जनगणना अनुसार यस नगरपालिकाका प्रमाण पत्र तह वा सो भन्दा माथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेका कुल ६०,४५६ जना व्यक्तिहरूको अध्ययन गरेको क्षेत्र विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी ४५.२ प्रतिशतले व्यवस्थापन र सबैभन्दा कम ०.१ प्रतिशतले पशुविज्ञान/पशुचिकित्सा/मत्स्यपालन अध्ययन गरेको देखिन्छ। यसैगरी १६.५ प्रतिशतले मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र, १४.१ प्रतिशतले शिक्षा, ८.१ प्रतिशतले विज्ञान तथा प्रविधि, ४.९ प्रतिशतले स्वास्थ्य /चिकित्साशास्त्र, ३.२ प्रतिशतले ईन्जिनियरिङ्ग, १.३ प्रतिशतले कानून, ०.३ प्रतिशतले कृषि र वन, २.१ प्रतिशतले कम्प्युटर/सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा अध्ययन गरेको पाइन्छ भने २.४ प्रतिशतले अन्य यी क्षेत्रहरू भन्दा बाहिरका क्षेत्रमा अध्ययन गरेको देखिन्छ। त्यस्तै १.५ प्रतिशतले अध्ययन गरेको क्षेत्र उल्लेख नगरेको पाइयो।

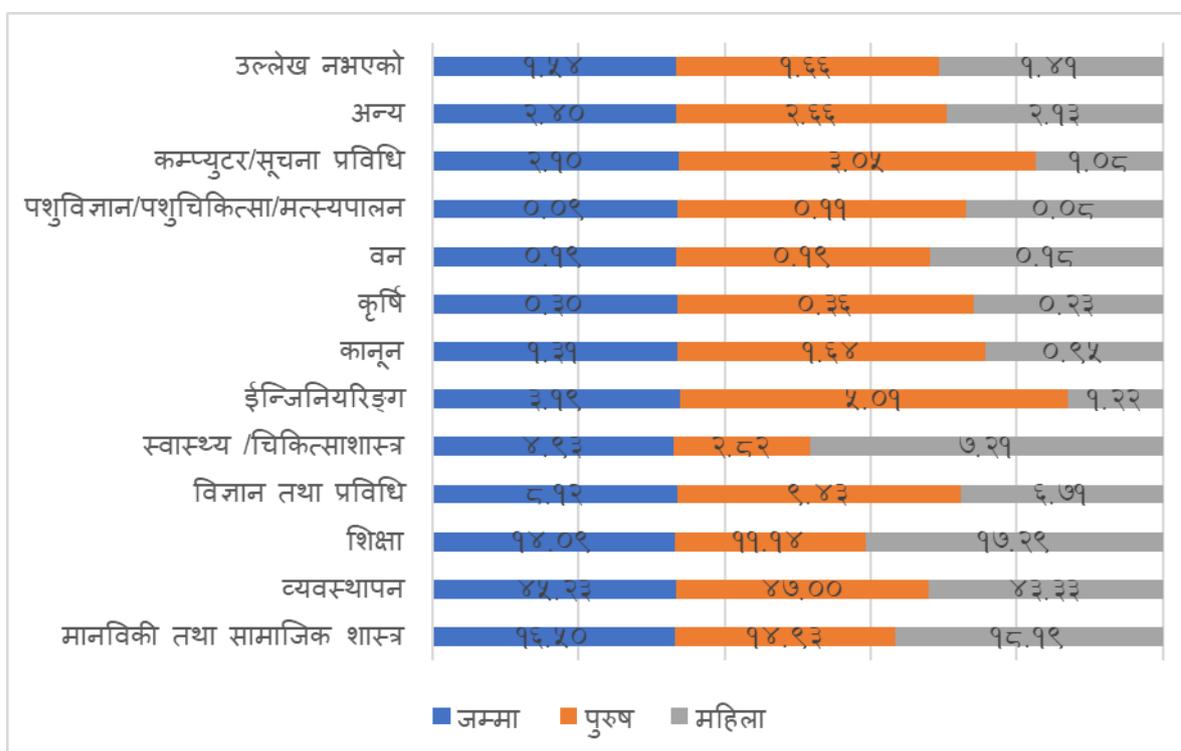
लैङ्गिक रूपमा विश्लेषण गर्दा आधा भन्दा बढी पुरुषहरू (४७.० %) ले व्यवस्थापन अध्ययन गरेको देखिएको छ भने महिलाहरू मध्ये पनि सबैभन्दा बढी महिलाहरू (४३.३ %) ले व्यवस्थापन क्षेत्र मै अध्ययन गरेको देखिन्छ। मानविकी क्षेत्रमा अध्ययन गर्ने महिलाको प्रतिशत पुरुषको भन्दा बढी रहेको छ अर्थात् १८.२ प्रतिशत महिला र १४.९ प्रतिशत पुरुष रहेका छन्। यसैगरी शिक्षा संकाय अध्ययन गरेका पुरुष ११.१ प्रतिशत र महिला १७.३ प्रतिशत रहेका छन् जसमा महिलाको प्रतिशत ६.१ प्रतिशत विन्दुले बढी छ। विज्ञान तथा प्रविधि क्षेत्रमा अध्ययन गर्ने ९.४ प्रतिशत पुरुष र ६.७ प्रतिशत महिला रहेका छन्। यसैगरी हुँदा स्वास्थ्य क्षेत्रमा पनि

पुरुषको तुलनामा महिला बढी देखिन्छन् जहाँ २.८ प्रतिशत पुरुष हँदा ७.२ प्रतिशत महिला रहेका छन् जुन ४.४ प्रतिशत विन्दुले बढी हो। विस्तृत विवरण तलको तालिका ५६ र अनुसूची ६ मा दिइएको छ।

तालिका ५५: अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण

संख्या / %	जम्मा	अध्ययनको क्षेत्र											
		मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य / चिकित्साशास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशुविज्ञान / पशुचिकित्सा / मत्स्यपालन	कम्प्युटर / सूचना प्रविधि	अन्य
जम्मा													
संख्या	६०४५६	९९७३	२७३४७	८५२०	४९९९	२९८०	९९२९	७९९	९८०	९९३	५७	९२७०	९४५२
%	१००.०	१६.५	४५.२	१४.९	८.९	४.९	३.२	१.३	०.३	०.२	०.९	२.९	२.४
पुरुष													
संख्या	३९३९२	४६८७	९४७५३	३४९६	२९६९	८८४	९५७४	५९६	९९३	६९	३५	९५६	८३४
%	१००.०	१४.९	४७.०	९.९	७.४	२.८	५.०	१.६	०.४	०.२	०.९	३.०	२.७
महिला													
संख्या	२९०६४	५२८६	९२५९४	५०२४	९९५०	२०९६	३५५	२७५	६७	५२	२२	३९४	६९८
%	१००.०	१८.२	४३.३	१७.३	६.७	७.२	१.२	०.९	०.२	०.२	०.९	१.९	२.९

रेखाचित्र ३९: अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको शैक्षिक विवरण

विद्यालयसम्बन्धी विवरण:

यस नगरपालिकामा मा कुल शैक्षिक संस्था १८१ ओटा देखिएको छ जसमा सबैभन्दा बढी मा.वि. (९-१०) तह ८३ ओटा रहेका छन् जसमा सामुदायिक ११ र संस्थागत ७२ ओटा रहेका छन् । तलको तालिका अनुसार यस नगरपालिकामा कुल शैक्षिक संस्थामध्ये मात्र ५१ ओटा सामुदायिक र बाँकी १४० ओटा संस्थागत छन् जुन कुल शैक्षिक संस्थामध्ये ७१.१ प्रतिशत छ । नगरपालिकामा २ ओटा खुल्ला विद्यालय तथा २ ओटा धार्मिक विद्यालय समेत रहको छ । विस्तृत विवरण तलको तालिका ५७ मा दिइएको छ ।

तालिका ५६: विद्यालयसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विद्यालय	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा
१	ECD	१९	४५	६४
२	प्राथमिक तह (१-५)	४	७	११
३	नि.मा.वि. (१-८)	४	१०	१४
४	मा.वि. (९-१०)	११	७२	८३
५	मा.वि. (११-१२)	५	८	१३
६	खुल्ला विद्यालय	२ (दुवै तह)		२
७	महिला विद्यालय	१	१ निजि	२
८	धार्मिक विद्यालय	२ (गुम्बा १/वेद विद्याश्रम १)		२
९	क्याम्पस	३	३	६
	जम्मा	५१	१४०	१९७

स्रोत: बुढानीलकण्ठ शैक्षिक दर्पण, २०८०

विद्यार्थी विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका विभिन्न शैक्षिक संस्थामा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या जम्मा ४१,४४८ रहेका छन् जसमध्ये सामुदायिकमा अध्ययनरत मात्र २१.३ प्रतिशत र बाँकी संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत छन् । विद्यार्थी संख्या सबैभन्दा बढी १-५ कक्षामा अध्ययनरत १६,२२५ जना देखिन्छन् । दश जोड दुईमा २,००७ जना अध्ययनरत देखिन्छ भने उक्त तहमा भने सामुदायिकमा अध्ययनरत विद्यार्थीको प्रतिशत ६७.८ रहेको छ । विस्तृत विवरण तलको तालिका ५८ मा दिइएको छ । शैक्षिक सत्र २०८१ मा सामुदायिक विद्यालयको आधारभूत तहमा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको विवरण अनुसूची ३२ मा दिइएको छ ।

तालिका ५७: नगरपालिकामा रहेका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको विवरण

क्र.सं.	तह	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा
१	ECD	८३७	६१८८	७०२५
२	१-५	३०५१	१३१७४	१६२२५
३	६-८	२१४०	७८४१	९९८१
४	९-१०	१४३६	४७७४	६२१०
५	१०-१२	१३६०	६४७	२००७

क्र.सं.	तह	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा
	कुल	८८२४	३२६२४	४१४४८

स्रोत: बुढानीलकण्ठ शैक्षिक दर्पण, २०८०

शिक्षक विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका विभिन्न तहमा अध्यापन गराउने कुल शिक्षक २४३ जनामध्ये सबैभन्दा बढी प्रा.वि.तहमा ४९.४ प्रतिशत छन् भने मा.वि. ११-१२ मा अध्यापन गराउने शिक्षक मात्र ७.४ प्रतिशत छन् । विस्तृत विवरण तलको तालिका ५९ मा दिइएको छ ।

तालिका ५८: शिक्षक विवरण

क्र.सं.	तह	संख्या	कैफियत	नगरपालिकाको अनुदान तर्फ
१	प्राथमिक तह (१-५)	१२०		६
२	नि.मा.वि. (१-८)	५८	४ जना प्राविधिक धारको समेत	७
३	मा.वि. (९-१०)	४७	५ जना प्राविधिक धारको समेत	२०
४	मा.वि. (११-१२)	१८	८ जना प्राविधिक	
	कुल	२४३	१३	३३

स्रोत: बुढानीलकण्ठ शैक्षिक दर्पण, २०८०

बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका शैक्षिक संस्थामा कार्यरत बालविकास सहजकर्ता २० जना, विद्यालय कर्मचारी १० जना र विद्यालय सहयोगी २० जना गरी कुल ५० जना रहेका छन् ।

तालिका ५९ : बालविकास सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी विवरण

क्र.सं.	सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी विवरण	संख्या	कैफियत
१	बाल विकास सहजकर्ता	२०	
२	विद्यालय कर्मचारी	१०	
३	विद्यालय सहयोगी	२०	
	कुल	५०	

नगरपालिकामा अवस्थित शैक्षिक सूचकहरू

यस नगरपालिका भित्र रहेका माध्यमिक तहसम्मका विद्यालयहरूको विभिन्न सूचकहरू विश्लेषण गर्दा पूर्व प्रा.वि. तहको सहजै देखिने भर्नादर ९९.२ प्रतिशत रहेको छ भने उक्त दर आधारभूत तहको ९७.३४ र माध्यमिक तहको ९५.५ प्रतिशत छ । यसले के देखाउँछ भने माथिल्लो तहमा भर्ना कम हुँदै गएको छ । यसैगरी खुद भर्नादर आधारभूत तह (१-५) को ९८.५५ प्रतिशत र आधारभूत तह (१-८) को ९६.६८ प्रतिशत छ । कक्षा छोड्ने दर पनि माथिल्लो तहमा बढी देखिएको छ जसमा माध्यमिक तहको २१ प्रतिशत र आधारभूत तहको ११.४५ प्रतिशत छ । विस्तृत विवरण तलको तालिका ५८ मा दिइएको छ ।

तालिका ६० : शैक्षिक सूचकहरू

क्र.सं.	सूचकहरू	प्रतिशत	कैफियत
---------	---------	---------	--------

क्र.सं.	सूचकहरू	प्रतिशत	कैफियत
१	पुर्व प्रा.वि.को सहजै देखिने भर्नादर	९९.२	
२	आधारभूत तहको देखिने भर्नादर	९७.३४	
३	माध्यमिक तहको देखिने भर्नादर	९५.५	
४	आधारभूत तह (१-५) को खुद भर्नादर	९८.५५	
५	आधारभूत तह (१-८) को खुद भर्ना दर	९६.६८	
६	माध्यमिक तहको खुद भर्ना दर	९५.६४	
७	आधारभूत तहको कक्षा छोड्ने दर	११.४५	
८	माध्यमिक तहको कक्षा छोड्ने दर ९-१०	२१	
९	आधारभूत तहको उत्तीर्ण दर	९५.९२	

तालिका ६१: वि.सं. २०८० सामुदायिक विद्यालयको विद्यार्थी विवरण

S.N.	Name of School	ECD	G1-5	G6-8	G9-10	G11-12	ECD-12 (Total)		
		Total	Total	Total	Total	Total	Girls	Boys	Total
1	Pancha kanhya Secondary School	9	98	61	60	0	109	119	228
2	Shree Shreeram Adharbhut Vidhyalaya	27	86	38	0	0	74	77	151
3	Atma Bikash Pra V	17	63	0	0	0	40	40	80
4	Budhanilkantha Secondary School	70	302	286	267	348	600	672	1272
5	Madan Ashrit Adarsha Adharbhut Vidhyalaya	81	108	50	0	0	115	124	239
6	Bal Vikash Samaj Adharbhut Vidhyalaya	23	39	25	0	0	37	51	88
7	Shree Jaya Bhadrakali Adharbhut Vidhyalaya	18	72	40	0	0	74	56	130
8	Shree Ganesh Secondary School	35	250	299	252	479	647	668	1315
9	Jana Uddhar Ma.Vi.	54	164	108	80	0	195	211	406
10	Naulin Secondary School	110	257	158	92	0	343	274	617
11	Yagyamati Ma V	69	170	97	64	0	220	180	400
12	Gram Shikshya Mandir Secondary School	44	343	222	189	187	529	456	985
13	Bal Uddhar Ma. Vi.	52	405	406	261	239	773	590	1363
14	Jana Jagriti Ma.vi.	30	73	46	32	0	90	91	181
15	Bal Kumari Secondary School	87	207	120	27	0	242	199	441
16	Pathibhara Pra v	16	64	0	0	0	40	41	81
17	Shree Nepal Charter Basic School	41	55	0	0	0	46	50	96
18	Shree Bhadrakali Basic School	26	85	0	0	0	53	58	111
19	Mahankal Janajagrit Secondary School	28	147	151	112	107	268	277	545
Total (Budhanilakantha Municipality)		837	2988	2107	1436	1360	4495	4234	8729

खण्ड ५: बसाईसराई सम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनका तीन महत्वपूर्ण अवयव (तत्व)हरू— जन्म, मृत्यु र बसाई सराई मध्ये जन्मदर र मृत्युदर क्रमशः घटी रहेको र बसाई सार्ने क्रम क्रमशः बढ्दै गएको अवस्थामा जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख र निर्णायक तत्वको रूपमा रहेको छ। जनसंख्या परिवर्तनका अन्य दुई तत्वले घटना घटेको स्थानको जनसंख्यालाई मात्र असर गर्दछ, भने बसाई सराईले घटनाको उद्गम स्थल (Place of origin) र लक्षित स्थल (Place of destination) दुवै ठाउँलाई असर पारेको हुन्छ। बसाई सराईका विभिन्न रूपहरू मध्ये जन्मस्थान परिवर्तनको रूपबाट हेरिने बसाई सराई (life time migration) र पछिल्लो पटकको बसाई सराईलाई जनगणनामा समेट्ने प्रयास गरिएको छ।

जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणनामा जन्मस्थान परिवर्तनको रूपमा हुने बसाई सराईको बारेमा लगत संकलन गरिएको थियो। यस बसाई सराईमा प्रत्येक व्यक्तिको जन्मस्थान परिवर्तन भयो कि भएन भनेर हेरिन्छ। जन्मस्थान परिवर्तन भएमा बसाई सराईको रूपमा हेरिन्छ। यस पटकको जनगणनामा बसाई सराईको सबैभन्दा तल्लो इकाई पालिकालाई लिइएको छ। यदि जन्मस्थान एउटा पालिकामा र गणना अर्को पालिकामा भएको अवस्थालाई सो स्थानीय तहको लागि बसाई सराई गरेको मानिन्छ।

राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका जम्मा १७७५५७ जनसंख्या मध्ये नेपालभित्र जन्मेका ९८.५२ प्रतिशत, विदेशमा जन्मेका १.४६ प्रतिशत र जन्मस्थान नखुलेका ०.०२ प्रतिशत व्यक्तिहरूको बसोवास रहेको देखिन्छ। नेपाल भित्र जन्मेकाहरू मध्ये यहि (काठमाडौं) जिल्लाको यहि पालिका (बुढानीलकण्ठ नगरपालिका) मा जन्मेका कुल जनसंख्याको २९.१७ प्रतिशत, यहि (काठमाडौं) जिल्लाकै अर्को पालिकामा जन्मेका ८.४२ प्रतिशत र काठमाडौं जिल्ला बाहेक अर्को जिल्लामा जन्मेका कुल जनसंख्याको ६०.९२ प्रतिशत रहेका देखिन्छ।

त्यस्तै लैंगिक रूपमा हेर्दा बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भित्र बसोवास भएका कुल पुरुषहरू मध्ये नेपालभित्र जन्मेका ९८.५९ प्रतिशत, विदेशमा जन्मेका १.३८ प्रतिशत र जन्मस्थान नखुलेका ०.०२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यसैगरी यस नगरपालिकामा बसोवास भएका कुल महिलाहरू मध्ये नेपालभित्र जन्मेका ९८.४४ प्रतिशत, विदेशमा जन्मेका १.५४ प्रतिशत र जन्मस्थान नखुलेका ०.०२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

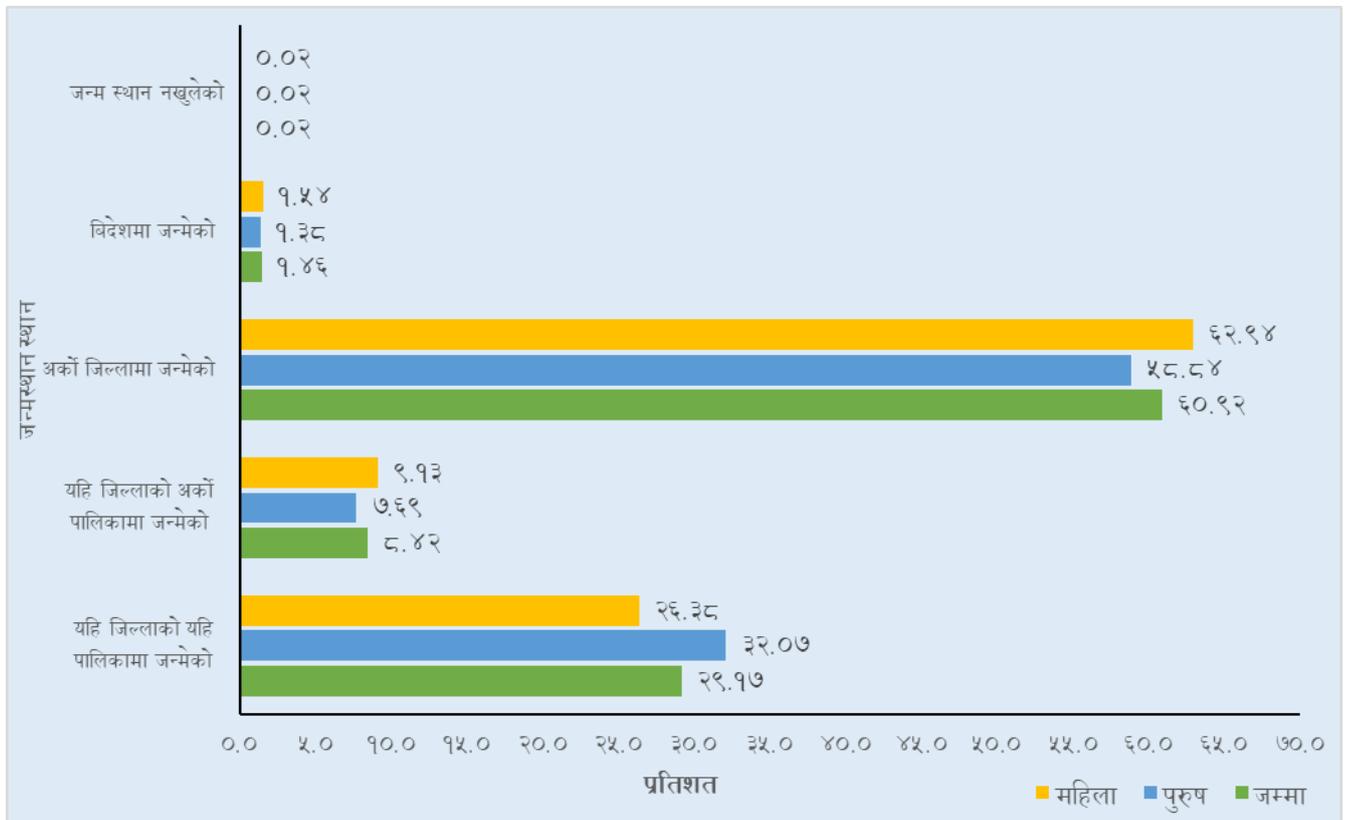
नेपालभित्र जन्मिएर बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास भएका ८६१०९ जना पुरुषहरू मध्ये यहि (बुढानीलकण्ठ) पालिकामा जन्मेका पुरुष ३२.०७ प्रतिशत, यहि (काठमाण्डौं जिल्ला)को अर्को पालिका जन्मेका पुरुष ७.६९ प्रतिशत र अर्को जिल्लामा जन्मेका पुरुष ५८.८४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ, भने महिलाको हकमा नेपालभित्र जन्मिएर यस नगरपालिकामा बसोवास भएका ९०२२० जना महिलाहरू मध्ये यहि पालिकामा जन्मेका महिला २६.३८ प्रतिशत, काठमाण्डौं जिल्लाको बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भन्दा अर्को नगरपालिकामा जन्मेका ९.१३ प्रतिशत र अर्को जिल्लामा जन्मेका महिला ६२.९४ प्रतिशत देखिन्छ। यसरी हेर्दा जीवनपर्यन्त बसाईसराईको पक्षबाट हेर्दा यस नगरपालिकामा काठमाण्डौं भन्दा बाहिरी जिल्लामा जन्म भई यस बुढानीलकण्ठ जिल्लामा बसोवास गर्ने जनसंख्याको बाहुल्यता देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिका ५७ मा दिइएको छ।

तालिका ६२: नगरपालिकाको जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या

पुरुष/ महिला	जम्मा जनसंख्या	नेपाल भित्र जन्मेको	यहि जिल्लामा जन्मेको			अर्को जिल्लामा जन्मेको	विदेशमा जन्मेको	जन्म स्थान नखुलेको
			जम्मा	यहि पालिकामा जन्मेको	अर्को पालिकामा जन्मेको			
जम्मा	१७७५५७	१७४९२२	६६७४८	५१८०१	१४९४७	१०८१७४	२५९४	४१
%	१००	९८.५२	३७.५९	२९.१७	८.४२	६०.९२	१.४६	०.०२
पुरुष	८७३३७	८६१०९	३४७१९	२८००५	६७१४	५१३९०	१२०८	२०
%	१००	९८.५९	३९.७६	३२.०७	७.६९	५८.८४	१.३८	०.०२

पुरुष/ महिला	जम्मा जनसंख्या	नेपाल भित्र जन्मेको	यहि जिल्लामा जन्मेको			अर्को जिल्लामा जन्मेको	विदेशमा जन्मेको	जन्म स्थान नखुलेको
			जम्मा	यहि पालिकामा जन्मेको	अर्को पालिकामा जन्मेको			
महिला	९०२२०	८८८१३	३२०२९	२३७९६	८२३३	५६७८४	१३८६	२१
%	१००	९८.४४	३५.५१	२६.३८	९.१३	६२.९४	१.५४	०.०२

रेखाचित्र ३२: नगरपालिकाको जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या (% मा)

जन्मेको देश

जन्मस्थान विदेशमा भई यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा अक्सर बसोवास भएका २५९४ जना व्यक्तिहरूको जन्मेका मुलुकहरू अनुसार वितरण हेर्दा ७१.९७ प्रतिशत भारतमा जन्मेका देखिन्छन् । त्यस्तै आसियन मुलुकमा जन्मभई यस नगरपालिकामा बसोवास भएका ८.१३ प्रतिशत, सार्क मूलुक (भारत बाहेक) मा जन्म भई यस नगरपालिकामा बसोवास भएका ६.२८ प्रतिशत, अन्य एसियाली मूलुकमा जन्मभई यस नगरपालिकामा बस्ने ५.९८ प्रतिशत, युरोपेली मूलुकमा जन्मभई यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने २.९६ प्रतिशत, उत्तर अमेरिकी मूलुकमा जन्मएका १.२३ प्रतिशत व्यक्तिहरूको बसोवास भएको देखिन्छ ।

पुरुष र महिला तर्फको वितरण हेर्दा विदेशमा जन्मिएर यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास गर्ने कुल पुरुषहरू मध्ये भारतमा जन्मेका ७२.२७ प्रतिशत, आसियन मुलुकमा जन्मभएका ७.७० प्रतिशत, सार्क मूलुक (भारत बाहेक)मा जन्म भएका ६.७९ प्रतिशत, अन्य एसियाली मुलुकमा जन्म भएका ५.५५ प्रतिशत र युरोपेली मुलुकमा जन्म भएका ३.१५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी विदेशमा जन्मेका कुल महिलाहरू मध्ये भारतमा जन्मिएर यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने ७१.७२ प्रतिशत देखिन्छ । आसियन मुलुकमा जन्मभएका ८.५१ प्रतिशत, सार्क मूलुक (भारत बाहेक)मा जन्म भएका ५.८४ प्रतिशत, अन्य एसियाली मुलुकमा जन्म भएका ६.३५ प्रतिशत र युरोपेली मुलुकमा जन्म भएका २.८२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । विदेशमा जन्मेका व्यक्तिको विस्तृत विवरण तालिका ५८ मा दिइएको छ ।

तालिका ६३ : विदेश जन्म भएकाहरू जन्म भएको देश अनुसारको जनसंख्या वितरण

जन्म स्थान	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	२५९४	१००.००	१२०८	१००.००	१३८६	१००.००
भारत	१८६७	७१.९७	८७३	७२.२७	९९४	७१.७२
सार्क मुलुक (भारत बाहेक)	१६३	६.२८	८२	६.७९	८१	५.८४
आसियन मुलुक	२११	८.१३	९३	७.७०	११८	८.५१
मध्यपूर्व	५९	२.२७	२७	२.२४	३२	२.३१
अन्य एशियाली मुलुक	१५५	५.९८	६७	५.५५	८८	६.३५
EU आवद्ध मुलुक	३८	१.४६	२०	१.६६	१८	१.३०
अन्य युरोपेली मुलुक	३९	१.५०	१८	१.४९	२१	१.५२
उत्तर अमेरिकी मुलुक	३२	१.२३	१८	१.४९	१४	१.०१
दक्षिण अमेरिकी मुलुक	८	०.३१	४	०.३३	४	०.२९
अफ्रिका	७	०.२७	३	०.२५	४	०.२९
प्यासिफिक टापु मुलुक	१५	०.५८	३	०.२५	१२	०.८७
अन्य देश	०	०.००	०	०.००	०	०.००
देश उल्लेख नभएको	०	०.००	०	०.००	०	०.००

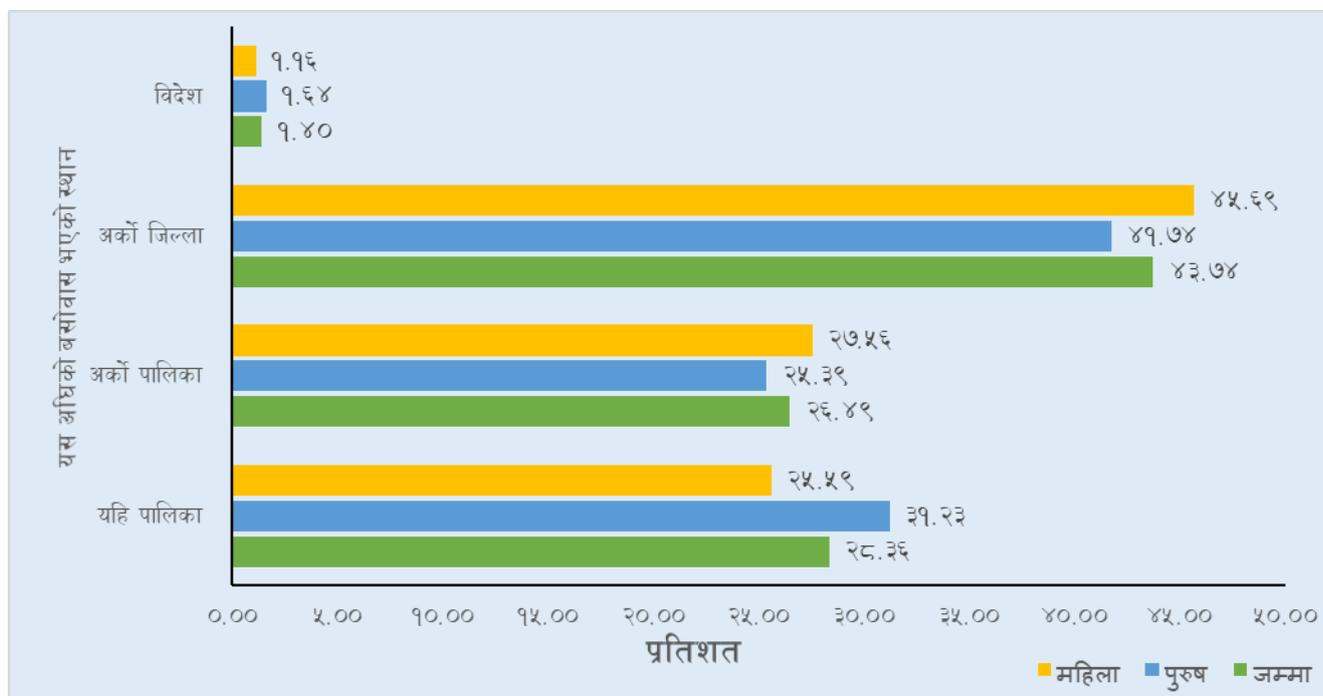
पछिल्लो पटक बसाई सरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या

जनगणनामा जीवनपर्यन्त बसाई सराई (Lifetime Migration) को अलवा हालको बसाईसराई (Current Migration) सम्बन्धी विवरणहरू पनि संकलन गरिएको थियो। यस नगरपालिकामा गणना भएका व्यक्तिहरू यस नगरपालिकामा बसोवास गर्नु भन्दा लगत्तै अगाडी कुन ठाउँमा बसोवास थियो भन्ने विवरणलाई विश्लेषण गर्दा हाल अक्सर बसोवास गरिरहेको नगरपालिका भन्दा बाहेक अर्को स्थानमा कहिल्यै पनि बसोवास नगरेको व्यक्तिहरू २८.३६ प्रतिशत रहेका छन्। लैंगिक रूपमा हेर्दा ३१.२३ प्रतिशत पुरुष र २५.५९ प्रतिशत महिलाले जन्मस्थान कहिल्यै नछाडेको देखिन्छ। यस हिसावले हाल यस नगरपालिकामा बसोवास भएको व्यक्तिहरू मध्ये ७१.६४ प्रतिशत व्यक्तिहरू यस नगरपालिकामा बसोवास गर्नु यस नगरपालिका भन्दा बाहेक अन्यत्रै बसोवास गरेको देखिन्छ।

यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्याको २६.४९ प्रतिशत व्यक्तिहरू पछिल्लो पटक काठमाण्डौ जिल्ला कै अर्को नगरपालिकाबाट, ४३.७४ प्रतिशत व्यक्तिहरू अर्को जिल्लाबाट र १.४० प्रतिशत व्यक्तिहरू विदेशबाट आई हालको स्थानमा बसोवास गरेको देखिन्छ। लिङ्ग अनुसार विश्लेषण गर्दा यस अघिको बसोवास यस नगरपालिकाभन्दा अर्को स्थानमा बसोवास भएका पुरुषहरू मध्ये २५.३९ प्रतिशत काठमाडौ जिल्ला कै अर्को पालिकाबाट, ४१.७४ प्रतिशत अर्को जिल्लाबाट र १.६४ प्रतिशत विदेशबाट आई यस नगरपालिकामा बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै २७.५६ प्रतिशत महिला अर्को पालिकाबाट, ४५.६९ प्रतिशत अर्को जिल्लाबाट र १.१६ प्रतिशत महिला विदेशबाट यहाँ बसोवास गर्न आएको देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिका ५९ मा दिइएको छ।

तालिका ६४: पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या

पुरुष/महिला	जम्मा जनसंख्या	यस अधिको बसोवास									
		यहि जिल्ला					अर्को जिल्ला				विदेश
		यहि पालिका	अर्को पालिका				जम्मा	गाउँ	नगर	नखुलेको	
जम्मा	गाउँ	नगर	नखुलेको	जम्मा	गाउँ	नगर	नखुलेको				
जम्मा	१७७५५७	५०३६९	४७०४०	१३८१८	३३०६७	१५५	७७६७०	६२५५३	१४७४१	३७६	२४८६
%	१००.००	२८.३६	२६.४९	७.७८	१८.६२	०.०९	४३.७४	३५.२३	८.३०	०.२१	१.४०
पुरुष	८७३३७	२७२७२	२२१७८	६९९३	१५९१५	७०	३६४५२	२९३६६	६९०६	१८०	१४३५
%	१००.००	३१.२३	२५.३९	७.०९	१८.२२	०.०८	४१.७४	३३.६२	७.९१	०.२१	१.६४
महिला	९०२२०	२३०८९	२४८६२	७६२५	१७१५२	८५	४१२१८	३३१८७	७८३५	१९६	१०५१
%	१००.००	२५.५९	२७.५६	८.४५	१९.०१	०.०९	४५.६९	३६.७८	८.६८	०.२२	१.१६

मुलुकभित्रकै अर्को स्थानबाट यस स्थानमा बसोवास गर्न आउनुको कारण

जनगणनाको समयमा यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास भएको तर विगतमा बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भन्दा बाहिर काठमाडौँ जिल्ला कै अर्को पालिका वा अर्को जिल्लामा बसोवास भएका व्यक्तिहरू यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारणको विश्लेषण गर्दा २७.२६ प्रतिशत व्यक्तिहरू काम वा रोजगारीको लागि, ३.५६ प्रतिशत व्यक्तिहरू व्यापार व्यवसायको लागि, १५.०१ प्रतिशत व्यक्तिहरू अध्ययन/तालिमको लागि, ९.८९ प्रतिशत व्यक्तिहरू विवाह भई, २९.४२ प्रतिशत व्यक्तिहरू परिवारका अन्य व्यक्तिहरूसँग आश्रित भई, ०.३३ प्रतिशत व्यक्तिहरू प्राकृतिक प्रकोपको कारणले, ०.१५ प्रतिशत व्यक्तिहरू कृषिको लागि, १.२८ प्रतिशत व्यक्तिहरू विभिन्न कामको सिलसिलामा अन्यत्र गएको र सो प्रयोजन सकिएर घर फर्किएको, १२.८२ प्रतिशत व्यक्तिहरू अन्य कारणले यस नगरपालिकामा बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ०.२८ प्रतिशत व्यक्तिहरूको कारण उल्लेख नभएको पाइएको छ।

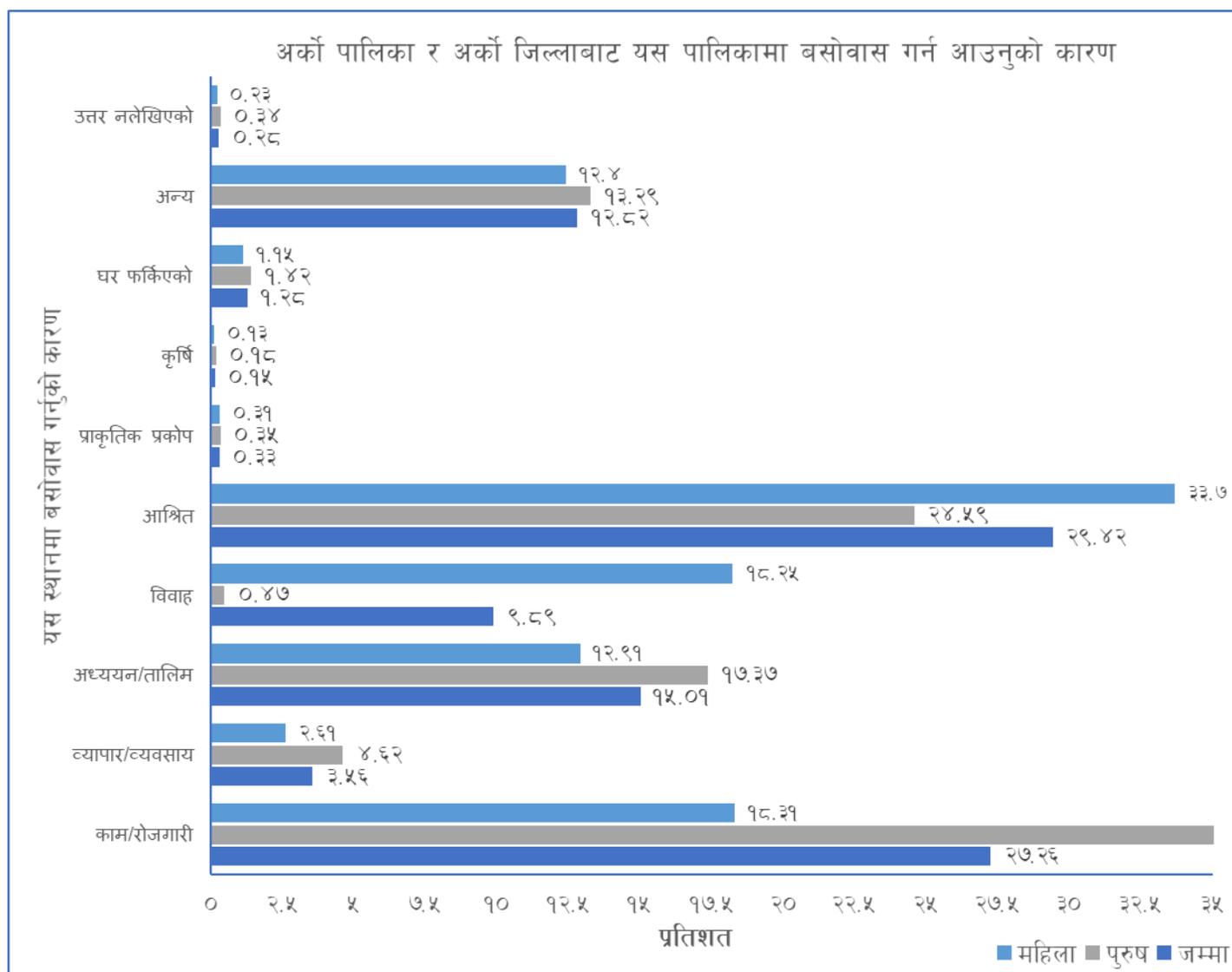
त्यस्तै लैङ्गिक हिसाबले हेर्दा बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भन्दा बाहिर नेपाल कै अन्य स्थानबाट यस नगरपालिकामा बसोवासको लागि आएका पुरुषहरूको ठुलो हिस्सा ३७.३५ काम/रोजगारीको लागि आउँदा महिला भने भण्डै आधा भन्दा बढीले कम १८.३१ प्रतिशत मात्रै काम/रोजगारीको लागि आएको पाईन्छ । अध्ययन/तालिमको लागि बसोवास गर्ने पुरुषको संख्या १७.३७ प्रतिशत देखिन्छ भने १२.९१ प्रतिशत महिला अध्ययन/तालिमको लागि बसोवास गरेको देखिन्छ । परिवारका सदस्यसँग आश्रितको रूपमा २४.५९ प्रतिशत पुरुष र ३३.७० प्रतिशत महिला बसोवास गरेको देखिन्छ । त्यस्तै ०.४७ प्रतिशत पुरुषहरू विवाहको कारणले बसोवास गर्दा १८.२५ प्रतिशत महिलाहरू विवाहको कारणले बसोवास गरेको देखिन्छ । यसरी कुनै काम विशेषले यस नगरपालिका भन्दा अन्य स्थानमा बसोवास भएको र सो प्रयोजन सकिएर फर्किएका पुरुष १.४२ प्रतिशत र महिला १.१५ प्रतिशत रहेका देखिन्छ । त्यस्तै उपलब्ध भएका कारणहरू भन्दा बाहेक अन्य कारणले बुढानीलकण्ठ नगरपालिका बाहेकका स्थानबाट यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने पुरुष १३.२९ प्रतिशत र महिला १२.४० प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

तालिका ६५ : अर्को पालिका र अर्को जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारण

लिङ्ग र उमेर समूह	जम्मा	काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किएको	अन्य	उत्तर नलिखिएका
जम्मा	१२४७१०	३४००२	४४३८	१८७१४	१२३३३	३६६८४	४१४	१९१	१५९३	१५९८९	३५२
%	१००.००	२७.२६	३.५६	१५.०१	९.८९	२९.४२	०.३३	०.१५	१.२८	१२.८२	०.२८
०० - ०४ वर्ष	१७१५	०	०	०	०	१६९७	३	०	५	०	१०
०५ - ०९ वर्ष	४९१५	०	०	१११४	०	३७३९	२३	०	२१	०	१८
१० - १४ वर्ष	६७९६	७४	०	२१६३	१४	४२२१	३४	०	३७	२२५	२८
१५ - १९ वर्ष	१०७२८	७३९	५१	४४१०	१७७	४४४९	३७	२	५४	७८३	२६
२० - २४ वर्ष	१४२३३	२७९५	२०९	४७३०	११६६	३९४९	३४	२२	५४	१२३४	४०
२५ - २९ वर्ष	१४६९७	४४७३	४२०	२५६७	२२४४	३२१६	२४	१७	१०७	१५९२	३७
३० - ३४ वर्ष	१४१६३	५१७९	६७१	१३२९	२२७९	२६८५	४६	२८	१४४	१७५६	४६
३५ - ३९ वर्ष	१२९५१	५२५२	७४८	८१२	१९०५	२२००	४१	२८	१७७	१७५९	२९
४० - ४४ वर्ष	१११२१	४६००	७३२	५६७	१३९६	१८३१	३५	३१	१७६	१७२७	२६
४५ - ४९ वर्ष	८५११	३४१३	५५६	३८२	१०४२	१५०६	३०	१७	१६४	१३८४	१७
५० - ५४ वर्ष	७५४६	२९८३	४३७	२५८	७६३	१४५८	३७	१८	१५९	१४१६	१७
५५ - ५९ वर्ष	५११८	१८१२	२७५	१३६	४६५	११२९	२०	१२	१३८	१११०	२१
६० - ६४ वर्ष	४१९६	१२२८	१६०	१११	३३६	११४७	१९	१०	१२२	१०५५	८
६५ - ६९ वर्ष	३१२५	७७०	१००	६३	२४२	१०२७	१०	४	९४	८०१	१४
७० - ७४ वर्ष	२०७०	४०७	४५	३२	१३५	८६१	६	०	६८	५११	५
७५+ वर्ष	२८२५	२७७	३४	४०	१६९	१५६९	१५	२	७३	६३६	१०
पुरुष	५८६३०	२१९०१	२७११	१०१८६	२७४	१४४१७	२०७	१०३	८३५	७७९४	२०२
%	१००.००	३७.३५	४.६२	१७.३७	०.४७	२४.५९	०.३५	०.१८	१.४२	१३.२९	०.३४
०० - ०४ वर्ष	९१९	०	०	०	०	९१०	१	०	४	०	४
०५ - ०९ वर्ष	२६९४	०	०	६२७	०	२०३१	१५	०	१२	०	९
१० - १४ वर्ष	३६४६	३८	०	११४२	२	२२८९	२४	०	१७	११२	२२
१५ - १९ वर्ष	५६३५	४६१	३२	२३५०	५	२३०५	१७	०	३३	४१७	१५
२० - २४ वर्ष	६६५१	१६३१	११०	२३५९	२१	१८३३	१८	११	२५	६२२	२१
२५ - २९ वर्ष	६४१६	२६९७	२३०	१३८२	३८	१२४४	९	९	५५	७३०	२२
३० - ३४ वर्ष	६१२९	३१५८	३७०	७७५	४८	८४८	२३	१५	७२	७९५	२५
३५ - ३९ वर्ष	५७४०	३३०४	४४३	४८९	४८	५७४	१५	११	८१	७५९	१६
४० - ४४ वर्ष	५१४६	२९६६	४४४	३५९	३८	३७९	१६	१५	९०	८२४	१५
४५ - ४९ वर्ष	३९४४	२२७०	३५५	२५७	२६	२१९	१८	१५	८६	६८८	१०

लिङ्ग र उमेर समूह	जम्मा	काम/ रोजगारी	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन /तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किएको	अन्य	उत्तर नलोखिए
५० - ५४ वर्ष	३६८२	२१२४	२९९	१८३	१९	२५९	१५	८	९०	६७७	८
५५ - ५९ वर्ष	२५०२	१३२७	१८८	९५	५	२००	१२	७	७१	५८५	१२
६० - ६४ वर्ष	१९५६	८५३	११८	८३	९	२५०	९	६	६९	५५३	६
६५ - ६९ वर्ष	१५०६	५८२	७६	४२	९	२८३	८	४	५९	४३६	७
७० - ७४ वर्ष	९५९	२९८	२६	२१	१	२८८	१	०	२९	२९१	४
७५+ वर्ष	११०५	१९२	२०	२२	५	५०५	६	२	४२	३०५	६
महिला	६६०८०	१२१०१	१७२७	८५२८	१२०५९	२२२६७	२०७	८८	७५८	८१९५	१५०
%	१००.००	१८.३१	२.६१	१२.९१	१८.२५	३३.७०	०.३१	०.१३	१.१५	१२.४०	०.२३
०० - ०४ वर्ष	७९६	०	०	०	०	७८७	२	०	१	०	६
०५ - ०९ वर्ष	२२२१	०	०	४८७	०	१७०८	८	०	९	०	९
१० - १४ वर्ष	३१५०	३६	०	१०२१	१२	१९३२	१०	०	२०	११३	६
१५ - १९ वर्ष	५०९३	२७८	१९	२०६०	१७२	२१४४	२०	२	२१	३६६	११
२० - २४ वर्ष	७५८२	११६४	९९	२३७१	११४५	२११६	१६	११	२९	६१२	१९
२५ - २९ वर्ष	८२८१	१७७६	१९०	११८५	२२०६	१९७२	१५	८	५२	८६२	१५
३० - ३४ वर्ष	८०३४	२०२१	३०१	५५४	२२३१	१८३७	२३	१३	७२	९६१	२१
३५ - ३९ वर्ष	७२११	१९४८	३०५	३२३	१८५७	१६२६	२६	१७	९६	१०००	१३
४० - ४४ वर्ष	५९७५	१६३४	२८८	२०८	१३५८	१४५२	१९	१६	८६	९०३	११
४५ - ४९ वर्ष	४५६७	११४३	२०१	१२५	१०१६	१२८७	१२	२	७८	६९६	७
५० - ५४ वर्ष	३८६४	८५९	१३८	७५	७४४	११९९	२२	१०	६९	७३९	९
५५ - ५९ वर्ष	२६१६	४८५	८७	४१	४६०	९२९	८	५	६७	५२५	९
६० - ६४ वर्ष	२२४०	३७५	४२	२८	३२७	८९७	१०	४	५३	५०२	२
६५ - ६९ वर्ष	१६१९	१८८	२४	२१	२३३	७४४	२	०	३५	३६५	७
७० - ७४ वर्ष	११११	१०९	१९	११	१३४	५७३	५	०	३९	२२०	१
७५+ वर्ष	१७२०	८५	१४	१८	१६४	१०६४	९	०	३१	३३१	४

रेखाचित्र ३३: अर्को पालिका र जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारण (% मा)

यस अधिको बसोवास भएको देश

जनगणनाको समयमा बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास भएको तर बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास गर्नु भन्दा लगत्तै अधिको बसोवास विदेशमा भएका २४८६ जना व्यक्तिहरूको बसोवास भएको देश हेर्दा भारतमा ४५.८२ प्रतिशत, मध्यपूर्वमा १५.४१ प्रतिशत, दक्षिणपूर्व एसियाली मुलुक (आसियन) मा १२.९५ प्रतिशत, सार्क (SAARC) मुलुकमा ५.३५ प्रतिशत, अन्य एशियाली मुलुकमा १०.३० प्रतिशत, उत्तर अमेरिकी मुलुकहरूमा २.९८ प्रतिशत र युरोपेली मुलुकमा ५.३५ प्रतिशत व्यक्तिहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। पुरुषहरूको यस अधिको बसोवास भएको मुलुक हेर्दा भारतमा ४३.०० प्रतिशत देखिन्छ भने महिलाको संख्या ४९.६७ प्रतिशत देखिन्छ। जवकि यस अधिको बसोवास मध्यपूर्ण हुने पुरुषको प्रतिशत १८.१२ प्रतिशत हुँदा महिलाको ११.७० प्रतिशत भएको देखिन्छ। त्यस्तै यस अधिको बसोवास उत्तर अमेरिकी मुलुक हुने पुरुषको संख्या २.९३ प्रतिशत र महिलाको संख्या ३.०४ प्रतिशत देखिन्छ। यसैगरी यस अधिको बसोवास युरोपेली मुलुक हुने पुरुषको संख्या ५.०९ प्रतिशत र महिलाको संख्या ५.७० प्रतिशत देखिन्छ। यस अधिको बसोवास विदेश भएको व्यक्तिहरूको बसोवास भएको देश अनुसारको विवरण तालिका ६१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६६: यस अधिको बसोवास विदेश हुनेहरूको यस अधि बसोवास गरेको देश

यस अधिको बसोवास भएको देश	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	२४८६	१००.००	१४३५	१००.००	१०५१	१००.००
भारत	११३९	४५.८२	६१७	४३.००	५२२	४९.६७
सार्क मुलुक (भारत बाहेक)	१३३	५.३५	७२	५.०२	६१	५.८०
आसियन मुलुक	३२२	१२.९५	१९७	१३.७३	१२५	११.८९
मध्यपूर्व	३८३	१५.४१	२६०	१८.१२	१२३	११.७०
अन्य एशियाली मुलुक	२५६	१०.३०	१५१	१०.५२	१०५	९.९९
EU आवद्ध मुलुक	६९	२.७८	३९	२.७२	३०	२.८५
अन्य युरोपेली मुलुक	६४	२.५७	३४	२.३७	३०	२.८५
उत्तर अमेरिकी मुलुक	७४	२.९८	४२	२.९३	३२	३.०४
दक्षिण अमेरिकी मुलुक	७	०.२८	५	०.३५	२	०.१९
अफ्रिका	१३	०.५२	७	०.४९	६	०.५७
प्यासिफिक टापु मुलुक	२५	१.०१	१०	०.७०	१५	१.४३
अन्य	१	०.०४	१	०.०७	०	०.००
उल्लेख नभएको	०	०.००	०	०.००	०	०.००

विदेशबाट यस स्थानमा बसोवास गर्न आउनुको कारण

पछिल्लो पटक विदेशमा बसोवास भएको र जनगणनाको समयमा यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा गणना भएका व्यक्तिहरू यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारणको विश्लेषण गर्दा १९.७५ प्रतिशत व्यक्तिहरू काम वा रोजगारीको लागि, ३.६६ प्रतिशत व्यक्तिहरू व्यापार व्यवसायको लागि, ५.११ प्रतिशत व्यक्तिहरू अध्ययन/तालिमको लागि, ६.११ प्रतिशत व्यक्तिहरू विवाह भई, २२.०० प्रतिशत व्यक्तिहरू परिवारका अन्य सदस्यसँग आश्रित भई, ०.०४ प्रतिशत व्यक्तिहरू प्राकृतिक प्रकोपको कारणले, ०.०४ प्रतिशत व्यक्तिहरू कृषिको लागि, ३२.६६ प्रतिशत व्यक्तिहरू विभिन्न कामको सिलसिलामा विदेश गएको र सो प्रयोजन सकिएर घर फर्किएको, १०.३० प्रतिशत व्यक्तिहरू अन्य कारणले यस नगरपालिकामा बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ०.३२ प्रतिशत व्यक्तिहरूको कारण उल्लेख नभएको पाइएको छ।

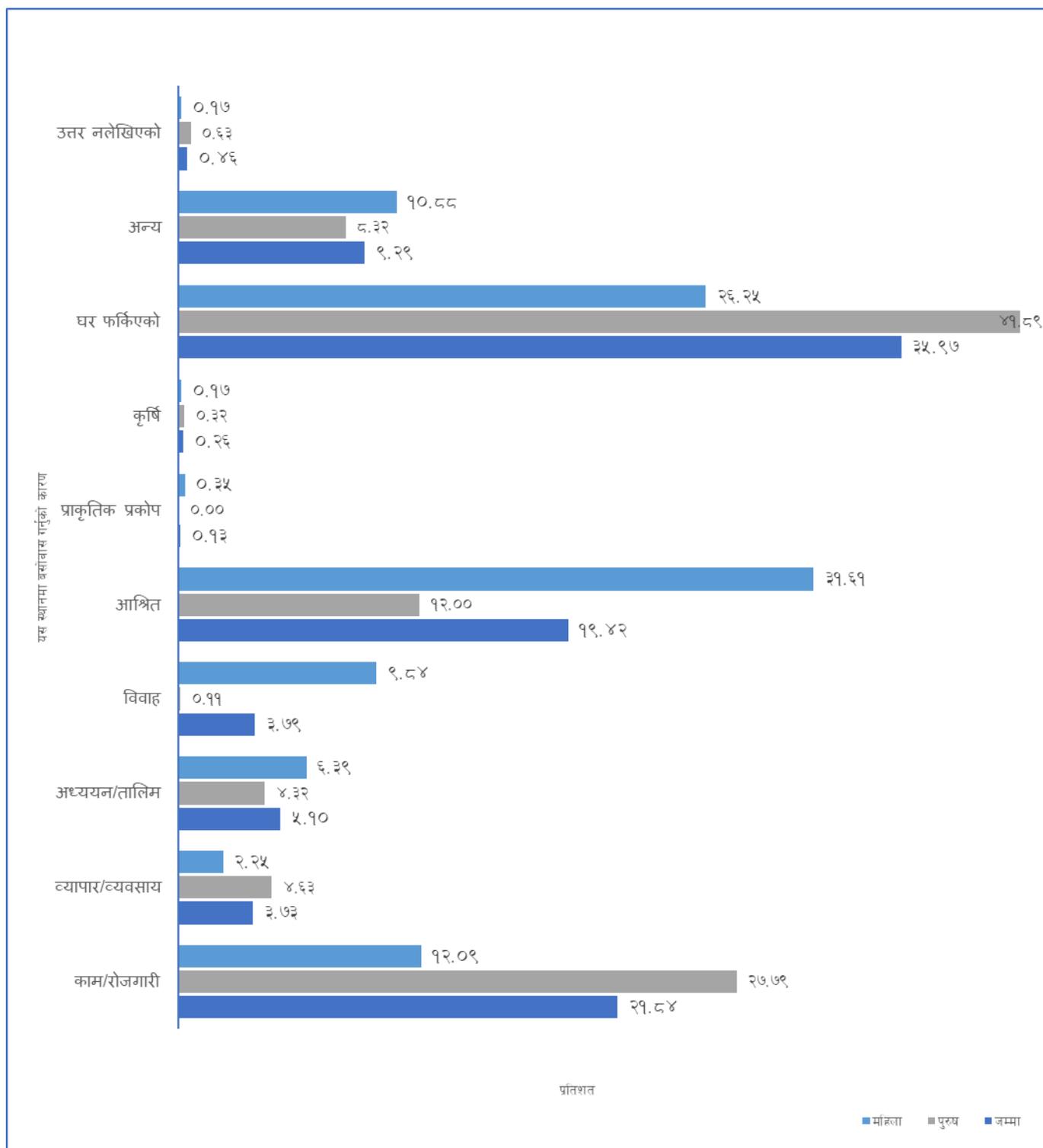
त्यस्तै लैङ्गिक हिसावले हेर्दा २७.०४ प्रतिशत पुरुषहरू काम/रोजगारीको लागि यस नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउँदा ९.८० प्रतिशत महिला मात्रै काम/रोजगारीको लागि यस नगरपालिकामा आएको पाईन्छ। ४.३२ प्रतिशत पुरुष र २.७६ प्रतिशत महिला व्यापार/व्यवसायको लागि अर्को मुलुकबाट यस नगरपालिकामा आएको देखिन्छ, भने अध्ययन/तालिमका लागि यस नगरपालिकामा बसोवास गर्ने आउने पुरुषको संख्या ५.०२ प्रतिशत देखिन्छ, भने ५.२३ प्रतिशत महिला अध्ययन/तालिमको लागि बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ०.४२ प्रतिशत पुरुषहरू विवाहको कारणले बसोवास गर्दा १३.८९ प्रतिशत महिलाहरू विवाहको कारणले विदेशबाट आई बसोवास गरेको देखिन्छ। आश्रितको रूपमा १५.७५ प्रतिशत पुरुष र ३०.५४ प्रतिशत महिलाहरू विदेशबाट आई यस नगरपालिकामा बसोवास गरेको देखिन्छ। यसरी नै विभिन्न कारणबाट विदेशमा अक्सर बसोवास भएको तर विदेशमा बस्नुको औचित्य सकिएर नेपाल फर्किएर यस पालिकामा अक्सर बसोवास गर्न भएको पुरुषको प्रतिशत ३७.२१ प्रतिशत र महिलाको २६.४५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। त्यस्तै यस नगरपालिकामा बस्न आउँदाको अन्य कारणमा पुरुषको ९.७६ प्रतिशत र महिलाको ११.०४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

तालिका ६७: यस अधिको बसोवास विदेश हुनेको यस पालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारण

लिङ्ग र उमेर समूह	जम्मा	काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किएको	अन्य	उत्तर नलिखिएको
जम्मा	२४८६	४९१	९१	१२७	१५२	५४७	१	१	८१२	२५६	८
%	१००.००	१९.७५	३.६६	५.११	६.११	२२.००	०.०४	०.०४	३२.६६	१०.३०	०.३२
०० - ०४ वर्ष	७६	०	०	०	०	५९	०	०	१७	०	०
०५ - ०९ वर्ष	१२४	०	०	१७	०	७५	०	०	३२	०	०
१० - १४ वर्ष	१२९	२	०	१६	०	९२	०	०	१४	४	१
१५ - १९ वर्ष	१४२	२३	१	२३	०	६५	०	०	१५	१५	०
२० - २४ वर्ष	२१५	४९	९	२७	१०	४८	०	०	४४	२८	०
२५ - २९ वर्ष	२९४	७६	११	१८	१८	४३	०	१	१००	२६	१
३० - ३४ वर्ष	३३१	७४	१४	१२	३१	३१	१	०	१३४	३२	२
३५ - ३९ वर्ष	३२७	७७	१३	२	२९	२१	०	०	१५६	२९	०
४० - ४४ वर्ष	२६१	६२	११	५	१७	३१	०	०	१०९	२४	२
४५ - ४९ वर्ष	१९४	३७	१६	२	१९	२०	०	०	७६	२४	०
५० - ५४ वर्ष	१४५	४२	३	१	७	२२	०	०	४६	२२	२
५५ - ५९ वर्ष	१०५	३०	५	१	८	५	०	०	३२	२४	०
६० - ६४ वर्ष	५९	११	२	०	८	१४	०	०	१८	६	०
६५ - ६९ वर्ष	३२	२	१	२	४	११	०	०	७	५	०
७० - ७४ वर्ष	२१	१	२	०	१	३	०	०	६	८	०
७५+ वर्ष	३१	५	३	१	०	७	०	०	६	९	०
पुरुष	१४३५	३८८	६२	७२	६	२२६	१	१	५३४	१४०	५
%	१००.००	२७.०४	४.३२	५.०२	०.४२	१५.७५	०.०७	०.०७	३७.२१	९.७६	०.३५
०० - ०४ वर्ष	३०	०	०	०	०	२५	०	०	५	०	०
०५ - ०९ वर्ष	५९	०	०	१०	०	३१	०	०	१८	०	०
१० - १४ वर्ष	७६	०	०	११	०	५३	०	०	९	२	१
१५ - १९ वर्ष	८२	२२	१	१४	०	३०	०	०	७	८	०
२० - २४ वर्ष	१२९	४६	५	१३	०	२४	०	०	२८	१३	०
२५ - २९ वर्ष	१७५	५५	९	११	१	१४	०	१	६७	१६	१
३० - ३४ वर्ष	१९१	५७	१०	६	३	१३	१	०	८४	१७	०
३५ - ३९ वर्ष	१९९	६३	८	०	१	६	०	०	१०३	१८	०
४० - ४४ वर्ष	१६५	५०	७	४	०	७	०	०	८५	११	१
४५ - ४९ वर्ष	१०९	२५	१२	१	०	६	०	०	५६	९	०
५० - ५४ वर्ष	८३	३२	२	१	०	४	०	०	२९	१३	२
५५ - ५९ वर्ष	६८	२४	३	१	०	२	०	०	२२	१६	०
६० - ६४ वर्ष	२८	८	१	०	१	५	०	०	१०	३	०
६५ - ६९ वर्ष	१५	२	१	०	०	४	०	०	४	४	०
७० - ७४ वर्ष	१०	०	१	०	०	०	०	०	४	५	०
७५+ वर्ष	१६	४	२	०	०	२	०	०	३	५	०
महिला	१०५१	१०३	२९	५५	१४६	३२१	०	०	२७८	११६	३
%	१००.००	९.८०	२.७६	५.२३	१३.८९	३०.५४	०.००	०.००	२६.४५	११.०४	०.२९
०० - ०४ वर्ष	४६	०	०	०	०	३४	०	०	१२	०	०

लिङ्ग र उमेर समूह	जम्मा	काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किएको	अन्य	उत्तर नलेखिएको
०५ - ०९ वर्ष	६५	०	०	७	०	४४	०	०	१४	०	०
१० - १४ वर्ष	५३	२	०	५	०	३९	०	०	५	२	०
१५ - १९ वर्ष	६०	१	०	९	०	३५	०	०	८	७	०
२० - २४ वर्ष	८६	३	४	१४	१०	२४	०	०	१६	१५	०
२५ - २९ वर्ष	११९	२१	२	७	१७	२९	०	०	३३	१०	०
३० - ३४ वर्ष	१४०	१७	४	६	२८	१८	०	०	५०	१५	२
३५ - ३९ वर्ष	१२८	१४	५	२	२८	१५	०	०	५३	११	०
४० - ४४ वर्ष	९६	१२	४	१	१७	२४	०	०	२४	१३	१
४५ - ४९ वर्ष	८५	१२	४	१	१९	१४	०	०	२०	१५	०
५० - ५४ वर्ष	६२	१०	१	०	७	१८	०	०	१७	९	०
५५ - ५९ वर्ष	३७	६	२	०	८	३	०	०	१०	८	०
६० - ६४ वर्ष	३१	३	१	०	७	९	०	०	८	३	०
६५ - ६९ वर्ष	१७	०	०	२	४	७	०	०	३	१	०
७० - ७४ वर्ष	११	१	१	०	१	३	०	०	२	३	०
७५+ वर्ष	१५	१	१	१	०	५	०	०	३	४	०

रेखाचित्र ३४: विदेशबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण (% मा)

खण्ड ६: प्रजनन सम्बन्धी विवरण

जीवनकाल भरि जन्माएका बच्चाको संख्या (CEB) अनुसारको महिला संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रजनन सम्बन्धित नतिजा विश्लेषण गर्दा बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा कम्तिमा एक पटक विवाह भएका १५ देखि ४९ वर्षका महिला (Ever Married Female Aged 15-49 years) को संख्या ३९,१७० जना रहेका छन्। यी महिलाहरूको पाँच पाँच वर्ष उमेर समूह र यी उमेरसमूहका महिलाहरूले अहिलेसम्म जीवितै जन्माएका बच्चाहरूको संख्याको आधारमा हेर्दा ५५४२ जना कम्तिमा एक पटक विवाह भएका १५-४९ वर्षका महिलाले अहिलेसम्म एउटा पनि बच्चा नजन्माएको देखिन्छ। यो समूहमा विवाह भएको अवधि एक वर्ष वा सो भन्दा बढी भएको तर बच्चा नजन्माएको र विवाह भएको एक वर्ष पनि पुरा नभएर बच्चा नजन्माएको दुवै अवस्थाको महिलाहरू समावेश भएको हुन्छ। हालसम्म एक वटा बच्चा जन्माएको महिलाको संख्या १३,३८५ जना, दुई वटा बच्चा जन्माएको महिलाको संख्या १५,६०० जना, तीन वटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या ३५६५ जना, चारवटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या ७९८ जना, पाँचवटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या २०४ जना, छ वटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या ६३ जना, सात वटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या ८, आठवटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या ४ जना र नौ वा सो भन्दा बढी बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या १ जना रहेको देखिन्छ। महिलाको उमेर समूह र जन्माएको बच्चाको संख्याको आधारमा महिलाको संख्यालाई तालिका ६३ मा दिइएको छ।

तालिका ६८: १५ वर्ष देखि ४९ वर्षको महिलाले अहिलेसम्म जिवित जन्माएको बच्चाको संख्या र महिलाको उमेर समूहको आधारमा महिलाको संख्या

एक पटक विवाह भएको महिला	जम्मा	महिलाको उमेर समूह						
		१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष
जम्मा महिला संख्या	३९,१७०	४१०	३४४२	७०६२	८४५९	७९७२	६७२१	५१०४
बच्चा नजन्माएको	५५४२	२५५	१४१३	१७३६	९६८	४९४	३३५	३४१
१ ओटा बच्चा जन्माएका	१३३८५	१४३	१६३६	३४९५	३४९४	२२३१	१४५८	९२८
२ ओटा बच्चा जन्माएका	१५६००	१०	३५६	१६५७	३४१५	४२२०	३५३१	२४११
३ ओटा बच्चा जन्माएका	३५६५	१	३३	१५०	४८६	८१५	१०५१	१०२९
४ ओटा बच्चा जन्माएका	७९८	१	३	१७	८१	१६१	२६१	२७४
५ ओटा बच्चा जन्माएका	२०४	०	१	६	१३	३९	६३	८२
६ ओटा बच्चा जन्माएका	६३	०	०	१	२	१०	१८	३२
७ ओटा बच्चा जन्माएका	८	०	०	०	०	१	३	४
८ ओटा बच्चा जन्माएका	४	०	०	०	०	१	१	२
९ ओटा वा सो भन्दा बढी बच्चा जन्माएका	१	०	०	०	०	०	०	१

महिलाको उमेर समूह अनुसार जीवितै जन्मिएका, जीवितै जन्मिएर मरेका र हालसम्म जीवित बच्चाहरूको संख्या

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाभित्र रहेका ३९,१७० जना १५ देखि ४९ वर्षका विवाहित महिलाहरूले हालसम्म ५९,९६९ जना जीवित बच्चालाई जन्म दिएको देखिन्छ जसमा पुरुष (छोरा)को संख्या ३१,९०४ जना र महिला (छोरी) को संख्या २८,०६५ जना देखिन्छ। यसरी हेर्दा बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका प्रजनन उमेर समूहका विवाहित महिलाबाट जन्मेका छोराछोरीको लिङ्ग अनुपात ११३.६८ जना देखिन्छ अर्थात् १०० छोरीको जन्म हुँदा ११३.६८ जना छोराको जन्म भएको देखिन्छ।

जिवितै जन्मेका बच्चाहरूको अवस्था हेर्दा ५९,१८६ जना बच्चाहरू हालसम्म (अर्थात् जनगणनाको सन्दर्भ दिनसम्म) पनि जिवितै रहेका देखिन्छ भने ७८३ जना बच्चाको मृत्यु भएको देखिन्छ। त्यस्तै ३१,९०४ जना छोराको जन्म भएकोमा ४७० जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ भने २७,७५२ छोरीको जन्म भएकोमा ३१३ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ। यसरी हेर्दा कुल जन्ममा १.३१ प्रतिशत, कुल छोराको जन्ममा १.४७ प्रतिशत र कुल छोरीको जन्ममा १.१२ प्रतिशत बच्चाको मृत्यु हुन पुगेको देखिन्छ।

तालिका ६९: १५ देखि ४९ वर्षको महिलाले अहिलेसम्म जन्माएका जीवित बच्चाहरू, जीवित जन्मेर मरेका बच्चाहरू र अहिलेसम्म जीवित रहेका बच्चाहरूको संख्या

बच्चाको अवस्था र लिङ्ग	जम्मा	महिलाको उमेर समूह							
		१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष	
हालसम्म जिवितै जन्मेका बच्चाको संख्या (CEB)									
जम्मा	५९,९६९	१७०	२४६४	७३६३	१२१८३	१४०३०	१३१६९	१०५९०	
पुरुष	३१,९०४	८७	१२३५	३९२०	६५६६	७४७१	७०४८	५५७७	
महिला	२८,०६५	८३	१२२९	३४४३	५६१७	६५५९	६१२१	५०१३	
हालसम्म जिवितै रहेका बच्चाको संख्या (Children Still Alive)									
जम्मा	५९,१८६	१६९	२४४०	७२८९	१२०६०	१३८८१	१२९६४	१०३८३	
पुरुष	३१,४३४	८६	१२२४	३८७७	६४८४	७३७५	६९३४	५४५४	
महिला	२७,७५२	८३	१२१६	३४१२	५५७६	६५०६	६०३०	४९२९	
जिवितै जन्मेर मृत्युभएको बच्चाको संख्या (Children Dead)									
जम्मा	७८३	१	२४	७४	१२३	१४९	२०५	२०७	
पुरुष	४७०	१	११	४३	८२	९६	११४	१२३	
महिला	३१३	०	१३	३१	४१	५३	९१	८४	

विगत १२ महिनामा जिवितै बच्चाहरू जन्माएका महिलाहरूको संख्या र जिवितै जन्मिएका बच्चाहरूको संख्या

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका प्रजनन उमेरका विवाहित ३९,१७० जना महिलाहरू मध्ये १९१३ जना महिलाले विगत १ वर्षको अवधिमा (जनगणना सन्दर्भ दिन भन्दा ठिक १ वर्ष अघिसम्म) शिशुहरूलाई जिवितै जन्म दिएको पाईन्छ । ती मध्ये १८९० जना महिलाले १ वटा र २३ जना महिलाले दुई वटा बच्चालाई जीवितै जन्म दिएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा विगत १ वर्षमा बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा विगत १ वर्षमा १९३६ जना बच्चाहरूको जन्म भएर जनसंख्यामा थप भएको देखिन्छ जसमा १०१६ जना पुरुष (छोरा) र ९२० जना महिला (छोरी) को जन्म भएको पाईन्छ । यसरी हेर्दा विगत १ वर्षमा जन्मिएका शिशुहरूको लिंग अनुपात (Sex Ratio At Birth) ११०.४३ हुन आउँछ अर्थात १०० जना छोरीको जन्म हुँदा ११०.४३ जना छोराको जन्म भएको देखिन्छ ।

तालिका ७०: १५ वर्ष देखि ४९ वर्षको महिलाले विगत १ वर्षमा जिवितै जन्माएको बच्चाको संख्याको आधारमा उमेर समूह अनुसार महिलाको संख्या

एक पटक विवाह भएको महिला	जम्मा	महिलाको उमेर समूह						
		१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष
एक पटक विवाह भएको महिला								
जम्मा महिला संख्या	३९१७०	४१०	३४४२	७०६२	८४५९	७९७२	६७२१	५१०४
बच्चा नजन्माएको	३७२५७	३४९	३०३२	६४०५	७९१९	७७८१	६६७५	५०९६
एक वटा बच्चा जन्माएको	१८९०	६१	४०८	६५२	५२७	१८९	४५	८
दुई वटा बच्चा जन्माएको	२३	०	२	५	१३	२	१	०
एकवर्ष भित्र जिवितै जन्मेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	१९३६	६१	४१२	६६२	५५३	१९३	४७	८
पुरुष	१०१६	३०	२०९	३४३	३०२	१००	२६	६
महिला	९२०	३१	२०३	३१९	२५१	९३	२१	२

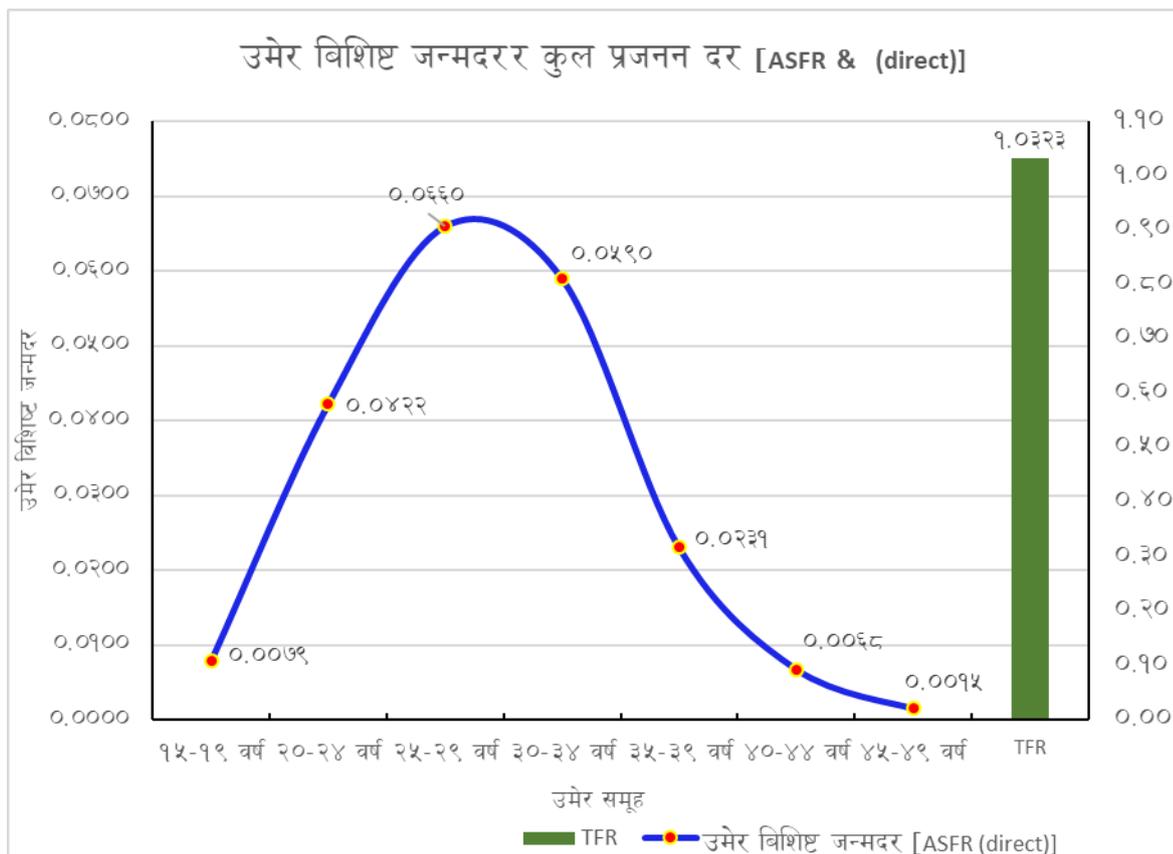
उमेरगत प्रजनन दर र कुल प्रजनन दर (Age Specific Fertility Rate)

यस बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको उमेरगत विशिष्ट प्रजनन दर (प्रत्यक्ष विधिबाट) को विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाको २५-२९ वर्षका महिलाको उमेरसमूह विशिष्ट प्रजनन दर (ASFR) उच्च (०.०६६०) देखिन्छ। त्यसपछि क्रमशः ३०-३४ वर्ष र २०-२४ वर्षका महिलामा प्रजनन दर क्रमशः ०.०५९० र ०.०४२२ देखिएको छ। यदि यी उमेर समूह अनुसारको प्रजनन दर कायम रहेको अवस्थामा एउटा महिलाबाट उनीको जीवनकाल भरी जन्माउन सक्ने बच्चाहरूको संख्या जसलाई कूल प्रजनन दर (Total Fertility Rate-TFR) भनिन्छ, जुन यस नगरपालिकाको लागि १.०३ हुन आउँछ। कुल प्रजनन दर नेपालजस्तो अल्पविकसित मुलुकमा प्रत्यक्ष विधिबाट गरिने मापनमा द्विविधा रहने भएकोले अप्रत्यक्ष विधिको प्रयोग गर्ने चलन पनि रहेको छ। तर पनि यहाँ प्रजननको दरको भल्कोको रूपमा प्रत्यक्ष विधिबाट नै उमेर विशिष्ट प्रजनन दर प्रस्तुत गरिएको छ। उमेर विशिष्ट प्रजनन दरलाई तलको तालिका ६६ र रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७१ : उमेर विशिष्ट प्रजनन दर

उमेर समूह	कुल महिला	एक पटक विवाह भएका महिलाको संख्या	एक वर्षमा जीवितै जन्मेका बच्चाको संख्या	उमेर विशिष्ट प्रजनन दर [ASFR (direct)]	उमेर विशिष्ट वैवाहिक प्रजनन दर [Marital ASFR (direct)]
१५-१९ वर्ष	७७५७	४१०	६९	०.००७९	०.१४८८
२०-२४ वर्ष	९७६७	३४४२	४९२	०.०४२२	०.११९७
२५-२९ वर्ष	१००२९	७०६२	६६२	०.०६६०	०.०९३७
३०-३४ वर्ष	९३७०	८४५९	५५३	०.०५९०	०.०६५४
३५-३९ वर्ष	८३६८	७९७२	१९३	०.०२३१	०.०२४२
४०-४४ वर्ष	६९०८	६७२१	४७	०.००६८	०.००७०
४५-४९ वर्ष	५२५१	५१०४	८	०.००१५	०.००१६

रेखाचित्र ३३: उमेर विशिष्ट प्रजनन दरको प्रवृत्ति

खण्ड ७: आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणनामा आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी प्रश्नहरू १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको उमेरका सबै व्यक्तिहरूलाई सोधिएको थियो । आर्थिक काम भन्नाले वस्तु उत्पादन हुने सबै कार्यहरू र सेवाको हकमा आम्दानी हुने सेवालाई समेटिएको छ । घरधन्दा, पारिवारिक हेरचाह जस्ता कतिपय कार्यहरू चलनचल्तिमा काम भनेतापनि आर्थिक कामभित्र राखिएको छैन ।

आर्थिक काम गरेको अवधि

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा बसोवास भएका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका १,५३,८३७ जना व्यक्तिहरू मध्ये ८१,६१८ जनाले गणना भएको दिन देखि ठिक १२ महिना अगाडिको समयमा कुनै न कुनै आर्थिक काम कम्तिमा एक महिना गरेको देखिन्छ भने ७२२१९ जनाले विगत १२ महिनामा एक महिना पनि आर्थिक काम गरेको देखिदैन । १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका १,५३,८३७ जना व्यक्तिहरू मध्ये ३९.७३ प्रतिशतले ६ महिना वा सोभन्दा बढी समय काम गरेको, ५.८० प्रतिशतले ३ देखि ६ महिनासम्म काम गरेको, ७.५२ प्रतिशत व्यक्तिहरूले ३ महिना भन्दा कम समय काम गरेको देखिन्छ भने ४६.५९ प्रतिशतले कुनै पनि काम नगरेको देखिन्छ । लैंगिक रूपमा हेर्दा १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका ६ महिना वा सोभन्दा बढी समय काम गरेका पुरुषको संख्या ५१.७१ प्रतिशत देखिन्छ भने महिलाको संख्या २८.४६ प्रतिशत रहेका छन् । विगत १२ महिनामा ३ देखि ६ महिना काम गरेका पुरुषको संख्या ४.१९ प्रतिशत हुँदा सोही समूहका महिलाको संख्या ७.३२ प्रतिशत देखिन्छ । यसरी नै ३ महिना भन्दा कम समय आय आर्जन हुने काम गरेको पुरुषको संख्या ५.५६ प्रतिशत र महिलाको संख्या ९.३७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यसैगरी जनगणनाको दिनदेखि ठिक १२ महिनाको अवधिमा कम्तिमा एक महिना पनि आय आर्जन हुने काम नगरेका पुरुष ३८.५४ प्रतिशत र महिला ५४.८६ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

तालिका ७२ : आर्थिक काम गरेको अवधिको आधारमा जनसंख्याको वितरण
(१० वर्ष वा सो भन्दा बढी)

लिङ्ग	संख्या / %	जम्मा	६ महिना वा सोभन्दा बढी काम गरेको	३ देखि ६ महिना काम गरेको	३ महिना भन्दा कम काम गरेको	कुनै पनि आर्थिक काम नगरेको
जम्मा	संख्या	१,५३,८३७	६१,१२२	८,१२५	१,१५,७१	७२,२१९
	%	१००.००	३९.७३	५.८०	७.५२	४६.९५
पुरुष	संख्या	७४,५७९	३८,५६८	३,९२३	४१,४८८	२८,७४०
	%	१००.००	५१.७१	४.१९	५.५६	३८.५४
महिला	संख्या	७९,२५८	२२,५५४	४,२०२	७४,२३३	४३,४७९
	%	१००.००	२८.४६	७.३२	९.३७	५४.८६

आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका सम्भाव्य श्रमशक्ति (Potential Labour Force) १,५३,८३७ जना व्यक्तिहरू मध्ये ८९,१४८ जना (अर्थात ५७.९५ प्रतिशत) व्यक्तिहरू आर्थिक रूपले सक्रिय र ६४,६८९ जना (अर्थात ४१.९५ प्रतिशत) व्यक्तिहरू आर्थिक रूपले निष्क्रिय रहेको देखिन्छ। जवकि ०.१० प्रतिशत (१५६ जना व्यक्तिहरू) आर्थिक रूपले सक्रिय वा निष्क्रिय उल्लेख नभएको पाइयो। लैंगिक रूपमा हेर्दा जम्मा पुरुषहरू मध्ये ६६.२१ प्रतिशत (अर्थात ४९,३८२ जना) आर्थिक रूपले सक्रिय र ३३.६७ प्रतिशत (अर्थात २५,१०८ जना) आर्थिक रूपले निष्क्रिय र ०.१२ प्रतिशत पुरुष आर्थिक रूपले सक्रिय वा निष्क्रिय उल्लेख नभएको देखिन्छ। जवकि जम्मा महिलाहरू मध्ये ५०.१७ प्रतिशत (अर्थात ३९७६६ जना) आर्थिक रूपले सक्रिय र ४९.७४ प्रतिशत (अर्थात ३९४२५ जना) आर्थिक रूपले निष्क्रिय देखिन्छ। साथै ०.०८ प्रतिशत महिला आर्थिक रूपले सक्रिय वा निष्क्रिय उल्लेख नभएको देखिन्छ।

आर्थिक रूपले सक्रिय ८९,१४८ जनसंख्यालाई जम्मा जनसंख्या मानी अक्सर आर्थिक रूपमा सक्रिय र अक्सर आर्थिक रूपमा निष्क्रिय जनसंख्यामा विभाजन गरी हेर्दा कुल आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको ७६.५९ प्रतिशत (अर्थात ६८,२७८ जना) व्यक्ति अक्सर आर्थिक रूपमा सक्रिय र २३.४१ प्रतिशत (अर्थात २०,८७० जना) व्यक्ति अक्सर आर्थिक रूपमा निष्क्रिय रहेको देखिन्छ।

त्यस्तै अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय ६८,२७८ जना जम्मा जनसंख्या मानी अक्सर रोजगार र अक्सर बेरोजगार जनसंख्यामा विभाजन गरी हेर्दा कुल अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको ९०.१३ प्रतिशत (अर्थात ६१,५३७ जना) व्यक्ति अक्सर रोजगार र ९.८७ प्रतिशत (अर्थात ६७४१) जना व्यक्ति अक्सर बेरोजगार देखिन्छ। लैंगिक रूपमा हेर्दा अक्सर रोजगार पुरुषको संख्या ९२.१५ प्रतिशत र अक्सर बेरोजगार पुरुषको संख्या ७.८५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने महिलातर्फ ८६.८८ प्रतिशत अक्सर रोजगार र १३.१२ प्रतिशत अक्सर बेरोजगार देखिन्छ।

तर कुल सम्भाव्य श्रमशक्ति (Potential Labour Force) लाई कुल जनसंख्या मानी अक्सर रोजगार र अक्सर बेरोजगार व्यक्तिहरूको प्रतिशत हेर्दा ४०.०० प्रतिशत अक्सर रोजगार, ४.३८ प्रतिशत व्यक्तिहरू अक्सर बेरोजगार, १३.५७ प्रतिशत व्यक्तिहरू अक्सर आर्थिक रूपमा निष्क्रिय र ४१.९५ प्रतिशत व्यक्तिहरू आर्थिक रूपले निष्क्रिय देखिन्छ।

तालिका ७३ : आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नता अनुसारको जनसंख्या वितरण

लिङ्ग र उमेर समूह	१० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्या	आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नताको प्रकार				
		आर्थिक रूपले सक्रिय			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	नखुलेको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय		
		रोजगार	बेरोजगार			
जम्मा						
१० - १४ वर्ष	१३३४६	५८	१७९	२३१०	१०७९७	२
१५ - १९ वर्ष	१६३०५	१२४०	५८४	२९९५	११४७९	७
२० - २४ वर्ष	१८७३२	६३२४	१५०३	२९०२	७९८५	१८
२५ - २९ वर्ष	१८५४१	१००१६	१३६२	२१९८	४९५२	१३
३० - ३४ वर्ष	१७१९९	१०५६४	९४८	१७७३	३८९३	२१
३५ - ३९ वर्ष	१५६७०	१००४५	७३०	१५४०	३३४३	१२
४० - ४४ वर्ष	१३४१२	८४४२	४९९	१३३९	३११३	१९
४५ - ४९ वर्ष	१०२४७	६००९	३४२	११७३	२७१२	११
५० - ५४ वर्ष	९१८१	४६०८	२७१	११९३	३०९७	१२
५५ - ५९ वर्ष	६२६९	२३६०	१५३	९४५	२७९७	१४
६० - ६४ वर्ष	५०७८	१०८८	७७	८५९	३०४२	१२
६५ - ६९ वर्ष	३८०४	५२४	५६	६६५	२५५०	९
७० - ७४ वर्ष	२५८३	१७९	२२	४५८	१९२०	४
७५+ वर्ष	३४७०	८०	१५	५२०	२८५३	२
जम्मा	१५३८३७	६१५३७	६७४१	२०८७०	६४५३३	१५६
प्रतिशत	१००.००	४०.००	४.३८	१३.५७	४१.९५	०.१०
पुरुष						
१० - १४ वर्ष	७०९३	२९	९६	१२६७	५६९९	२
१५ - १९ वर्ष	८५४८	७६१	३१८	१५०६	५९५६	७
२० - २४ वर्ष	८९६५	३५६६	७२२	१२१२	३४५३	१२
२५ - २९ वर्ष	८५१२	५८५६	६४७	५९७	१४०३	९
३० - ३४ वर्ष	७८२९	६३०८	४००	३५०	७५५	१६
३५ - ३९ वर्ष	७३०२	६०८३	३१९	३०४	५९१	५
४० - ४४ वर्ष	६५०४	५४२७	२५०	२५२	५६६	९
४५ - ४९ वर्ष	४९९६	४०४७	१७८	२२१	५४७	३
५० - ५४ वर्ष	४६५९	३४१०	१५७	२६९	८१९	४
५५ - ५९ वर्ष	३१७७	१८०२	९५	३०३	९७०	७
६० - ६४ वर्ष	२४५५	८३४	५७	३२८	१२३०	६
६५ - ६९ वर्ष	१८९६	४२४	३५	२९७	११३५	५
७० - ७४ वर्ष	१२२५	१४२	१५	२१४	८५०	४
७५+ वर्ष	१४१८	६४	१०	२१०	११३४	०
जम्मा	७४५७९	३८७५३	३२९९	७३३०	२५१०८	८९
प्रतिशत	१००.००	५१.९६	४.४२	९.८३	३३.६७	०.१२
महिला						
१० - १४ वर्ष	६२५३	२९	८३	१०४३	५०९८	०
१५ - १९ वर्ष	७७५७	४७९	२६६	१४८९	५५२३	०
२० - २४ वर्ष	९७६७	२७५८	७८१	१६९०	४५३२	६
२५ - २९ वर्ष	१००२९	४१६०	७१५	१६०१	३५४९	४
३० - ३४ वर्ष	९३७०	४२५६	५४८	१४२३	३१३८	५

लिङ्ग र उमेर समूह	१० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्या	आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नताको प्रकार				
		आर्थिक रूपले सक्रिय			आर्थिक रूपले निष्क्रिय	नखुलेको
		अक्सर सक्रिय		अक्सर निष्क्रिय		
		रोजगार	बेरोजगार			
३५ - ३९ वर्ष	८३६८	३९६२	४११	१२३६	२७५२	७
४० - ४४ वर्ष	६९०८	३०१५	२४९	१०८७	२५४७	१०
४५ - ४९ वर्ष	५२५१	१९६२	१६४	९५२	२१६५	८
५० - ५४ वर्ष	४५२२	११९८	११४	९२४	२२७८	८
५५ - ५९ वर्ष	३०९२	५५८	५८	६४२	१८२७	७
६० - ६४ वर्ष	२६२३	२५४	२०	५३१	१८१२	६
६५ - ६९ वर्ष	१९०८	१००	२१	३६८	१४१५	४
७० - ७४ वर्ष	१३५८	३७	७	२४४	१०७०	०
७५+ वर्ष	२०५२	१६	५	३१०	१७१९	२
जम्मा	७९२५८	२२७८४	३४४२	१३५४०	३९४२५	६७
प्रतिशत	१००.००	२८.७५	४.३४	१७.०८	४९.७४	०.०८

आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

जनगणनाको नतिजा अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिले गरेको आर्थिक कामलाई नेपाल स्तरीय पेशागत वर्गीकरण अनुसार कुन पेशामा काम गर्ने जनसंख्याको वितरण कस्तो भन भनी प्रस्तुत गरिएको छ। आर्थिक काममा सक्रिय कुल जनसंख्या ८१,६१८ जना मध्ये ५६.१६ प्रतिशत पुरुष र ४३.८४ प्रतिशत महिला रहेका छन्। आर्थिक काम गरेका जनसंख्या मध्ये पेशागत रूपमा सबैभन्दा बढी सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू २९.४८ प्रतिशत रहेका छन्। यसपछि क्रमशः व्यवस्थापकहरू १६.८४ प्रतिशत, सेवा तथा बस्तुविक्री गर्ने कामदारहरू १२.९४ प्रतिशत, शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने १०.६८ प्रतिशत, पेशाविद्हरू ९.५१ प्रतिशत, प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू ६.६६ प्रतिशत, कार्यालय सहायकहरू ४.९३ प्रतिशत, यन्त्र तथा मेसिन अपरेटर र जडान गर्ने कामदारहरू ४.६३ प्रतिशत, कृषि, वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरू ३.१९ प्रतिशत, सैनिक अधिकारीहरू १.०७ प्रतिशत रहेका छन्।

आर्थिक काम गरेका व्यक्तिहरूको लैंगिक वितरण हेर्दा दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुनै न कुनै रूपले आर्थिक काम गरेका कुल पुरुष संख्या ४५,८३९ मध्ये व्यवस्थापकहरू १९.८३ प्रतिशत, सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू १९.४९ प्रतिशत, सेवा तथा बस्तुविक्री गर्ने कामदारहरू १३.८७ प्रतिशत, शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने कामदार १३.८३ प्रतिशत, पेशाविद् ९.४८ प्रतिशत, यन्त्र तथा मेसिन अपरेटर र जडान गर्ने कामदारहरू ७.७१ प्रतिशत, प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू ७.१३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

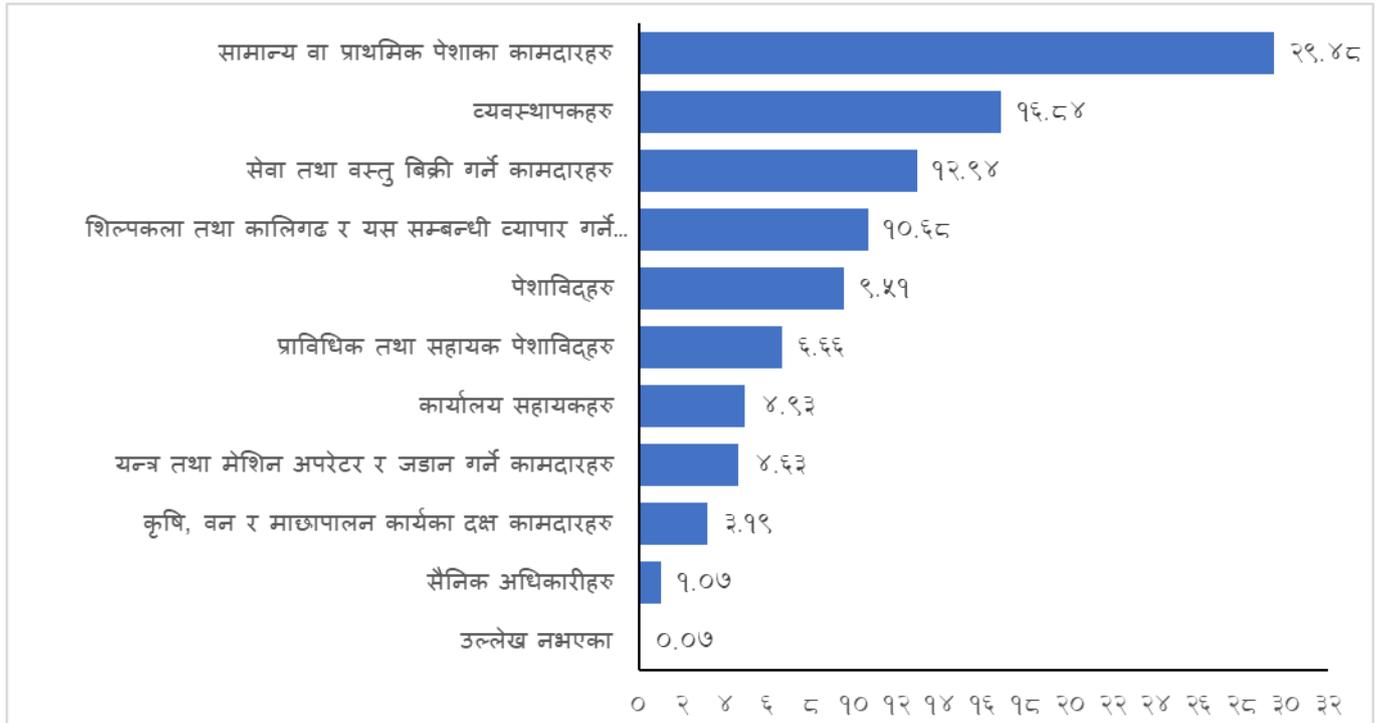
यसैगरी आर्थिक काम गरेका दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुल महिला संख्या ३५,७७९ जना मध्ये सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरूको संख्या ४२.३० प्रतिशत, सेवा तथा बस्तुविक्री गर्ने कामदारहरू ११.७५ प्रतिशत, व्यवस्थापकहरू १३.०१ प्रतिशत, पेशाविद्हरू ९.५४ प्रतिशत, प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू ६.०६ प्रतिशत, कार्यालय सहायकहरू ५.६५ प्रतिशत, शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने कामदार ६.६४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। आर्थिक काम गरेका व्यक्तिहरूको आर्थिक कामको पेशागत विवरण तालिका ६९ मा दिइएको छ।

तालिका ७४: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य पेशा अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

आर्थिक कामको पेशागत विवरण	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
जम्मा	८१६१८	१००.०	४५८३९	१००.०	३५७७९	१००.०
सैनिक अधिकारीहरू	८७२	१.०७	७७०	१.६८	१०२	०.२९
व्यवस्थापकहरू	१३७४४	१६.८४	९०९०	१९.८३	४६५४	१३.०१
पेशाविद्हरू	७७६०	९.५१	४३४६	९.४८	३४१४	९.५४
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू	५४३६	६.६६	३२६७	७.१३	२१६९	६.०६

कार्यालय सहायकहरु	४०२२	४.९३	१९९९	४.३६	२०२३	५.६५
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरु	१०५६२	१२.९४	६३५८	१३.८७	४२०	११.७५
कृषि, वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरु	२६०७	३.१९	११७०	२.५५	१४३७	४.०२
शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने कामदारहरु	८७१५	१०.६८	६३४१	१३.८३	२३७४	६.६४
यन्त्र तथा मेशिन अपरेटर र जडान गर्ने कामदारहरु	३७७८	४.६३	३५३६	७.७१	२४२	०.६८
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	२४०६५	२९.४८	८९३२	१९.४९	१५१३	४२.३
उल्लेख नभएका	५७	०.०७	३०	०.०७	२७	०.०८

रेखाचित्र ३६: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य पेशा अनुसारको विवरण %मा

आर्थिक कामको औद्योगिक क्षेत्र वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

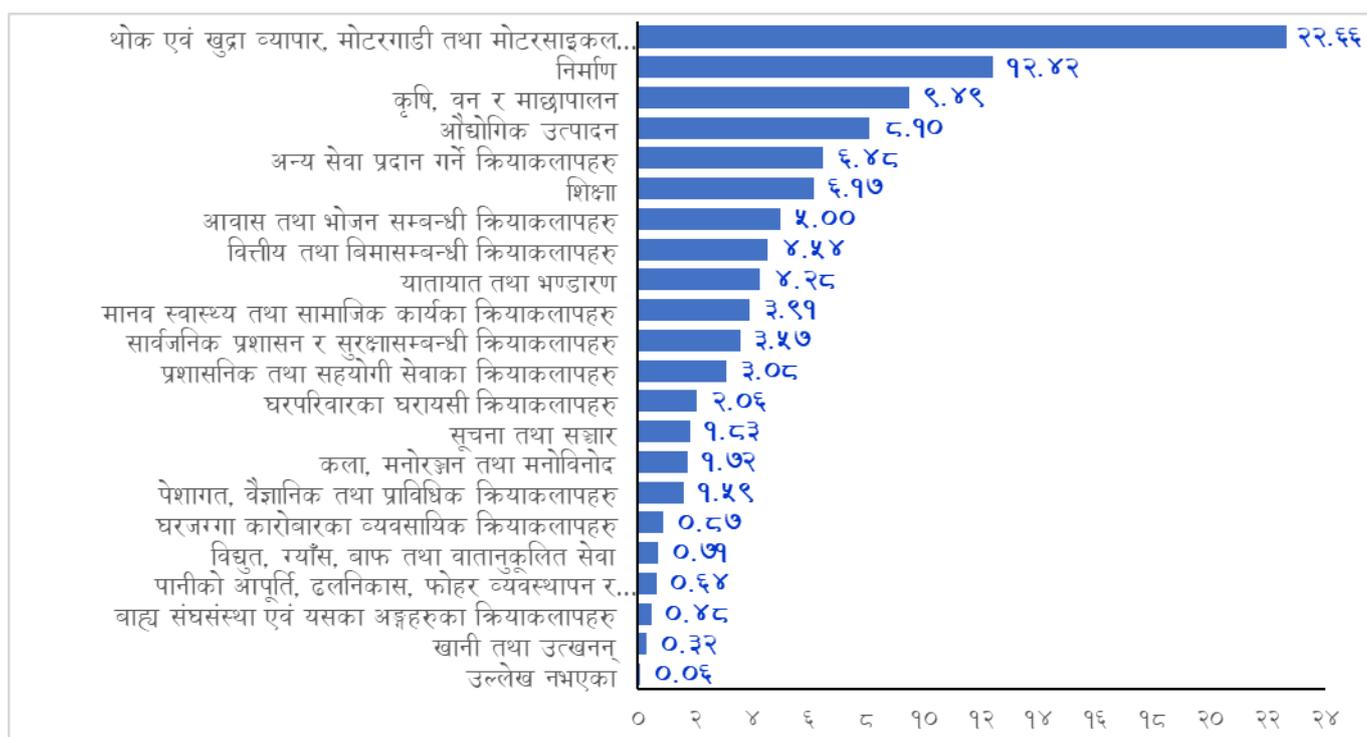
जनगणनाको नतिजा अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिले गरेको आर्थिक कामलाई नेपाल स्तरीय औद्योगिक क्षेत्र अनुसार वर्गीकरण गरी प्रस्तुत गरिएको छ। बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा आर्थिक काममा संलग्न ८१,६१८ जना मध्ये सबैभन्दा धेरै थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटर साइकल मर्मतको क्षेत्रमा २२.६६ प्रतिशत रहेका छन्। यसपछि क्रमशः निर्माण क्षेत्रमा १२.४२ प्रतिशत, कृषि, वन र माछा पालन क्षेत्रमा ९.४९ प्रतिशत, औद्योगिक उत्पादनमा ८.१० प्रतिशत, अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरूमा ६.४८ प्रतिशत, शिक्षा क्षेत्रमा ६.१७ प्रतिशत आवास तथा भोजन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूमा ५.०० प्रतिशत, वित्तीय तथा विमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू ४.५४ प्रतिशत, यातायात तथा भण्डारणमा ४.२८ प्रतिशत जनसंख्या संलग्न रहेको देखिन्छ।

आर्थिक काममा संलग्न दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुल ४५,८३९ जना पुरुष मध्ये थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतका कार्यहरूमा १९.७९ प्रतिशत, निर्माण क्षेत्रमा १४.५९ प्रतिशत, औद्योगिक उत्पादनमा ८.४३ प्रतिशत, कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा ७.४८ प्रतिशत, यातायात तथा भण्डारणमा ७.०६ प्रतिशत, शिक्षा क्षेत्रमा ४.९९ प्रतिशत, आवास तथा भोजन सम्बन्धी क्रियाकलापमा ४.९९ प्रतिशत, सार्वजनिक प्रशासन र सुरक्षा सम्बन्धी क्रियाकलापमा ४.९७ प्रतिशत, अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरूमा ४.३८ प्रतिशत, प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरूमा ४.३० प्रतिशत, वित्तीय तथा विमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरूमा ४.२१ प्रतिशत संलग्न भएको देखिन्छ।

यसैगरी दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक काम गरेका कुल ३५,७७९ जना महिला मध्ये थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतको क्षेत्रमा २६.३३ प्रतिशत, कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा १२.०६ प्रतिशत, निर्माण क्षेत्रमा ९.६५ प्रतिशत, अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापमा ९.१८ प्रतिशत, औद्योगिक उत्पादन क्षेत्रमा ७.६८ प्रतिशत, शिक्षा क्षेत्रमा ७.६९ प्रतिशत, मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरूमा ५.३६ प्रतिशत, आवास तथा भोजन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूमा ५.०० प्रतिशत, वित्तीय तथा विमा सम्बन्धी क्रियाकलापमा ४.९८ प्रतिशत संलग्न रहेका छन्। आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको वितरण तालिका ७० मा दिईएको छ।

तालिका ७५: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको विवरण
(१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

आर्थिक कामको क्षेत्र वा उद्योग	जम्मा	%	पुरुष	%	महिला	%
जम्मा	८१६१८	१००.०	४५८३९	१००.०	३५७७९	१००.०
कृषि, वन र माछापालन	७७४३	९.४९	३४२९	७.४८	४३१४	१२.०६
खानी तथा उत्खनन्	२६२	०.३२	१७९	०.३९	८३	०.२३
औद्योगिक उत्पादन	६६१५	८.१०	३८६६	८.४३	२७४९	७.६८
विद्युत, ग्याँस, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५७६	०.७१	४५१	०.९८	१२५	०.३५
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका	५२४	०.६४	३५२	०.७७	१७२	०.४८
निर्माण	१०१४१	१२.४२	६६८८	१४.५९	३४५३	९.६५
थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतका	१८४९२	२२.६६	९०७२	१९.७९	९४२०	२६.३३
यातायात तथा भण्डारण	३४९१	४.२८	३२३४	७.०६	२५७	०.७२
आवास तथा भोजन सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	४०७७	५.००	२२८८	४.९९	१७८९	५.००
सूचना तथा सञ्चार	१४९३	१.८३	११०५	२.४१	३८८	१.०८
वित्तीय तथा बिमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३७०९	४.५४	१९२८	४.२१	१७८१	४.९८
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	७११	०.८७	६२९	१.३७	८२	०.२३
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१२९८	१.५९	९५५	२.०८	३४३	०.९६
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२५१४	३.०८	१९७०	४.३०	५४४	१.५२
सार्वजनिक प्रशासन र सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२९१४	३.५७	२२७७	४.९७	६३७	१.७८
शिक्षा	५०३९	६.१७	२२८८	४.९९	२७५१	७.६९
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	३१९३	३.९१	१२७६	२.७८	१९१७	५.३६
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविनोद	१४०७	१.७२	१०६७	२.३३	३४०	०.९५
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	५२९१	६.४८	२००६	४.३८	३२८५	९.१८
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू	१६८२	२.०६	५०८	१.११	११७४	३.२८
बाह्य संघसंस्था एवं यसका अङ्गहरूका क्रियाकलापहरू	३९४	०.४८	२४२	०.५३	१५२	०.४२
उल्लेख नभएका	५२	०.०६	२९	०.०६	२३	०.०६

आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा जनगणना भएको दिन देखि ठिक १२ महिना अगाडिको समयवधिमा आर्थिक काम गरेका १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका कुल व्यक्तिहरूको संख्या ८१,६९८ जना व्यक्ति कुन हैसियतमा आर्थिक काममा संलग्न रहेछन् भन्ने विश्लेषण गरी हेर्दा सबैभन्दा बढी अरूको काम गर्ने ५६.६४ प्रतिशत रहेका छन् भने त्यसपछि क्रमशः आफ्नै काम गर्ने २८.६४ प्रतिशत, परिवारमा सघाउने मात्र ११.११ प्रतिशत, रोजगारदाता ३.५७ प्रतिशत र उल्लेख नभएको ३४ जना (०.०४ प्रतिशत) रहेका छन्। लैंगिक रूपमा हेर्दा अरूको काम गर्ने अर्थात तलब वा ज्याला लिई काम गर्ने पुरुषको संख्या ५८.५२ प्रतिशत रहेको छ भने महिलाको हकमा सो संख्या ५४.२४ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै आफ्नै काम गर्ने पुरुषको संख्या २८.६९ प्रतिशत हुँदा सोही हैसियतमा काम गर्ने महिलाको संख्या २८.५९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यस्तै प्रकारले ७.८३ प्रतिशत पुरुषले परिवारमा सघाउने मात्र भूमिकामा काम गर्दै गर्दा सोही भूमिकामा काम गर्ने महिलाको प्रतिशत १५.३१ प्रतिशत देखिन्छ। यसैगरी रोजगारदाता पुरुष र महिलाको प्रतिशत क्रमशः ४.९२ र १.८४ रहेको देखिन्छ। आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विस्तृत विवरण तालिका ७१ मा दिइएको छ।

तालिका ७६ : आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण
(१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

नगरपालिका	संख्या/%	जम्मा	रोजगारीको अवस्था				
			अरूको काम गर्ने	रोजगारदाता	आफ्नै काम गर्ने	परिवारमा सघाउने मात्र	उल्लेख नभएको
जम्मा	संख्या	८१६९८	४६२३०	२९११	२३३७९	९०६४	३४
	%	१००.००	५६.६४	३.५७	२८.६४	११.११	०.०४
पुरुष	संख्या	४५८३९	२६८२४	२२५४	१३१५१	३५८८	२२
	%	१००.००	५८.५२	४.९२	२८.६९	७.८३	०.०५
महिला	संख्या	३५७७९	१९४०६	६५७	१०२२८	५४७६	१२
	%	१००.००	५४.२४	१.८४	२८.५९	१५.३१	०.०३

आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार गणना भएको १२ महिना अगाडिको समयमा आर्थिक काम गरेका १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरूको आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अर्थात काम गरेको संस्थाको प्रकार अनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी गैर वित्तीय संस्थामा काम गर्ने ७३.२४ प्रतिशत, घरायसी क्षेत्रमा काम गर्ने १५.३३ प्रतिशत, सरकारी ५.७७ प्रतिशत, वित्तीय संस्था ४.५५ प्रतिशत, नाफा नकमाउने संस्थामा १.०८ प्रतिशत रहेका छन्। आर्थिक काम गर्ने पुरुषहरूले काम गर्ने संस्थागत क्षेत्र हेर्दा सबैभन्दा बढी गैर वित्तीय संस्थामा काम गर्ने ७३.०२ प्रतिशत, घरायसी क्षेत्रमा काम गर्ने १४.६१ प्रतिशत, सरकारीमा ७.०० प्रतिशत, वित्तीय संस्थामा ४.२१ प्रतिशत, नाफा नकमाउने संस्थामा १.१२ प्रतिशत रहेको पाईन्छ। यसैगरी आर्थिक काम गर्ने महिलाहरूको संस्थागत क्षेत्र विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी गैर वित्तीय संस्थामा काम गर्ने ७३.५२ प्रतिशत, घरायसी क्षेत्रमा काम गर्ने १६.२५ प्रतिशत, सरकारीमा ४.१९ प्रतिशत, वित्तीय संस्थामा ४.९८ प्रतिशत, नाफा नकमाउने संस्थामा १.०३ प्रतिशत रहेको पाईन्छ। आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ७७: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

नगरपालिका	संख्या /%	जम्मा	रोजगारीको अवस्था					
			सरकारी	वित्तीय संस्था	गैरवित्तीय संस्था	नाफा नकमाउने संस्था	घरायसी क्षेत्र	उल्लेख नभएको
जम्मा	संख्या	८१६१८	४७०९	३७१०	५९७७३	८८४	१२५१०	३२
	%	१००.००	५.७७	४.५५	७३.२४	१.०८	१५.३३	०.०४
पुरुष	संख्या	४५८३९	३२१०	१९२८	३३४७०	५१४	६६९५	२२
	%	१००.००	७.००	४.२१	७३.०२	१.१२	१४.६१	०.०५
महिला	संख्या	३५७७९	१४९९	१७८२	२६३०३	३७०	५८१५	१०
	%	१००.००	४.१९	४.९८	७३.५२	१.०३	१६.२५	०.०३

आर्थिक काम नगर्नुको कारण

दश वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका कुनै पनि आर्थिक काम नगरेका वा ६ महिना वा सो भन्दा कम अवधि आर्थिक काम गरेका कुल ९२,७१५ जना व्यक्तिहरूको आर्थिक काम नगर्नुको कारण विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा धेरै ३३.१५ प्रतिशतले विद्यार्थी भएका कारणले काम नगरेको देखिन्छ भने त्यसपछि अन्य कारणहरूमा क्रमशः अन्य कारणले काम नगरेका २८.५० प्रतिशत, घरधन्दा १८.६५ प्रतिशत, वृद्ध अवस्था ७.३७ प्रतिशत, पारिवारिक हेरचाह ७.५५ प्रतिशत, पेन्सन/आयस्ता २.५८ प्रतिशत, अपाङ्गता/विरामी अवस्था १.३९ प्रतिशत र सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा ०.४३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। पुरुषले आर्थिक काम नगर्नु वा ६ महिना वा सो भन्दा कम समय आर्थिक गर्नुको मुख्य कारणमा विद्यार्थी ४४.२८ प्रतिशत, अन्य कारणमा ३१.९७ प्रतिशत, वृद्ध अवस्था ७.०४ प्रतिशत र घरधन्दा ५.२३ प्रतिशत, पेन्सन/आयस्ता ५.४१ प्रतिशत र अपाङ्गता/विरामी १.६४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। महिलाको हकमा आर्थिक काम नगर्नुको मुख्य कारणमा घरधन्दा २७.१७ प्रतिशत, विद्यार्थीमा २६.०७ प्रतिशत, अन्य कारणमा २६.३१ प्रतिशत, वृद्ध अवस्था ७.५९ प्रतिशत, पारिवारिक हेरचाह १०.३७ प्रतिशत, अपाङ्गता/विरामी १.२३ प्रतिशत एवं पेन्सन/आयस्ता ०.७८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

तालिका ७८: आर्थिक काम नगर्नुको कारण अनुसार जनसंख्याको वितरण (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)

क्षेत्र	संख्या /%	जम्मा	विद्यार्थी	घरधन्दा	पारिवारिक हेरचाह	वृद्ध अवस्था	अपाङ्गता/विरामी	पेन्सन/आयस्ता	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा	संख्या	९२७१५	३०७३१	१७२८९	७०००	६८३७	१२८७	२३९०	४०२	२६४२८	३५१
	%	१००.००	३३.१५	१८.६५	७.५५	७.३७	१.३९	२.५८	०.४३	२८.५०	०.३८
पुरुष	संख्या	३६०११	१५९४६	१८८४	११२१	२५३४	५९०	१९४९	२७९	११५१२	१९६
	%	१००.००	४४.२८	५.२३	३.११	७.०४	१.६४	५.४१	०.७७	३१.९७	०.५४
महिला	संख्या	५६७०४	१४७८५	१५४०५	५८७९	४३०३	६९७	४४१	१२३	१४९१६	१५५
	%	१००.००	२६.०७	२७.१७	१०.३७	७.५९	१.२३	०.७८	०.२२	२६.३१	०.२७

१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोबासको स्थिति

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरूको संख्या ४६,२७५ जना रहेका छन्। कूल बालबालिकाहरू मध्ये ७९.०६ प्रतिशत बालबालिका आमा र बाबु दुवैसँग बस्ने गरेका छन् भने १३.०१ प्रतिशत बालबालिकाहरू आमासँग मात्र, १.५६ प्रतिशत बाबुसँग मात्र, ५.३५ प्रतिशत बालबालिका अन्य नातेदारसँग बस्ने गरेको देखिन्छ।

बाबु र सौतेनी आमा तथा आमा र सौतेनी बाबुसँग बसोवास गर्ने बालबालिकाको संख्या अत्यन्त न्यून (क्रमशः ०.२४ र ०.०७ प्रतिशत) देखिन्छ ।

बालक र बालिकाको अलग अलग विवरण हेर्दा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालकहरूमध्ये ७९.१५ प्रतिशत आमा र बाबु दुवैसँग बस्ने गरेका छन् भने १३.०४ प्रतिशत आमासँग मात्र, ५.२८ प्रतिशत अन्य नातेदारसँग, १.५८ प्रतिशत बालबालिका बाबुसँग मात्र बस्ने गरेका छन् । यसैगरी १८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालिकाहरूमध्ये ७८.९६ प्रतिशत आमा र बाबु दुवैसँग बस्ने गरेका छन् भने १२.९७ प्रतिशत आमासँग मात्र, ५.४४ प्रतिशत अन्य नातेदारसँग र १.५३ प्रतिशत बालबालिकाहरू बाबुसँग मात्र बस्ने गरेको देखिन्छ ।

तालिका ७९: वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोवासको स्थिति

	जम्मा	आमा बाबु दुवैसँग	आमासँग मात्र	बाबुसँग मात्र	बाबु र सौतेनी आमा	आमा र सौतेनी बाबु	अन्य नातेदार	काम लगाउने व्यक्ति	अन्य	उल्लेख नगरेको
जम्मा संख्या	४६२७५	३६५८६	६०१९	७२०	११३	३४	२४७७	४५	२०२	७९
%	१००.००	७९.०६	१३.०१	१.५६	०.२४	०.०७	५.३५	०.१०	०.४४	०.१७
बालक	२४७३१	१९५७४	३२२५	३९०	६३	१२	१३०५	१९	९६	४७
%	१००.००	७९.१५	१३.०४	१.५८	०.२५	०.०५	५.२८	०.०८	०.३९	०.१९
बालिका	२१५४४	१७०१२	२७९४	३३०	५०	२२	११७२	२६	१०६	३२
%	१००.००	७८.९६	१२.९७	१.५३	०.२३	०.१०	५.४४	०.१२	०.४९	०.१५

पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था

बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा ५ वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरू १३,४७२ जना रहेकोमा ६३.२३ प्रतिशत बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको देखिन्छ भने ३६.७७ प्रतिशत बालबालिकाको जन्मदर्ता नगरेको देखिन्छ । ५ वर्ष वा सो भन्दा मुनीका कुल ७१४७ जना छोराहरू मध्ये ६३.४० प्रतिशतको जन्म दर्ता भएको देखिन्छ भने कुल ६३२५ जना छोरीहरू मध्ये ६३.०४ प्रतिशत रहेका छन् ।

तालिका ८० : पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था

५ वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका जनसंख्या	जम्मा बालबालिका	जन्मदर्ता भएको	जन्मदर्ता नभएको
जम्मा	१३४७२	८५१८	४९५४
%	१००.००	६३.२३	३६.७७
छोराको संख्या	७१४७	४५३१	२६१६
%	१००.००	६३.४०	३६.६०
छोरीको संख्या	६३२५	३९८७	२३३८
%	१००.००	६३.०४	३६.९६

खण्ड द: कृषि सम्बन्धी विवरण

कृषि सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा राष्ट्रिय कृषि गणना सञ्चालनको लागि प्रत्येक परिवारमा जग्गा जमिन तथा पशुपन्छीको विवरण संकलन गरी सोही विवरणका आधारमा कृषक परिवारहरूको नमुना फ्रेम (Sample Frame) तयार गरिएको थियो । उक्त फ्रेमका आधारमा वडा वा गणना क्षेत्र छनोट गरी कृषक परिवारको विस्तृत विवरण संकलन गरिएको थियो । राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ अनुसार बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा ४,५५४ वटा कृषक घरपरिवारहरू रहेको देखिन्छ । राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को नतिजा अनुसार बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको कुल ४६,९३० वटा घरपरिवार मध्ये जम्मा ४५५४ कृषक परिवार रहेको देखिन्छ जुन कुल परिवार संख्याको ९.७० प्रतिशत हुन आउँछ । बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका ४५५४ कृषक परिवारले जम्मा ६९०७ वटा कित्ता जग्गाको ४७८.० हेक्टर जमिनमा कृषि चलन गरेको देखिन्छ । यस हिसावले औषतमा एउटा कृषक परिवारले १.५ कित्ता जग्गामा खेती गरेको देखिन्छ भने एक कृषक परिवारसँग औसतमा ०.१०५ हेक्टर कृषि जमिन रहेको देखिन्छ । बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका जम्मा ४,५५४ कृषक परिवारहरू मध्ये ४,४६९ कृषक परिवारमा सिंचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ । बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा खेती गरिएको कुल ४७८.० हेक्टर जमिन मध्ये २९२.४ हेक्टर जमिनमा सिंचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ । यस हिसावले कुल कृषि योग्य जग्गाको ६१.१७२ प्रतिशत भू-भागमा मात्र सिंचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ ।

तालिका ८१: कृषक संख्या, चलन गरेको जग्गाको क्षेत्रफल, कित्ता संख्या र सिंचित क्षेत्रफल

क्षेत्र	संख्या/क्षेत्रफल (हेक्टर)
कृषक परिवारको जम्मा संख्या	४५५४
कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	४७८.०
जम्मा कित्ता संख्या	६९०७
औषत कित्ता संख्या	१.५
सिंचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	४४६९
सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)	२९२.४

जग्गाको उपभोग

राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा जग्गाको उपभोग सम्बन्धी विवरण हेर्दा कृषक परिवारले आफ्नो स्वामित्वको जग्गामा मात्र कृषि चलन गर्ने परिवार संख्या ३३५४ (७३.७ %) रहेको देखिन्छ जसले २९३.२ हेक्टर (६९.३%) जग्गामा कृषि चलन गरेको पाईन्छ । त्यस्तै अरूको स्वामित्वको जग्गा मात्रै कुनै शर्तनामामा लिई खेतीपाती गर्ने कृषक परिवारको संख्या ७५२ (१६.५%) रहेको देखिन्छ जसले १३७.९ हेक्टर (२८.७%) जग्गामा खेतीपाती गरेको देखिन्छ । अन्य प्रकारको उपभोग अन्तरगतको जग्गामा खेती गर्ने कृषक परिवार यस नगरपालिकामा भएको देखिदैन । त्यस्तै एक भन्दा बढी प्रकारको स्वामित्व भएको जग्गा कमाउने कृषक परिवार संख्या ४४८ (९.८%) रहेको र यस्तो जग्गाको क्षेत्रफल ४७.७ हेक्टर (१०.०%) रहेको छ ।

तालिका ८२ : कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको उपभोग

कृषक परिवारको किमिस	परिवार संख्या	%	क्षेत्रफल (हेक्टर)	%
जम्मा	४५५४	१००	४७८.०	१००
एक प्रकारको स्वामित्व भएको जग्गा कमाउने	४१०६	९०.२	४३०	९०
परिवारको हकको जग्गामात्र कमाउने	३३५४	७३.७	२९३.२	६९.३
अरूको हकको जग्गामात्र कमाउने	७५२	१६.५	१३७.९	२८.७
अन्य प्रकारको उपभोग अन्तरगत	०	०	०.०	०
एकभन्दा बढी प्रकारको स्वामित्व भएको जग्गा कमाउने	४४८	९.८	४७.७	१०

जग्गाको उपयोग

राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकाका कृषि चलन (कृषक परिवार)ले के कस्ता बाली कति क्षेत्रफलमा लगाएको छ भन्ने विश्लेषण गर्दा सबै कृषक परिवार (४५५४ परिवार) ले नै खेतीयोग्य जग्गामा कृषि चलन गरेको पाइयो । यस नगरपालिकामा खेतीयोग्य जमिनको कुल क्षेत्रफल ३६२.९ हेक्टर रहेको छ जुन कुल कृषक परिवारले चलन गरेको कुल जग्गाको क्षेत्रफलको ७५.८ प्रतिशत हो । सबै परिवारसँग केही न केही क्षेत्रफल कृषियोग्य जग्गा भए पनि सम्पूर्ण खेतीपाती गरिएको जग्गा खेतीयोग्य भने छैनन । यस नगरपालिका ११५.९ हेक्टर खेतीपाती गरिएको जमिन खेतीयोग्य नभएको देखिन्छ ।

खेतीयोग्य जग्गामा खेतीपाती गरिरहेका ४५५४ परिवारहरू मध्ये सबै कृषक परिवारले ३३८.३ हेक्टर जमिनमा अस्थायी बाली लगाएको पाइन्छ जुन कुल खेतीपाती गरिरहेको जग्गाको ७०.८ प्रतिशत हुन आउँछ । त्यस्तै अन्य खेतीयोग्य जग्गामा बाली लगाउने कृषक परिवारको संख्या १०८३ (२३.८%) वटा र यस्तो जग्गाको क्षेत्रफल २३.८ हेक्टर (५.० %) रहेको छ । यसैगरी ७२ कृषक परिवार (१.६%) ले १.८ हेक्टर जमिन (०.४%) मा स्थायी बाली लगाएको पाईन्छ । त्यस्तै स्थायी चौरचरन, निजी बनबनेलो, पोखरी तथा अन्य जग्गा सबै कृषक परिवारसँग रहेको र यस्तो जग्गाको क्षेत्रफल ११४.२ हेक्टर (२३.९%) रहेको पाईन्छ ।

तालिका ८३ : कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको उपयोग

कृषक परिवारको किमिस	परिवार संख्या	परिवार (%)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	क्षेत्रफल (%)
जम्मा	४५५४	100	४७८.०	100
जम्मा खेतीयोग्य जग्गा	४५५४	100	३६२.९	75.8
अस्थायी बाली लागेको जग्गा	४५५४	100	३३८.३	70.8
अन्य खेतीयोग्य जग्गा	१०८३	23.8	२३.८	5
स्थायी बाली लागेको जग्गा	७२	1.6	१.८	0.4
स्थायी चौरचरन, निजी बनबनेलो, पोखरी तथा अन्य जग्गा	४५५४	100	११४.२	23.9

पशुपन्थीको विवरण

राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को नतिजा अनुसार पशुचौपाया पाल्ने कृषक परिवार र पशुचौपायाको संख्या हेर्दा यस बुढानीलकण्ठनगरपालिकाका कुल ४६८६ कृषक परिवारहरू मध्ये जम्मा १७२१ कृषक परिवार (३६.७%) ले पशुचौपाया पालन गरेको देखिन्छ। ती मध्ये ११९८ कृषक परिवारले ३२८६ वटा गाई/गोरू पालेको, ११३ कृषक परिवारले २४१ वटा राँगा/भैसी पालेको, ५०३ कृषक परिवारले ३२९१ वटा बाखा/च्याङ्गा पालेको, २० कृषक परिवारले १६२ वटा सुँगुर/बंगुर पालेको देखिन्छ। त्यस्तै गरी अन्य पशुचौपाया पाल्ने कृषक परिवारको संख्या १०८ र अन्य पशुचौपायाको संख्या १२५ वटा रहेको देखिन्छ। यसैगरी कुखुरा तथा अन्य पन्थीतर्फ हेर्दा ११९५ वटा कृषक परिवारले ३७१७४ वटा कुखुरा र २०३ वटा कृषक परिवारले ५७१७ वटा अन्य पन्थीहरू पालेको देखिन्छ।

विवरण	संख्या	%
जम्मा कृषक परिवार	४५५४	१००
पशुचौपाया पाल्ने कृषक परिवार	१५४८	३४

तालिका ८४ : पाल्नु चौपाया र पन्थीको संख्या र कृषक परिवार

चौपाया/पन्थीको किसिम	पाल्नु चौपाया/पन्थी पाल्ने कृषक परिवार		पाल्नु चौपाया/ पन्थीको	
	संख्या	%	संख्या	%
पशु	१५४८	१००	११२७१	१००
गाई/गोरू	७८४	५०.७	४४२४	३९.२
राँगा/भैसी	२५५	१६.५	४५३	४.०
बाखा/च्याङ्गा	७९६	५१.४	५६५८	५०.२
भेडा/भेडी	०	०.०	०.०	०.०
सुँगुर/बंगुर	५७	३.७	२८३	२.५
अन्य पशु	५७	३.७	४५४	४.०
पन्थी			२५१७८२	१००
कुखुरा	२७४०		२४३७८८	९६.८
अन्य पन्थी	२९८		७९९४	३.२

कृषि उत्पादन सम्बन्धि विवरण

(क) खाद्यान्न बाली उत्पादन :

क्र.सं.	बाली	जात	प्रति रोपनी उत्पादन मे.टन.	कैफियत
१	धान	खुमल-११	०.४२	
२	मकै	मनकामना-३	०.३	
३	गहुँ	स्वर्गद्वारी	०.२२	

(ख) तरकारी बाली उत्पादन :

क्र.सं.	बाली	जात	प्रति रोपनी उत्पादन मे.टन.	कैफियत
१	आलु	जनकदेव	२	
२	गोलभेडा	सृजना	१२	
३	काउली	ह्वाइट टप	२.१	
४	ब्रो काउली	नोक गक	१.२	

क्र.सं.	बाली	जात	प्रति रोपनी उत्पादन मे.टन.	कैफियत
५	सिमी	चौमासे	१	
६	तितेकरेला	पाली	२.५	
७	घिरौला	कान्तिपुरे	०.९	
८	मूला	हवाइट नेक	२.२	
९	काक्रा	भक्तपुर लोकल	१.५	
१०	पिरो खोर्सानी	कर्मा ७७७	३	
११	रायो साग	खुमल चौडापात	२	

बालीमा लाग्ने मुख्य मुख्य रोग/किरा

कृषकले उत्पादन गर्ने विभिन्न प्रकारका बाली तथा उक्त बालीमा लाग्ने रोगको नाम, उक्त रोग लाग्दा देखिने लक्षण तथा व्यवस्थापन विधि तलको तालिका ८५ मा दिइएको छ ।

तालिका ८५ : विभिन्न बालीमा क्षति गर्ने मुख्य मुख्य रोग, लक्षण तथा व्यवस्थापन विधि

रोगको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
१. ब्लास्ट/मरूवा रोग	सुरूमा पातमा अन्डा आकारको खैरो रङ्गको थोप्ला देखा पर्दछ, फलि सकेको धानमा बालाहरूको तल्लो भागमा र आख्लामा पनि खैरो थोप्ला देखा पर्दछ र अन्तिममा बाला मर्ने पनि गर्छ ।	<ul style="list-style-type: none"> ● रोग निरोधक जातहरू लगाउने । ● बीउको राम्रोसँग उपचार गरेर मात्र छर्ने । ● सिफारिस अनुसार नाइट्रोजन मल प्रयोग गर्ने । ● खेतमा पानी जमाई राख्ने ।
२. ब्याक्टेरियल लिफ ब्लाइट	पातको किनाराबाट लामो पहेला वा खैरा रङ्गका धर्साहरू देखिन्छन्, पात टुप्पोबाट सुकेर मर्दछ ।	<ul style="list-style-type: none"> ● रोग निरोधक जातहरू लगाउने । ● सिफारिस अनुसार नाइट्रोजन मल प्रयोग गर्ने । ● रोग लागेको खेतमा केही दिन पानी सुकाइदिने । ● स्टेप्टोमाइसिन सल्फेट ९%+ टेट्रासाइक्लिन हाइड्रोक्लोराइड १% डब्लु पी एग्रीमाइसिन-१००,०.२५ ग्राम प्रति लिटर पानीको भोलमा बीउलाई ३० मिनेटसम्म डुबाएर बीउ उपचार गर्ने ।

धान बालीमा क्षति गर्ने मुख्य मुख्य किराहरू :

किराको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
१. गभारो	बिरूवाको कलिलो अवस्थामा आक्रमण भएमा मृत गावा (मभवम जभवचत) देखिन्छन् यदि बिरूवाको फूलफूलने अवस्थामा आक्रमण भएमा भुस मात्र भएको सेतो बाला (white head) देखिन्छन्।	<ul style="list-style-type: none"> ● गभारोको क्षति कम गर्न हरेक वर्ष धान काटी सकेपछि रहेको सम्पूर्ण टुटा निकाली जलाइदिने अथवा धान काटी सकेपछि खेतलाई जोतिदिने । ● ट्राइकोग्रामा परजीवी किरा ५०,०००-१,००,००० प्रति हेक्टरका दरले रोपाई गरेको ३-४हप्ता पछि छाड्ने । ● वी.टी. ३ग्राम प्रति लिटर पानीका दरले छर्कने । ● प्रकाश पासोको माध्यमबाट वयस्क पुतलीलाई आकर्षण गरि मार्ने ।

किराको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
२. धानको काँडादार खपटे हिस्पा (च्छभ ज्फउव)	यसले नोक्सान पुर्याएको पातमा सेता धर्साहरू र सेता धब्बाहरू देखिन्छन् ।	<ul style="list-style-type: none"> • बेर्नाको पातको टुप्पोमा देखिएका फूलहरूलाई पातको टुप्पो चुँडेर नष्ट गर्ने । • ब्याडका टम्म पानी जमाएर पानीमा उत्रेका खपटेलाई जम्मा गरी नष्ट गर्ने । • प्रकोप बढी भएमा सम्पर्क विषादी क्लोरोपाइरिफस २०% इ.सी.जस्तै डर्सवान १.२५मि.लि. प्रति लिटर पानीमा मिसाई छर्ने ।

मकै बालीमा क्षति गर्ने मुख्य किरा :

किराको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
१. अमेरिकन फौजी किरा	अण्डाबाट भर्खर निस्किएका साना लार्वाले पातको बाहिरी सतहमा बसी कोत्रेर खाई पातमा सिसाको भ्रयाल जस्तो आकृति देखिने । त्यसपछि लार्वा कलिलो अवस्थाको मकैको गुभो भित्र प्वाल पारी पस्दै खान थाल्छ ।	<ul style="list-style-type: none"> • बीउ उपचार : मकै रोप्नुअघि Imidacloprid ४८% विषादी प्रति केजी बीउमा ३.३ मिलि का दरले बीउ उपचार गरेर रोप्दा शुरूको ३ हप्तासम्मको बिरूवाहरूलाई क्षति हुनबाट बचाउन सकिन्छ । • कोशेबाली अन्तरबाली वा मिश्रित बाली प्रणालीमा मकै खेती गर्ने । • प्रकाश पासोको माध्यमबाट वयस्क पुतलीलाई आकर्षण गरि मार्ने । • आकर्षण बालीको रूपमा नेपियर घाँस लगाउने । • क्लोरोपाइरिफस १५% धुलो खेतको आलीमा प्रयोग गर्ने । • Emamectin benzoate ५ एस.जी. ०.३ ग्राम प्रति लिटर पानीमा मिसाइ प्रकोपको समयमा आवश्यकता अनुसार १-२ पटक स्प्रे गर्ने ।

गहुँ बालीमा क्षति गर्ने मुख्य मुख्य रोगहरू :

रोगको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
१. पहेंलो वा धर्से सिन्दुरे रोग (yellow rust of wheat)	पातको माथिल्लो सतहमा स साना लाम्चो पहेंलो फोकाहरू धर्सा जस्तै देखिन्छ । यो धर्साहरू पातको तल्लो भाग ,टुँडा र दाना ढाक्ने भुसमै समेत देखिन्छ । रोगको प्रकोप धेरै हुदा पुरै खेत पहेंलो देखिन्छ ।	<ul style="list-style-type: none"> • रोग अवरोधक जातहरू जस्तै W.K. १२०४, पासाङ्ग्लामु लगाउने । • सकेसम्म कार्तिक भरिमा गहुँ लगाई सक्नु पर्छ । • सिफारिस अनुसार नाइट्रोजन मल प्रयोग गर्ने । • वाइलेटन नामक विषादी १ग्राम/लिटर पानीमा मिसाइ रोग लागेको देखिन साथ छर्कने ।

रोगको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
२. कालो पोके	बालामा दाना लाग्नुको सट्टा कालो हुसीको जिवाणुले भरिएको हुन्छ ।	<ul style="list-style-type: none"> ● रोग अवरोधक जातहरू जस्तै अन्नपूर्ण -४ लगाउने । ● Carboxin १७.५% + thiram १७.५% (जस्तै vitavex - २००) विषादी २ ग्राम प्रति केजी गहुँको बीउका दरले बीउ उपचार गरि छर्ने । ● स्वस्थ बीउको प्रयोग गर्ने ।

काँको, फर्सी, लौका, घिरौला, करेला आदि बालीमा लाग्ने प्रमुख किराहरू :

किराहरू	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
फल कुहाउने औँसा	<ul style="list-style-type: none"> ■ पोथी भिँगाले तिखो फुल पार्ने भागलाई नरम फलको सतह भित्र छिराएर एकै ठाँउमा फुल पार्दछ । ■ पछि फुलबाट औँसा निस्किएपछि फल पहेलो भइ भर्दछ र कुहिन्छ । ■ लहरा जाने समूहका तरकारी बाली काँको, फर्सी, लौका, घिरौला, करेला आदि बालीमा बढी क्षति गर्दछ । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ लहरा जाने समूहका तरकारी बाली संरक्षणका लागि क्यालियर फेरोमोन पासो प्रयोग गर्ने । ■ सुन्तलाजात फलफूल बाली संरक्षणका लागि मिथाइल युजिनल पासो प्रयोग गर्ने । ■ मालाथियन भोलमा आधारित पासोहरू बनाउने । ■ औँसाको माउ भिँगा देखा साथ मालाथियन १ मि.लि. प्रति लिटर पानीमा मिसाई छर्ने ।

गोलभेंडामा लाग्ने प्रमुख किराहरू :

किराहरू	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
टुटा (<i>Tuta absoluta</i>)	<ul style="list-style-type: none"> ■ लार्वाले कलिलो पात तथा डाठमा सुरुङ्ग बनाई खान्छ र क्षति गर्दछ । यसरी पात, मुना, डाठ तथा फलमा समेत क्षति गर्दछ । वीचको हरियो भाग खाएर भिल्ली मात्र बाकी रहन्छ र त्यसभित्र कालो दिसा र किराको लार्वा अवस्था देखिन्छ । फलको बोकामा प्वाल बनाइ, कलिलो फलहरूमा भेट्नो वरपर स-साना प्वालहरू देखिनुका साथै फल बाहिर दिसा देख्न सकिन्छ । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ स्वस्थ बीउको प्रयोग गर्ने । ■ नीमजन्य विषादी एजाडिरेक्टीन १% इ.सि. ३ एम.एल. प्रति लिटर पानीका दरले साभको बेला छर्ने । ■ ती।। ल्यूर फेरोमोन ओटाटी ट्रयाप वा पहेलो टासिने पासो प्रति रोपनी चार वटा प्रयोग गर्ने । ■ <i>Emamectin benzoate</i> ५% डब्ल.डि.जि. १ ग्राम ३ लि. पानीका दरले छर्ने । ■ वर्षेभरि एउटै बाली लगाउनाले रोग तथा किराको सङ्क्रमण बढ्ने हुँदा एकै परिवार (<i>solanaceae</i>) बाहेकका बालीहरूसँग जीवन चक्र अपनाउनुपर्दछ ।

बन्दा, काउलीमा लाग्ने प्रमुख किराहरू :

किराहरू	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
ईटबुट्टे पुतली (Diamond Back Moth - DBM)	<ul style="list-style-type: none"> ■ पातको हरियो भाग खाई झिल्लीमात्र बाँकी देखिन्छ। ■ बढी प्रकोप भएमा बिरुवाको सम्पूर्ण पात नष्ट भै बढ्न सक्दैन। 	<ul style="list-style-type: none"> ■ पासो बालीको रूपमा मुख्य बाली भन्दा १० दिन अगाडि तोरी लगाउने। ■ तरकारी लिइसकेपछि बाँकी बोट र पातहरू नष्ट गर्ने। ■ काउली समूहका तरकारी बालीहरू र गोलभेंडा सँगसँगै

किराहरू	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
	<ul style="list-style-type: none"> काउली ,साग तथा जरे तरकारी समूहका बालीमा क्षति गर्छ। काउली बालीका अगौटे जात भाद्र)-आश्विनमा (धेरै क्षतिपुन्याउँछ। 	<p>नलगाउने।</p> <ul style="list-style-type: none"> नीमबाट तयार गरिएको विषादि मार्गोसोम ३ मिप्रति .लि. लिटरपानीमा मिसाई छर्ने।
बन्दाको पुतली (Cabbage Butterfly)	<ul style="list-style-type: none"> काउली ,बन्दा ,ब्रोकाउली आदि बालीका पातहरूमा प्वाल पार्दछन्। प्रकोप बढी भएमा सबै पात सखाप पारिदिन्छन्। 	<ul style="list-style-type: none"> कीराका फूलहरू जम्मा गरी नष्ट गर्ने। कीरा छोप्ने जाली प्रयोग गरी वयस्क पुतलीहरू सङ्कलन गरी नष्ट गर्ने। नीममा आधारित मार्गोसोम जस्ता जैविक विषादि २ देखि ३ मि .लि.प्रति लिटर पानीमा राखेर छर्ने। प्रकोप बढी भएमा मालाथियन ५०% ई २ .सी.मिप्रति .लि. लिटर पानीमामिसाई छर्ने।
लाही किरा (Aphids)	<ul style="list-style-type: none"> बिरुवा रोगाउने। लाहीको माउ र बच्चा दुबैले पात ,डाँठमा बसेर रस चुस्दछन्। अन्य कमिला हिडेको देखिने। काउली ,साग ,जरे ,लहरे ,कोसे ,फल समूहका तरकारी बालीमा क्षति गर्दछ। 	<ul style="list-style-type: none"> पहेँलो टाँसिने पासो प्रयोग गरी कीराको नियन्त्रण गर्ने। सुर्तिको झोल बनाई छर्ने। नीममा आधारित विषादीको प्रयोग गर्ने। गहुँत र पानी १) भाग गहुँतमा ४ भाग पानीको अनुपात (मिसाई २-३ दिनको फरकमा पटक पटक छर्ने। प्रकोप बढी भएमा एसीटामिप्रिड २० .पी.एस %१ मि .लि. प्रति लिटर पानीमा मिसाई छर्ने।

ड्रागनफ्रुट (सिउँडी फल) क्षति गर्ने मुख्य मुख्य रोगहरू

रोगको नाम	क्षतिको लक्षण	व्यवस्थापन विधि
१. कोत्रे रोग /Anthracnose	कालो धब्बाहरू देखापर्ने ,विस्तारै धब्बाहरू फुट्दै गएर प्वाल पर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सरसफाइ गर्ने । चिसो मौसममा फल नलाग्ने बेलामा रोग लागेका डाँठ काँटछाट गर्ने । काँटछाट वा काटेका ठाँउमा हुसीनाशक विषादी (कपर अक्सिक्लोराइड) ले लेप लगाइदिने । कार्बेन्डाजिम ५०% धए १-२ ग्राम प्रति लिटर पानीमा हाली स्प्रे गर्ने ।

खण्ड ९: स्वास्थ्य सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित जानकारी

नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३५, ३८, ३९ र ५१ तथा अनुसूची ८ र ९ ले गरेको स्वास्थ्य सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको नगरपालिकामा योजनावद्ध तवरले कार्यान्वयन गर्न तालिका १ मा उल्लेख गरेबमोजिम स्वास्थ्य संस्थाहरूको व्यवस्थापन गरिएको छ ।

यस नगरपालिका भित्र स्वास्थ्यसंस्थाको जम्मा संख्या ३९ वटा रहेको छन् भने महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका ११९ जना र प्रयोगशाला भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू ३ वटा रहेका छन् । यसैगरी स्वास्थ्य चौकीको संस्था ६वटा, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ४ र बर्थिङ सेन्टर २ तथा खोप क्लिनिक संख्या २५ वटा रहेका छन् ।

तालिका ८६: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्था (Service Outlets)	संख्या
नगर अस्पताल (Municipal Hospital)	१
स्वास्थ्य चौकी (Health Post)	६
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (Basic	४
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	२
गाउँघर क्लिनिक (PHC/ORC)	१७
खोप क्लिनिक/सेसन (Immunization	२५/३६
प्रसूति केन्द्र (Birthing Center)	२
५ वटै अस्थाई परिवार नियोजन सेवा	३
प्रयोगशाला (Microscopy Center)	३
क्षयरोग उपचार केन्द्र (DOTS Center)	११
महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका	११९

स्वास्थ्यसंस्थाबाट प्रदान गरिने आधारभूत स्वास्थ्य सेवा

यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्यसंस्थाहरूबाट प्रदान गरिने आधारभूत स्वास्थ्य सेवालार्ई तीन प्रकारमा विभाजन गर्न सकिन्छ : उपचारात्मक, प्रवर्धनात्मक र प्रतिक्रियात्मक । स्वास्थ्य संस्थानहरूबाट सामान्य घाउ चोटपटक व्यवस्थापन देखि लिएर परिवार नियोजन सेवा, पोषण सेवा खोप सेवा लगायत प्रयोगशाला जाँच तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी परामर्श सेवा गरी १८ वटा सेवा दिदै आएका छन् । नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाबाट देहाय अनुसारका स्वास्थ्य सेवाहरू प्रदान गरिदै आएको छ ।

- सामान्य घाउ चोटपटक व्यवस्थापन
- आँखा, मुख, घाँट, नाक, कान लगायत स्वास्थ्य सम्बन्धी आधारभूत सेवा
- परिवार नियोजन सेवा
- पोषण सम्बन्धी सेवा
- एकीकृत नवशिशु तथा बालरोग व्यवस्थापन सेवा
- सरुवा रोग तथा नसर्ने रोग नियन्त्रण सेवा
- प्रजनन तथा यौन रोग सम्बन्धी सेवा
- मानसिक रोग सम्बन्धी उपचार तथा परामर्श सेवा
- सुरक्षित मातृत्व सेवा
- खोप सेवा
- गाउँ घर क्लिनिक सेवा
- कुष्ठरोग तथा क्षयरोगको औषधि निशुल्क वितरणः
- बिरामीहरूका लागि बहिरङ्ग सेवा

- प्रयोगशाला जाँच
- परामर्श सेवा
- अत्यावश्यक औषधिहरु निशुल्क वितरण:
- हाडजोर्नी रोग विशेषज्ञ सेवा (नगर) अस्पतालबाट
- नगर अस्पताल फार्मसी

तलिका ८७: नगरपालिका भित्र विद्यमान प्रमुख १० स्वास्थ्य समस्याहरु

S.N.	Types of Morbidity	Reported No. of Cases	% among Total OPD visit (NEW)
1	Headache	३५९९	८.१
2	Gastric (APD)	३१३२	७.१
3	Intestinal Worms Cases	२५४८	५.७
4	Upper Respiratory Tract Infection (URTI) Cases	२०५०	४.६
5	COPD	१९६७	४.४
6	Bronchial Asthma	१९४९	४.४
7	Diabetes Mellitus (DM) Cases	१८२५	४.१
8	Fever	१४९०	३.४
9	Presumed Non-infectious Diarrhea Cases	१४३६	३.२
10	Hypertension	१३५०	३

तलिका ८८: जनस्वास्थ्य महाशाखा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण

क्र.सं.	पद	हाल कार्यरत संख्या		
		स्थायी	करार	जम्मा
१	अस्पताल निर्देशक	०	१	१
२	मेडिकल अधिकृत	०	३	३
३	ब./जनस्वास्थ्य अधिकृत	१	२	३
४	ज.स्वा.नि./हे.अ./सी./अ.हे.व.	२४	१	२५
५	क.न.नि./सी./अ.न.मी.	२०	३	२३
६	क्षयरोग कार्यक्रम संयोजक	०	१	१
७	स्टाफ नर्स	०	२	२
८	ल्याब टेक्निसियन	०	१	१
९	फार्मसी सहायक	०	१	१
१०	रेडियोग्राफर	०	१	१
११	ल्याब असिस्टेन्ट	०	२	२
१२	प्रशासन (सहायक चौथो)	०	४	४
१३	सवारी चालक	०	१	१
१४	कार्यालय सहयोगी	०	१२	१२
१५	सरसफाईकर्मी	०	४	४
जम्मा		४५	३९	८४

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट संचालन हुने संस्थागत तथा बाह्य खोप क्लिनिक गरी जम्मा २५ वटा खोप क्लिनिकमा संचालन हुने ३६ वटा सेसनमार्फत राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमले निर्दिष्ट गरेका नियमित खोप सेवा प्रदान गरिदै आएको छ। पछिल्ला ३ आर्थिक वर्षमा खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका तथा गर्भवती महिलाहरूको संख्या तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८९ : खोप सेवा प्राप्त गर्नेहरूको संख्या

सूचक (खोप)	खोप प्राप्त गर्नेको संख्या
बि.सी.जी.	९७२
डी.पी.टि., हेप.बि., हिब. तेस्रो मात्रा	१९४४
पोलियो तेस्रो मात्रा	१९४५
रोटा दोस्रो मात्रा	१८४०
पी.सी.भी. तेस्रो मात्रा	१८८३
दादुरा रुबेला दोस्रो मात्रा	२०९६
जापानिज इन्सेफलाईटिस	२०५०
टाइफाइड	१९३३
टिटानस र डिप्थेरियाको पूरा मात्रा	७४७

विपन्न नागरिक औषधी उपचार

नगरपालिकाबाट विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम अन्तर्गत तल उल्लेखित विभिन्न ८ प्रकारका रोगहरूको सहूलियत उपचारको लागि सिफारिस प्रदान गरेको छ। तल दिइएको तालिका अनुसार सबैभन्दा बढी क्यान्सरका विरामी ७४ जना र दोस्रोमा मुटुरोगका विरामी ६२ जना विरामीलाई सहूलियत उपचारको लागि सिफारिस गरिएको देखिन्छ। अन्य विस्तृत विवरण तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ९० : विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम अन्तर्गत सिफारिस गरिएका रोग र विरामहरूको संख्या

सिफारिस गरिएको रोग सम्बन्धी विवरण	आर्थिक वर्ष अनुसार विरामीको संख्या
मुटु रोग	६२
क्यान्सर	७४
मृगौला रोग	१७
हेड इन्जुरी	१
स्पाइनल इन्जुरी	५
पार्किन्सन्स	०
जम्मा विरामी संख्या	१५९

खण्ड १०: विविध

बैंक तथा वित्तीय संस्थासम्बन्धी विवरण

व्यक्ति, परिवार, टोल, समुदाय वा समाज बीचको आन्तरिक अन्तरसम्बन्ध तथा सहकार्यबाट जून साना तथा ठूला आर्थिक आवश्यकता तथा समस्याहरूको निवारण गर्नका लागि बनाइएको सङ्गठनलाई सहकारी संस्था भनिन्छ। यस नगरपालिकामा प्रायः मानिसहरूले सानो रकमको आवश्यकतालाई टोल छिमेकबाट सरसापटी लिई चलाउने गरेको पाइन्छ भने ठूलो रकमको आवश्यकताको वेलामा बैंक तथा सहकारी संस्थाबाट लिने गरेको पाइन्छ। यहाँका अधिकांश मानिसहरूले कूनै व्यवसाय सञ्चालन गर्न वैदेशिक रोजगारीमा जान, घर बनाउन, सवारीसाधन किन्न आदि विभिन्न कारणले सहकारी संस्था मार्फत ऋण लिइरहेका हुन्छन्। यस नगरपालिकामा रहेका यस्ता सहयोगी संस्थाहरूबाट यहाँका वासिन्दाहरूको जिवनस्तर सहज सरल र सफल बनेको छ। बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विवरण तालिका मा र सहकारीसंस्थाको विवरण अनुसूचीमा दिइएको छ।

तालिका ९१ : नगरपालिकाभित्र रहेको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम	रहेको वडा
१	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक, कुमारी बैंक, सनराईज बैंक	वडा नं ३
२	ग्लोबल आई.एमई बैंक	वडा नं ६
४	एभरेष्ट बैंक, प्रभु बैंक, सिदार्थ बैंक	वडा नं ७
५	कृषि विकास बैंक, काष्ठमण्डप डेभलपमेन्ट बैंक, एनआईसि एसिया, एन्.सि.सि, सेन्चुरी बैंक, सिदार्थ बैंक, कुमारी बैंक	वडा नं ८
६	एन.एम.वि.बैंक, नेपाल बङ्गलादेश बैंक, एन् आईसि एसिया, सिदार्थ बैंक, गण्डकी विकास बैंक, प्रभु बैंक	वडा नं १०
७	सेन्चुरी बैंक	वडा नं ११
८	सेन्चुरी बैंक, एनआईसि एसिया बैंक	वडा नं १२
९	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक	वडा नं १३

खेलकुद र मनोरञ्जन

खेलकुद मानव जिवनको एक अभिन्न अंग हो। मानिस स्वस्थ बन्न साथै स्वस्थ समाज निर्माण गर्न खेलकुदको महत्व अपरिहार्य जस्तै बनेको छ। यस नगरपालिकामा पनि स-साना विभिन्न खेलकुद मैदान रहेका छन्। यस्ता मैदानहरूमा प्रायः फुटबल तथा भलिबल खेल्ने गरेको पाइएको छ। तलको तालिकामा यस नगरपालिकाभित्र भएका खेलकुद मैदानसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ :

तालिका ९२ : खेलकुद मैदान तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	खेलकुद मैदान विवरण	स्थान / वडा नं.
	धुव्रतारा खेलमैदान	चपली वडा नं. ३
२	मोहनपोखरी खेलमैदान	मोहनपोखरी वडा नं. ३
३	धनेश्वर खेलकुद मैदान	वडा नं. ४
४	बुढानीलकण्ठ खेलकुद मैदान	वडा नं. ५ (बुढानीलकण्ठ स्कुल भित्र)
५	प्रगतिटोल ब्याडमिन्टन तथा भलिबल	वडा नं. ६ च्यासिन्डोल
६	न्युभिजन क्लव खेल मैदान (ब्याडमिन्डन)	वडा नं. ६ खड्का गाउँ

७	टि.आई.ए. खेलकुद मैदान	वडा नं. ७ (जिसमबारी खत्रीगाउँ)
८	युनिकटोल खेलकुद मैदान	वडा नं. ७ युनिकटोल
९	पानचोक खेलकुद मैदान	वडा नं. ७ पानचोक
१०	बास्केटबल कोर्ट खेलमैदान	वडा नं. ८ गोल्फुटा
११	गोल्फुटार खेलमैदान	वडा नं. ८ गोल्फुटार
१२	बाल उद्यान खेलमैदान	वडा नं. ८ गोल्फुटार
१३	भङ्गाल खेल मैदान	भङ्गाल वडा नं. ८
१४	नौलिन फुटसल मैदान	सुन्दरबस्ती वडा नं. ८
१५	ट्याण्ड बल ग्राउण्ड	वडा नं. १०
१६	सुवर्ण अन्तराष्ट्रिय क्रिकेट मैदान	वडा नं. १३ (निर्माण भईरहेको)
१७	गाम्चाचौर खेलमैदान	वडा नं. १३
१८	टुकुचा टुवाप खेलमैदान	वडा नं. १३
१९	हुसिडोव व्याडमिन्टन कोर्ट	वडा नं. १३

बुढानीलकण्ठ नरपालिका मार्फत आ.व. ०८०/८१ म सम्पन्न भएका योजनाहरु

यस नगरपालिकाले आ.व. ०८०/८१ म कुल विभिन्न ३३ प्रकारका योजनाहरु सम्पन्न गरेको छ जसमा बाटो ढलान, ढल निर्माण, सामुदायिक भवन निर्माण लगायतका छन् । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिका दिइएको छ ।

तालिका १३: आ.व. ०८०/८१ म सम्पन्न भएका योजनाहरु

सि. नं.	विवरण	इकाइ	आ.व. २०८०/८१
१	Road RCC (बाटो ढलान)	मि	१५७६३
२	Black Topped Road (पिच बाटो)	म	११०१
३	Stone Masonary Wall (ढुङ्गाको वाल)	घ.मि.	१०४८२
४	Gravel Road (ग्राभेल बाटो)	मि.	२७४०
५	Dhal Nirman (ढल निर्माण)	मि.	६५२१
६	Interlock Block Pavement (ब्लक छान्ने)	व.मि.	१६७८
७	Flag Stone Pavement (ढुङ्गा छान्ने)	व.मि.	१३८९
८	Brick Wall (ईँट्टा वाल)	घ.मि.	७९१
९	Drinking Pipe laying (खानेपानी पाईप विस्तार)	मि	९०७७
१०	Samudayak Bhawan (सामुदायिक भवन निर्माण)	वटा	१५
११	Mandir Marmat (मन्दिर मर्मत)	वटा	१२
१२	Park Nirman (पार्क निर्माण)	वटा	१
१३	Brick Pavement (ईँट्टा विच्छयाउने)	मि.	०
१४	Culvert	वटा	१
१५	Water Tank (खानेपानी ट्यांकी)	वटा	६
१६	Truss Building (ट्रस भवन)	वटा	९
१७	Building Maintenance (भवन मर्मत)	वटा	८
१८	Steel Bridge (पुल निर्माण)	वटा	२
१९	Street Light (सडक बत्ति)	वटा	५६

सि. नं.	विवरण	इकाइ	आ.व. २०८०।०८१
२१	Pahiro Niyantran (पहिरो नियन्त्रण)	ठाउ	०
२३	सामुदायिक विद्यालय तथा क्याम्पस मर्मत तथा निर्माण	वटा	४
२४	Shear Wall	मि.	०
२५	Toilet (शौचालय निर्माण)	वटा	१३
	सिढी निर्माण	वटा	०
२७	खानेपानी बोरिङ्ग	वटा	३४
२८	फल्चा तथा ऐतिहासिक गेट निर्माण	वटा	१३
२९	पोखरी तथा कुवा निर्माण	वटा	३३९
३०	दाछी अप्पा	ब.मि.	३
३१	प्लम वाल	मि.	६
३२	स्तुपा निर्माण	वटा	०
३३	सार्वजनिक संरक्षण	ठाउ	२६७

विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

- ❖ विपद् व्यवस्थापनका समग्र पक्षलाई सम्बोधन गर्नका लागि बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७७ विपद् व्यवस्थापन कोष तथा कोष संचालन कार्यविधि, २०७७
- ❖ विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना र विपद् प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको ।
- ❖ नगरपालिकामा नेपाल रेकसको सहयोगमा विपद् अध्ययन तथा सिकाई केन्द्र स्थापना कार्यसंचालन निर्देशिका पनि तयार गरिएको ।
- ❖ नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा विषयगत समितिको रुपमा वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रत्येक वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति रहेका ।
- ❖ आगलागीजन्य विपद्का लागि १ वटा दमकल र स्वास्थ्य तर्फ १ वटा एम्बुलेन्स को व्यवस्था गरिएको छ भने १/१ वटा डोजर र ट्रिपर पनि नगर प्रहरीको मातहतमा आपतकालिन समयमा संचालन गर्ने गरिएको छ ।

अन्य संरक्षित पानी, मुहान, भौतिक संरचना, शवदाहस्थल र सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण

यस नगरपालिकाभित्र रहेको संरक्षण गर्नुपर्ने अन्य संरक्षित पानी, मुहान, भौतिक संरचना, शवदाहस्थल र सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण तलका तालिका मा दिइएको छ ।

तालिका १४: संरक्षित पानी मुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम

क्र.सं.	संरक्षित पानी मुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	अवस्थित वडा
१	गैरीगाउँ खानेपानी मुहान पोखरी	१
२	ठूलो खोला (गलाङ्ग स्योङ्ग)	
३	आइतबारे खोला	
४	धोवीढुंगा तल्लो भड्गाल खानेपानी मुहान	२
५	पाण्डावांग खानेपानी मुहान	
६	मोहनपोखरी खानेपानी मुहान	३
७	ठूलोगाउँटोल खानेपानी मुहान	

क्र.सं.	संरक्षित पानी मुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	अवस्थित वडा
८	बालेश्वरी शिवमन्दिर खानेपानी मुहान	लिपीकोट ४
९	विष्णुमती मुहान	विष्णुमती
१०	फुस्रेपाखा खानेपानी मुहान	५
११	महाइकाल मन्दिर कुवा	
१२	पञ्चकन्या कुवा	
१३	सीमपाखा कुवा	
१४	पुर्कुटि टोल कुवा	
१५	अधिकारीगाउँ कुवा	
१६	गोल्फुटार विनायक मन्दिर कुवा	
१७	नया कोलोनी डिप बोरिङ्ग	९
१८	सृजना वस्ती सामान्य बोरिङ्ग	
१९	जोरधारा खानेपानी मुहान	१०
२०	शिवपुरी खानेपानी	११
२१	कपन राममन्दिर खानेपानी मुहान	
२२	चालीसेको पँधेरो	
२३	ठूलोधारा	
२४	चिसोपानी धारा	
२५	सक्लीया धारा	
२६	KUKL कपनटार खानेपानी	
२७	विन्दवासीनी डाडागाउँ खानेपानी	
२८	कृष्णमन्दिर खानेपानी समाज माहइकाल	
२९	विभिन्न साना पँधेरा तथा कुवाहरू	
३०	खरिवोट डिप बोरिङ	१२
३१	शिवमन्दिर डिपबोरिङ	
३२	कौडोल मुल खानेपानी	१३
३३	गाम्चा लरक्वाट खानेपानी	
३४	सापाटार मुल	
३५	ढड्गोधारा	
३६	कुवाहरू	
३७	डिपबोरिङ	
३८	अन्य मुलहरू	

श्रोत: वडा कार्यालयहरू, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, २०७५

तालिका १५: शवदाहस्थल सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	घाटको नाम	जातजाति	अवस्थित वडा नं
१	मानेगाँङ्ग चिहान	तामाङ, लामा, भोटे तथा शेर्पा	१
२	सिमले डाँडा	तामाङ जाति	१
३	अप्सरा घाट	प्राय सबै जातजाति	१
४	रुद्रेश्वर घाट	सबै जातजाति	२
५	स्तुपासँगैको घाट	तामाङ, लामा, भोटे तथा शेर्पा	३
६	भुतेदह घाट	प्राय सबै जातजाति	४

क्र.सं.	घाटको नाम	जातजाति	अवस्थित वडा नं
७	धहि पाटी, विष्णुमती,	प्राय सबै जातजाति	५
८	छाप टुसाल पाटी	प्राय सबै जातजाति	५
९	डाँडागाउँ पाटी	प्राय सबै जातजाति	५
१०	चिसिने पाटी	प्राय सबै जातजाति	५
११	विष्णुमति घाट	प्राय सबै जातजाति	६

स्रोत: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका २०७५

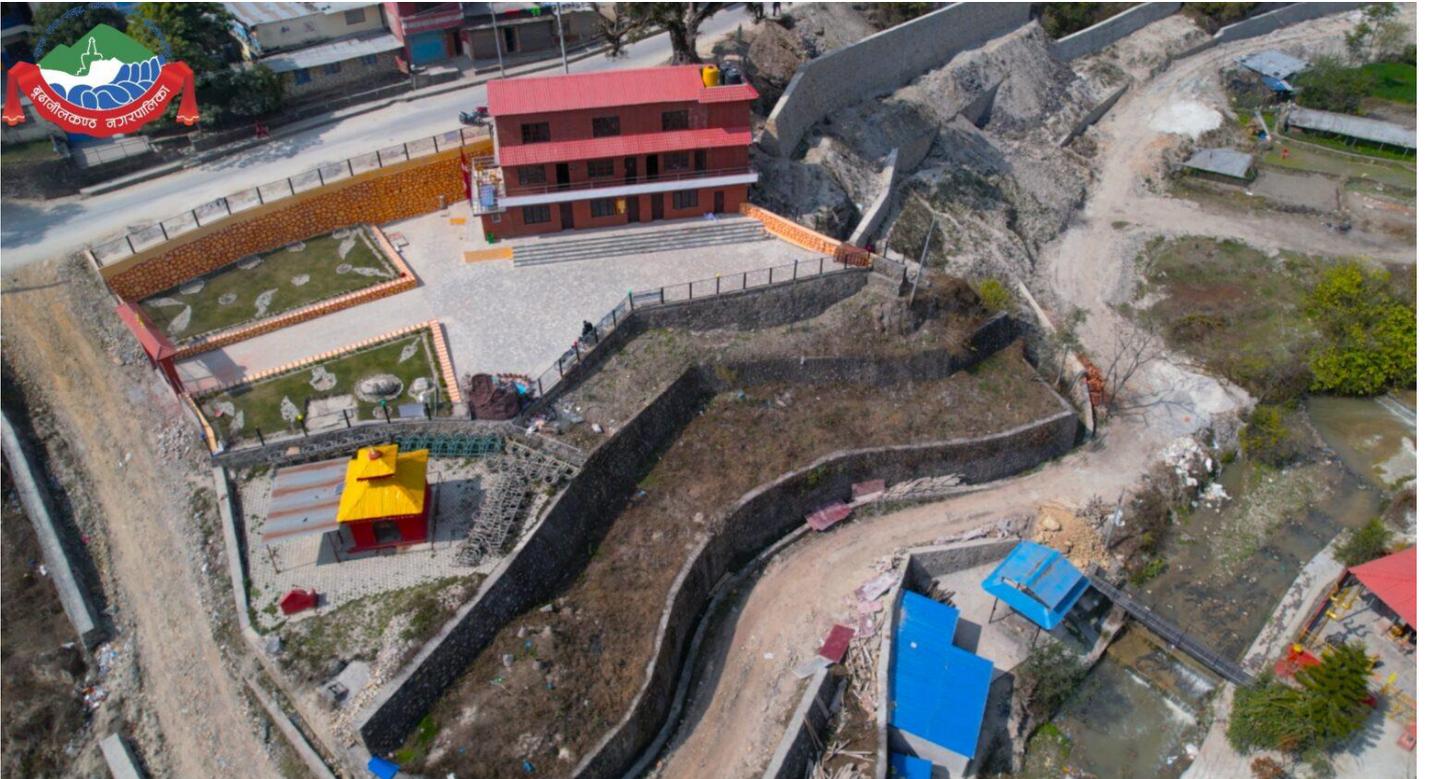
तालिका १६: सरकारी सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण

क्र.सं	सरकारी सार्वजनिक जग्गाहरू	क्षेत्रफल बर्ग (कि.मी)	वडा नं
१	सिमलीगाउँ	अनुमानीत ३० रोपनी	१
२	महादेव खोला आसपासको जग्गा	१ रोपनी (खोलाको भाग)	
३	चपली धुव्रतारा स्कूलमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	४ रोपनी	३
४	चपली घुम्तीको हेल्थपोष्टमा रहेको जग्गा	३ रोपनी	
५	शीलामार्गबाट पञ्चकुमारी मन्दिर परिसरमा रहेको जग्गा	३ रोपनी	
६	रूद्रेश्वरबाट भित्र ओमशान्ती भवनको परिसरमा रहेको जग्गा	१ रोपनी	
७	कृष्णपाटी युवा क्लवमा रहेको र सितोरिया कराँते हलको जग्गा	१५ आना	
८	भगवती मन्दिरमा आसपासको जग्गा	८ आना	
९	बुनपा स्कूल ३मा रहेको विद्युत् प्राधिकरण बसेको पुरानो गाविसको जग्गा	१ रोपनी ४ आना	
१०	पुरानो बूनपा सरकारी स्कूल रहेको जग्गा	९ आना	
११	आत्माविकासस्कूल ट्राउट माछापोखरीमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	९ आना	
१२	मोहनपोखरीको पानी मुहान रहेको सार्वजनिक जग्गा	८ आना	
१३	चपली धुव्रतारा स्कूलमा रहेको सार्वजनिक जग्गा		६
१४	तल्लो पासिकोटमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	३० रोपनी	
१५	च्यासिण्डोलमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	५० रोपनी	
१६	खत्रीगाँउ, ओखलगाँउमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	२० रोपनी	
१७	चिल्डेन पार्कमा रहेको जग्गा	४७ रोपनी	
१८	पार्क बनाउन सकिने खडका भद्रकालीको जग्गा	७ रोपनी	
१९	हरियाली पार्क बनाउन सकिने खडका भद्रकालीको जग्गा	१४ रोपनी	
२०	प्लटिडसँग सट्टापट्टा गरि मिलाएको खडका भद्रकालीको जग्गा	१६ रोपनी	
२१	खडका भद्रकालीको हरियाली पाखोमा रहेको जग्गा	२६ रोपनी २ आना	
२२	खडका भद्रकालीको भिरपाखो भएको सार्वजनिक जग्गा	११ रोपनी	
२३	खडका भद्रकालीमा खेलमैदान जस्तो आकारको जग्गा	४ रोपनी ४ आना	
२४	खडका भद्रकालीको भिरपाखाको सार्वजनिक जग्गा	८ रोपनी २ आना	
२५	लुँडेखोलाको नदि कटान भएको सार्वजनिक जग्गा	१० रोपनी १० आना	
२६	चिहान घाटहरूमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	६ आना	
२७	अतिक्रमण प्लटिड गरि सम्म पारिएको खडका भद्रकाली जग्गा	३ रोपनी १४ आना	
२८	धर्मपुरमा रहेको सार्वजनिक जग्गा	१६ रोपनी २ आना	
२९	हेपाली जि स म वारी	५२ रोपनी	

क्र.सं	सरकारी सार्वजनिक जग्गाहरू	क्षेत्रफल बर्ग (कि.मी)	वडा नं
३०	मेलम्ची टैंक अगाडि	७ रोपनी	
३१	युनिक टोल	८ आना	
३२	टुसाल देवी	४ रोपनी	
३३	पान चोक	१.५ रोपनी	
३४	डठु गाँउ	१ रोपनी	
३५	टि.आइ एचौर अगाडी	११ रोपनी	
३६	ठूलो चउर	१०९.१२ आना	८
३७	फुस्रेपाखा	२२ रोपनी	
३८	जगन्नाथ क्षेत्र	३३ रोपनी	
३९	नगरपालिका भवन क्षेत्र	२४ रोपनी	
४०	लोकेश्वर मन्दिर क्षेत्र/बाहुनडाँडा	२२ रोपनी	
४१	भंगाल	२८ रोपनी	
४२	भंगाल गहिरो माफिटार	३० रोपनी	९
४३	राधाकृष्ण मन्दिर (बरफेदी)	१४ रोपनी	
४४	सृजना बस्ती	१४ रोपनी	
४५	क्रियापुत्रि भवन रहेको जग्गा	१ रोपनी	
४६	नयाँ कोलोनी	लगभग १ रोपनी	
४७	गेट कलेज सँगै	११ आना	
४८	नयाँ कोलोनी खोला आसपास	२० रोपनी	१०
४९	आकासे धारा		
५०	सिहेश्वरी मीन्दर क्षेत्र		
५१	कपन पहरि चौकी आसपास		११
५२	विजया भगवती रहेको डाँडा -निजामती पार्क)		
५३	कपन गा.वि.सको शंकर डाँडा,		
५४	साविक वडा नं ६ र ७ मा रहेको सामुदायिक वन		
५५	साविक वडा नं ६ को हुंगा पाटो		१२
५६	ढुङ्गेनचोकको जग्गा		
५७	बालकुमारी मन्दिर		
५८	उसुवाङ्ग क्षेत्रको जग्गा		
५९	लाखेपोखरीको जग्गा		

भुकम्प स्मृति पार्क वडा नं १०

क्रियापुत्री भवन, वडा नं ०२

कालिका पार्क, वडा नं ०२

कालिका पार्कमा राखिएको नेपालको झण्डा

डुकुर्नी सामुदायिक बन र काठमाडौँ सहर

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : नगरपालिकाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विवरण

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.
१	मिठाराम अधिकारी	नगर प्रमुख		९८५१०५१०१०
२	अनिता लामा	उपप्रमुख		९८४१५२७७९६
३	सुरेन्द्र लामा	वडा अध्यक्ष	१	९८५१०३६०११
४	शर्मिला नेपाली	वडा सदस्य	१	९८६१४१८४१५
५	चण्डीका रैला	वडा सदस्य	१	९८४३३०३१९६
६	नविन श्रेष्ठ	वडा सदस्य	१	९८५१००८६२०
७	बुद्धि मान लामा	वडा सदस्य	१	९८६९१२५९९१
८	राजेन्द्र श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	२	९८५१०२९५३८
९	सिता सुनार	वडा सदस्य	२	९८४१३९०१४४
१०	राज काजी श्रेष्ठ	वडा सदस्य	२	९८४१३९१८४८
११	पार्वती श्रेष्ठ	वडा सदस्य	२	९८४१७५४९४२
१२	राम विनोद लामिछाने	वडा सदस्य	२	९८५१०७२१२९
१३	आकाश धिताल	वडा अध्यक्ष	३	९८४११७०९६७
१४	सुशिला रम्तेल	वडा सदस्य	३	९८१८५५६३९८
१५	विकाश तामाङ लामा	वडा सदस्य	३	९८४१२०५३९७
१६	बाल माया श्रेष्ठ	वडा सदस्य	३	९८४१३९९१५४
१७	विक्रम राज श्रेष्ठ	वडा सदस्य	३	९८५१०२०१२८
१८	श्रीराम के.सी	वडा अध्यक्ष	४	९८५१०९२६०२
१९	मञ्जु परियार	वडा सदस्य	४	९८४९२७९४८६
२०	सुमिता खड्का	वडा सदस्य	४	९८४१२०९६९८
२१	पवन कार्की	वडा सदस्य	४	९८५१०५५८३०
२२	कृष्ण खत्री	वडा सदस्य	४	९८५११६५६४६
२३	कृष्ण शाह (ठकुरी)	वडा अध्यक्ष	५	९८५१०२५०४८
२४	तारा मिजार	वडा सदस्य	५	९८६१६४०६६५
२५	श्याम तामाङ	वडा सदस्य	५	९८४१८२११५७
२६	रण बहादुर तामाङ	वडा सदस्य	५	९८५१००१९८१
२७	हेप्सिवा तामाङ	वडा सदस्य	५	९८६१५४६९३६

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.
२८	रवि खड्का	वडा अध्यक्ष	६	९८५१००१८२४
२९	मेनुका भुसाल	वडा सदस्य	६	९८४१९४४८१२
३०	मुना देसार महर्जन	वडा सदस्य	६	९८४३४८३७५५
३१	सुनिल महर्जन	वडा सदस्य	६	९८५१०७४९१०
३२	राजु भण्डारी	वडा सदस्य	६	९८५१०८६६८६
३३	बस नारायण महर्जन	वडा अध्यक्ष	७	९८४१४७५२२१
३४	राममाया महर्जन	कार्यपालिका सदस्य	७	९८४१७२३०७६
३५	अनिता मिजार	वडा सदस्य	७	९८१८८५६४४५
३६	झपट बहादुर कार्की	वडा सदस्य	७	९८४१३५००११
३७	सावित्री ढकाल	वडा सदस्य	७	९८५१११६४३९
३८	सुमन तामाङ	वडा अध्यक्ष	८	९८५१०९५०५८
३९	गोमा मंग्रान्ती	कार्यपालिका सदस्य	८	९८४३१७१००५
४०	मैना पराजुली	वडा सदस्य	८	९८४३११९३६०
४१	विनोद थापा	वडा सदस्य	८	९८५१२४४०२५
४२	सबिन अधिकारी	वडा सदस्य	८	९७४६४७६५५५
४३	सुमित्रा त्रिपाठी पाण्डे	वडा अध्यक्ष	९	९८५१२२१८६८
४४	सुमी परियार	वडा सदस्य	९	९८२८५८५३७०
४५	श्याम कार्की	वडा सदस्य	९	९८५१२४११४२
४६	रमेश कुमार गौतम	वडा सदस्य	९	९८६०८३२७७१
४७	नवराज भट्टराई	वडा अध्यक्ष	१०	९८५१०२३४९८
४८	रीता दाहाल	कार्यपालिका सदस्य	१०	९८४१५५५३३०
४९	दिल कुमारी वि.क	वडा सदस्य	१०	९८४९१००३७२
५०	देवी रेग्मी	वडा सदस्य	१०	९८४३०५७७४९
५१	चन्द्र मान श्रेष्ठ	वडा सदस्य	१०	९८५१०९४६५०
५२	राजु अधिकारी	वडा अध्यक्ष	११	९८५१०९४६५१
५३	गंगा परियार	वडा सदस्य	११	९८६१३८५१००
५४	शर्मिला गौतम	वडा सदस्य	११	९८४११४१३९०
५५	सम्बर बहादुर गुरुङ	वडा सदस्य	११	९८४१४४६८१०
५६	राजेन्द्र कुमार अधिकारी	वडा सदस्य	११	९८५१००१०३५
५७	शम्भु प्रसाद भट्टराई	वडा अध्यक्ष	१२	९८५१०४३६१५
५८	शान्ता ढकाल (पुडासैनी)	कार्यपालिका सदस्य	१२	९८४९०१७९९३
५९	मिना बयलकोटी (नेपाली)	वडा सदस्य	१२	९८४०४७०४५४
६०	डिल्ली प्रसाद खतिवडा	वडा सदस्य	१२	९८४१६१३५१६

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.
६१	इश्वरी खतिवडा (भट्टराई)	वडा सदस्य	१२	९८४३२८१२६९
६२	टिका नारायण श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	१३	९८५१००५६७४
६३	रीना श्रेष्ठ	कार्यपालिका सदस्य	१३	९८६१४७६१२७
६४	राम माया विश्वकर्मा	वडा सदस्य	१३	९८१३४९८५६९
६५	मंगल नगरकोटी	वडा सदस्य	१३	९८५१२४२६८८
६६	श्याम श्रेष्ठ	वडा सदस्य	१३	९८६१९७६२२६
६७	रामकुमार रोक्का	कार्यपालिका सदस्य	५	९८५१०७९६१८
६८	मेन्दोक लामा शेर्पा	कार्यपालिका सदस्य	२	९८४१७३४४५९
६९	सुनिता शिवा	कार्यपालिका सदस्य	९	९८४३२७५९५६

अनुसूची २ नगरपालिका र वडाको उमेर समुह अनुसार जनसङ्ख्या

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
बुढानिलकण्ठ नगरपालिका						
जम्मा	१७७५५७	१००.०	८७३३७	१००.०	९०२२०	१००.०
०० वर्ष	१९३६	१.१	१०२३	१.२	९१३	१.०
१-२ वर्ष	४४२७	२.५	२३०९	२.६	२११८	२.३
३-४ वर्ष	४५२०	२.५	२४५४	२.८	२०६६	२.३
००-०४ वर्ष	१०८८३	६.१	५७८६	६.६	५०९७	५.६
०५-०९ वर्ष	१२८३७	७.२	६९७२	८.०	५८६५	६.५
१०-१४ वर्ष	१३३४६	७.५	७०९३	८.१	६२५३	६.९
१५-१९ वर्ष	१६३०५	९.२	८५४८	९.८	७७५७	८.६
२०-२४ वर्ष	१८७३२	१०.५	८९६५	१०.३	९७६७	१०.८
२५-२९ वर्ष	१८५४१	१०.४	८५१२	९.७	१००२९	११.१
३०-३४ वर्ष	१७१९९	९.७	७८२९	९.०	९३७०	१०.४
३५-३९ वर्ष	१५६७०	८.८	७३०२	८.४	८३६८	९.३
४०-४४ वर्ष	१३४१२	७.६	६५०४	७.४	६९०८	७.७
४५-४९ वर्ष	१०२४७	५.८	४९९६	५.७	५२५१	५.८
५०-५४ वर्ष	९१८१	५.२	४६५९	५.३	४५२२	५.०
५५-५९ वर्ष	६२६९	३.५	३१७७	३.६	३०९२	३.४

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
६०-६४ वर्ष	५०७८	२.९	२४५५	२.८	२६२३	२.९
६५-६९ वर्ष	३८०४	२.१	१८९६	२.२	१९०८	२.१
७०-७४ वर्ष	२५८३	१.५	१२२५	१.४	१३५८	१.५
७५-७९ वर्ष	१६८२	०.९	६७३	०.८	१००९	१.१
८०-८४ वर्ष	९१३	०.५	३९५	०.५	५१८	०.६
८५-८९ वर्ष	५५९	०.३	२३३	०.३	३२६	०.४
९०-९४ वर्ष	२१८	०.१	८५	०.१	१३३	०.१
९५+ वर्ष	९८	०.१	३२	०.०	६६	०.१
वार्ड नं.१						
जम्मा	८०७८	१००.००	३९७१	१००.००	४१०७	१००.००
०० वर्ष	७३	०.९०	४३	१.०८	३०	०.७३
१-२ वर्ष	१८८	२.३३	८९	२.२४	९९	२.४१
३-४ वर्ष	२०४	२.५३	११६	२.९२	८८	२.१४
००-०४ वर्ष	४६५	५.७६	२४८	६.२५	२१७	५.२८
०५-०९ वर्ष	५५९	६.९२	३०९	७.७८	२५०	६.०९
१०-१४ वर्ष	६६३	८.२१	३४०	८.५६	३२३	७.८६
१५-१९ वर्ष	७९५	९.८४	४४०	११.०८	३५५	८.६४
२०-२४ वर्ष	७८८	९.७५	३६५	९.१९	४२३	१०.३०
२५-२९ वर्ष	८५०	१०.५२	३९४	९.९२	४५६	११.१०
३०-३४ वर्ष	६७७	८.३८	३०६	७.७१	३७१	९.०३
३५-३९ वर्ष	७२४	८.९६	३२२	८.११	४०२	९.७९
४०-४४ वर्ष	६२६	७.७५	३०२	७.६१	३२४	७.८९
४५-४९ वर्ष	४७३	५.८६	२४०	६.०४	२३३	५.६७
५०-५४ वर्ष	४४७	५.५३	२११	५.३१	२३६	५.७५
५५-५९ वर्ष	३१३	३.८७	१६६	४.१८	१४७	३.५८
६०-६४ वर्ष	२२८	२.८२	११०	२.७७	११८	२.८७
६५-६९ वर्ष	१७४	२.१५	८७	२.१९	८७	२.१२
७०-७४ वर्ष	१२७	१.५७	६५	१.६४	६२	१.५१

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
७५-७९ वर्ष	६८	०.८४	२५	०.६३	४३	१.०५
८०-८४ वर्ष	४३	०.५३	२३	०.५८	२०	०.४९
८५-८९ वर्ष	३०	०.३७	८	०.२०	२२	०.५४
९०-९४ वर्ष	१८	०.२२	५	०.१३	१३	०.३२
९५+ वर्ष	१०	०.१२	५	०.१३	५	०.१२
वाई नं. २						
जम्मा	११४०२	१००.००	५५९६	१००.००	५८०६	१००.००
०० वर्ष	१३६	१.१९	७०	१.२५	६६	१.१४
१-२ वर्ष	२६९	२.३६	१४७	२.६३	१२२	२.१०
३-४ वर्ष	२८१	२.४६	१४२	२.५४	१३९	२.३९
००-०४ वर्ष	६८६	६.०२	३५९	६.४२	३२७	५.६३
०५-०९ वर्ष	७८९	६.९२	४३३	७.७४	३५६	६.१३
१०-१४ वर्ष	९१०	७.९८	४९७	८.८८	४१३	७.११
१५-१९ वर्ष	९८७	८.६६	४९१	८.७७	४९६	८.५४
२०-२४ वर्ष	११८०	१०.३५	५८७	१०.४९	५९३	१०.२१
२५-२९ वर्ष	११२९	९.९०	५२२	९.३३	६०७	१०.४५
३०-३४ वर्ष	११५८	१०.१६	५५१	९.८५	६०७	१०.४५
३५-३९ वर्ष	९५६	८.३८	४३६	७.७९	५२०	८.९६
४०-४४ वर्ष	८१८	७.१७	३८५	६.८८	४३३	७.४६
४५-४९ वर्ष	६८८	६.०३	३१९	५.७०	३६९	६.३६
५०-५४ वर्ष	६२६	५.४९	३२२	५.७५	३०४	५.२४
५५-५९ वर्ष	४०६	३.५६	१९७	३.५२	२०९	३.६०
६०-६४ वर्ष	३५४	३.१०	१७०	३.०४	१८४	३.१७
६५-६९ वर्ष	२७६	२.४२	१३८	२.४७	१३८	२.३८
७०-७४ वर्ष	१७८	१.५६	८६	१.५४	९२	१.५८
७५-७९ वर्ष	१२४	१.०९	४८	०.८६	७६	१.३१
८०-८४ वर्ष	७३	०.६४	२५	०.४५	४८	०.८३
८५-८९ वर्ष	४०	०.३५	१७	०.३०	२३	०.४०

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
१०-१४ वर्ष	१८	०.१६	१०	०.१८	८	०.१४
१५+ वर्ष	६	०.०५	३	०.०५	३	०.०५
वार्ड नं. ३						
जम्मा	८००४	१००.००	३९५५	१००.००	४०४९	१००.००
०० वर्ष	८१	१.०१	४१	१.०४	४०	०.९९
१-२ वर्ष	१७८	२.२२	१०२	२.५८	७६	१.८८
३-४ वर्ष	१६२	२.०२	७४	१.८७	८८	२.१७
००-०४ वर्ष	४२१	५.२६	२१७	५.४९	२०४	५.०४
०५-०९ वर्ष	५५७	६.९६	३२४	८.१९	२३३	५.७५
१०-१४ वर्ष	५६९	७.११	३०४	७.६९	२६५	६.५४
१५-१९ वर्ष	७३५	९.१८	४००	१०.११	३३५	८.२७
२०-२४ वर्ष	८१३	१०.१६	३७०	९.३६	४४३	१०.९४
२५-२९ वर्ष	८१५	१०.१८	३८३	९.६८	४३२	१०.६७
३०-३४ वर्ष	७३६	९.२०	३२३	८.१७	४१३	१०.२०
३५-३९ वर्ष	७५६	९.४५	३६०	९.१०	३९६	९.७८
४०-४४ वर्ष	६३३	७.९१	३०५	७.७१	३२८	८.१०
४५-४९ वर्ष	४७८	५.९७	२३४	५.९२	२४४	६.०३
५०-५४ वर्ष	४०६	५.०७	२०४	५.१६	२०२	४.९९
५५-५९ वर्ष	३२१	४.०१	१५६	३.९४	१६५	४.०८
६०-६४ वर्ष	२७०	३.३७	१२७	३.२१	१४३	३.५३
६५-६९ वर्ष	१८८	२.३५	९१	२.३०	९७	२.४०
७०-७४ वर्ष	१४४	१.८०	८१	२.०५	६३	१.५६
७५-७९ वर्ष	७८	०.९७	३८	०.९६	४०	०.९९
८०-८४ वर्ष	४८	०.६०	१७	०.४३	३१	०.७७
८५-८९ वर्ष	२४	०.३०	१५	०.३८	९	०.२२
९०-९४ वर्ष	१०	०.१२	६	०.१५	४	०.१०
९५+ वर्ष	२	०.०२	०	०.००	२	०.०५
वार्ड नं. ४						

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
जम्मा	९४९७	१००.००	४६१४	१००.००	४८८३	१००.००
०० वर्ष	१०५	१.११	४८	१.०४	५७	१.१७
१-२ वर्ष	२१७	२.२८	१११	२.४१	१०६	२.१७
३-४ वर्ष	२५८	२.७२	१३९	३.०१	११९	२.४४
००-०४ वर्ष	५८०	६.११	२९८	६.४६	२८२	५.७८
०५-०९ वर्ष	६७३	७.०९	३६१	७.८२	३१२	६.३९
१०-१४ वर्ष	७२५	७.६३	३९०	८.४५	३३५	६.८६
१५-१९ वर्ष	८०९	८.५२	४३६	९.४५	३७३	७.६४
२०-२४ वर्ष	८६४	९.१०	४०२	८.७१	४६२	९.४६
२५-२९ वर्ष	८६६	९.१२	३८९	८.४३	४७७	९.७७
३०-३४ वर्ष	८८०	९.२७	३७५	८.१३	५०५	१०.३४
३५-३९ वर्ष	८६९	९.१५	३९५	८.५६	४७४	९.७१
४०-४४ वर्ष	७७०	८.११	३६१	७.८२	४०९	८.३८
४५-४९ वर्ष	६३८	६.७२	३१६	६.८५	३२२	६.५९
५०-५४ वर्ष	५२६	५.५४	२६६	५.७७	२६०	५.३२
५५-५९ वर्ष	३७१	३.९१	१६७	३.६२	२०४	४.१८
६०-६४ वर्ष	३०३	३.१९	१४८	३.२१	१५५	३.१७
६५-६९ वर्ष	२७६	२.९१	१४०	३.०३	१३६	२.७९
७०-७४ वर्ष	१५०	१.५८	७५	१.६३	७५	१.५४
७५-७९ वर्ष	१००	१.०५	४६	१.००	५४	१.११
८०-८४ वर्ष	५४	०.५७	२६	०.५६	२८	०.५७
८५-८९ वर्ष	२९	०.३१	१७	०.३७	१२	०.२५
९०-९४ वर्ष	१०	०.११	४	०.०९	६	०.१२
९५+ वर्ष	४	०.०४	२	०.०४	२	०.०४
वार्ड नं. ५						
जम्मा	७४३२	१००.००	३६४१	१००.००	३७९१	१००.००
०० वर्ष	८७	१.१७	४१	१.१३	४६	१.२१
१-२ वर्ष	१८३	२.४६	८५	२.३३	९८	२.५९

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
३-४ वर्ष	१५३	२.०६	८५	२.३३	६८	१.७९
००-०४ वर्ष	४२३	५.६९	२११	५.८०	२१२	५.५९
०५-०९ वर्ष	५१६	६.९४	२८०	७.६९	२३६	६.२३
१०-१४ वर्ष	६०४	८.१३	३२२	८.८४	२८२	७.४४
१५-१९ वर्ष	७०९	९.५४	३९०	१०.७१	३१९	८.४१
२०-२४ वर्ष	७७६	१०.४४	३७५	१०.३०	४०१	१०.५८
२५-२९ वर्ष	७९६	१०.७१	३४४	९.४५	४५२	११.९२
३०-३४ वर्ष	७२४	९.७४	३३३	९.१५	३९१	१०.३१
३५-३९ वर्ष	६५७	८.८४	३०१	८.२७	३५६	९.३९
४०-४४ वर्ष	५५३	७.४४	२५५	७.००	२९८	७.८६
४५-४९ वर्ष	४३१	५.८०	२१५	५.९०	२१६	५.७०
५०-५४ वर्ष	३७७	५.०७	१८५	५.०८	१९२	५.०६
५५-५९ वर्ष	२७०	३.६३	१५०	४.१२	१२०	३.१७
६०-६४ वर्ष	२०७	२.७९	८७	२.३९	१२०	३.१७
६५-६९ वर्ष	१४८	१.९९	८७	२.३९	६१	१.६१
७०-७४ वर्ष	११३	१.५२	५३	१.४६	६०	१.५८
७५-७९ वर्ष	५६	०.७५	२०	०.५५	३६	०.९५
८०-८४ वर्ष	४१	०.५५	२०	०.५५	२१	०.५५
८५-८९ वर्ष	१९	०.२६	९	०.२५	१०	०.२६
९०-९४ वर्ष	११	०.१५	४	०.११	७	०.१८
९५+ वर्ष	१	०.०१	०	०.००	१	०.०३
वाई नं. ६						
जम्मा	११८०३	१००.००	५८७५	१००.००	५९२८	१००.००
०० वर्ष	१३३	१.१३	८५	१.४५	४८	०.८१
१-२ वर्ष	२८८	२.४४	१६१	२.७४	१२७	२.१४
३-४ वर्ष	३४३	२.९१	१७२	२.९३	१७१	२.८८
००-०४ वर्ष	७६४	६.४७	४१८	७.११	३४६	५.८४
०५-०९ वर्ष	८९९	७.६२	५२०	८.८५	३७९	६.३९

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
१०-१४ वर्ष	८७२	७.३९	४८०	८.१७	३९२	६.६१
१५-१९ वर्ष	१०७४	९.१०	५७१	९.७२	५०३	८.४९
२०-२४ वर्ष	१२२६	१०.३९	५७५	९.७९	६५१	१०.९८
२५-२९ वर्ष	१२०६	१०.२२	५५५	९.४५	६५१	१०.९८
३०-३४ वर्ष	११५०	९.७४	५०५	८.६०	६४५	१०.८८
३५-३९ वर्ष	१०५४	८.९३	५०२	८.५४	५५२	९.३१
४०-४४ वर्ष	९१८	७.७८	४४२	७.५२	४७६	८.०३
४५-४९ वर्ष	६७९	५.७५	३३६	५.७२	३४३	५.७९
५०-५४ वर्ष	५७५	४.८७	३०३	५.१६	२७२	४.५९
५५-५९ वर्ष	४०५	३.४३	२०४	३.४७	२०१	३.३९
६०-६४ वर्ष	३५७	३.०२	१७४	२.९६	१८३	३.०९
६५-६९ वर्ष	२३८	२.०२	१२०	२.०४	११८	१.९९
७०-७४ वर्ष	१६४	१.३९	८२	१.४०	८२	१.३८
७५-७९ वर्ष	१००	०.८५	३७	०.६३	६३	१.०६
८०-८४ वर्ष	७४	०.६३	३१	०.५३	४३	०.७३
८५-८९ वर्ष	३४	०.२९	१५	०.२६	१९	०.३२
९०-९४ वर्ष	६	०.०५	२	०.०३	४	०.०७
९५+ वर्ष	८	०.०७	३	०.०५	५	०.०८

वार्ड नं. ७

जम्मा	६४३५	१००.००	३१६५	१००.००	३२७०	१००.००
०० वर्ष	५८	०.९०	३०	०.९५	२८	०.८६
१-२ वर्ष	१४४	२.२४	७३	२.३१	७१	२.१७
३-४ वर्ष	१२८	१.९९	६६	२.०९	६२	१.९०
००-०४ वर्ष	३३०	५.१३	१६९	५.३४	१६१	४.९२
०५-०९ वर्ष	४६०	७.१५	२६३	८.३१	१९७	६.०२
१०-१४ वर्ष	४७०	७.३०	२४०	७.५८	२३०	७.०३
१५-१९ वर्ष	५३८	८.३६	२९३	९.२६	२४५	७.४९
२०-२४ वर्ष	६०६	९.४२	२९७	९.३८	३०९	९.४५

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
२५-२९ वर्ष	६२८	९.७६	२७३	८.६३	३५५	१०.८६
३०-३४ वर्ष	६६६	१०.३५	३०३	९.५७	३६३	११.१०
३५-३९ वर्ष	५३५	८.३१	२७३	८.६३	२६२	८.०१
४०-४४ वर्ष	४७२	७.३३	२२३	७.०५	२४९	७.६१
४५-४९ वर्ष	३८८	६.०३	१८६	५.८८	२०२	६.१८
५०-५४ वर्ष	३६७	५.७०	१७५	५.५३	१९२	५.८७
५५-५९ वर्ष	२९८	४.६३	१४४	४.५५	१५४	४.७१
६०-६४ वर्ष	२४३	३.७८	१२६	३.९८	११७	३.५८
६५-६९ वर्ष	१७३	२.६९	९३	२.९४	८०	२.४५
७०-७४ वर्ष	१२७	१.९७	५७	१.८०	७०	२.१४
७५-७९ वर्ष	५९	०.९२	२२	०.७०	३७	१.१३
८०-८४ वर्ष	३२	०.५०	१२	०.३८	२०	०.६१
८५-८९ वर्ष	२४	०.३७	१०	०.३२	१४	०.४३
९०-९४ वर्ष	१६	०.२५	६	०.१९	१०	०.३१
९५+ वर्ष	३	०.०५	०	०.००	३	०.०९
वार्ड नं. ८						
जम्मा	१९०१८	१००.००	९४३२	१००.००	९५८६	१००.००
०० वर्ष	१७८	०.९४	९३	०.९९	८५	०.८९
१-२ वर्ष	४९५	२.६०	२६०	२.७६	२३५	२.४५
३-४ वर्ष	४७६	२.५०	२६२	२.७८	२१४	२.२३
००-०४ वर्ष	११४९	६.०४	६१५	६.५२	५३४	५.५७
०५-०९ वर्ष	१३४३	७.०६	७५२	७.९७	५९१	६.१७
१०-१४ वर्ष	१३७६	७.२४	७४१	७.८६	६३५	६.६२
१५-१९ वर्ष	१६४२	८.६३	८४०	८.९१	८०२	८.३७
२०-२४ वर्ष	१९३३	१०.१६	९४७	१०.०४	९८६	१०.२९
२५-२९ वर्ष	१८८१	९.८९	८६९	९.२१	१०१२	१०.५६
३०-३४ वर्ष	१७९५	९.४४	८३०	८.८०	९६५	१०.०७
३५-३९ वर्ष	१७४६	९.१८	८२२	८.७२	९२४	९.६४

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
४०-४४ वर्ष	१५९९	८.४१	७८०	८.२७	८१९	८.५४
४५-४९ वर्ष	११४६	६.०३	५७६	६.११	५७०	५.९५
५०-५४ वर्ष	९८८	५.२०	५०८	५.३९	४८०	५.०१
५५-५९ वर्ष	७०५	३.७१	३४३	३.६४	३६२	३.७८
६०-६४ वर्ष	५७७	३.०३	२८१	२.९८	२९६	३.०९
६५-६९ वर्ष	४४१	२.३२	२२०	२.३३	२२१	२.३१
७०-७४ वर्ष	२९८	१.५७	१५४	१.६३	१४४	१.५०
७५-७९ वर्ष	१९१	१.००	७६	०.८१	११५	१.२०
८०-८४ वर्ष	९५	०.५०	४३	०.४६	५२	०.५४
८५-८९ वर्ष	६७	०.३५	२०	०.२१	४७	०.४९
९०-९४ वर्ष	३२	०.१७	११	०.१२	२१	०.२२
९५+ वर्ष	१४	०.०७	४	०.०४	१०	०.१०
वार्ड नं. ९						
जम्मा	९९५०	१००.००	४८८०	१००.००	५०७०	१००.००
०० वर्ष	९१	०.९१	५३	१.०९	३८	०.७५
१-२ वर्ष	२१२	२.१३	११९	२.४४	९३	१.८३
३-४ वर्ष	१९३	१.९४	१००	२.०५	९३	१.८३
००-०४ वर्ष	४९६	४.९८	२७२	५.५७	२२४	४.४२
०५-०९ वर्ष	६१८	६.२१	३११	६.३७	३०७	६.०६
१०-१४ वर्ष	६९८	७.०२	३८०	७.७९	३१८	६.२७
१५-१९ वर्ष	८३५	८.३९	४३९	९.००	३९६	७.८१
२०-२४ वर्ष	८९३	८.९७	४३५	८.९१	४५८	९.०३
२५-२९ वर्ष	९९०	९.९५	४६९	९.६१	५२१	१०.२८
३०-३४ वर्ष	९२४	९.२९	४०६	८.३२	५१८	१०.२२
३५-३९ वर्ष	८३५	८.३९	३८०	७.७९	४५५	८.९७
४०-४४ वर्ष	७७०	७.७४	३९४	८.०७	३७६	७.४२
४५-४९ वर्ष	६८९	६.९२	३१२	६.३९	३७७	७.४४
५०-५४ वर्ष	६२८	६.३१	३११	६.३७	३१७	६.२५

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
५५-५९ वर्ष	४४२	४.४४	२२८	४.६७	२१४	४.२२
६०-६४ वर्ष	३८१	३.८३	१९५	४.००	१८६	३.६७
६५-६९ वर्ष	२८२	२.८३	१४४	२.९५	१३८	२.७२
७०-७४ वर्ष	१९३	१.९४	८९	१.८२	१०४	२.०५
७५-७९ वर्ष	१४४	१.४५	६३	१.२९	८१	१.६०
८०-८४ वर्ष	७४	०.७४	२२	०.४५	५२	१.०३
८५-८९ वर्ष	३९	०.३९	२१	०.४३	१८	०.३६
९०-९४ वर्ष	१४	०.१४	६	०.१२	८	०.१६
९५+ वर्ष	५	०.०५	३	०.०६	२	०.०४
वाई नं. १०						
जम्मा	३३६२३	१००.००	१६५०७	१००.००	१७११६	१००.००
०० वर्ष	३४५	१.०३	१७७	१.०७	१६८	०.९८
१-२ वर्ष	८५३	२.५४	४५८	२.७७	३९५	२.३१
३-४ वर्ष	८४८	२.५२	४५४	२.७५	३९४	२.३०
००-०४ वर्ष	२०४६	६.०९	१०८९	६.६०	९५७	५.५९
०५-०९ वर्ष	२३७८	७.०७	१२८६	७.७९	१०९२	६.३८
१०-१४ वर्ष	२४०१	७.१४	१२७८	७.७४	११२३	६.५६
१५-१९ वर्ष	३२३२	९.६१	१६९२	१०.२५	१५४०	९.००
२०-२४ वर्ष	३८०४	११.३१	१८१५	११.००	१९८९	११.६२
२५-२९ वर्ष	३५९८	१०.७०	१६५४	१०.०२	१९४४	११.३६
३०-३४ वर्ष	३२२९	९.६०	१४४९	८.७८	१७८०	१०.४०
३५-३९ वर्ष	२९५९	८.८०	१३७५	८.३३	१५८४	९.२५
४०-४४ वर्ष	२५५०	७.५८	१२११	७.३४	१३३९	७.८२
४५-४९ वर्ष	१८९०	५.६२	९१६	५.५५	९७४	५.६९
५०-५४ वर्ष	१७९७	५.३४	९२५	५.६०	८७२	५.०९
५५-५९ वर्ष	११५०	३.४२	५९९	३.६३	५५१	३.२२
६०-६४ वर्ष	९१३	२.७२	४६३	२.८०	४५०	२.६३
६५-६९ वर्ष	६३९	१.९०	३१५	१.९१	३२४	१.८९

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
७०-७४ वर्ष	४२४	१.२६	१९३	१.१७	२३१	१.३५
७५-७९ वर्ष	२९९	०.८९	११७	०.७१	१८२	१.०६
८०-८४ वर्ष	१६०	०.४८	८१	०.४९	७९	०.४६
८५-८९ वर्ष	१०८	०.३२	३५	०.२१	७३	०.४३
९०-९४ वर्ष	३२	०.१०	११	०.०७	२१	०.१२
९५+ वर्ष	१४	०.०४	३	०.०२	११	०.०६
वाई नं. ११						
जम्मा	२२६४२	१००.००	१११६४	१००.००	११४७८	१००.००
०० वर्ष	३११	१.३७	१६६	१.४९	१४५	१.२६
१-२ वर्ष	६३१	२.७९	३१६	२.८३	३१५	२.७४
३-४ वर्ष	६५८	२.९१	३७८	३.३९	२८०	२.४४
००-०४ वर्ष	१६००	७.०७	८६०	७.७०	७४०	६.४५
०५-०९ वर्ष	१७०२	७.५२	८८३	७.९१	८१९	७.१४
१०-१४ वर्ष	१६९१	७.४७	९०३	८.०९	७८८	६.८७
१५-१९ वर्ष	२२४१	९.९०	११८७	१०.६३	१०५४	९.१८
२०-२४ वर्ष	२५३९	११.२१	१२३०	११.०२	१३०९	११.४०
२५-२९ वर्ष	२४७२	१०.९२	११५०	१०.३०	१३२२	११.५२
३०-३४ वर्ष	२२५६	९.९६	१०४९	९.४०	१२०७	१०.५२
३५-३९ वर्ष	२०१९	८.९२	९२३	८.२७	१०९६	९.५५
४०-४४ वर्ष	१६०३	७.०८	८०२	७.१८	८०१	६.९८
४५-४९ वर्ष	११४९	५.०७	५६९	५.१०	५८०	५.०५
५०-५४ वर्ष	१०६०	४.६८	५३५	४.७९	५२५	४.५७
५५-५९ वर्ष	६५३	२.८८	३४४	३.०८	३०९	२.६९
६०-६४ वर्ष	५५६	२.४६	२५४	२.२८	३०२	२.६३
६५-६९ वर्ष	४३२	१.९१	१९४	१.७४	२३८	२.०७
७०-७४ वर्ष	२७०	१.१९	११८	१.०६	१५२	१.३२
७५-७९ वर्ष	१९८	०.८७	७६	०.६८	१२२	१.०६
८०-८४ वर्ष	१०१	०.४५	४०	०.३६	६१	०.५३

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
द५-द९ वर्ष	६४	०.२८	३१	०.२८	३३	०.२९
१०-१४ वर्ष	२५	०.११	१३	०.१२	१२	०.१०
१५+ वर्ष	११	०.०५	३	०.०३	८	०.०७
वाई नं. १२						
जम्मा	१९४२५	१००.००	९४६३	१००.००	९९६२	१००.००
०० वर्ष	२०७	१.०७	१०९	१.१५	९८	०.९८
१-२ वर्ष	४६४	२.३९	२३१	२.४४	२३३	२.३४
३-४ वर्ष	४९१	२.५३	२८०	२.९६	२११	२.१२
००-०४ वर्ष	११६२	५.९८	६२०	६.५५	५४२	५.४४
०५-०९ वर्ष	१५१५	७.८०	८२०	८.६७	६९५	६.९८
१०-१४ वर्ष	१५०८	७.७६	७७२	८.१६	७३६	७.३९
१५-१९ वर्ष	१८३८	९.४६	९३४	९.८७	९०४	९.०७
२०-२४ वर्ष	२२५०	११.५८	१०६१	११.२१	११८९	११.९४
२५-२९ वर्ष	२१८३	११.२४	९६३	१०.१८	१२२०	१२.२५
३०-३४ वर्ष	१८९२	९.७४	८७६	९.२६	१०१६	१०.२०
३५-३९ वर्ष	१६३१	८.४०	७५५	७.९८	८७६	८.७९
४०-४४ वर्ष	१४०१	७.२१	६९१	७.३०	७१०	७.१३
४५-४९ वर्ष	१०७०	५.५१	५१५	५.४४	५५५	५.५७
५०-५४ वर्ष	८९४	४.६०	४७५	५.०२	४१९	४.२१
५५-५९ वर्ष	६३६	३.२७	३२९	३.४८	३०७	३.०८
६०-६४ वर्ष	४६०	२.३७	२०७	२.१९	२५३	२.५४
६५-६९ वर्ष	३६६	१.८८	१८९	२.००	१७७	१.७८
७०-७४ वर्ष	२८२	१.४५	१२१	१.२८	१६१	१.६२
७५-७९ वर्ष	१७३	०.८९	७०	०.७४	१०३	१.०३
८०-८४ वर्ष	८७	०.४५	३९	०.४१	४८	०.४८
८५-८९ वर्ष	४८	०.२५	१९	०.२०	२९	०.२९
९०-९४ वर्ष	१७	०.०९	४	०.०४	१३	०.१३
९५+ वर्ष	१२	०.०६	३	०.०३	९	०.०९

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
वार्ड नं. १३						
जम्मा	१०२४८	१००.००	५०७४	१००.००	५१७४	१००.००
०० वर्ष	१३१	१.२८	६७	१.३२	६४	१.२४
१-२ वर्ष	३०५	२.९८	१५७	३.०९	१४८	२.८६
३-४ वर्ष	३२५	३.१७	१८६	३.६७	१३९	२.६९
००-०४ वर्ष	७६१	७.४३	४१०	८.०८	३५१	६.७८
०५-०९ वर्ष	८२८	८.०८	४३०	८.४७	३९८	७.६९
१०-१४ वर्ष	८५९	८.३८	४४६	८.७९	४१३	७.९८
१५-१९ वर्ष	८७०	८.४९	४३५	८.५७	४३५	८.४१
२०-२४ वर्ष	१०६०	१०.३४	५०६	९.९७	५५४	१०.७१
२५-२९ वर्ष	११२७	११.००	५४७	१०.७८	५८०	११.२१
३०-३४ वर्ष	१११२	१०.८५	५२३	१०.३१	५८९	११.३८
३५-३९ वर्ष	९२९	९.०७	४५८	९.०३	४७१	९.१०
४०-४४ वर्ष	६९९	६.८२	३५३	६.९६	३४६	६.६९
४५-४९ वर्ष	५२८	५.१५	२६२	५.१६	२६६	५.१४
५०-५४ वर्ष	४९०	४.७८	२३९	४.७१	२५१	४.८५
५५-५९ वर्ष	२९९	२.९२	१५०	२.९६	१४९	२.८८
६०-६४ वर्ष	२२९	२.२३	११३	२.२३	११६	२.२४
६५-६९ वर्ष	१७१	१.६७	७८	१.५४	९३	१.८०
७०-७४ वर्ष	११३	१.१०	५१	१.०१	६२	१.२०
७५-७९ वर्ष	९२	०.९०	३५	०.६९	५७	१.१०
८०-८४ वर्ष	३१	०.३०	१६	०.३२	१५	०.२९
८५-८९ वर्ष	३३	०.३२	१६	०.३२	१७	०.३३
९०-९४ वर्ष	९	०.०९	३	०.०६	६	०.१२
९५+ वर्ष	८	०.०८	३	०.०६	५	०.१०

अनुसूची ३ : परिवारमा अनुपस्थित (विदेश अक्सर बसोबास गर्ने) व्यक्ति गएको देश र गएको कारण

परिवारमा अनुपस्थित रहनुको कारण	विदेश गएको देश													
	जम्मा	भारत	सार्क	आसियान	मध्यपूर्व	अन्य एसियाली	युरोपियन युनियन	अन्य युरोपेली देश	उत्तर अमेरिका	दक्षिण अमेरिका	अफ्रिका	प्यासिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा														
जम्मा	८४४९	८१४	३३	३७०	३२६७	१०४५	६८७	२१२	६१७	२	३०	१३३०	२८	१४
%	१००.०	९.६	०.४	४.४	३८.७	१२.४	८.१	२.५	७.३	०.०	०.४	१५.७	०.३	०.२
तलव/ज्याला	४५२४	५०९	१७	३१५	२७४९	३४१	३०४	५५	८५	१	१६	११९	५	८
%	१००.०	११.३	०.४	७.०	६०.८	७.५	६.७	१.२	१.९	०.०	०.४	२.६	०.१	०.२
व्यापार/व्यवसाय	५२	८	०	२	१२	७	३	१	७	०	०	१०	१	१
%	१००.०	१५.४	०.०	३.८	२३.१	१३.५	५.८	१.९	१३.५	०.०	०.०	१९.२	१.९	१.९
अध्ययन/तालिम	२१९३	६९	१२	७	२७	४९३	२१७	९०	३१४	१	६	९४९	४	४
%	१००.०	३.१	०.५	०.३	१.२	२२.५	९.९	४.१	१४.३	०.०	०.३	४३.३	०.२	०.२
कामको खोजी	६३०	७४	४	३८	३६८	५३	४३	१२	१५	०	१	१४	८	०
%	१००.०	११.७	०.६	६.०	५८.४	८.४	६.८	१.९	२.४	०.०	०.२	२.२	१.३	०.०
आश्रित	८९५	१३३	०	६	८९	१३३	११२	४५	१५०	०	५	२१९	२	१
%	१००.०	१४.९	०.०	०.७	९.९	१४.९	१२.५	५.०	१६.८	०.०	०.६	२४.५	०.२	०.१
अन्य	८८	१४	०	०	४	६	५	६	४२	०	१	६	४	०
%	१००.०	१५.९	०.०	०.०	४.५	६.८	५.७	६.८	४७.७	०.०	१.१	६.८	४.५	०.०
उल्लेख नभएको	६७	७	०	२	१८	१२	३	३	४	०	१	१३	४	०
%	१००.०	१०.४	०.०	३.०	२६.९	१७.९	४.५	४.५	६.०	०.०	१.५	१९.४	६.०	०.०
पुरुष														
जम्मा	६५३२	६८६	२७	३५८	२९८०	६८२	४२८	१३४	३७५	२	२२	८०४	२४	१०
%	१००.०	१०.५	०.४	५.५	४५.६	१०.४	६.६	२.१	५.७	०.०	०.३	१२.३	०.४	०.२
तलव/ज्याला	३९८८	४७६	१५	३०८	२५२७	२६१	२०५	४३	५३	१	१५	७३	५	६
%	१००.०	११.९	०.४	७.७	६३.४	६.५	५.१	१.१	१.३	०.०	०.४	१.८	०.१	०.२
व्यापार/व्यवसाय	३८	६	०	१	१०	५	२	०	५	०	०	७	१	१
%	१००.०	१५.८	०.०	२.६	२६.३	१३.२	५.३	०.०	१३.२	०.०	०.०	१८.४	२.६	२.६
अध्ययन/तालिम	१४५४	४४	८	६	१८	३२२	१४१	६३	२२२	१	५	६१८	४	२
%	१००.०	३.०	०.६	०.४	१.२	२२.१	९.७	४.३	१५.३	०.१	०.३	४२.५	०.३	०.१
कामको खोजी	५५४	६८	४	३६	३३७	४४	२९	९	११	०	१	८	७	०
%	१००.०	१२.३	०.७	६.५	६०.८	७.९	५.२	१.६	२.०	०.०	०.२	१.४	१.३	०.०
आश्रित	४०९	७७	०	५	६९	४४	४९	१६	५८	०	०	८८	२	१
%	१००.०	१८.८	०.०	१.२	१६.९	१०.८	१२.०	३.९	१४.२	०.०	०.०	२१.५	०.५	०.२
अन्य	४५	९	०	०	३	२	२	३	२२	०	०	२	२	०
%	१००.०	२०.०	०.०	०.०	६.७	४.४	४.४	६.७	४८.९	०.०	०.०	४.४	४.४	०.०
उल्लेख नभएको	४४	६	०	२	१६	४	०	०	४	०	१	८	३	०
%	१००.०	१३.६	०.०	४.५	३६.४	९.१	०.०	०.०	९.१	०.०	२.३	१८.२	६.८	०.०

परिवारमा अनुपस्थित रहनुको कारण	विदेश गएको देश													
	जम्मा	भारत	सार्क	आसियान	मध्यपूर्व	अन्य एसियाली	युरोपियन युनियन	अन्य युरोपेली देश	उत्तर अमेरिका	दक्षिण अमेरिका	अफ्रिका	प्यासिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
महिला														
जम्मा	१९१७	१२८	६	१२	२८७	३६३	२५९	७८	२४२	०	८	५२६	४	४
%	१००.०	६.७	०.३	०.६	१५.०	१८.९	१३.५	४.१	१२.६	०.०	०.४	२७.४	०.२	०.२
तलव/ज्याला	५३६	३३	२	७	२२२	८०	९९	१२	३२	०	१	४६	०	२
%	१००.०	६.२	०.४	१.३	४१.४	१४.९	१८.५	२.२	६.०	०.०	०.२	८.६	०.०	०.४
व्यापार/व्यवसाय	१४	२	०	१	२	२	१	१	२	०	०	३	०	०
%	१००.०	१४.३	०.०	७.१	१४.३	१४.३	७.१	७.१	१४.३	०.०	०.०	२१.४	०.०	०.०
अध्ययन/तालिम	७३९	२५	४	१	९	१७१	७६	२७	९२	०	१	३३१	०	२
%	१००.०	३.४	०.५	०.१	१.२	२३.१	१०.३	३.७	१२.४	०.०	०.१	४४.८	०.०	०.३
कामको खोजी	७६	६	०	२	३१	९	१४	३	४	०	०	६	१	०
%	१००.०	७.९	०.०	२.६	४०.८	११.८	१८.४	३.९	५.३	०.०	०.०	७.९	१.३	०.०
आश्रित	४८६	५६	०	१	२०	८९	६३	२९	९२	०	५	१३१	०	०
%	१००.०	११.५	०.०	०.२	४.१	१८.३	१३.०	६.०	१८.९	०.०	१.०	२७.०	०.०	०.०
अन्य	४३	५	०	०	१	४	३	३	२०	०	१	४	२	०
%	१००.०	११.६	०.०	०.०	२.३	९.३	७.०	७.०	४६.५	०.०	२.३	९.३	४.७	०.०
उल्लेख नभएको	२३	१	०	०	२	८	३	३	०	०	०	५	१	०
%	१००.०	४.३	०.०	०.०	८.७	३४.८	१३.०	१३.०	०.०	०.०	०.०	२१.७	४.३	०.०

अनुसूची ४: परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्ति र विदेश जाँदा उत्तीर्ण गरेको तह अनुसार विवरण

उमेर समूह	संख्या /%	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको तह										उल्लेख नभएको
			पूर्व प्राथमिक तह	प्राथमिक तह (१-५)	निम्न माध्यमिक तह (६-८)	माध्यमिक तह (९-१०)	एस.एल.सि. वा सो सरह	प्रमाणपत्र वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर वा सो सरह	अन्य	तह नभएको/ तह नखुलेको	
जम्मा													
जम्मा	संख्या	१५०२६	२०७	९४९	९६१	१५९३	१२१४	६०१४	२८२२	८६४	६	३७	३५९
	%	१००.०	१.४	६.३	६.४	१०.६	८.१	४०.०	१८.८	५.८	०.०	०.२	२.४
००-१४	संख्या	३८३	७३	१८९	६६	८	०	०	०	०	०	३	४४
	%	१००.०	१९.१	४९.३	१७.२	२.१	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.८	११.५
१५-२४	संख्या	६९०३	२४	२०४	२९२	५५७	४७२	३९४६	११९३	१६५	३	९	३८
	%	१००.०	०.३	३.०	४.२	८.१	६.८	५७.२	१७.३	२.४	०.०	०.१	०.६
२५-३४	संख्या	५३९४	४६	३१०	३६७	६२७	४५७	१६३२	१३५४	५४६	०	६	४९
	%	१००.०	०.९	५.७	६.८	११.६	८.५	३०.३	२५.१	१०.१	०.०	०.१	०.९
३५-४४	संख्या	१६०९	३४	१६४	१७९	२९९	२१५	३४९	२१०	११५	३	११	३०
	%	१००.०	२.१	१०.२	११.१	१८.६	१३.४	२१.७	१३.१	७.१	०.२	०.७	१.९
४५-५४	संख्या	३२०	१२	४७	४१	५०	५०	५०	३४	२२	०	१	१३
	%	१००.०	३.८	१४.७	१२.८	१५.६	१५.६	१५.६	१०.६	६.९	०.०	०.३	४.१
५५-६४	संख्या	११४	९	१७	७	२३	१४	१२	१३	५	०	३	११
	%	१००.०	७.९	१४.९	६.१	२०.२	१२.३	१०.५	११.४	४.४	०.०	२.६	९.६
६५+	संख्या	४८	४	८	३	८	१	५	४	२	०	३	१०
	%	१००.०	८.३	१६.७	६.३	१६.७	२.१	१०.४	८.३	४.२	०.०	६.३	२०.८
नखुलेको	संख्या	२५५	५	१०	६	२१	५	२०	१४	९	०	१	१६४
	%	१००.०	२.०	३.९	२.४	८.२	२.०	७.८	५.५	३.५	०.०	०.४	६४.३
पुरुष													
जम्मा	संख्या	९६७५	११२	६३२	७३१	१२०७	९३०	३७६३	१५८९	४८९	३	२१	१९८
	%	१००.०	१.२	६.५	७.६	१२.५	९.६	३८.९	१६.४	५.१	०.०	०.२	२.०
००-१४	संख्या	२२५	३५	११३	४४	४	०	०	०	०	०	३	२६
	%	१००.०	१५.६	५०.२	१९.६	१.८	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	१.३	११.६
१५-२४	संख्या	४०९२	१३	११९	२१४	४०१	३३३	२३१५	५९३	७६	०	५	२३
	%	१००.०	०.३	२.९	५.२	९.८	८.१	५६.६	१४.५	१.९	०.०	०.१	०.६
२५-३४	संख्या	३६२७	३१	२३०	२८५	४८६	३६४	११००	७८८	३०३	०	६	३४
	%	१००.०	०.९	६.३	७.९	१३.४	१०.०	३०.३	२१.७	८.४	०.०	०.२	०.९
३५-४४	संख्या	१२६८	२०	११९	१४६	२४०	१८०	२८६	१६३	८३	३	६	२२

उमेर समूह	संख्या /%	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको तह										उल्लेख नभएको
			पूर्व प्राथमिक तह	प्राथमिक तह (१-५)	निम्न माध्यमिक तह (६-८)	माध्यमिक तह (९-१०)	एस.एल.सि. वा सो सरह	प्रमाणपत्र वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर वा सो सरह	अन्य	तह नभएको/ तह नखुलेको	
	%	१००.०	१.६	९.४	११.५	१८.९	१४.२	२२.६	१२.९	६.५	०.२	०.५	१.७
४५-५४	संख्या	२४९	७	३४	३३	४२	३७	४१	२८	१९	०	०	८
	%	१००.०	२.८	१३.७	१३.३	१६.९	१४.९	१६.५	११.२	७.६	०.०	०.०	३.२
५५-६४	संख्या	५४	१	५	२	१४	११	७	७	३	०	०	४
	%	१००.०	१.९	९.३	३.७	२५.९	२०.४	१३.०	१३.०	५.६	०.०	०.०	७.४
६५+	संख्या	२६	१	५	१	५	१	३	४	१	०	१	४
	%	१००.०	३.८	१९.२	३.८	१९.२	३.८	११.५	१५.४	३.८	०.०	३.८	१५.४
नखुलेको	संख्या	१३४	४	७	६	१५	४	११	६	४	०	०	७७
	%	१००.०	३.०	५.२	४.५	११.२	३.०	८.२	४.५	३.०	०.०	०.०	५७.५
महिला													
जम्मा	संख्या	५३५१	९५	३१७	२३०	३८६	२८४	२२५१	१२३३	३७५	३	१६	१६१
	%	१००.०	१.८	५.९	४.३	७.२	५.३	४२.१	२३.०	७.०	०.१	०.३	३.०
००-१४	संख्या	१५८	३८	७६	२२	४	०	०	०	०	०	०	१८
	%	१००.०	२४.१	४८.१	१३.९	२.५	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	११.४
१५-२४	संख्या	२८११	११	८५	७८	१५६	१३९	१६३१	६००	८९	३	४	१५
	%	१००.०	०.४	३.०	२.८	५.५	४.९	५८.०	२१.३	३.२	०.१	०.१	०.५
२५-३४	संख्या	१७६७	१५	८०	८२	१४१	९३	५३२	५६६	२४३	०	०	१५
	%	१००.०	०.८	४.५	४.६	८.०	५.३	३०.१	३२.०	१३.८	०.०	०.०	०.८
३५-४४	संख्या	३४१	१४	४५	३३	५९	३५	६३	४७	३२	०	५	८
	%	१००.०	४.१	१३.२	९.७	१७.३	१०.३	१८.५	१३.८	९.४	०.०	१.५	२.३
४५-५४	संख्या	७१	५	१३	८	८	१३	९	६	३	०	१	५
	%	१००.०	७.०	१८.३	११.३	११.३	१८.३	१२.७	८.५	४.२	०.०	१.४	७.०
५५-६४	संख्या	६०	८	१२	५	९	३	५	६	२	०	३	७
	%	१००.०	१३.३	२०.०	८.३	१५.०	५.०	८.३	१०.०	३.३	०.०	५.०	११.७
६५+	संख्या	२२	३	३	२	३	०	२	०	१	०	२	६
	%	१००.०	१३.६	१३.६	९.१	१३.६	०.०	९.१	०.०	४.५	०.०	९.१	२७.३
नखुलेको	संख्या	१२१	१	३	०	६	१	९	८	५	०	१	८७
	%	१००.०	०.८	२.५	०.०	५.०	०.८	७.४	६.६	४.१	०.०	०.८	७१.९

अनुसूची ५: अपाङ्गताको प्रकार र उमेरसमुहअनुसार अपाङ्गताको विवरण

उमेर समूह	अपाङ्गता भएका जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार											नखुलेको	
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टियुक्त	पूर्ण दृष्टिविहीन	बहिरो पन	सुस्त श्रवण	श्रवण दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइ	मानसिक वा मनोसामाजिक	बौद्धिक अपाङ्गता	अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफिलिया)	अटिजम्		बहु अपाङ्गता
जम्मा														
जम्मा	२५११	९५०	३८१	२७७	१२९	१५५	२३	१२०	९६	४६	४८	२७	२५९	१३
०-४	९४	४१	४	१२	३	२	१	३	०	१	४	८	१५	०
५-९	१३०	५०	६	२४	१०	२	०	३	४	६	५	४	१६	०
१०-१४	१०६	२९	१५	१६	४	३	२	४	४	५	२	३	१९	०
१५-१९	१७३	५७	२८	१९	१०	७	१	११	९	४	२	१	२४	१
२०-२४	१८८	८१	१८	२६	६	३	२	१०	८	५	४	३	२२	२
२५-२९	२१२	८५	२५	२९	३	८	२	९	१८	६	४	०	२३	२
३०-३४	२०७	८०	२५	३२	६	६	०	१२	११	४	३	४	२४	२
३५-३९	१६८	७६	१४	३६	१	७	०	७	८	४	१	१	१३	१
४०-४४	१४८	६६	१३	१७	५	५	१	११	९	१	७	०	१३	१
४५-४९	१४४	५६	२३	१७	८	८	०	९	४	२	१	०	१६	०
५०-५४	१८५	७०	४१	१२	९	१५	१	१०	६	१	४	०	१६	१
५५-५९	१५१	५०	२८	१२	८	१४	१	११	४	१	६	०	१६	२
६०-६४	१६६	६४	३३	७	१२	२१	३	७	२	१	३	२	११	१
६५-६९	१४२	४८	४४	४	१५	१४	०	५	३	०	२	०	७	०
७०-७४	१११	४६	२७	६	७	१०	२	१	१	०	०	०	११	०
७५+	१८६	५१	३७	८	२२	३०	७	७	५	५	०	१	१३	०
पुरुष														
जम्मा	१३२३	५३१	१९८	१४७	४७	७६	१३	६०	४३	२२	२८	१८	१४०	९
०-४	५९	२२	३	८	३	०	०	०	०	१	३	६	१३	०
५-९	७९	२८	४	१७	४	१	०	१	३	६	४	३	८	०
१०-१४	५८	२०	९	९	१	२	०	३	०	१	१	२	१०	०
१५-१९	१००	३२	१५	१०	४	४	१	८	४	३	२	०	१७	१
२०-२४	९६	४५	७	१५	१	१	२	५	४	१	२	२	११	२
२५-२९	११९	५०	१४	१६	१	५	१	४	११	३	१	०	१३	१
३०-३४	११४	५०	१३	१८	२	३	०	३	६	१	२	३	१३	१
३५-३९	८७	४१	९	१३	१	३	०	५	२	४	१	०	८	१
४०-४४	९०	४०	११	९	०	५	१	६	५	१	५	०	७	१
४५-४९	७५	३४	११	९	२	४	०	४	१	१	१	०	८	०
५०-५४	१०३	४३	२४	७	३	५	१	६	४	०	२	०	८	०
५५-५९	६७	२४	१२	६	३	८	१	३	१	०	२	०	७	२
६०-६४	७४	२७	१९	१	७	६	२	५	०	०	०	१	६	०
६५-६९	७७	३१	२०	३	४	८	०	५	१	०	२	०	३	०

उमेर समूह	अपाङ्गता भएका जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार											नखुलेको	
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टियुक्त	पूर्ण दृष्टिविहीन	बहिरो पन	सुस्त श्रवण	श्रवण दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइ	मानसिक वा मनोसामाजिक	बौद्धिक अपाङ्गता	अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफिलिया)	अटिजम्		बहु अपाङ्गता
७०-७४	५०	२२	१२	२	३	७	१	०	०	०	०	०	३	०
७५+	७५	२२	१५	४	८	१४	३	२	१	०	०	१	५	०
महिला														
जम्मा	११८८	४१९	१८३	१३०	८२	७९	१०	६०	५३	२४	२०	९	११९	४
०-४	३५	१९	१	४	०	२	१	३	०	०	१	२	२	०
५-९	५१	२२	२	७	६	१	०	२	१	०	१	१	८	०
१०-१४	४८	९	६	७	३	१	२	१	४	४	१	१	९	०
१५-१९	७३	२५	१३	९	६	३	०	३	५	१	०	१	७	०
२०-२४	९२	३६	११	११	५	२	०	५	४	४	२	१	११	०
२५-२९	९३	३५	११	१३	२	३	१	५	७	३	३	०	१०	१
३०-३४	९३	३०	१२	१४	४	३	०	९	५	३	१	१	११	१
३५-३९	८१	३५	५	२३	०	४	०	२	६	०	०	१	५	०
४०-४४	५८	२६	२	८	५	०	०	५	४	०	२	०	६	०
४५-४९	६९	२२	१२	८	६	४	०	५	३	१	०	०	८	०
५०-५४	८२	२७	१७	५	६	१०	०	४	२	१	२	०	८	१
५५-५९	८४	२६	१६	६	५	६	०	८	३	१	४	०	९	०
६०-६४	९२	३७	१४	६	५	१५	१	२	२	१	३	१	५	१
६५-६९	६५	१७	२४	१	११	६	०	०	२	०	०	०	४	०
७०-७४	६१	२४	१५	४	४	३	१	१	१	०	०	०	८	०
७५+	१११	२९	२२	४	१४	१६	४	५	४	५	०	०	८	०

अनुसूची ६: वडाअनुसार साक्षरता दर सम्बन्धी विवरण

लिङ्ग	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्या			नखुलेको	साक्षरता दर (% मा)
		पढ्न र लेख्न दुवै जानेको	पढ्न मात्र जानेको	पढ्न र लेख्न दुवै नजानेको		
बुढालिकण्ठ नगरपालिका						
जम्मा	१६६६७४	१४९५४३	२६६	१६६५६	७	६९.७
पुरुष	८१५५१	७७०८५	८१	४३६५	४	९४.५
महिला	८५१२३	७२४५८	१८५	१२४७७	३	८५.१
वडा नं. १						
जम्मा	७६१३	६७५३	२५	८३५	०	८८.७
पुरुष	३७२३	३४८९	९	२२५	०	९३.७
महिला	३८९०	३२६४	१६	६१०	०	८३.९
वडा नं. २						
जम्मा	१०७१६	९३८९	१४	१३१३	०	८७.६
पुरुष	५२३७	४८८९	६	३४२	०	९३.४
महिला	५४७९	४५००	८	९७१	०	८२.१
वडा नं. ३						
जम्मा	७५८३	६६५६	२२	९०३	२	८७.८
पुरुष	३७३८	३४८३	५	२५०	०	९३.२
महिला	३८४५	३१७३	१७	६५३	२	८२.५
वडा नं. ४						
जम्मा	८९१७	८०५८	९	८४९	१	९०.४
पुरुष	४३१६	४११४	४	१९७	१	९५.३
महिला	४६०१	३९४४	५	६५२	०	८५.७
वडा नं. ५						
जम्मा	७००९	६११८	८	८८३	०	८७.३
पुरुष	३४३०	३१९१	२	२३७	०	९३.०
महिला	३५७९	२९२७	६	६४६	०	८१.८
वडा नं. ६						
जम्मा	११०३९	९८४८	५	११८४	२	८९.२
पुरुष	५४५७	५१३२	१	३२३	१	९४.०
महिला	५५८२	४७१६	४	८६१	१	८४.५
वडा नं. ७						
जम्मा	६१०५	५६०९	८	४८८	०	९१.९
पुरुष	२९९६	२८६४	३	१२९	०	९५.६
महिला	३१०९	२७४५	५	३५९	०	८८.३
वडा नं. ८						
जम्मा	१७८६९	१६३३८	३०	१५५०	१	९१.४

लिङ्ग	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्या			नखुलेको	साक्षरता दर
		पढ्न र लेख्न दुवै जानेको	पढ्न मात्र जानेको	पढ्न र लेख्न दुवै नजानेको		(% मा)
पुरुष	८८१७	८४४४	७	३६५	१	९५.८
महिला	९०५२	७८९४	२३	११३५	०	८७.२
वडा नं. ९						
जम्मा	९४५४	८७९५	१२	६४७	०	९३.०
पुरुष	४६०८	४४५९	६	१४३	०	९६.८
महिला	४८४६	४३३६	६	५०४	०	८९.५
वडा नं. १०						
जम्मा	३१५७७	२८९३६	७४	२५६७	०	९१.६
पुरुष	१५४१८	१४७७६	१९	६२३	०	९५.८
महिला	१६१५९	१४१६०	५५	१९४४	०	८७.६
वडा नं. ११						
जम्मा	२१०४२	१८७६३	२४	२२५५	०	८९.२
पुरुष	१०३०४	९७१४	९	५८१	०	९४.३
महिला	१०७३८	९०४९	१५	१६७४	०	८४.३
वडा नं. १२						
जम्मा	१८२६३	१६४०९	१८	१८३६	०	८९.८
पुरुष	८८४३	८३५९	६	४७८	०	९४.५
महिला	९४२०	८०५०	१२	१३५८	०	८५.५
वडा नं. १३						
जम्मा	९४८७	७८७१	१७	१५९८	१	८३.०
पुरुष	४६६४	४१७१	४	४८८	१	८९.४
महिला	४८२३	३७००	१३	१११०	०	७६.७

अनुसूची ७: अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण प्रतिशतमा

उमेर समूह/लिंग	संख्या / %	जम्मा	अध्ययनको क्षेत्र											उल्लेख नभएको	
			मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य / चिकित्साशास्त्र	ईन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	बन	पशुविज्ञान / पशु चिकित्सा / भत्स्यपालन	कम्प्युटर / सूचना प्रविधि		अन्य
जम्मा															
जम्मा	संख्या	४०८८८	६४६६	१७२१९	७१२१	३२१७	१७२०	१५८१	५८५	१३२	१०६	४६	८६९	७५४	१०७२
	%	१००.०	१५.८	४२.१	१७.४	७.९	४.२	३.९	१.४	०.३	०.३	०.१	२.१	१.८	२.६
१५-१९	संख्या	३२७६	२०४	१५२७	२७०	७४१	९६	१०४	३७	२१	७	५	१२०	४६	९८
	%	१००.०	६.२	४६.६	८.२	२२.६	२.९	३.२	१.१	०.६	०.२	०.२	३.७	१.४	३.०
२०-२४	संख्या	९४४८	९३२	४४६०	९९२	११९४	४९१	४८८	८७	४०	३०	१०	३५६	१४६	२२२
	%	१००.०	९.९	४७.२	१०.५	१२.६	५.२	५.२	०.९	०.४	०.३	०.१	३.८	१.५	२.३
२५-२९	संख्या	८४३०	९५३	३९६७	१४४१	५१३	४८४	४१३	५५	२१	१७	७	२०२	१३९	२१८
	%	१००.०	११.३	४७.१	१७.१	६.१	५.७	४.९	०.७	०.२	०.२	०.१	२.४	१.६	२.६
३०-३४	संख्या	७०४७	११०९	२९६६	१६८४	२७१	२९०	२४९	४८	६	२२	४	८२	११७	१९९
	%	१००.०	१५.७	४२.१	२३.९	३.८	४.१	३.५	०.७	०.१	०.३	०.१	१.२	१.७	२.८
३५-३९	संख्या	४५९१	९६१	१७४८	१०७८	१७५	१५७	१३७	३५	७	९	११	५९	९४	१२०
	%	१००.०	२०.९	३८.१	२३.५	३.८	३.४	३.०	०.८	०.२	०.२	०.२	१.३	२.०	२.६
४०-४४	संख्या	२९५९	७७६	११११	५९१	११२	८४	५५	५४	५	८	२	२८	६३	७०
	%	१००.०	२६.२	३७.५	२०.०	३.८	२.८	१.९	१.८	०.२	०.३	०.१	०.९	२.१	२.४
४५-४९	संख्या	१८८२	५१३	६०३	३७८	८०	४४	५१	९७	६	४	३	६	५२	४५
	%	१००.०	२७.३	३२.०	२०.१	४.३	२.३	२.७	५.२	०.३	०.२	०.२	०.३	२.८	२.४
५०-५४	संख्या	१३०९	३९४	३७९	२७०	५७	२४	२६	६७	९	२	१	६	२८	४६
	%	१००.०	३०.१	२९.०	२०.६	४.४	१.८	२.०	५.१	०.७	०.२	०.१	०.५	२.१	३.५
५५-५९	संख्या	७५३	२१९	१९३	१६६	२४	१९	२४	४९	३	२	०	६	२२	२६
	%	१००.०	२९.१	२५.६	२२.०	३.२	२.५	३.२	६.५	०.४	०.३	०.०	०.८	२.९	३.५
६०-६४	संख्या	५४४	१८२	१२९	११६	२०	१५	१३	३३	८	२	२	१	१३	१०
	%	१००.०	३३.५	२३.७	२१.३	३.७	२.८	२.४	६.१	१.५	०.४	०.४	०.२	२.४	१.८
६५-६९	संख्या	३३५	१२३	७०	६३	१८	४	१३	११	२	०	१	२	२०	८
	%	१००.०	३६.७	२०.९	१८.८	५.४	१.२	३.९	३.३	०.६	०.०	०.३	०.६	६.०	२.४
७०-७४	संख्या	१८८	५७	४०	४६	७	९	३	६	२	३	०	१	८	६
	%	१००.०	३०.३	२१.३	२४.५	३.७	४.८	१.६	३.२	१.१	१.६	०.०	०.५	४.३	३.२
७५+	संख्या	१२६	४३	२६	२६	५	३	५	६	२	०	०	०	६	४
	%	१००.०	३४.१	२०.६	२०.६	४.०	२.४	४.०	४.८	१.६	०.०	०.०	०.०	४.८	३.२
पुरुष															
जम्मा	संख्या	२१७९०	३२१३	९५८७	२९२१	१९६०	५२४	१३०५	३९४	६८	६६	३१	६८१	४५६	५८४
	%	१००.०	१४.७	४४.०	१३.४	९.०	२.४	६.०	१.८	०.३	०.३	०.१	३.१	२.१	२.७
१५-१९	संख्या	१६७८	९१	७८१	११३	४०९	२२	७८	१०	५	५	५	८२	२४	५३
	%	१००.०	५.४	४६.५	६.७	२४.४	१.३	४.६	०.६	०.३	०.३	०.३	४.९	१.४	३.२
२०-२४	संख्या	४५६७	३५८	२२२०	३५७	६५७	९७	३६७	२६	१७	१५	५	२७६	६९	१०३
	%	१००.०	७.८	४८.६	७.८	१४.४	२.१	८.०	०.६	०.४	०.३	०.१	६.०	१.५	२.३

उमेर समूह/लिङ्ग	संख्या / %	जम्मा	अध्ययनको क्षेत्र													उल्लेख सभाको
			मानविकी तथा सामाजिक अध्ययन	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/चिकित्साशास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशुचिकित्सा/पशुपालन/काला-मत्त	कम्प्युटर/सूचना प्रविधि	अन्य		
२५-२९	संख्या	३९४९	३८१	१९६१	४३७	३२१	११५	३४९	२७	९	१०	४	१६१	७१	१०३	
	%	१००.०	९.६	४९.७	११.१	८.१	२.९	८.८	०.७	०.२	०.३	०.१	४.१	१.८	२.६	
३०-३४	संख्या	३४४०	४५९	१६४४	५६८	१८४	९७	२१७	२६	४	१३	२	६६	६६	९४	
	%	१००.०	१३.३	४७.८	१६.५	५.३	२.८	६.३	०.८	०.१	०.४	०.१	१.९	१.९	२.७	
३५-३९	संख्या	२४५६	४५०	१०३३	४३४	१२८	८५	११७	२०	२	५	७	५२	५८	६५	
	%	१००.०	१८.३	४२.१	१७.७	५.२	३.५	४.८	०.८	०.१	०.२	०.३	२.१	२.४	२.६	
४०-४४	संख्या	१८७७	४३०	७९१	३०७	९१	४०	४७	३७	३	८	२	२३	४७	५१	
	%	१००.०	२२.९	४२.१	१६.४	४.८	२.१	२.५	२.०	०.२	०.४	०.१	१.२	२.५	२.७	
४५-४९	संख्या	१२९३	३११	४६२	२१०	५९	२५	४९	८८	५	२	३	६	३९	३४	
	%	१००.०	२४.१	३५.७	१६.२	४.६	१.९	३.८	६.८	०.४	०.२	०.२	०.५	३.०	२.६	
५०-५४	संख्या	९६८	२५६	३०७	१८६	४९	१३	२४	६१	६	१	१	६	२२	३६	
	%	१००.०	२६.४	३१.७	१९.२	५.१	१.३	२.५	६.३	०.६	०.१	०.१	०.६	२.३	३.७	
५५-५९	संख्या	५८८	१५५	१६५	११९	२२	१२	२४	४५	३	२	०	५	१६	२०	
	%	१००.०	२६.४	२८.१	२०.२	३.७	२.०	४.१	७.७	०.५	०.३	०.०	०.९	२.७	३.४	
६०-६४	संख्या	४३८	१३९	१०८	८९	१६	६	१३	३३	८	२	२	१	१२	९	
	%	१००.०	३१.७	२४.७	२०.३	३.७	१.४	३.०	७.५	१.८	०.५	०.५	०.२	२.७	२.१	
६५-६९	संख्या	२७६	१००	५८	४६	१६	३	१३	११	२	०	०	२	१८	७	
	%	१००.०	३६.२	२१.०	१६.७	५.८	१.१	४.७	४.०	०.७	०.०	०.०	०.७	६.५	२.५	
७०-७४	संख्या	१५६	४७	३४	३७	५	६	३	५	२	३	०	१	८	५	
	%	१००.०	३०.१	२१.८	२३.७	३.२	३.८	१.९	३.२	१.३	१.९	०.०	०.६	५.१	३.२	
७५+	संख्या	१०४	३६	२३	१८	३	३	४	५	२	०	०	०	६	४	
	%	१००.०	३४.६	२२.१	१७.३	२.९	२.९	३.८	४.८	१.९	०.०	०.०	०.०	५.८	३.८	
महिला																
जम्मा	संख्या	१९०९८	३२५३	७६३२	४२००	१२५७	११९६	२७६	१९१	६४	४०	१५	१८८	२९८	४८८	
	%	१००.०	१७.०	४०.०	२२.०	६.६	६.३	१.४	१.०	०.३	०.२	०.१	१.०	१.६	२.६	
१५-१९	संख्या	१५९८	११३	७४६	१५७	३३२	७४	२६	२७	१६	२	०	३८	२२	४५	
	%	१००.०	७.१	४६.७	९.८	२०.८	४.६	१.६	१.७	१.०	०.१	०.०	२.४	१.४	२.८	
२०-२४	संख्या	४८८१	५७४	२२४०	६३५	५३७	३९४	१२१	६१	२३	१५	५	८०	७७	११९	
	%	१००.०	११.८	४५.९	१३.०	११.०	८.१	२.५	१.२	०.५	०.३	०.१	१.६	१.६	२.४	
२५-२९	संख्या	४४८१	५७२	२००६	१००४	१९२	३६९	६४	२८	१२	७	३	४१	६८	११५	
	%	१००.०	१२.८	४४.८	२२.४	४.३	८.२	१.४	०.६	०.३	०.२	०.१	०.९	१.५	२.६	
३०-३४	संख्या	३६०७	६५०	१३२२	१११६	८७	१९३	३२	२२	२	९	२	१६	५१	१०५	
	%	१००.०	१८.०	३६.७	३०.९	२.४	५.४	०.९	०.६	०.१	०.२	०.१	०.४	१.४	२.९	
३५-३९	संख्या	२१३५	५११	७१५	६४४	४७	७२	२०	१५	५	४	४	७	३६	५५	
	%	१००.०	२३.९	३३.५	३०.२	२.२	३.४	०.९	०.७	०.२	०.२	०.२	०.३	१.७	२.६	
४०-४४	संख्या	१०८२	३४६	३२०	२८४	२१	४४	८	१७	२	०	०	५	१६	१९	
	%	१००.०	३२.०	२९.६	२६.२	१.९	४.१	०.७	१.६	०.२	०.०	०.०	०.५	१.५	१.८	
४५-४९	संख्या	५८९	२०२	१४१	१६८	२१	१९	२	९	१	२	०	०	१३	११	
	%	१००.०	३४.३	२३.९	२८.५	३.६	३.२	०.३	१.५	०.२	०.३	०.०	०.०	२.२	१.९	
५०-५४	संख्या	३४१	१३८	७२	८४	८	११	२	६	३	१	०	०	६	१०	
	%	१००.०	४०.५	२१.१	२४.६	२.३	३.२	०.६	१.८	०.९	०.३	०.०	०.०	१.८	२.९	
५५-५९	संख्या	१६५	६४	२८	४७	२	७	०	४	०	०	०	१	६	६	
	%	१००.०	३८.८	१७.०	२८.५	१.२	४.२	०.०	२.४	०.०	०.०	०.०	०.६	३.६	३.६	
६०-६४	संख्या	१०६	४३	२१	२७	४	९	०	०	०	०	०	१	१		

उमेर समूह/लिंग	संख्या / %	जम्मा	अध्ययनको क्षेत्र												उल्लेख नभएको
			मानविकी तथा सामाजिक अध्ययन	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य / चिकित्सा शास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशुविज्ञान / पशुचिकित्सा / मत्स्यशास्त्र	कम्प्युटर / सूचना प्रविधि	अन्य	
	%	१००.०	४०.६	१९.८	२५.५	३.८	८.५	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.९	०.९
६५-६९	संख्या	५९	२३	१२	१७	२	१	०	०	०	०	१	०	२	१
	%	१००.०	३९.०	२०.३	२८.८	३.४	१.७	०.०	०.०	०.०	०.०	१.७	०.०	३.४	१.७
७०-७४	संख्या	३२	१०	६	९	२	३	०	१	०	०	०	०	०	१
	%	१००.०	३१.३	१८.८	२८.१	६.३	९.४	०.०	३.१	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	३.१
७५+	संख्या	२२	७	३	८	२	०	१	१	०	०	०	०	०	०
	%	१००.०	३१.८	१३.६	३६.४	९.१	०.०	४.५	४.५	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

अनुसूची ट: ५ देखि २५ वर्ष सम्मका हाल तथा विगतमा स्कूल गए नगएको विवरण

लिङ्ग	जम्मा	हाल स्कूल गईरहेको	विगतमा स्कूल गएको	कहिल्यै नगएको	नखुलेको
बुढानीलकण्ठ नगरपालिका					
जम्मा	३७२३२	३०८४६	५६२८	७५३	५
%	१००.०	८२.८	१५.१	२.०	०.०
पुरुष	१९८१९	१६६११	२८३६	३६८	४
%	१००.०	८३.८	१४.३	१.९	०.०
महिला	१७४१३	१४२३५	२७९२	३८५	१
%	१००.०	८१.७	१६.०	२.२	०.०
वडा नं. १					
जम्मा	१७९३	१४३७	३१८	३८	०
%	१००.०	८०.१	१७.७	२.१	०.०
पुरुष	९४६	७६०	१६९	१७	०
%	१००.०	८०.३	१७.९	१.८	०.०
महिला	८४७	६७७	१४९	२१	०
%	१००.०	७९.९	१७.६	२.५	०.०
वडा नं. २					
जम्मा	२४१३	१९९०	३७२	५१	०
%	१००.०	८२.५	१५.४	२.१	०.०
पुरुष	१२९८	१०७९	१९३	२६	०
%	१००.०	८३.१	१४.९	२.०	०.०
महिला	१११५	९११	१७९	२५	०
%	१००.०	८१.७	१६.१	२.२	०.०
वडा नं. ३					
जम्मा	१७२८	१४१७	२६७	४४	०
%	१००.०	८२.०	१५.५	२.५	०.०
पुरुष	९५४	८१०	१२५	१९	०
%	१००.०	८४.९	१३.१	२.०	०.०
महिला	७७४	६०७	१४२	२५	०
%	१००.०	७८.४	१८.३	३.२	०.०
वडा नं. ४					
जम्मा	१८६५	१५८८	२३५	४१	१
%	१००.०	८५.१	१२.६	२.२	०.१
पुरुष	१००७	८५७	१२५	२४	१
%	१००.०	८५.१	१२.४	२.४	०.१
महिला	८५८	७३१	११०	१७	०
%	१००.०	८५.२	१२.८	२.०	०.०

लिङ्ग	जम्मा	हाल स्कूल गईरहेको	विगतमा स्कूल गएको	कहिल्यै नगएको	नखुलेको
वडा नं. ५					
जम्मा	१७०४	१३५२	३२४	२८	०
%	१००.०	७९.३	१९.०	१.६	०.०
पुरुष	९१७	७२५	१७९	१३	०
%	१००.०	७९.१	१९.५	१.४	०.०
महिला	७८७	६२७	१४५	१५	०
%	१००.०	७९.७	१८.४	१.९	०.०
वडा नं. ६					
जम्मा	२४२१	१९९१	३५७	७१	२
%	१००.०	८२.२	१४.७	२.९	०.१
पुरुष	१३४५	११२५	१८६	३३	१
%	१००.०	८३.६	१३.८	२.५	०.१
महिला	१०७६	८६६	१७१	३८	१
%	१००.०	८०.५	१५.९	३.५	०.१
वडा नं. ७					
जम्मा	१३१०	१०७५	२०७	२८	०
%	१००.०	८२.१	१५.८	२.१	०.०
पुरुष	७०९	५९०	१०३	१६	०
%	१००.०	८३.२	१४.५	२.३	०.०
महिला	६०१	४८५	१०४	१२	०
%	१००.०	८०.७	१७.३	२.०	०.०
वडा नं. ८					
जम्मा	३८२१	३२०४	५४८	६८	१
%	१००.०	८३.९	१४.३	१.८	०.०
पुरुष	२०६३	१७४९	२७६	३७	१
%	१००.०	८४.८	१३.४	१.८	०.०
महिला	१७५८	१४५५	२७२	३१	०
%	१००.०	८२.८	१५.५	१.८	०.०
वडा नं. ९					
जम्मा	१७४६	१५४९	१७१	२६	०
%	१००.०	८८.७	९.८	१.५	०.०
पुरुष	९१६	८२४	८३	९	०
%	१००.०	९०.०	९.१	१.०	०.०
महिला	८३०	७२५	८८	१७	०
%	१००.०	८७.३	१०.६	२.०	०.०
वडा नं. १०					

लिङ्ग	जम्मा	हाल स्कूल गईरहेको	विगतमा स्कूल गएको	कहिल्यै नगएको	नखुलेको
जम्मा	६७६३	५७०७	९५१	१०५	०
%	१००.०	८४.४	१४.१	१.६	०.०
पुरुष	३५९८	३०६६	४७९	५३	०
%	१००.०	८५.२	१३.३	१.५	०.०
महिला	३१६५	२६४१	४७२	५२	०
%	१००.०	८३.४	१४.९	१.६	०.०
बडा नं. ११					
जम्मा	५००९	४०७०	८३३	१०६	०
%	१००.०	८१.३	१६.६	२.१	०.०
पुरुष	२६४३	२१६३	४२९	५१	०
%	१००.०	८१.८	१६.२	१.९	०.०
महिला	२३६६	१९०७	४०४	५५	०
%	१००.०	८०.६	१७.१	२.३	०.०
बडा नं. १२					

लिङ्ग	जम्मा	हाल स्कूल गईरहेको	विगतमा स्कूल गएको	कहिल्यै नगएको	नखुलेको
जम्मा	४१७६	३५३३	५७३	७०	०
%	१००.०	८४.६	१३.७	१.७	०.०
पुरुष	२१५४	१८६१	२५८	३५	०
%	१००.०	८६.४	१२.०	१.६	०.०
महिला	२०२२	१६७२	३१५	३५	०
%	१००.०	८२.७	१५.६	१.७	०.०
बडा नं. १३					
जम्मा	२४८३	१९३३	४७२	७७	१
%	१००.०	७७.८	१९.०	३.१	०.०
पुरुष	१२६९	१००२	२३१	३५	१
%	१००.०	७९.०	१८.२	२.८	०.१
महिला	१२१४	९३१	२४१	४२	०
%	१००.०	७६.७	१९.९	३.५	०.०

अनुसूची ५: समूहकृत देशहरूको नाम र सो अर्न्तगत राखिएका देशको नाम

१. सार्क मुलुक : अफगानस्थान, बंगलादेश, भुटान, माल्दिभ्स, पाकिस्तान, श्रीलंका
२. आसियन मुलुक : ब्रुनाई, कम्बोडिया, इन्डोनेशिया, लाओस, मलेसिया, म्यान्मार (बर्मा), फिलिपिन्स, सिंगापुर, थाइल्याण्ड, भियतनाम,
३. मध्यपूर्वका मुलुक : बहराईन, इरान, इराक, इजरायल, जोर्डन, कुवेत, किर्जिस्थान, लेबनन, लिविया, ओमन, प्यालेस्टाइन, कतार, साउदी अरेबिया, सिरिया, ताजिकिस्तान, टर्की, तुर्कमेनिस्थान, युनाइटेड अरब इमिरेटस, उब्बेकिस्तान, यमन
४. अन्य एशियाली मुलुक: चीन, हङकङ, जापान, कजाकास्तान, उत्तर कोरिया, दक्षिण कोरिया, मकाउ, मंगोलिया, ताइवान
५. युरोपियन युनियन आवद्ध मुलुक: अस्ट्रिया, बेल्जियम, बुल्गेरिया, साइप्रस, चेक रिपब्लिक, डेनमार्क, स्टोनिया, फिनल्याण्ड, फ्रान्स, जर्मनी, ग्रीस, हंगेरी, आइरल्याण्ड, इटाली, लाटभिया, लिथुनिया, लक्जम्वर्ग, माल्टा, नेदरल्याण्ड, पोल्याण्ड, पोर्तुगल, रोमानिया, स्लोभाकिया, स्लोभानिया, स्पेन, स्वीडेन,
६. अन्य युरोपेली मुलुक: यु.के. (बेलायत), अल्बानिया, एण्डोरा, अर्मेनिया, अजरबैजान, बेलारूस, बेलिज, बोस्निया हर्जगोभिना, क्रोसिया, जर्जिया, जिब्राल्टर, आइसल्याण्ड, मेसेडोनिया, मोल्डोभा, मोनाको, मन्टेनिग्रो, नर्वे, रसिया, सानमारिनो, सर्बिया, स्विजरल्याण्ड, युक्रेन,
७. उत्तर अमेरिकी मुलुक: क्यानडा, यु.एस.ए. (अमेरिका), ग्रीनल्याण्ड
८. दक्षिण अमेरिकी मुलुक: एन्टिगुआ एण्ड बर्मुडा, अर्जेन्टिना, बाहामा, बोलिभिया, ब्राजिल, चिली, कोलम्बिया, कोस्टारिका, क्यावा, डोमेनिक, डोमेनिक रिपब्लिक, इक्वेडर, एल साल्भाडोर, फकल्याण्ड, ग्रेनेडा, ग्वाटेमाला, गुयना, हैटी, होन्डुरस, जमैका, मेक्सिको, निकारागुवा, पानामा, पाराग्वे, पेरू, ट्रिनिडाड एण्ड टोबागो, उरूग्वे, भेनेजुयला
९. अफ्रिका: अल्जेरिया, अंगोला, बेनिन, बोत्स्वाना, बुर्किना फासो, बुरुण्डी, क्यामरून, केपभर्डे, सेन्ट्रल अफ्रिकन गणतन्त्र, चाड, कंगो, डिजिबुटी, इजिप्ट, इरिट्रिया, इथियोपिया, फ्रेन्च गुयना, गाबोन, गाम्बिया, घाना, गुयना, गिनी बिसाउ, केन्या, लेसोथो, लाइबेरिया, माडागास्कार, मलावी, माली, मौरिटानिया, मौरिसस, मोरक्को, मोजाम्बिक, नामिबिया, नाइजर, नाइजेरिया, रूवान्डा, सेनेगल, सिरालिओन, सोमालिया, दक्षिण अफ्रिका, सुडान, सुरिनाम, स्वाजिल्याण्ड, तान्जानिया, टोगो, ट्युनिसिया, युगान्डा, पश्चिमी साहारा, जाम्बिया, जिम्बावे
१०. प्रशान्त महासागरीय टापु मुलुक: अस्ट्रेलिया, फिजी, किरिबाटी, मार्शल आईलैण्ड, म्याक्रोनेसिया, नाउरू, न्यु केलेडोनिया, न्यूजिल्याण्ड, निउए, पलाउ, पपुवा न्यूगिनी, सामोआ, सोलोमोन आईलैण्ड, टिमोर लेस्ते, टोङगा, टुभालु, भानुआतु,

अनसूची १०: औद्योगिक तथा व्यापार, व्यवसाय सम्बन्धी वडागत अवस्था

क्र. सं.	व्यापार, व्यवसाय विवरण	वडा नं													जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
१	सुनचाँदी व्यवसाय	१	१	१४	१	४		६	१०	३	४०	३	२१	२	१०६
२	फेन्सी पसल तथा व्यवसाय	२	४	२६	२०	४	१२	६०	१५०	२३	११०	८	५८	१९	४९६
३	क्लिनिक तथा औषधी पसल तथा व्यवसाय	३		२	१५	३	५	८	१७	१०	६०	५	७	४	१४२
४	होटल व्यवसाय	१८	२५	६८	२५	६०	२५	५०	३०	३१	१५०	१८	४९	१९	५६८
५	भाडा पसल तथा व्यवसाय	१	२	१३	२	३	१	१७	५	२	७०	५	१३	३	१३७
६	हार्डवेयर पसल तथा व्यवसाय	०	९	११	४	१	९	१०	१६	१०	१६	३	१३	१४	११६
७	किराना पसल तथा व्यवसाय	२६	६९	८०	४५	१०	४३	५१	१५०	४७	१५०	४३	९२	७४	८८०
८	टेलर्स	२	२	६	१६	१५	८	२०	२०	६	६०	५	१६	५	१८१
९	दुग्ध व्यवसाय	१	२	२	०	५	१	३	१०	५	४०	५	५	२	८१
१०	तरकारी तथा फलफुल व्यवसाय	१३	६	१९	११	७	५	२०	१०	१०	५०	८	१८	३१	२०८
११	इलेक्ट्रॉनिक पसल तथा व्यवसाय	२	२	४	६	२	३	७	१३	३	८०	५	९	४	१४०
१२	माछा मासु पसल तथा व्यवसाय	३	५	७	६	१५	१०	२	२५	०	४०	४	१०	८	१३५
१३	हेयर सैलुंग तथा सौन्दर्यकला व्यवसाय	१	३	३	५	३	५	८	५३	९	३०	४	२	६	१३२
१४	उद्योग सञ्चालन	२	२	३	१	१	३	५	२८	८	२०	४	१४	१	९२
१५	आर्ट व्यवसाय	१	२	५	०	०	१	४	१	१	१०	५	१	१	३२
१६	बेकरी तथा मिष्ठान्न व्यवसाय	१	३	३	१	०	०	६	५	२	४०	०	४	०	६५
१७	ठेक्का पट्टा	१	१३	२	१	७	०	१	४	६	१५	४	५	२१	८०
१८	मोवाइल, क्यामरा तथा सि.डि पसल	१	२	७	४	२	१	६	३	२	३०		५	०	६३
१९	घडि रेडियो टि.भी मर्मत	०	०	२	१	१	०	५	४	०	२०	१	२	०	३६
२०	फोटो स्टुडियो	०	०			०	०	५	१	४	२०	१	१	१	३३
२१	फर्निचर पसल तथा व्यवसाय	०	५	५	२	२	२	१२	२२	५	६०	१	११	३	१३०
२२	जुत्ता पसल	३	३	४	९	४	०	४	७	३	६०	०	९	१	१०७
२३	चस्मा पसल	०	०	०	१	१०	१	३	३	१	१५	०	४	०	३८

क्र. सं.	व्यपार, व्यवसाय विवरण	वडा नं													जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
२४	खाजाघर तथा चिया पसल	२५	२०	१३	५०	१०	२५	२५	१३०	१०	१००	६०	१	२०	४८९
२५	पुल हाउस	०	१	२	०	२	०	०	२	१	१०	१	३	३	२५
२६	अटो वर्कसप	०	६	५	२	१	१	४	१३	१०	३०	२	३	४	८१
२७	राइस मिल सञ्चालन	०	०	१०	१	०	२		२		४	१	०	६	२६
२८	पेट्रोल पम्प	०	०	०	०	०	०		१			०	०	०	१
२९	मसला उद्योग	०	२	५	५	०	३	२	५		२०	०	३	०	४५
३०	ग्याँस पसल तथा डिलर	०	२	१०	२	३	१०	३	३१	५	३०	५	६	५	११२
३१	सिसा पसल	०	१	४	०	०	०	२	८	२	२५		२	०	४४
३२	पुस्तक पसल तथा फोटोकपी	१	१	८	५	४	३	५	८	५	३०	१	११	२	८४
३३	कम्प्युटर ट्रेनिङ सेन्टर तथा साईवर पसल तथा व्यवसाय	०	१	४	०	१	०	१	२	६	६०		१	१	७७
३४	कार्पेट पसल	०	१	२	०	१	२	४	१०	३	६०		१	३	८७
३५	बिज्ञापन मिडिया र केवल सेवा	०	२	०	१	०	०	३	१	२	७		४	०	२०
३६	टयुसन सेन्टर	०	२	४	३	०	०	१	२	०	१	०	३	०	१६
३७	हाउजिङ	२	२	१	१	३	१	३	४	१	३	०	२	०	२३
३८	ढुवानी सेवा	१	१	१०	१	१	१	२	१५	०	९	२	६	५	५४
३९	पार्टी प्यालेस	०	०	४	०	०	१		०	२	३	०	३	१	१४
४०	नर्सरी फुल व्यवसायी	१	१	२	३	०	०	३	२०	१	७	०	१	२	४१
४१	खोज अनुसन्धान सेन्टर	०	०	०	१	०	०				२	०	३	०	६
४२	कानून व्यवसायी र परामर्श सेवा	०	०	१	२	०	१		२		१५	१	०	३	२५
४३	निर्माण व्यवसायी तथा सप्लायर्स	४	४	२	३	०	३	५	२०	६	३०	२	२	१३	९४
४४	मल बिउ उत्पादन	०	०	०	२	१	१		२	१	१	०	१	०	९

क्र. सं.	व्यपार, व्यवसाय विवरण	वडा नं													जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	
४५	बोर्डिड स्कुल सञ्चालन	५	८	९	६	४	६	८	१२	१८	१५	५	११	६	११३
४६	सरसफाइ तथा फोहोर मैला संकलन	०	०	९	२	०	०	२	४	१	६	०	३	१	२८
४७	आइ.एम.इ. तथा मनी ट्रान्सफर	०	०	१	१	०	०	१	५	१	०		७	१	१७
४८	सहकारी	२	३	१५	३	७	२	३	१३	८	८	३	१९	१२	९८
४९	बैंक	०	०	३	०	०	१	३	६	२	४	१	२	१	२३
५०	कागज उद्योग तथा छापाखाना	०	१	१	१	०	०	२	२	१	२	२	२	१	१५
५१	पानी फिल्टर	०	२	२	१	५	०		०	०	५	०	२	०	१७
५२	भेटनरी पसल तथा सेवा प्रदान	०	०	४	१	०	०	०	२	०	६	१	२	१	१७
५३	फूल खेती	०	०	२	२	०	०	०	०	०	१	०	१	०	६
५४	अन्य	३९	३४	१६	५१	२३	९६	१०	१११	५५	१६३	१३	८७	४८	७४६

स्रोत : पार्श्वचित्र, २०७५

अनुसूची ११: व्यवसायिक गाई, भैंसी, बाख्रा, बंगुर तथा कुखुरा फार्मको विवरण

क्र.सं	कृषक समुह/समितिको विवरण	कृषकको नाम	पशुको जात
१	निर्मला कृषि फर्म	मानबहादुर बुढाथोकी	गाई / जर्सि कस
२	भोटे कृषि पशुपालन	दावास्याम्भु भोटे	बंगुरजात
३	नेपाल मातृभूमि कृषि फर्म	सुर्यबहादुर वि.क	गाई / जर्सि कस
४	अभियान कृषि फर्म	एकराज अधिकारी	गाई / जर्सि कस
५	शुशिल दुग्ध उत्पादन तथा गाई फर्म	रूपा भट्टराई	गाई / जर्सि कस
६	कार्की गाई फर्म तथा कृषि फर्म प्रा.ली	रोजन कार्की	गाई / जर्सि कस
७	एलिसा कृषि फर्म	सागरमुनी सापकोटा	गाई / जर्सि कस
८	गरूड एगो फर्म	नरेश गरूड	गाई / जर्सि कस
९	उषा फर्म	उमेश आचार्य	गाई / जर्सि कस
१०	चमोलिडमा बंगुर फर्म	सकुन राई	गाई / जर्सि कस
११	दिव्यज्योती कृषि फर्म	ज्योती विष्ट	गाई / जर्सि कस
१२	अर्याल कृषि फर्म	नहकुल शर्मा	गाई / जर्सि कस
१३	सपना डेरी तथा कृषि उद्योग	सुवास राई	गाई / जर्सि कस
१४	भद्रकाली गाई फर्म कृषि सहकारी संस्था	एशोदा कुँवर	गाई / जर्सि कस
१५	भिमादेवी गाई फर्म	भिमादेवी दाहाल	गाई / जर्सि कस
१६	लालमति गाई फर्म	लालमति तमाड	गाई / जर्सि कस
१७	ढु+गाना गाई फर्म	बासुदेव ढुङगाना	गाई / जर्सि कस
१८	रूद्रेश्वर भद्रकाली बाख्रा फर्म	मिलन नगरकोटी	गाई / जर्सि कस
१९	सुजना गाई फर्म	पण्डित बजगाँई	गाई / जर्सि कस
२०	हिमालयन अर्गानिक कृषि तथा पशुपालन समुह	अनिता महर्जन	गाई / जर्सि कस
२१	ओरिजनल अर्गानिक कृषि फर्म	बान्छी शेर्पा	गाई / जर्सि कस
२२	किराँत बंगुरपालन फर्म		बंगुरजात
२३	फुलेली एगो मल्टिप्रपोज प्रोडक्ट प्रा.लि.	प्रेम राई	बंगुरजात
२४	राई फर्म	कामीराम राई	बंगुरजात
२५	आधुनिक कृषि फर्म	सुधिर रेग्मी	गाई / जर्सि कस
२६	सापकोटा गाई फर्म	इश्वरी सापकोटा	गाई / जर्सि कस
२७	घिमिरे गाई तथा डेरी फर्म	डेकराज घिमिरे	गाई / जर्सि कस
२८	गौखुरेश्वर गाई फर्म	रेणुका कोइराला	गाई / जर्सि कस
२९	स्वस्तीका गाई फर्म	गोमा विश्वकर्मा	गाई / जर्सि कस
३०	चुनदेवी मिश्रित कृषक फर्म	हरिशरण श्रेष्ठ	गाई / जर्सि कस
३१	जागरण पशुपालन फर्म	राजकुमार निरौला	गाई / जर्सि कस
३२	अञ्जना पशुपालन फर्म	सलमान ब्लोन	बंगुरजात
३३	रेणुका थानी उद्योग फर्म	हरिलाल मिश्र	गाई / जर्सि कस
३४	कृष्ण कृषि फर्म	सुनिल पौडेल	गाई / जर्सि कस
३५	लक्ष्मी समुह पशुपालन	गोपाल कार्की	गाई / जर्सि कस
३६	ग्रुप नेपाल प्रा.ली	नारायणबहादुर श्रेष्ठ	कुखुरा
३७	तुलसा पशुपालन	तुलसाकुमारी थापा	खसी,बाख्रा
३८	शुभश्री एग्रीकल्चर एगो एण्ड हर्वल	हस्तबहादुर गरूड	गाई / जर्सि कस
३९	अजम्बरी कृषि तथा पशु फर्म	चक्रबहादुर खत्री	खसी,बाख्रा

क्र.सं	कृषक समुह/समितिको विवरण	कृषकको नाम	पशुको जात
४०	बंगुररपालन फर्म	विष्णु खत्री	गाई/जर्सि कस
४१	सविना डेरी तथा कृषि उद्योग प्रा.ली	शोभा भट्टराई	गाई/जर्सि कस
४२	जे.वि. अर्गानिक फर्म	जित हादुर चौधरी	गाई/जर्सि कस
४३	जानु गाई फर्म	जानु खडका	गाई/जर्सि कस
४४	सिंहदेवी गाई फर्म	एकराज कंडेल	गाई/जर्सि कस
४५	कामधेनु गाई फर्म	गोमाकुमारी न्यौपाने	गाई/जर्सि कस
४६	महालक्ष्मी गाई फर्म	गिता थापा	गाई/जर्सि कस
४७	कृष्ण गाई फर्म	वविता थपलिया	गाई/जर्सि कस
४८	एभरग्रिन फर्म भेजिटेबल एण्ड मिल्क फर्म प्रालि	यसोदा चापागाई	गाई/जर्सि कस
४९	कृषि तथा पशुपंछी फर्म	बुद्धवहादुर गुरूड	गाई/जर्सि कस
५०	नेपाल अन्तर्राष्ट्रीय कृष्ण भावनामृत संघ	रूपेश जोशी	गाई/जर्सि कस
५१	आप्सीका पशुगाई तथा कृषि फर्म	धनवहादुर कार्की	गाई/जर्सि कस
५२	श्रीहम गाई पालन तथा कृषि फर्म	रमेशप्रसाद पाण्डे	गाई/जर्सि कस
५३	थ्रि बोर्डश एग्रीकल्चर फर्म प्रा.ली	छिरिड तमाड	गाई/जर्सि कस
५४	गोसाईकुण्ड एग्रीकल्चर फर्म	सुमित्रा पौडेल	गाई/जर्सि कस
५५	श्रीदेवी जमुनधारा कृषि फर्म	गोमा बुढाथोकी	गाई/जर्सि कस
५६	जि.एग्रो फर्म नेपाल	पवन श्रेष्ठ	गाई/जर्सि कस
५७	महादेव कृषि फर्म	डिल्लीप्रसाद खतिवडा	गाई/जर्सि कस
५८	बुढानीलकण्ठ ट्याचरी		गाई/जर्सि कस
५९	नीलकण्ठ ट्याचरी		गाई/जर्सि कस
६०	एलपि एग्रीकल्चर इन्टरप्राइजेज	लक्ष्मी पाल	गाई/जर्सि कस
६१	आर.के कुखुरा फर्म	श्याम कृष्ण	गाई/जर्सि कस
६२	नहकुल अर्याल		गाई/जर्सि कस
६३	कार्की गाई फर्म		गाई/जर्सि कस
६४	मिन गाई फर्म	मिनप्रसाद अधिकारी	गाई/जर्सि कस
६५	हिरामणि पौडेल एग्रोहव प्राली		गाई/जर्सि कस
६६	लक्ष्मी गाई फर्म		गाई/जर्सि कस
६७	अर्गानिक लिभिड	सुजित अधिकारी	गाई/जर्सि कस

स्रोत: पार्श्वचित्र, २०७५

अनुसूची १२: प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

क्र.सं	पर्यटकीय स्थल	वडा नं	बिषयता
१	धोवी ढुङ्गा	२	रड बदल्ने ढुङ्गो, राजाका धोवीहरूले कपडा धुने ऐतिहासिक स्थल
२	पञ्चकुमारी मन्दिर		धनधान्यकी देवी, मन्दिर आसपास जंगलका रूख सोभो नहुने ।
३	बुढानीलकण्ठ मन्दिर		हरिहर स्वरूप, छायाँ दर्शन एउटै सीलाबाट निर्मित विश्वको ठूलोमूर्ति
४	वाग्द्वार		मुक्तिक्षेत्र, वाग्मतीको मुहान रोगनाशक जल
५	शिवपुरी चुचुरो		पौराणिक राजा सुर्यकेतुको निवास, शिवपुरी बाबाको तपश्या स्थल, यसको तल भूमिगत जलाशय भएको किंवदन्ती
६	कामधेनु शिला		शरणगतका मनोरथ पुरा हुने
७	नागी गुम्बा		रमणिय स्थल, ध्यान केन्द्र बौद्ध शिक्षालय
८	शतरूद्रेश्वर	३	ज्योतिर्लिङ्ग, दर्शनार्थीका पापहरण हुने जनविश्वास
९	अप्सराघाट		परम्परादेखि पापमोचनका लागि पौष शुक्लद्वादशीमा स्नान गरिने पवित्र घाट
१०	विपश्यना		ध्यान केन्द्र रोगहरण स्थल मनमा वसुधैव कूटुम्बक भाव ल्याउने स्थान
११	तारेभीर		साहसिक खेलस्थल
१२	खप्तड समाधिस्थल		योरीहरूको पवित्र धाम, खप्तड बाबाले देहत्याग गरेको स्थल
१३	विष्णुमती भरना	५	रमणिय भरना, जैविक विवधता, अवलोकन नगरेको एक मात्र भरना
१३	विष्णुद्वार धाम		मुक्तिक्षेत्र,(गुफा) केदारनाथ पुग्ने सुरूड
१५	खड्का भद्रकाली	६	वैशाख पुर्णिमा मध्यरातमा पुजा हुने, धनधान्यकी देवी
१६	कपन बड्गलामुखि मन्दिर		सात धाममध्ये एक, सम्पूर्ण देवीदेवताको नित्य पुजा हुने स्थल
१७	कपनगढी / गुम्बा	११	अग्लो डाँडामा अवस्थित, दृश्यावलोकन स्थल, पृथ्वीनारायण शाह पुजित महाकाल भगवतीको मन्दिर र गुम्बा, हिन्दु र बौद्धको आराध्यस्थल
१८	नौलिन भद्रकाली		वैशाख पुर्णिमा मध्यरातमा पुजा हुने धनधान्यकी देवी
१९	रूद्रेश्वर महादेव		रमणीय स्थल पुजाआजा हुने, मन शान्त हुने स्थल
२०	चुनदेवी मन्दिर		पशुधन रक्षकदेवी गाईभैसी ब्यायपछि पहिलो दूध र बजार लैजानुपूर्व पनि चढाउने परम्परा
२१	पुतलीडाँडा गढी / गुफा	१३	पृथ्वीनारायण शाहको ऐतिहासिक गढि, दृश्यावलोकन स्थल, गुफा अवलोकन, साहसिक पर्यटन तथा पिकनिक स्थल
२२	सुर्वणशमशेर क्रिकेट मैदान		क्रीडास्थल, खेलपर्यटन स्थल
२३	धोवीखोला जलाशय		जल क्रीडास्थल

स्रोत: पार्श्वचित्र, २०७५

अनुसूची १३: नगरपालिकामा रहेका विभिन्न समितिहरु

सामाजिक विकास समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	शान्ता ढकाल (पुडासैनी)	१२	९८४९०१७९९३	संयोजक
२	राममाया महर्जन	७	९८४१७२३०७६	सदस्य
३	मेन्दोक लामा शेर्पा	२	९८४१७३४४५९	सदस्य
४	सुशिला रम्तेल	३	९८१८५५६३९८	सदस्य
५	मेनुका भुसाल	६	९८४१९४४८१२	सदस्य

सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	शम्भु प्रसाद भट्टराई	१२	९८५१०४३६१५	संयोजक
२	राजेन्द्र श्रेष्ठ	२	९८५१०२९५३८	सदस्य
३	मुना देसार महर्जन	६	९८४३४८३७५५	सदस्य
४	झपट बहादुर कार्की	७	९८४१३५००११	सदस्य
५	बाल माया श्रेष्ठ	३	९८४१३९९१५४	सदस्य

विधायन समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	गोमा मंग्रान्ती	८	९८४३१७१००५	संयोजक
२	रीता दाहाल	१०	९८४१५५५३३०	सदस्य
३	कृष्ण खत्री	४	९८५११६५६४६	सदस्य
४	हेप्सिवा तामाङ	५	९८६१५४६९३६	सदस्य
५	मंगल नगरकोटी	१३	९८५१२४२६८८	सदस्य

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	रामकुमार रोक्का	५	९८५१०७९६१८	संयोजक
२	बुद्धिमान लामा	१	९८६९१२५९९१	सदस्य
३	राम माया विश्वकर्मा	१३	९८१३४९८५६९	सदस्य
४	रण बहादुर तामाङ	५	९८५१००१९८१	सदस्य

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
५	विनोद थापा	८	९८५१२४४०२५	सदस्य

लेखा समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	राजकाजी श्रेष्ठ	२	९८४१३९१८४८	संयोजक
२	चण्डीका रैला	१	९८४३३०३१९६	सदस्य
३	तारा मिजार	५	९८६१६४०६६५	सदस्य

पूर्वाधार विकास समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	सुरेन्द्र लामा	१	९८५१०३६०११	संयोजक
२	बस नारायण महर्जन	७	९८४१४७५२२१	सदस्य
३	गंगा परियार	११	९८६१३८५१००	सदस्य
४	विक्रम राज श्रेष्ठ	३	९८५१०२०१२८	सदस्य
५	सविन अधिकारी	८	९८८६३६९७२५	सदस्य

आर्थिक विकास समिति

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिको नाम	वडा नं.	सम्पर्क नं.	पद
१	रीना श्रेष्ठ	१३	९८६१४७६१२७	संयोजक
२	सुमी परियार	९	९८२८५८५३७०	सदस्य
३	मैना पराजुली	८	९८४३११९३६०	सदस्य
४	मिना बयलकोटी (नेपाली)	१२	९८४०४७०४५४	सदस्य
५	श्याम तामाङ	५	९८४१८२११५७	सदस्य

अनुसूचि १३: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका विभिन्न महाशाखा/शाखाहरूको इमेल

महाशाखा/शाखा	इमेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासन महाशाखा	budhanilkanthamun@gmail.com
नगर प्रमुखको सचिवालय	bnkmayoroffice@gmail.com
नगर उप-प्रमुखको सचिवालय	bnkdeputymayor@gmail.com
सूचना प्रविधि शाखा	ito.budhanilkanthamun@gmail.com
जिन्सी शाखा	jinsibudhanilkanthamun@gmail.com
सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण शाखा	budhanilkanthap@gmail.com
खरिद शाखा	kharidshakha@gmail.com
आर्थिक प्रशासन महाशाखा	lekhabudhanilkanthamun@gmail.com
राजस्व व्यवस्थापन शाखा	rajaswabudhanilkanthamun@gmail.com
शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा	edubudhanilkantha2076@gmail.com
योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	yojanabudhanilkanthamun@gmail.com
पशु विकास शाखा	pashusakha.bunapa@gmail.com
महिला तथा बालबालिका शाखा	wncbudhanilkanthamun@gmail.com
विपद् व्यवस्थापन शाखा	bipadbudhanilkantha@gmail.com
कृषि विकास शाखा	agribudhanilkanthamun@gmail.com
जनस्वास्थ्य महाशाखा	publichealth.budhanilkantha@gmail.com
सहकारी शाखा	sahakaribudhanilkanthamun@gmail.com
शहरी विकास तथा पूर्वाधार विकास महाशाखा	infrabudhanilkanthamun@gmail.com
रोजगार सेवा केन्द्र	rojgarbudhanilkanthamun@gmail.com
वातावरण शाखा	bunapa.env@gmail.com
उद्योग तथा पर्यटन विकास शाखा	udhyogbudhanilkantha@gmail.com
उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA)	medpabudhanilkantha@gmail.com
हेल्प डेस्क/हेल्लो बुढानीलकण्ठ	hellobunapa@gmail.com

अनुसूचि १४: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाका शाखा, निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण र सम्पर्क

(क) स्वास्थ्य तथा पोषण

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	विषयगत अगुवा र सदस्यहरू	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	जनस्वास्थ्य महाशाखा	विषयगत अगुवा	कुमार प्रसाद दहाल	९८४१५९२३०८
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सदस्य	दिपक धिताल	९८४१३८५१२९
३	नगर अस्पताल	सदस्य	डा रस्मिता श्रेष्ठ	९८४०८२६३०२
४	वातावरण शाखा	सदस्य	बिनोद पाठक	९८४९५२५१६५
५	ट्यामस अस्पताल	सदस्य	इन्द्र घिमिरे	९८४१७८२२३३
६	करुणा अस्पताल	सदस्य	डा. रमा श्रेष्ठ	९८५११४६४९७
७	न्यूरो अस्पताल	सदस्य	विद्यार्कण अधिकारी	९८५११६६७९७

(ख) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	विषयगत अगुवा र सदस्यहरू	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	वातावरण शाखा	विषयगत अगुवा	बिनोद पाठक	९८४९५२५१६५
२	सरसफाई समिति	सदस्य	रवि खड्का	९८५१००९८२४
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सदस्य	दिपक धिताल	९८४१३८५१२९
४	युवा परिषद	सदस्य	रुपेष् भट्टराई	९८५१०००९३३
५	पूर्वधार विकास महाशाखा	सदस्य	सुनिल मर्हजन	९८५१२३७८१८

(ग) आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री र शीघ्र पुनर्लाभ

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	विषयगत अगुवा र सदस्यहरू	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	पूर्वधार विकास महाशाखा	विषयगत अगुवा	सुनिल मर्हजन	९८५१२३७८१८
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सदस्य	पुष्कर चालीसे	९८४१२८४६०३
३	नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ	सदस्य	कृष्ण मान श्रेष्ठ	९८५१०५३३८१
४	नेपाल पत्रकार महासंघ	सदस्य	विष्णु आचार्य	९८५१०७७१९४
५	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	सदस्य	लिला प्रसाद चालिसे	९८५६०३७२६०
६	नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरण	सदस्य	खगेन्द्र कट्टवाल	९८५११०५१२१ ०१४८१२५५५
७	जेन्टल हर्ट फाउण्डेसन	सदस्य	रेविका ढकाल	९८४९२५५३५७

(घ) संरक्षण सुरक्ष तथा आपतकालीन शिक्षा

क्र.सं.	निकाय, शाखा, संस्था	विषयगत अगुवा र सदस्यहरू	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	शिक्षा महाशाखा	विषयगत अगुवा	ललित बिक्रम सिंह	९८४९८७६६९९
२	महिला बालबालिका तथा समावेशिकरण महाशाखा	सदस्य	पुष्पा बम	९८४९२८८२७२
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सदस्य	पुष्कर चालीसे	९८४९२८४६०३
४	टि.पि.ओ. नेपाल	सदस्य	राजेश सिंह	९८४९८२७६२४
५	जेन्टल हर्ट	सदस्य	रेविका ढकाल	९८४९२५५३५७
६	अपाङ्गता भएका महिलाहरूको महासंघ नेपाल	सदस्य	निर्मला धिताल	९८५९९८०३८७
७	Swift Nepal	सदस्य	राधा महत	९८४३९२५६६८
८	CERIN Nepal	सदस्य		

अनुसूची १५: सर्वेक्षण टोलीका सदस्यहरू (विपद् पश्चात् तत्काल परिचालन हुनका लागि)

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नम्बर
१	महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरीक तथा समावेशी महाशाखा	संयोजक	९८४९२८८२७२
२	नगर प्रहरी ईञ्चार्ज	सदस्य	९८४१४८२५९४
३	प्रतिनीधि, कृषि शाखा	सदस्य	९८६९४१४९४३
४	प्रतिनीधि, जनस्वास्थ्य महाशाखा	सदस्य	९८४१५९२३०८
५	प्रतिनीधि, वातावरण तथा सरसफाई शाखा	सदस्य	९८४९५२५९६५
६	प्रतिनीधि, पशु सेवा शाखा	सदस्य	९८५१०९२४०७
७	प्रतिनीधि, महिला शाखा	सदस्य	९८४९२८८२७२
८	प्रतिनीधि, पुर्वधार महाशाखा	सदस्य	९८५१०३६०११
९	प्रतिनीधि, शिक्षा शाखा	सदस्य	९८४९८७६६९१
११	जिन्स शाखा	सदस्य	९८४१३८५१२९
१२	नेपाल प्रहरी	सदस्य	
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सदस्य	९८४१३८५१२९
१०	दुर्गा कार्कि विपद् सम्पर्क व्यक्ति, वि.व्य.शाखा	सदस्य	९८४३४२०४९९

अनुसूची १६: बूढानिलकण्ठ नगरपालीका भित्र सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्स सेवाको सम्पर्क नम्बरहरु

क्र.सं	संस्थाको नाम	चालकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	एम्बुलेन्सको बर्ग (क, ख, PTV)
१.	चुनिखेल स्वा. चौ .	किरण श्रेष्ठ	बु न पा -१३	९८४१६३४७९५	PTV
२.	न्युरो अस्पताल	शम्भु भट्टराई	बु न पा -८	९८४१३५१५५७	क
३.	न्युरो अस्पताल	कस्बिर के सी	बु न पा -८	९८५१३२२७१८	PTV
४.	ह्याम्स अस्पताल	दिपक श्रेष्ठ	बु न पा -९	९८४६७७७६५२	क
५	करुणा अस्पताल	राज कुमार बजन	-	९८०२३१०९७७	ख

अनुसूची १७: दमकल ईकाईमा रहेका जनशक्तिहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद वा जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
१	रमेश कुमार खतीवडा	न.प्र. जु. अधिकृत	९८४१४८२५९४
२	नविन राई	न.प्र जवान	९८६९३०३०१५
३	लक्ष्मण खत्री	न.प्र जवान	९८६०१२३५६३
४	प्रकाश खत्री	न.प्र जवान	९८६३१९३४२७
५	अमिर लामा	न.प्र जवान	९८२३८४६३७५
६	निरज पुर्कोटी	न.प्र जवान	९८०८३६१८१९
७	विकाश श्रेष्ठ	न.प्र जवान	९८१८२७६७३३
८	रिकेश थापा	न.प्र जवान	९८६०४६९१२६
९	सविन दुलाल	न.प्र जवान	९८६९१३०२१५
१०	कुमार पुडासैनि	न.प्र जवान	९८४९८४२३५७

क्र.सं.	नाम	पद वा जिम्मेवारी	सम्पर्क नम्बर
११	कमल घिमिरे	न.प्र जवान	९८४१९४०३०५
१२	रजन कार्की	न.प्र जवान	९८०३१०२०७९
१३	रोजन तामाङ	न.प्र जवान	९८४७८८६६९९
१४	जिवन कुमार खड्का	न.प्र जवान	९८०३६६३५३१
१५	बिमला तामाङ	न.प्र जवान	९८४९०६७५१५
१६	प्रतिभा खतिवडा	न.प्र जवान	९८४९७०७२०४

अनुसूची १८: वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति

वडा नं.	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	सुरेन्द्र लामा	९८५१०३६०११
२	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	राजेन्द्र श्रेष्ठ	९८५०२९६०२
३	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	आकाश धिताल	९८४११७०९६७
४	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	श्रीराम के सि	९८५१०९२६०२
५	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	कृष्ण शाह (ठकुरी)	९८५१०२५०४८
६	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	रवि खड्का	९८५१००१८२४
७	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	बस नारायण महर्जन	९८४१४७५२२१
८	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	सुमन तामाङ	९८५१२२१८६८
९	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	सुमित्रा त्रिपाठी पाण्डे	९८५१२२१८६८
१०	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	नवराज भट्टराई	९८५१०२३४९८
११	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	राजु अधिकारी	९८५१०९४६५१
१२	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	शम्भु प्रसाद भट्टराई	९८५१०४३६१५
१३	वडास्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	टिका नारायण श्रेष्ठ	९८५१००५६७४

अनुसूची १५: बुढानीलकण्ठ नगरपालीका अर्न्तगत रहेका खुल्ला स्थानको बिबरण

सि नं	नाम	क्षेत्रफल	ठेगाना	सुभाब
१	बुढानीलकण्ठ विद्यालय	५७६ रोपनी		
२	बुढानीलकण्ठ मा वि			
३	आत्मविकास आ वि	१२ रोपनी	वडा नं ३	
४	बुढानीलकण्ठ आश्रम	१० रोपनी	वडा नं ३	
५	स्कोन (राधाकृष्ण)	१० रोपनी	वडा नं ५	
६	कालिका पार्क		वडा नं २	
७	जगन्नाथ पार्क	१० रोपनी	वडा नं ८	
८	जेष्ठ नागरीक पार्क	७ रोपनी	वडा नं २	
९	पान्चोक साइदार्थक भवन	५ रोपनी	वडा नं ७	
१०	धनेश्वर खेल मैदान	२० रोपनी	वडा ४	
११	बुढानीलकण्ठ मन्दिर परीसर	१० रोपनी	वडा नं ३	
१२	बास्केट बल ग्राउण्ड	६ रोपनी	वडा नं ८	
१३	चिल्ड्रेन पार्क		वडा नं ८	
१४	धोविखोला कडीडोर			बाढीको समयमा प्रयोग गर्न नसकिने
१५	डुकुर्नि पार्क	५० रोपनी	वडा नं १	
१६	जन उद्धार विद्यालय खेल मैदान		वडा नं १३	
१७	सुर्वण सम्सेर खेलमैदान	९५ रोपनी		
१८	हेण्डवल ग्राउड		वडा नं १०	

अनुसूची २०: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका कार्यक्षेत्र भएका सहकारी संस्थाको विवरण

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. १ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	आकुरा बचत तथा ऋण सहकारि सस्था लि.	४२४६	२०७१/३/२२	९८५१०२४७६०	केशव शरण लुइटेल	aakurs2071@gmail.com
२	बुढानीलकण्ठ बहुउदेशीय सहकारि सस्था लि.	४४४५	२०७४/०२/२४	९८५१२११७२९	हरि बहादुर पौडेल	bmc12074@gmail.com
३	ओमहरि बचत तथा ऋण सहकारि सस्था	२४३४	२०६६/०४/१९	९८०११७८७९०		bjshiwakoti@gmail.com
४	सुनाखरी महिला बचत तथा ऋण सहकारि सस्था लि	०२	२०७६/०१/१३	९८४१६०७३३९	टिकामाया गुरुड	sunakharibachat@gmail.com
५	लालिमा महिला उ स सं.लि.	०७	२०७८/०४/२९	९८४९२७९३७६	सुशिला कठायत	cooperativelalima2021@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. २

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	मुगल बचत तथा ऋण सहकारि सस्था लि.	३९३८	२०६८/११/२३	९८५१००५८६	श्याम लामिछाने	mugal@gmail.com
२	चपलि भद्रकालि कृषि सहकारि सस्था लि.	४२८३	२०७१/८/१६			प्रदेशमा हस्तान्तरण
३	सकिना बचत तथा ऋण सहकारी सस्था लि.	४२२८	२०६/९/१३	९८५१०४६४०१		sakinasaving@gmail.com
४	नागरिक बहुउदेशिय बचत तथा ऋण स.सं.लि.	४५००	२०७४/३/२	९८५१०९५०३५	शान्ति पौडेल विष्णु चन्द अधिकारी	nagarikmultipurposecoop@gmail.com
५	जनसुचना स्वावलम्बन	०१३।८०।८१	२०८०।०६।०३	९८६३१९३०२३	ज्ञानु कार्की थापा	janasuchana2080@gmail.com

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
				९८४१०३३३६३	सावित्रि धिताल	

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ३ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	विष्णुदवार बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	४१५१	२०६९/१२/२३	९८१३५०८०१४ ९८४१२३४४४४	दिनेश श्रेष्ठ रविना श्रेष्ठ	bishnudwarsaving@gmail.com
२	भज्याङ चौतारी बचत तथा ऋण स सं. लि.	४००४	२०६९/०३/०४	९८५१०७६९९८	सकुल शाह	
३	विष्णु दर्शन बचत तथा ऋण स सं.लि.	१९६५	२०६५/०८/२६	९८५१०९६४५७	दिनेश श्रेष्ठ	bishnudarshan2005@gmail.com
४	माँ भद्रकाली बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	३५०४	२०६७/६/१४	९८०३७३१२९५ ९८४१८५८२३१	अनिता नर्कर्मि	asnita.nakarmi@gmail.com
५	लक्ष्मी वृद्धि स्वालम्बी महिला बचत तथा ऋण सहकारि सस्था लि.	३५१७	२०६७/६/२५	९८४१५८९८४६	जुनु घले	laxmibriddi@gmail.com
७	जनता कल्याण बहुउद्देश्यीय स. सं. लि.	४४६८	२०६९/१२/२३	९८०११७६९४	श्याम कृष्ण श्रेष्ठ	
८	नाराण स्थान कृषि स सं.लि.	४२२७	२०६९/०३/०४	९८४१६८२६११ ९८४१७२३८९४	राजु तामाङ	meergen2015@gmail.com
९	सुप्या बचत तथा ऋण स सं.लि.	१८११	२०६५/०५/१२	९८४१२९६०७९ ९८४१२९६०७५	राम श्रेष्ठ	supyacooperative@gmail.com
१०	समायोजन बचत ऋण स. सं. लि.	२६१५	२०६६/०६/२६	९८४१६०५८५५	दामोदर पौडेल	samayojansaving@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ४ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्तान.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	उन्नती महिला बचत तथा ऋण स. सं. लि.	१९७७	२०६५/९/१३	९८५१२२९०९९ ९८५१०८७५९९	ज्वाला कुवर दिपा देवान	mahilaunnatee@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ५ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	विष्णु बूढानीलकण्ठ बचत तथा ऋण स. सं. लि.	४१४२	२०६९/०५/१०	९८५१०८७८०६	हरिस श्रेष्ठ	bishnubudhanikantha7@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ६ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	निलकण्ठ बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	३८७२	२०६८/७/६	९८४१५९७२४१	सरिता नगरकोटि	nilkanthasaving@gamil.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ७ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति/	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	सामुहिक प्रगतिसिल उपभोक्ता स सं.लि.	३३५६	२०६७/०४/२३			

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ८ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	सहयोगि साथी बहुउद्देश्यीय स सं.लि.		२०७७/१२/२५	९८५१०४०८१८	चुनाम लामा	sahayogisathi2078@gmail.com
२	अमिर महिला बचत तथा ऋण स सं.ली	३५८३	२०६७/०९/२०	९८४११६३४५८	सिर्जना श्रेष्ठ	amir_sahakari67@yahoo.com
३	पञ्चदीप बचत तथा ऋण स सं.लि.	२५८७	२०६६/०६/०७	९८४५२८११२५	पूर्ण ब. थापा	Panchadeep.co@gmail.com
४	वृष्टी बचत तथा ऋण स सं.लि.	४०३७	२०६९/०५/१०	९८४९९६४९३५	समित कुमार श्रेष्ठ	brishtisaving@gmail.com
५	भुमि बहुउद्देशिय स. सं. लि.	०९	२०७८१३/१०/	९७४५६८१६५३	अम्मर परियार	bhumibahu@gmail.com
६	स्याडो बहुउद्देश्यीय	११	२०७९/०९/११	९८५१०९९२१२	विवक भण्डारी	shadowmcoop@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ९ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	सिधकाली बचत ऋण स. सं. लि.	१११९	२०६३/१२/२६	९८५११११८५७ ०१४२३४५८७	शसि श्रेष्ठ	
२	महिला वृत्ति विकास बचत तथा ऋण स सं.लि.	३०७६	२०७०/१२/०७	9841295908	कल्पना खड्का	mahilabritti@gmail.com
३	सिर्जनशील महिला विकास बहुउद्देश्यीय स सं.लि.	१०८४	२०६३/१०/३	९८४११६३९९३ ९८४१३६६७६५	अम्बिका कु सुनुवार शुभद्रा खत्री	creativewomen80@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. मा रहेका सहकारी संस्थाहरु १०

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्ता न.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	राम मन्दिर नारी चेतना सिपमुलक बचत तथा ऋण स. सं. लि.	८५४	२०६२११/१२/	९८४९४८६०१६	चन्द्रावती अधिकारी	ramnarichetana@gmail.com
२	गोल्डेनलाईफ बचत तथा ऋण स सं.लि.	३१४४	२०६७१९/०१/	९८४९४०७८७६	नवराज श्रेष्ठ	goldenlifecoop@yahoo.com
३	समुद्र बचत तथा ऋण स सं.लि.	२७७१	२०६७६८/	९८४१०१३६०६ ९८५११५१९३६		
४	कर्मयोग बचत तथा ऋण स सं.लि.	३८७१	२०६८०४/०७/	९८४२८८२२० ९८५१०५२९११	मन्जु निरौला ईशवर प्र कोईराला	karmayojsaving@gmail.com
५	आय विकास बचत तथा ऋण स. सं. लि.	२६७१	२०६६२४/०७/	९८५१०६०५२८	होम व अधिकारी	aayabikash@gmail.com
६	नविन संकल्प बहुउद्देश्यीय स. सं. लि.	४५२८	२०७४२९/०३/	९८५१२६७८३३	गौराज मगर	nabinsankalpaofficial@gmail.com
७	जयत्रिपुरा बहुउद्देशिय स सं.लि.	४४१३	२०७३२५/१२/	९८५१०६१७७२	किरणभक्त श्रेष्ठ	Jaytripura1@gmail.com
८	एकता महिला कृषि स. सं. लि.	४३२१	२०७२०९/०५/	९८४९१००३७२	दिलकुमारी वि क	ymsahakari@gmail.com
९	दाखवारी बचत तथा ऋण स सं.लि.	३९१९	२०६८२७/१०/	९८४९६६०७५५	अशोक श्रेष्ठ	ask.shth@gmail.com
१०	हाम्रो सहयात्री बचत तथा ऋण स. सं. लि.	१८१०	२०६५१२/०५/	०१४८१०९६९		
११	ज्योतिनगर बचत तथा ऋण स सं.लि.	४०२२	२०६९/०४/०९	९८४९२६१३०९ ४१६४२४१	अप्सरा ढुङ्गाना	

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्तान.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१२	सर्वजित बचत तथा ऋण स सं.लि.	४१८६	२०७०/३/४	९८४१८७११२२	गोविन्द नेपाल	sarbajit.cooperative@gmail.com
१३	उजेली बचत तथा ऋण स सं.लि.	३०५८	२०६६/१२/२७	9851019279	निल हरि वास्तोला	
१४	खोटाङ जलेशवरी बचत तथा ऋण स स ली	४०८२	२०६९/०७/०२	९८४१३१५६२६	हेम कुमार राई	
१५	पाथिभरा बचत तथा ऋण	०५	९८६०३७३०३३		दुर्गा घले	pathivarasakos.info77@gmail.com
१६	वाल ज्योति बचत तथा ऋण स स ली	३८७८	२०६८/०७/२९	९८०३७३१२९५ ९८४३०८६६३४	रिता बस्नेत	baljyotisacos@yahoo.com
१७	सीप स्वरोजगार बचत तथा ऋण स सं.लि.	३६११	२०६७/१०/१२	९८४३२३३००७ ४१६४२८७	अनिता सिलवाल	sipsworojgar@gmail.com
१८	सिन्धु समाज बचत तथा ऋण स. सं. लि.	०८	०७८/१/०३	९८४१३०३२१८	धन बहादुर गुरुङ	sindhusamajcooperative@hotmail.com
१९	हाम्रो नेवा बहुउद्देश्यीय सहकारी	१०	२०७९/०१/०४	९८५११७७४५७	उमेश श्रेष्ठ	hamronewasahakarimp@gmail.com
२०	नवआदर्श महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	९९१	०६३/०६४	९८६४१७००५५	गोमा दाहाल	

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ११ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्तान.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	कपनगढी बचत तथा ऋण स. सं. लि.	३९४५	२०६८/१२/०१	९८५१०१९२२०	दिलिप के सि	kapangadhi670@gmail.com
२	ववई बहुउद्देश्यीय स सं.लि.	४५०२	२०७४/०२/०३	९८५११७९७०१	पवन चालिसे	babaisahakari@gmail.com
३	सुन्दरमित्र बहुउद्देश्यी स सं.लि.	३३७१	२०६७/०४/२७	९८५१०५७८६९ ९८५१२०६५७२		sahakarisundarmitra@gmail.com
४	आशिमाला बचत तथा ऋण स. सं. लि.	३९२७	२०६८/११/१२	९८५१०४६४५३ ९८४९२६८८४०	पिताम्बर गुरुङ रेखा गुरुङ	aashimala.rekha@gmail.com gurungdai4@gmail.com
५	कपन चुनदेवि बचत तथा ऋण स सं.लि.	०१	२०७६/०१/११	९८४१५७५०४७	वविता थापा	kapanchundevi.financ@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. १२ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्तान.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	गौरती बचत तथा ऋण स. सं. लि.	३९७०	२०६९/०१/१८	९८६१८२९७४१	विना मर्हजन	
२	बूढानीलकण्ठ उपभोक्ता स. सं. लि.	०३	२०७७/०३/२२	९८५१०७७९४१	निरञ्जन नेपाल	bcc12076@gmail.com
३	जम्बुलिङ बचत तथा ऋण स सं.लि.	४०३९	२०६९/०५/१४	९८४१४२०४८६ ९८५१०५२९७४	०१-४८११२१०	jambulingscci@gmail.com
४	कपन बजार बचत तथा ऋण ऋण स सं.लि.	४१५४	२०६९/१२/२७	९८४१४०४६५० ४८१०५९५	राजेन्द्र श्रेष्ठ	kanpanbazarcooperative98@gmail.com
५	सम्भाना कृषि सहकारी सं.लि.	४२८९	२०७१/१०/१४	९८५१०४३१७५	केशव पाठक	
६	चम्पादेवि बहुउद्देशिय स. सं. लि.	०४	२०७७/०९/१४	९८४१९८२४८१	रुद्रबहादुर पुडासैनि	champadevimultipurpose@gmail.com

बुढानीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. १३ मा रहेका सहकारी संस्थाहरु

सि.नं.	सहकारीको नाम	दर्तान.	दर्ता मिति	सम्पर्क न	व्यक्तिको नाम	इमेल
१	जैविक कृषि सहकारी सस्था लि	४०११	२०६९/०३/०८	९८४१४२०७०१	धर्म श्रेष्ठ	Jaibik.agr@gmail.com
२	दयामाया महिला बचत तथा ऋण स सं.लि.	९०७	२०६२/१२/०४	९८४१८३४९४२	मनहरी श्रेष्ठ	dayamayamahila@gmail.com
३	विपश्ची कृषि स. सं. लि.	४२१२	२०७०/०७/०८	९८४०३५७५६४	दिनेश श्रेष्ठ	bipashwio70@gmail.com
४	लाईफ क्रिएटिभ			९८५१०५०९१२	ईश्वर कुमार श्रेष्ठ	lifecreativesaving@gmail.com

अनुसूची २१ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भित्र रहेका युवा क्लवहरूका विवरण

क्र.सं.	क्लवको नाम	वडा नं	अध्यक्ष	सम्पर्क नं	कै.
१	तौलुगड युवा क्लव	१	सागर खड्का	९८४१४५६३७२	
२	साई युनेस्को क्लव	१	सुशिला कठायत	९८४९२७९३७६	
३	सिमली युवा क्लव	१	सुजन गिरी	९८०३६३७९०९	
४	वासिकु क्लव	२	विकाश श्रेष्ठ	९८४१०७४४२९	
५	बुढानीलकण्ठ युवा क्लव	३	गणेश कुवर	९८४१४५३४१६	
६	लिखु युनेस्को क्लव	३	सिता कुमारी खत्री	९८४११८६९१५	
७	कृष्णपाटी युवा क्लव	३	शिव श्रेष्ठ	९८५११०८९९८	
८	शिवपुरी नवजागृति क्लव	३	विरोद ठकुरी	९८४२७४६२६३	
९	मा भद्रकाली युवा क्लव	३	प्रकाश श्रेष्ठ	९८५१०९३२०८	
१०	पञ्चकुमारी युवा क्लव	३	रामसेवक थापा	९८४३५४७३४९	
११	सिर्जनशिल युवा क्लव	३	शेखर खड्का	९८४९४७६२१९	
१२	शिवपुरी युवा क्लव	४			
१३	धनेश्वर युवा क्लव	४			
१४	दक्षिणेश्वर युवा क्लव	५	कृष्ण तामाङ	९८४१२३८०६९	
१५	चिसेनी युवा क्लव	५	लक्ष्मण रोक्का	९८५१०७३८१९	
१६	रोटरी क्लव अफ बुढानीलकण्ठ	५	राधेश्याम भण्डारी	९८५१०२६९५२	
१७	न्यू भिजन क्लव खड्का गाउँ	६	रोशन खड्का	९८४१९९२०१३	
१८	रामसिता युवा क्लव	६	राजु भण्डारी	९८४१२८१३४८	
१९	च्यासुन्डोल युवा क्लव	६	विकाश खत्री	९८५१०९६२५८	
२०	प्रगतीपथ युवा क्लव	६	अरुण के.सी.	९८४९७२२७७१	
२१	गणेश युवा क्लव	६	दिपु बस्नेत	९८५११५३१६७	
२२	धरमपुर विकास समिति	६	गोपीलाल महर्जन	९८४१५७१८१८	
२३	हिमालयन शेर्पा क्लव	७	कर्मा छिरिङ शेर्पा	९८५१०३५२०७	
२४	नयाँ जागरण युवा क्लव	७	विकेश महर्जन	९८४९०२३५६६	
२५	रोटरी क्लव अफ द हिमालयन गुर्खाज	८	राधेश्याम भण्डारी	९८४९३६५०९१	
२६	तल्लो भंगाल ब्याडमिन्टन युवा क्लव	८	ज्ञानेन्द्र जोशी	९८१०१०१२१८	
२७	कुमारी युवा क्लव	९	निरज थापा	९८६३४४४८८१	
२८	अमर युवा क्लव	९	विक्रम खड्का	९८५११९३०३८	
२९	मण्डिकाटार युवा क्लव	९	अनिल श्रेष्ठ	९८५११९८४७५	
३०	दिप मण्डला युवा क्लव	१०	राजन श्रेष्ठ	९८४३७०९१२६	
३१	फ्रेन्डसिप युवा क्लव	१०	आइते लामा	९८४१४९८२८६	
३२	बालुवा खानी युवा क्लव	१०	सुजन पौडेल	९८४१९८०९७५	
३३	नारायणचोक युवा क्लव	१०			
३४	युवा एकीकरण	१०	विष्णु भट्टराई	९८४१५६९१५६	
३५	घारीगाउँ युवा क्लव	११	राजु गौतम	९८०११५८४४२	
३६	आधारशिला युवा क्लव	११	सुमन कार्की	९८४१४३८३६२	
३७	पैयाटार युवा क्लव	११	राजन कार्की	९८५१००३८३६	
३८	पैयाटार युनाइटेड युवा क्लव	११	ईश्वर बुढाथोकी	९८४९७१८०५४	
३९	लसुनटार युवा क्लव	११	समिर लामा	९८०८५८६६०२	

क्र.सं.	क्लबको नाम	वडा नं	अध्यक्ष	सम्पर्क नं	कै.
४०	बुढानीलकण्ठ प्रगतिशिल युवा क्लब	११	वजर तितुङ तामाङ	९८०८८७३९४९	
४१	मकालु शेर्पा युथ क्लब	११	कामा छिरिङ	९८५१००४८७४	
४२	कपन मेट्रान क्लब	११	पासाङ ग्याल्जेन शेर्पा		
४३	कपन युवा समाज	११	रविराज गुरुङ	९८१३०४९८७५	
४४	यज्ञटोद्य जगडोल युवा क्लब	११	सन्तोष भण्डारी	९८४१४३४३६९	
४५	रोटयाक्रट क्लब अफ मातृभूमि बालुवाटार	११	अनिश मुक्तान तामाङ	९८४३५४७५१४	
४६	युवा एकीकरण क्लब	१२	विष्णु प्रसाद भट्टराई	९८४१५६९१५६	
४७	लाली गुराँस युवा क्लब	१२	दावाछिरिङ शेर्पा	९८१८२५१६३३	
४८	हाम्रो स्पोण्ड क्लब	१२			
४९	सदाबहार युवा क्लब	१२			
५०	मुस्कान चोक युवा क्लब	१२			
५१	टुपेक नवपुर युवा क्लब	१३	श्रीकृष्ण श्रेष्ठ	९८४१७६२९४५	
५२	नमुना युथ क्लब	१३	प्रतिप विष्ट	९८४१७९४२१२	
५३	द राईजिङ क्लब	१३	सुगन श्रेष्ठ	९८६१४७६१२८	
५४	झ्यागन युथ क्लब	१३	रोहित श्रेष्ठ	९८४१६८२३१२	
५५	सरस्वती युवा क्लब	१३	विष्णु श्रेष्ठ	९८४१७४३७३५	
५६	चुनिखेल गाईड	१३	शिसिर श्रेष्ठ	९८५११५४९८१	

अनुसूची २२ : बुढानीलकण्ठ नगरपालीका अन्तरगत रहेका तालिम प्राप्त जनशक्तिको बिबरण

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	वडा नं.	लिंग	फोन नं.
१	अमिर श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	२	महिला	९८५१०७७२०८
२	अनिता मिजार	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८१८८५६४४५
३	अन्जना पुर्कुटी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८८६४२७३६८
४	अनु पुर्कुटी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८१८५०१६६५
५	आयला न्यौपाने	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८६१५८७३६८
६	बाल कुमारी भट्टराई	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८४१६६०६९४
७	बविता मिजार	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८५१०५२२०४
८	बन्दना पुर्कुटी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८०८५२३४४१
९	भुवनेश्वरी श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८१३०५१८७३
१०	बिबेक महंजन	बूढानीलकण्ठ न.पा.	७	पुरुष	९८४१६८२४९९
११	बिनु परीयार	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८४३८१०४३६
१२	बिजेन पुडासाइनी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	पुरुष	९८५१०५५२१४
१३	बिनोद तामाङ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	पुरुष	९८६०६४६८५७
१४	बुद्धि मान लामा	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१	पुरुष	९८६९१२५९९
१५	चनु नगरकोटी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८६०३७५०४३४
१६	देबिका घिमिरे	बूढानीलकण्ठ न.पा.	४	महिला	९८४१८८३४९२
१७	गंगा ठकुरी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८४१४४९९४१
१८	हरी श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१०	महिला	९८४१४९२७८२
१९	ज्योति बर्जर्चाय	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१६	महिला	९८४१५५९६७६
२०	कविता पुर्कुटी के.सि	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१३	महिला	९८४३८०१८७५
२१	कान्छी श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१३	महिला	९८१३७८३०४०
२२	कमला श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	३	महिला	९८४१५७१९४४
२३	खिलेस्वर अधिकारी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८४९४४७६०१
२४	कुशल बस्नेत	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	पुरुष	९८६१२८६३३६
२५	कुन्दन प्रसाद कुशवाह	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	पुरुष	९८४५६६४१५०
२६	लक्ष्मी रोक्काय	बूढानीलकण्ठ न.पा.	४	महिला	९८६९६६७८७८
२७	लक्ष्मन तामाङ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	७	पुरुष	९८८०२४७४१७
२८	ममता नर्कमी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	७	महिला	९८४१९९१७०३
३०	महादेव शाह	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८४९०३३३९७
३१	मिश्रदेवि कट्टवाल	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८४११६५००९
३२	मिनु थापा	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१७	महिला	९८४१२७६३४४
३३	नबिन श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१	पुरुष	९८५१००८६७०
३४	निकिता प्रजा	बूढानीलकण्ठ न.पा.	७	महिला	९८४९१४७९७८
३५	निकिता पुर्कुटी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८२३७९०८२१
३६	निशा पुर्कुटी	बूढानीलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८६०५१७९८९
३७	निकी श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८०३७१३८७६
३८	निषा श्रेष्ठ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	१	महिला	९८६०१७३९३
३९	निकर्मला शाह	बूढानीलकण्ठ न.पा.	४	महिला	९८६३०४०३०२
४०	निमिका तामाङ	बूढानीलकण्ठ न.पा.	७	महिला	९८०८४६२१०६
४१	निना गप्रेती	बूढानीलकण्ठ न.पा.	६	महिला	९८४९६९८१३३
४२	प्रमिला घले	बूढानीलकण्ठ न.पा.	४	महिला	९८४११३७०३

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	बडा नं.	लिंग	फोन नं.
४३	रञ्जना हुमागाई	बूढानिलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८६३३२५०७५
४४	रञ्जना खड्का	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१३	पुरुष	९८४१४४७१६५
४५	रञ्जनी मानन्धर	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१६	महिला	९८४१६६९५७५
४६	रशील मर्हजन	बूढानिलकण्ठ न.पा.	७	महिला	९८१३५३७२९५
४७	रविना श्रेष्ठ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१३	महिला	९८४१४८६२८७
४९	रीना श्रेष्ठ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१३	महिला	९८६१४७६१२७
५०	रीकिता तामाङ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	७	महिला	९८१८८०८०२८
५१	संगिता आर्चाय	बूढानिलकण्ठ न.पा.	५	महिला	९८४१४२११०१
५२	समिक्षा बस्नेत	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१५	महिला	९८४९०३१५१५
५३	सरस्वती हुमागाई	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८६००८७९०९
५४	सन्जु लामा	बूढानिलकण्ठ न.पा.	८	पुरुष	९८६०३७५०४३४
५५	सविना मगराती	बूढानिलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८६०४४०७४०
५७	शन्तोष मर्हजन	बूढानिलकण्ठ न.पा.	७	पुरुष	९८५१०४७८७५
५८	सविता पुर्कोटी	बूढानिलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८६११५०७२७
५९	सन्चिता तामाङ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१	महिला	९८६१४७६१६१
६०	समिर तामाङ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८१०१८६७२६
६१	सृस्टी कुँवर	बूढानिलकण्ठ न.पा.	३	महिला	९८६००७०१७०
६२	शरदा मिश्रा	बूढानिलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८४३५८२२२८
६३	शर्मिला तामाङ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	७	महिला	९८१८९३३७१७
६४	सोहिल लामा	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१	पुरुष	९८६९०६२६०९
६५	सुरेन्द्र कुमार लामा	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१	पुरुष	९८४४२८६१३६
६६	सुमित्रा रम्तेल	बूढानिलकण्ठ न.पा.	८	महिला	९८६०६७१४१५
६७	सुजन राम्दामु	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१	पुरुष	९८६०४६२८०७
६८	सुर्यमाया श्रेष्ठ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१३	महिला	९८४१९८८१७८
६९	सुमित्रा श्रेष्ठ	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१६	महिला	९८४१८८७६०४
७०	सुसिला थापा	बूढानिलकण्ठ न.पा.	१२	महिला	९८४३१७१९९४
७१	स्वर्नीम भण्डारी	बूढानिलकण्ठ न.पा.	३	महिला	९८४३५८२४३०

अनुसूची २३ : नगरपालिकाभित्रका आधारभूत First Aid तालिम प्राप्त व्यक्तिहरू

क्र.सं.	नाम थर	वडा नं.	लिंग	फोन नं.
१	अलिशा कोइराला	२	महिला	९८४६८१९४९९
२	अलिना मगर	८	महिला	९८४१०६१९०६
३	अमिर परीयार	८	पुरुष	९८१०२४२९०४
४	अनिशा बराल	७	महिला	९८४५२४१८८५
५	अनुशा डोटेल	२	महिला	९८०८३८४३१५
६	अनुप मर्हजन	७	पुरुष	९८१३११२०७९
७	अनिता मिजार	७	महिला	९८१८८५६४४५
८	अन्जु नगरकोटी	१३	महिला	९८४१८३४६२२
९	बलग उगचपगटी	७	महिला	९८१८८५६४४५
१०	अन्जना राई	८	महिला	९८०४३०५८०७
११	बाल कसमार भट्टराइ	४	महिला	९८४१६६०६९४
१२	बदिता गुरुङ्ग	४	महिला	९८६१७६३७०७
१३	बन्दना पुर्कोटी	८	महिला	९८०८५२३४४१
१४	बबिता रम्तेल	८	महिला	९८१३४३३७१९
१५	बसन्ति श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४१५३६३७८
१६	भविनि अग्रवाल	७	महिला	९८०८७८११९५
१७	भुवा प्रसाद रेग्मी	१०	पुरुष	९८२३३५२४२२
१८	भुवनेश्वरी श्रेष्ठ	१२	महिला	९८१३०५१८७३
१९	विमल मगर	११	महिला	९८४१३२६६३९
२०	विपलभ पुतुवार	८	पुरुष	९८०३८९२८७६
२१	चित्र कुमार महाल	८	पुरुष	९८४४०८६४६५
२२	चानु नगरकोटी	६	महिला	९८४१६२३६५२
२३	देबिका घिमिरे	५	महिला	९८०८४४४५९३
२४	धन बहादुर थपलिया	९	पुरुष	९८४१८५१६६९
२५	दिल कुमारी आले	३	महिला	९८१८०८४५१४
२६	दिपा बि क	८	महिला	९८०९९४१६१४
२७	दिल बहादुर छेत्री	४	पुरुष	९८४१७४९७६२
२८	दिलिप बहादुर मगर	३	पुरुष	९८०३०५११५८
२९	दुंगा थापा	२	महिला	९८४१६१५९९३
३०	गन्नाला महर्जन	७	पुरुष	९८४१४८२३६२
३१	हेम बहादुर श्रेष्ठ	१२	पुरुष	९८४३६५२५८६
३२	इशवरी भट्टराइ	१०	महिला	९८४३८१०४२२
३३	जल्पना बुधार्पिती	८	महिला	९८४९५२३६८९
३४	कमला खनाल	१०	महिला	५१७२०५१
३५	कमला खड्का	१३	महिला	९८४९०६८९१०
३६	कल बहादुर मगर	४	पुरुष	९८४९३२७३१७

क्र.सं.	नाम थर	वडा नं.	लिंग	फोन नं.
३७	कल्पना श्रेष्ठ	१२	महिला	९८१३८३५९७७
३८	कल्पना श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४३०८०६०१
३९	कमला श्रेष्ठ	११	महिला	९८४१५७९९४४
४०	खिनेश्वरी अधिकारी	१२	महिला	९८४९४४७७००
४१	खुस्वारी खालिङ राई	१३	महिला	९८४०१८९५९८
४२	खड्का बहादुर शाहि	४	पुरुष	९८४९३७२२८१
४३	कोपिला श्रेष्ठ	७	महिला	९८४१०७७६१६
४४	कुमारी गुरुङ	४	महिला	९८१३२८०९९३
४५	लक्ष्मी देउवा	८	महिला	९८४३२३४९५
४६	लक्ष्मी नेपाल	४	महिला	९८१३६३५३५२
४७	लक्ष्मी नेपाल पौडेल	१२	महिला	९८६१५८७८०१
४८	लक्ष्मी रोकाय	४	महिला	९८६९६६४८७८
४९	लक्ष्मी सापकोटा	१३	महिला	९८४०४६९०९
५०	लक्ष्मी श्रेष्ठ	७	महिला	९८४११६३४५८
५१	लक्ष्मन तामाङ	८	पुरुष	९८१८०३५१०६
५२	लिला रम्तेल	८	महिला	९८१३३३८५५९
५३	लिला माया कुशुवार	४	महिला	९८२३१८९०४०
५४	लोचन घिमिरे	८	पुरुष	९८४८०२६०१०
५५	मनिशा दुलाल	४	महिला	९८४९४७६८६९
५६	मनीमा मर्हजन	७	महिला	९८४१६३०५१०
५७	ममता नकर्मि	७	महिला	०१-४३७६१६४
५८	मिया श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४२५४६०३९
५९	मिया श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४१५३६३७८
६०	मइया सुनार	५	महिला	९८०३१५०१७६
६१	मन्जु तामाङ	४	महिला	९८१३२५४५९६
६२	मनु तामाङ	५	महिला	९८२३६५९३८
६३	मिना बयलकोटी	८	महिला	९८४०४७०४५४४
६४	मिकल खवास	१३	महिला	९८२३७४३९५
६५	मोनिका के सि	८	महिला	९८०८९९०६८७
६६	मोन शाह	५	महिला	९८४१४५८९८७
६७	नम्रता के.सि	१३	महिला	९८२११००९२०
६८	नानु लामा	५	महिला	९८०३५४७८३४
६९	नरदेवि नेपाली	६	महिला	९८४१६४३५५२
७०	निर्मला बयलकोटी	८	महिला	९८०३२४२६७९
७१	निर्जला कार्कि	१२	महिला	९८६५०७२०९९
७२	नर्मला के सि	१३	महिला	९८६४०००८१८
७३	निकिता प्रजा	७	महिला	९८४९१४७९७८
७४	निशा पुर्कुटी	८	महिला	९८०८०१४३३६

क्र.सं.	नाम थर	वडा नं.	लिंग	फोन नं.
७५	निर्मला शाही	४	महिला	९८६९०४०३०५
७६	निमिका तामाङ	७	महिला	९८०८४६२१०६
७७	निशा तामाङ	७	महिला	९८१३३३१६०४
७८	निमा उप्रेती	१२	महिला	९८४९६९८१३३
७९	पवित्रा देवि पाण्डे	५	महिला	९८४९०४०८६१
८०	पारवती शाह	७	महिला	९८६९६३८८२१
८१	प्रभा सिटउला	२	महिला	९८४२६४५८२८
८२	पारवती थापा	१२	महिला	९८४९०९१२३७
८३	फुल माया पाखरीन	१३	महिला	९८४९६५५४६१
८४	प्रमिला घले	८	महिला	९८४११३७७०३
८५	प्रमिला खतिवडा	१२	महिला	९८४१५७६७५४
८६	प्रिन्सेल मर्हजन	७	पुरुष	९८४४१५७१८५५
८७	प्रमिला ठकुरी मिजार	५	महिला	९८०५५५१०२२
८८	प्रेरना पाखरीन	१३	महिला	९८१९२४२७२१
८९	पुजा मर्हजन	८	महिला	९८१८६७२१९०
९०	पुजा रम्टेल	६	महिला	९८१८८२७६३२
९१	रञ्जीता भेटवाल	१२	महिला	९८४१७४१६०८
९२	रचना भण्डारी	१	महिला	९८४९२८७२६६
९३	राजीभ भण्डारी	८	पुरुष	९८४३६०२०००
९४	रमा वि क	८	महिला	९८६९५७९७०६
९५	राजनी दुलाल	५	महिला	९८६०१४३२४३
९६	रन्जना हुमागाई	५	महिला	९८१३९८९३१९
९७	रशिला मर्हजन	७	महिला	९८४१४७५२२१
९८	रत्ना मर्गर्जी परीयार	८	महिला	९८१३३८७९८३
९९	राधी नेपाल	३	महिला	९८४१२६८७२२
१००	राक्खा थापा	८	महिला	९८४९५१०२९५
१०१	रमिला वाग्ले	३	महिला	९८४३३१४७२७
१०२	रेखा कुमारी श्रेष्ठ	१०	महिला	९८४१४४२७३८
१०३	रेशम बहादुर शाज	४	पुरुष	९८४९३७२२८१
१०४	रीना वन्त	२	महिला	९८१३१४६०९४
१०५	रिना श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४९६५५४६१
१०६	रिना श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४९०६९६७८
१०७	रिना श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४९५०७७९१
१०८	रिक्ता तामाङ	८	महिला	९८१८८०८०२८
१०९	रोजिना गुरुङ	११	महिला	९८४१८८३४९२
११०	रुपा कुमारी	१	महिला	९८१३४९०५००
१११	रुपा श्रेष्ठ	१३	महिला	९८६९३१९८९०
११२	सङ्गिता आर्चाय चिलवाल	७	महिला	९८४१४२११०१

क्र.सं.	नाम थर	वडा नं.	लिंग	फोन नं.
११३	सरिता अधिकारी	७	महिला	९८४४४९७०७
११४	सरीता के सि	७	महिला	९८४९९३४५०९
११५	सन्जु लामा	७	पुरुष	९८०३७५०४३४
११६	सविना मडराती	८	महिला	९८६०४४०७४०
११७	सन्तोष मर्हजन	७	पुरुष	९८५१०४७८७५
११८	संगिता कुमारी मल्ल	१२	महिला	६८५८२४०३
११९	सरस्वती नेपाली	८	महिला	९८६६९९३०४३९
१२०	संगिता नेपाली	१०	महिला	९८६५४६५०८२
१२१	सन्जु परीयार	८	महिला	९८०३४०२०१८
१२२	सन्जना परीयार	५	महिला	९८०३८९६४०६०
१२३	सरु प्रधान	११	महिला	९८४९२७२९३६
१२४	सरोज श्रेष्ठ	६	पुरुष	९८५१०७९७८१
१२५	सम्भना श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४९८६०३९
१२६	सविता श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४०४२४२०८
१२७	सन्ध्या श्रेष्ठ	१३	महिला	९८६०८७६१८५
१२८	सविता श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४९०४९२०५
१२९	सन्दीप सुनुवार	७	पुरुष	९८१०२८२७०६
१३०	सारीता तामाङ	७	महिला	९८०८०४४२५२
१३१	सविता तामाङ	७	महिला	९८४००६८३४४
१३२	श्री कृष्या बानिया	४	पुरुष	९८४९७३३४४
१३३	सारदा सिध्र	६	महिला	९८४३५८२२२८
१३४	शान्ता राई	६	महिला	९८४९८७०६३८
१३५	शान्ता राई	६	महिला	९८४९४७७२१५
१३६	शान्ती श्रेष्ठ	१३	महिला	९८४०४६९०९
१३७	शुशिला श्रेष्ठ	१३	महिला	९८६९३९९८९०
१३८	शर्मिला तामाङ	७	महिला	९८१८९३३७७
१३९	शषी तामाङ	५	महिला	९८६९९३९९९३
१४०	सिता शाह	७	महिला	९८४३२७९४६९
१४१	सोनाम भुजेल	८	पुरुष	९८२७७३८७९४
१४२	श्रजना श्रेष्ठ	७	महिला	९८४९४७३९१२
१४३	श्रजना सुर्खेती	८	महिला	९८४०९६०४५९
१४४	सउरभ अधिकारी	१२	पुरुष	९८६०४७०६६४
१४५	सुयाश अधिकारी	७	पुरुष	९८६९२९४५३४
१४६	शुसिला विश्वकर्मा	८	महिला	९८४३८१०७४१
१४७	सुसमिता मिजार	५	महिला	९८७०९९१७४२
१४८	सुकुमाया मिजार	८	महिला	९८६६०७९९३३
१४९	सुमन नगरकोटी	७	पुरुष	९८०८०५७४९९
१५०	सुमित्रा रम्तेल	७	महिला	९८६०६७९४१५

क्र.सं.	नाम थर	वडा नं.	लिंग	फोन नं.
१५१	सुबाष तामाड	४	पुरुष	९८१८९३३३७५
१५२	सुशिला थापा	७	महिला	९८४३१७१९९४
१५३	तारा नेपाली	८	महिला	९८४१८२०११६
१५४	उमा खड्का	१२	महिला	०१-४८२१६५६
१५५	उर्मिला तामाड	७	महिला	९८१३५०९३८६
१५६	विक्रम विस्ट	१२	पुरुष	९८४९९६३०१४
१५७	यम कुमारी गुरुड	१२	महिला	९८४९०४७९९१

अनुसूची २४: विद्यालयस्तरीय प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त व्यक्तिहरू

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	प्राथमिक उपचार तालिम		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१	यज्ञमती मावि	०	६	६
२	लिटिलमुन मावि	३	५	८
३	बोधीसदन मावि	८	६	१४
४	पायोनियर पब्लिक मावि	१०	१२	२२
५	ग्राम शिक्षा मावि	६	६	१२
६	वालउद्धार मावि	२	४	६
७	श्रीराम आधारभुत विद्यालय	२	१४	१६
८	ध्रुवतारा मावि	८	६	१४
९	लिटिल मुन इडलिस बोर्डिङ विद्यालय	४	६	१०
१०	गणेश मावि	७	१०	१७
११	जनउद्धार मावि	८	९	१७
१२	बुढानीलकण्ठ मावि	९	९	१८
१३	मदन आश्रित निमावि	६	६	१२
१४	फ्युजन एकाडेमी मावि	८	१०	१८
१५	वालविकास मावि	१०	१३	२३
१६	पंचकन्या मावि	९	८	१७
जम्मा		१००	१३०	२३०

अनुसूची २५: बुढानीलकण्ठ नगरपालिका दर्ता भएका पशुसेवा सम्बन्धि व्यवसायिक फर्महरू

क्र.स.	फर्मको नाम	संचालकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क
१	मेगा जडीबुटी मल्टीपल एग्रो फर्म	विवेक बुढा	बु.न.पा.६ पासीकोट तल्लो	९८६३३४६४२८
२	शान्ता काजी कृषि फर्म	शान्ता काजी श्रेष्ठ	बु.न.पा.१३ चुनीखेल	९८६०३४०२५९
३	चुनीखेल उन्नत जातको पशु पालन तथा बिक्री वितरण समुह	शान्ताकाजी श्रेष्ठ समुह अध्यक्ष	बु.न.पा.१३ चुनीखेल	९८६०३४०२५९
४	गंगा माई गाई फार्म	गंगा माई तिमिल्लीना	बु.न.पा.८	
५	बसुमाडी कृषि तथा पशु फार्म	सुर्य बहादुर बलुन	बु.न.पा. ६ च्यासिन	९८६९०६८५२३
६	इन्द्र निर्मल बहु उदेश्य कृषि फार्म	मान बहादुर बुढाथोकी	बु.न.पा.१३ कौडोल	९८४१०७०६६६
७	तौलुङ्ग बाखा पालन समुह	कृष्ण बहादुर लामा	बु.न.पा. १, तौलुङ्ग	९८४१४१३८०४
८	बुढानीलकण्ठ गाई पालन समुह	गोविन्द प्र. दुलाल	बु.न.पा.८	९८४१९०७११५
९	मुना अर्गानिक फार्म (पशु तथा कृषि)	मुना माया भण्डारी	बु.न.पा. ६	९८४१०७४५१४
१०	लक्ष्मी गाई फार्म	सविता काफ्ले	बु.न.पा.११	९८६२८२९८७३
११	कृषि पशुपन्थी बहुउदेश्यीय समुह	सिता सिलवाल	बु.न.पा.१३	९८५११६८३०७
१२	बि.एण्ड बि मल्टीप्रपोज एग्रोमार्ट	विष्णुमणि भण्डारी	बु.न.पा.४	९८४१३५७६८३
१३	कल्पना लाईभष्टक	कल्पना न्यौपाने	बु.न.पा. २ भंगाल सुन्दर बस्ती	
१४	सारा एग्रो कृषि तथा पशु पन्थी पालन कृषक समुह	सानु भाई श्रेष्ठ	बु.न.पा.१३ चुनीखेल	९८४१५७८३१८
१५	धिमिरे गाई फार्म	डेक राज धिमिरे	बु.न.पा.८	९८५१११७७६९
१६	धिसिङ्ग कृषि तथा पशु पालन फार्म	प्रकाश बहादुर तमाङ्ग	बु.न.पा.८	९८६०७५७२६८
१७	गोनिका अर्गानिक कृषि तथा पशु पालन फार्म	गीता भुसाल	बु.न.पा.४	९८५११५१८३१
१८	श्री उत्तरगया कृषि तथा पशुपन्थी व्यावसायिक फार्म	भरत दत्त न्यौपाने	बु.न.पा.२	९८४१६४५८४४
१९	बसाह महादेव ठकुरी कृषि तथा पशु पन्थी फार्म	कल्पना ठकुरी	बु.न.पा.६	९८४१३७७१४५
२०	ओम कृषि पशु पन्थी तथा नर्सरी फार्म	मेनुका केसी	बु.न.पा.६	
२१	डाईनामिक ह्याचरी एण्ड पेलेट फिट प्रा.ली	विवेक बुढा	बु.न.पा. ०६	९८६३३४६४२८
२२	चम्पा देवी न्यु गाई फार्म	इन्द्र कुमारी पुडासैनी	बु.न.पा. ११	९८४३५४६६२९
२३	गौतम कृषि तथा पशु पन्थी फार्म	राम चन्द्र गौतम	बु.न.पा.१३	९८४२७४३८१९, ९८१८८४५०६३
२४	खार्ताम्छा कृषि तथा पशु पन्थी फार्म	तारा देवी राई	बु.न.पा.०६	९८०८२४४०७५

क्र.स.	फर्मको नाम	संचालकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क
२५	संगम लिम्बु	सम्बन्ध एगो फार्म	बु.न.पा. ८	९८५१०३३२२५, ९८४१७२२८८४
२६	गोल्मा देवि गाई फार्म तथा तरकारी	राम प्रसाद अधिकारी	बु.न.पा.८	९८१८७९०२९०
२७	शुभारम्भ कृषि तथा पशु पालन फार्म	हिमाल श्रेष्ठ	बु.न.पा.१०	९८५१०५०१५६
२८	निकिता निरज पशु पन्छी तथा कृषि फार्म	राजा राम केसी	बु.न.पा.८	९८४९७९३७२१
२९	ताप्लेजुङ्ग कृषि तथा पशु पन्छी फार्म	तुलसी गुरांगाई	बु.न.पा.४	
३०	मिसन स्मिता कृषि तथा पशु पालन फार्म	शान्ता कला मग्नाती	बु.न.पा.१३	९८४३२८१६७६
३१	बुढानीलकण्ठ कार्की गाई तथा कृषि फार्म	रोजन कार्की	बु.न.पा. ४	९८४३३०३११०
३२	जे.एस. कृषि फार्म	जंग बहादुर बोहरा	बु.न.पा.१३	९८६८९४६२७४
३३	श्री दुष्पेश्वरी गाई फार्म	सिता पौडेल	बु.न.पा.६	९८४३७१९६४२
३४	भृकुटी हिमाल अर्गानिक (कृषि तथा पशु पालन)	सन्सारी बुढा	बु.न.पा.६	९८०८०४१५६०
३५	साभा कृषि तथा अनुसन्धान केन्द्र प्रा.लि.	केशर मान चाम्लिङ्ग	बु.न.पा.६	९८५१०१८३७६
३६	होराइजन कृषि तथा पशु पालन फार्म	सुन माया बुढा	बु.न.पा.६	९८८१३०३८५५
३७	रुद्र गाई फार्म	टंक नाथ अधिकारी	बु.न.पा.२	
३८	बाल राज गिरी मुकेश गिरी गाई फार्म	बाल राज गिरी	बु.न.पा.१३	९८४२७८२४६३
३९	करेसाबारी	रिता खरेल	बु.न.पा.४	९८४१४३९८९८
४०	खोताङ्ग कृषि फार्म	सिरी लक्ष्मी राई	बु.न.पा.८	९८०८०४१५६०
४१	सेरा एग्रिकल्चर	जीत कुमारी श्रेष्ठ	बु.न.पा.१३	९८४१६४३४७०
४२	बुध एगो फार्म प्रा.ली.	बुध बहादुर गुरुङ्ग	बु.न.पा.५	९८४१६८२४२४
४३	शैलुङ्ग कृषि पशु पन्छी एगो फर्म	हरि प्रसाद आचार्य	बु.न.पा.१०	
४४	नौगंगा गाई फार्म	रुपा के.सी. जि.सी.	बु.न.पा.२	
४५	ग्रिन हिल एग्रिकल्चर फार्म प्रा.लि.	अभिना गिरी	बु.न.पा.०२	
४६	कनुका देवी कृषि तथा गाई फार्म	तिलक कुमारी थपलिया	बु.न.पा.६	
४७	इन्द्रवती कृषि फार्म	गोमा बस्नेत	बु.न.पा.११	९८६१००४३०८
४८	प्रोग्रेसिम युथ एगो फार्म एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.	युवराज खतिवडा	बु.न.पा.१३	९८५०५७४८०
४९	रिजोनेन्स एगो फार्म	पदम बहादुर बराल	बु.न.पा. ११	९८५१०५७४८०
५०	कन्चन एगो प्रोडक्सन	बिन्दा रोकाया	बु.न.पा.०२	९८६८७९०४८४
५१	खड्का फार्म हाउस	अजय खड्का	बु.न.पा.८	९८४३४८३५८२
५२	सरस्वती गाई फार्म	गुम्ना देवि रोकाय	बु.न.पा.२	

क्र.स.	फर्मको नाम	संचालकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क
५३	नन्दी गाई फार्म	रन्जिता दहाल	बु.न.पा. १३	९८४२४२८८६८
५४	एभरेष्ट एगो	पारमती देवी साउद	बु.न.पा. २	९८४५०६०८३०
५५	भुमा कृषि तथा पशु पालन व्यावसाय	भुमा देवि घर्ती मगर	बु.न.पा. २	९८५१२४९०९७३
५६	काम धेनु गौ पालन प्रा.लि.	याम बहादुर क्षेत्री	बु.न.पा. ८	९८४८८३०८९७
५७	गणेश कृषि फार्म	यामुना दाहाल	बु.न.पा. ११	९८४२८९५६७७
५८	डिम एगो एण्ड रिसर्च सेन्टर	रमेश प्रसाद पाण्डे	बु.न.पा. ३	९८५१०४५०७५
५९	नेपाल मातृ भूमि कृषि पशु पालन	जस बहादुर विश्वकर्मा	बु.न.पा. १०	
६०	एस.के. एस. कृषि फार्म	श्याम कुमार नगरकोटी	बु.न.पा. २	९८४१७७०२९३
६१	थुलुङ्ग पशु पालन तथा कृषि फार्म	लक्ष्मी नारायण राई	बु.न.पा. २	९८७९२२४८३१
६२	जयन्ती कृषि फार्म	दुर्गा सन्याल	बु.न.पा. ४	९८६८२८६८३८
६३	गीता गौशाला	गीता देवी पराजुली	बु.न.पा. १२	९८४२९६३५००
६४	ओरिजिनल अर्गनिक फार्म	बन्दी शेर्पा	बु.न.पा. ११	९८४१३४५०५१
६५	सेरा एग्रिकल्चर मल्टिप्रपोज प्रा.लि.	मान बा. श्रेष्ठ	बु.न.पा. १३	९८४१६४३४७०
६६	बरदान गाई तथा तरकारी फार्म	भावना कार्की ब	बु.न.पा. ३	९८४९६११०९०
६७	अधिकारी पशुपालन तथा कृषि फार्म	सुदिप अधिकारी	बु.न.पा. १३	९८४९७४७४४०
६८	महादेव कृषि फार्म प्रा.लि.	डिल्ली प्रसाद खतिवडा	बु.न.पा. १२	९८४१६१३५१६
६९	वर्ल्ड मार्ड युनिक सोलुसन प्रा.लि.	सुमन दहाल	बु.न.पा. १०	९८५१०७०७०४, ९८५१०२०९९४
७०	नन्दीप कृषि तथा पशु पन्ध्री फार्म	ललित गुरुङ्ग	बु.न.पा. १०	९८६५७२९५०६
७१	यसोदा चापागाँई एभरग्रिन फेस	यसोदा चौलागाई	बु.न.पा. ३	९८६१५०१०३७
७२	भेजिटेबल			
७३	प्रकृति अर्गनिक फार्म	मधु माया काफ्ले	बु.न.पा. ८	९८४१३५५९४८
७४	श्री उज्यालो ग्रुप कृषि तथा पशु पन्ध्री पालन समुह	विवेक बुढा	बु.न.पा. ६	९८६३३४६४२८
७५	बुढानीलकण्ठ कार्की गाई तथा कृषि फार्म	रोजन कार्की	बु.न.पा. ६	९८५१२४३१४९
७६	तुलसी पशु पालन	तुलसी कुमारी थापा	बु.न.पा. २	९८२८५८५२८६
७७	सिद्धी गणेश कृषि फार्म	रमेश खनाल	बु.न.पा. ७	९८४१३९६६७६
७८	प्रभु अनु ग्रह कृषि फार्म	कृष्ण भक्त श्रेष्ठ	बु.न.पा. ४	९८४१२९१९१८
७९	श्री दुर्गा एगो फार्म	सानु मैया मल्ल	बु.न.पा. ५	९८४२४४९६११
८०	पुजा कृषि तथा पशु पन्ध्री फार्म	चामल माया खत्री	बु.न.पा. ११	

क्र.स.	फर्मको नाम	संचालकको नाम	ठेगाना	सम्पर्क
८१	अमता गुप प्रा.लि.	बिनोद लोचन सापकोटा	बु.न.पा. १३	९८४५९७७२७५४
८२	नन्दी गाई तथा तरकारी फार्म	रन्जिता दाहाल	बु.न.पा. १३	९८०४२४२८८६८
८३	प्रगती कृषि तथा पशु पन्थी फार्म	प्रेम प्रसाद खतिवडा	बु.न.पा.१३	९८५१०६५७७९
८४	घले माया कृषि फार्म	सिता घले	बु.न.पा. १३	९८४६७३०१३६
८५	ममता कृषि फार्म	ममता कार्की	बु.न.पा. १३	
८६	बुढा सिध्द बहुउद्देश्य कृषि तथा पशु पन्थी फार्म प्रा.लि.	शिव राम राई	बु.न.पा. १३	९८४९८१६९२८
८७	कर्णाली भर्ना पशु पन्थी तथा कृषि फार्म	सुदिक्षा धमला	बु.न.पा. १३	९७४६२७७७३६
८८	सुवर्णपुर फार्म	निरज राज श्रेष्ठ	बु.न.पा. १३	९८४९५३२३२३
८९	सुदुर पश्चिम युवा सोरोजगार कृषि तथा गाई फार्म	मनिषा देउवा	बु.न.पा. १३	९८६८५७९२३२
९०	हिसाङ्ग कृषि फार्म	फूल माया तमाङ्ग	बु.न.पा.१३	
९१	अमता गुरुप	बिनोद लोचन सापकोटा	बु.न.पा. १३	९७४५९७७२७५
९२	प्रोग्रेसिप युथ एग्रो फार्म एण्ड रिसर्च सेन्टर	प्रिन्सा कोइराला	बु.न.पा. १३	९८१८९२३१७७
९३	एस आर कृषि फार्म	सन्तोषी श्रेष्ठ	बु.न. पा.१३	
९४	शेर्पा कृषि फार्म	खाड्डु शेर्पा	बु.न.पा. १३	९८४०२९६८६३
९५	धन बहादुर पशु फार्म	धन बहादुर तामाङ	बु.न.पा. ११	९८४०२९६८६३

औषधी पसलहरु

१	मनोकामना एग्रो भेट	बिनोद राज पोखरेल	बु.न.पा. ८	९८४१८३४२१९
२	नेपाल पेट शप	ऋषि नेपा	बु.न.पा. ८	९८४१५३११७६
३	न्यौपाने एग्रो भेट सेन्टर	शर्मिला शर्मा	बु.न.पा. ६	९८४४८७०५८०

बधशाला

१	चुनीखेल बधशाला	देव नारायन खड्की	बु.न.पा. १३	९८१८५०३८९८
---	----------------	------------------	-------------	------------

अनुसूची २६ : होटल, रिसोर्ट, रेष्टुरेन्ट तथा होमस्टे सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	ग्रीन पाम बुटिक रिसोर्ट	बडा नं १		
२	शिवपुरी हाइट कटेज		9846232274	
३	म्याजेष्टि होमस्टे		980367909	
४	होटल फ्लेस्ट रिसोर्ट			
५	ड्रिम गार्डेन रिसोर्ट			

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
६	शिवपुरी भिउ अपार्टमेन्ट	वडा नं २	9841289596	
७	ढुंगेधारा नेचुरल रिसोर्ट एण्ड फार्म		९८५१०५३५२७	
८	तारेभिर जंगल रिसोर्ट		9861627877	
९	चन्द्रवन रिसोर्ट			
१०	पार्क भिलेज रिसोर्ट	बु.न.पा. ३	014375280	
११	पवेरा होटल		9801092983	
१२	पौवा रेष्टुरेन्ट			
१३	मेरकी बेलनेश रिट्रिट	वडा नं ३	014377455	
१४	तपेश रिसोर्ट		014371175	
१५	चौतारा क्याम्प रिसोर्ट		9889070381	
१६	ट्रीज रिसोर्ट		014376242	
१७	नेचुरल भिउ रिसोर्ट		9851014481	
१८	वल्ड हाउस होमस्टे एण्ड रेष्टुरेन्ट			
१९	बुढानीलकण्ठ होमस्टे	वडा नं ४	9841569402	
२०	थाकु छैं होम स्टे		014371201	
२१	छहारी रिट्रिट	वडा नं ५	9851173326	
२२	शिवपुरी रिट्रिट		-01५२४८०७३	
२३	नभा रिसोर्ट एण्ड रिट्रिट		9860239993	
२४	कोजी होम फेमिलि रिसोर्ट		9841224640	
२५	ग्रीन भ्याली रिसोर्ट			
२६	शिवपुरी जंगल रिसोर्ट			
२७	रोयल भिल्ला रिसोर्ट		015248010	
२८	होटल सन्निरा	बु.न.पा. ६	014372451	
२९	ब्लु मुन होटेल	बु७पा .न.		
३०	एस्योरिया होटेल			
३१	अमिसाइपल होटेल			
३२	ग्रासिया रेष्टुरेन्ट			
३३	फ्रेश फार्मस	वडा नं ८	9801034636	
३४	अमला बोट रिसोर्ट	बु११पा .न.	9851056295	
३५	कपन भिलेज रिसोर्ट		98510031807	
३६	अर्गानिक फार्म हाउस		9851031807	
३७	बार्दली खाजा घर एण्ड रिसोर्ट		9841263606	
३८	अजिव थकाली			
३९	इलेमेन डायमण्ड			
४०	न्यू भ्यू रिसोर्ट			
४१	साकुरा होटल	बु१२पा .न.		
४२	सामबाला रिसोर्ट			
४३	पुकुलुसि		9860890650	
४४	हिल स्टेशन फार्म एण्ड होमस्टे		9802044557	

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	कैफियत
४५	सर्वल्याण्ड रिसोर्ट	बु१३पा .न.		
४६	चुनिखेल भ्यू हाईट			

अनुसूची २७: सार्वजनिक भवनहरूको विवरण

क्र.सं	वडा नं	सार्वजनिक भवनहरूको संख्या	कैफियत
१	वडा नं. १	तौलुङ समाज सुधार भवन	
		सिमली महिला भवन	
२	वडा नं. २	चपली सामुदायिक भवन	
		रुद्रेश्वर क्रियापुत्री भवन	
		योग भवन	
		जेष्ठ नागरिक भवन	
३	वडा नं. ३	सामुदायिक प्रहरी भवन	
		हातेमालो रम्तेल समाज कृयापुत्री भवन	
४	वडा नं. ४	थापागाउँ क्रियापुत्री भवन	
		जागज्योति महिला भवन	
		जेष्ठ नागरिक भवन	
५	वडा नं. ५	चिसिनी सामुदायिक भवन	तामाङ महिला उप-समुह
		वडा कार्यालय सामुदायिक भवन	
		दक्षिणेश्वर युवा क्लब सामुदायिक भवन	युवा क्लब
		तल्लो चिसिनी युवा क्लब सामुदायिक भवन	युवा क्लब
		वसाह महादेव सामुदायिक भवन	वसाह महादेव संरक्षण समिति
		दुलाल टोल सामुदायिक भवन	
		डाँडाँगाउँ सामुदायिक भवन	स्थानीय
६	वडा नं. ६	श्रीनगर टोल सामुदायिक भवन	
		न्यू भिजन क्लबको सामुदायिक भवन	स्थानीय, हुलाक
		ओखलगाउँ राम सिता मन्दिरको भवन	सामुदायिक बैठक हल तथा कार्यक्रम
		खड्का भद्रकाली मन्दिरको भवन	स्वास्थ्य चौकी
		टन गाँउ क्लब घर	टन गाँउ क्लब
		च्यासिन्डोल सामुदायिक भवन	स्थानीय
७	वडा नं. ७	पानचोक सामुदायिक भवन	
		युनिक टोल सामुदायिक भवन	
		कान्तिपुर सामुदायिक भवन	
		टुसालदेवि सामुदायिक भवन	
		धनगाउँ सामुदायिक भवन	
		ब्रह्म कुमारी राजयोग उपसेवा केन्द्र भवन	
		कुमारी टोल सामुदायिक भवन	
		डट्टुगाउँ सामुदायिक भवन	
८	वडा नं. ८	लोकेश्वर महिला भवन	
		महांकाल महिला भवन	

क्र.सं	वडा नं	सार्वजनिक भवनहरुको संख्या	कैफियत
		महांकाल युवा भवन	
९	वडा नं. ९	सृजना बस्ती भवन	
		राधाकृष्ण मन्दिरको भवन	
		क्रियापुत्री भवन	
१०	वडा नं. १०	महिला सामुदायिक भवन	
		क्रियापुत्री भवन	
		साहित्य समाज भवन	
		जोरधारा भवन	
		गौरी महिला समूह भवन	
		राम मन्दिर नारी चेतना महिला भवन	
		मनकामना विकासे समाज भवन	
११	वडा नं. ११	क्रिया पुत्री भवन	
		शिव शक्ति युवा क्लव भवन	
		कुल पुजा भवन	
		क्रिया पुत्री भवन ठुलो धारा	
		वन सामुदायिक भवन	
		यज्ञधर महादेव भजन घर	
		गुरुड सामुदायिक भवन	
१२	वडा नं. १२	नवदुर्गा सामुदायिक भवन	
		बालकुमारी भवन	
		बाल विकास समाज भवन	
		रेडक्रस भवन	
		आत्मज्ञान प्रचारक संघ	
		भुपु कर्मचारी भवन	
		मनमोहन जेष्ठ नागरिक भवन	
		कपन महिला समाज भवन	
		अनौपचारिक शिक्षा सदन	
१३	१३	ड्राईगन क्लबको भवन	
		कवर्ड हलको भवन	
		खानेपानी भवन	
		कृषि भवन	

अनुसूची २८: नगरपालिका कार्यालयका पदाधिकारी/कर्मचारीको शाखागत विवरण

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
नगर प्रमुखज्यूको निजी सचिवालय		
मिठाराम अधिकारी	नगर प्रमुख	९८५१०५१०१०
राजेश पण्डित	सहायकस्तर पाचौँ	९८४३७६५०४७
रवीन्द्र अधिकारी	कम्प्यूटर अपरेटर	९८४१४२८३०७
राम शरण भण्डारी	हेभी सवारी चालक	९८६१९६५०५०
कल्पना थापा	कार्यालय सहयोगी	९८०३९७२११६
नगर उप-प्रमुखज्यूको निजी सचिवालय		
अनिता लामा	नगर उप-प्रमुख	९८४१५२७७९६
सुमित्रा श्रेष्ठ	सहायक कम्प्यूटर अपरेटर	९८६०३३२३८१
विष्णु भण्डारी	हलुका सवारी चालक	९८४१५७८०३३
मोनिका कुँवर	कार्यालय सहयोगी	९८४९९९०२९८
न्यायिक समिति		
अनिता लामा	संयोजक	९८४१५२७७९६
सावित्री ढकाल भट्टराई	सदस्य	९८५१११६४३९
विकास तामाङ लामा	सदस्य	९८४१२०५३९७
उजुरी/ अभिलेख शाखा		
मणिराम राई	अधिकृत	९८४९३०६७४२
पुण्य प्रसाद काफ्ले	कानूनी सल्लाहकार	९८४१३८९६८७
एलिजा अधिकारी	कानूनी सहजकर्ता	९८५१२०८४८३
अन्जना राई	सहायकस्तर चौथो	९८०४३०५८०७
हेमन्तराज आचार्य	(सहायकस्तर पाचौँ)	९८२८९७४२१०
राम बहादुर कुँवर	सहायकस्तर चौथो	९८५१०८९८७०
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		
तुल्सीराम अर्याल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४१५१२६५५
सरस्वती देवी चालिसे	सहायक पाचौँ	९८४१३८८०५०
राजु श्रेष्ठ	हेभी सवारी चालक	९८४१४००६३९

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
सिता लामा	कार्यालय सहयोगी	९८६११३९८७२
प्रशासन महाशाखा		
केदार कुमार खड्का	प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२२३२३०
राजकुमार थापा	अधिकृत	९८५१०२४०२४
सुरेश चौलागाईं	कम्प्यूटर अपरेटर	९८६००४४६५३
तुल्सीराम अर्याल	सहायकस्तर पाचौं	९८४३५३५९११
गमला के.सी.	कार्यालय सहयोगी	९८६०६७१८५२
अर्जुन भण्डारी	हेभी सवारी चालक	९७४६४७६५२२
किशोर बरुवाल	कार्यालय सहयोगी	९८४९७९३७२२
पुजा देउला	स्वीपर (कार्यालय सहयोगी)	९८१००९४२२३
सुचना प्रविधि शाखा		
शान्त पौडेल	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८६१०८२३६२
जिन्सी शाखा		
शान्ति ढकाल	अधिकृत	९८४१५८०६२९
रञ्जन अधिकारी	सहायकस्तर चौथो	९८४३३१४७५५
ध्रुव बहादुर आचार्य	हलुका सवारी चालक	९८५१०६९५८१
सरस्वती गैरे	कार्यालय सहयोगी	९८२३४१८००९
पञ्जिकरण शाखा		
चन्द्रमणि पाण्डे	सहायकस्तर पाचौं	९८४९४३३६९५
पुरुषोत्तम गौतम	तत्र द्विमङ्गचक □ द्वच	९८४११६४४९७
ममता मानन्धर	तत्र द्विमङ्गचक □ द्वच	९८४१४४७३२४
खरिद शाखा		
सौरभ लामिछाने	इन्जिनियर	९८४१७२५६६४
वासुदेव मल्ल	अधिकृत	९८५१२२४४४३
बिनोद बनमाला	सब-इन्जिनियर	९८४१५८०१७५
दर्ता चलानी		
सविता राई	सहायकस्तर चौथो	९८४२८९६०४३
निता गुरुड	सहायकस्तर चौथो	९८६११९९०९७
आर्थिक प्रशासन महाशाखा		

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
केदार प्रसाद देवकोटा	वरिष्ठ लेखा अधिकृत	९८५११३५६०४
आर्थिक प्रशासन शाखा		
हरि काफ्ले	लेखापाल	९८६१००८२२०
ओमप्रकाश भट्टराई	कम्प्युटर अपरेटर	९८०३७८७०४८
अच्युत खनाल	कार्यालय सहयोगी	९८४१९४१९०३
सविता श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	९८४६२४२६९७
आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा		
गिता कोइराला	अधिकृतस्तर सातौं	९८४०६००५२५
संजिता शर्मा	अधिकृतस्तर सातौं	९८५११४४३५५
राजश्व शाखा		
सन्जय ढुङ्गाना	अधिकृत	९८४३०७२९६९
विजय पौडेल	सहायकस्तर पाचौं	९८४९४१८८३९
रवी भण्डारी	कम्प्युटर अपरेटर	९८४११७३१८४
अनिता महर्जन	सहायकस्तर चौथो	९८६०७७७४०
शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा		
ललित विक्रम सिंह	उपसचिव (शिक्षा)	९८४९८७६६९१
अनिता खनाल	वरिष्ठ विद्यालय निरीक्षक	९८४१९०७८७६
सुकदेवी राई	सहायक विद्यालय निरीक्षक	९८४२६५५५३५
सावित्रा गौतम	सहायकस्तर पाचौं	९८६५०७०३७०
रुद्र कार्की	स्रोत व्यक्ति	९८५१२४९४४४
योजना, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन महाशाखा		
अजित घिमिरे	वरिष्ठ शाखा अधिकृत	९८५१०५६७९४
रूपक अधिकारी	शाखा अधिकृत	९८४१६५९०७५
विनोद अधिकारी	अधिकृत	९८४१०६२३६०
भवानी श्रेष्ठ	सहायकस्तर चौथो	९८४९२४४८८८
सन्जु के.सी.	कार्यालय सहयोगी	९८१३१०६३९४
पशु विकास शाखा		
ओम कुमारी गुरुड	अधिकृत	९८४१३६३५२०
ओम प्रसाद वार्ले	अधिकृत	९८४३४२३८६४

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
विष्णु प्रसाद न्यौपाने	अधिकृत	९८४४९२७३५६
ठाकुर ढकाल	नायब पशु सेवा प्राविधिक	९८४६३७७६८०
विश्व नगरकोटी	कार्यालय सहयोगी	९८४९६३०५६४
जनसङ्ख्या तथा समावेशीकरण महाशाखा		
पुष्पा बम	वरिष्ठ महिला विकास अधिकृत	९८४९२८८२७२
विष्णु कुमारी सिंह	महिला विकास निरीक्षक	९८४८९९९६३७
सरिता भट्टराई	महिला विकास निरीक्षक	९८४९२९९७०७
गीता श्रेष्ठ के.सी.	महिला विकास निरीक्षक	९८४९८७६०३९
संघ संस्था समन्वय शाखा		
युवराज विष्ट	सहायकस्तर पाचौँ	९८४३२६२५६६
विपद व्यवस्थापन		
दुर्गा कार्की	अधिकृत	९८४३४२०४९९
भारती मिश्र	सहायकस्तर पाचौँ	९८४६००२९९८
कृषि विकास शाखा		
लक्ष्मी घर्ती	अधिकृत	९८६९४९४९४३
ज्ञानी पौडेल	अधिकृत	९८४९९५०९९६
स्वेता पोखरेल	कृषि स्नातक प्राविधिक	९८९८२३३९९६
रुपा सोधुड	सहायकस्तर पाचौँ	९८४३५०४०४९
जनस्वास्थ्य महाशाखा		
कुमार प्रसाद दाहाल	जनस्वास्थ्य अधिकृत (आठौँ)	९८४९५९२३०८
उमेश गौतम	परिवार नियोजन निरीक्षक	९८५८०२३८५९
सम्झना कुँवर	सि.अ.न.मी. निरीक्षक	९८४९३८७३५२
प्रतिमा खरेल	जनस्वास्थ्य अधिकृत (सातौँ)	९८४९३६५३८४
उपमा दाहाल	जनस्वास्थ्य अधिकृत (सातौँ)	९८४३६३९२२७
जीवन खतिवडा	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	९८५९२७०२२०
धनमाया अर्याल	सहायकस्तर चौथो	९८४२६२९८३०
सुदर्शन खड्का	इलेक्ट्रिसियन	
सहकारी शाखा		
अच्युत खड्का	अधिकृत	९८५९९७४९७५

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
शुष्मा घिमिरे	सहायकस्तर पाचौँ	९८४११५२४७९
शान्ति लामा	कार्यालय सहयोगी	९८४१५७७७९२
शहरी तथा पूर्वाधार विकास महाशाखा		
सुनिल महर्जन	वरिष्ठ इन्जिनियर	९८५१२३७८१८
साकार अधिकारी	इन्जिनियर (सातौँ)	९८४१०४३५१५
शान्तिराम वाग्ले	इन्जिनियर (छैठौँ)	९८५२८२८३३६
मन्दिरा श्रेष्ठ	इन्जिनियर (छैठौँ)	९८४१३४७१३८
दिपक भण्डारी	इन्जिनियर (छैठौँ)	९८४११४११३३
सत्यराज जोशी	सहायकस्तर पाँचौँ	९८५७०६२८०४
महेश माँक	सब-इन्जिनियर	९८४३३५२४६२
डिल्लीराम श्रेष्ठ	सब-इन्जिनियर	९८५१०८२७३१
किसन श्रेष्ठ	सब-इन्जिनियर	९८५१२४३३५९
सन्तोषी पौडेल	अमिन	९८१८२४५२३८
राजकुमार श्रेष्ठ	अमिन	९८५११५०११७
रामदेवी सिंह नगरकोटी	कार्यालय सहयोगी	९८४१७१२४१३
इन्द्र बहादुर बस्नेत	कार्यालय सहयोगी	९८४४२४६४३९
नविन कुमार थापा	कार्यालय सहयोगी	९८४९९८३४५१
दिनुका आचार्य	कार्यालय सहयोगी	९८४१०१४०३६
रोजगार सेवा केन्द्र		
मिलन भण्डारी	रोजगार सहायक (पाचौँ)	९८६०१९७१०९
राकेश लामा	प्राविधिक सहायक (पाचौँ)	९८६९४८६६६२
वातावरण शाखा		
विनोद पाठक	सहायकस्तर पाचौँ	९८४९५२५१६५
उद्योग तथा पर्यटन विकास शाखा		
संगिता लम्साल	सहायकस्तर पाचौँ	९८४६२८०६६७
युवा परिषद् सचिवालय		
सुरेश कार्की	सहायकस्तर तृतीय	९८५१०२३९६२
उद्यम विकास शाखा (तङ्कघ्म)		
सरस्वती कुमारी लुहार	उद्यम विकास सहजकर्ता (चौथो)	९८४७४२२४७५

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
बूढानीलकण्ठ न्यूज		
विजय सिंह लामा	क्यामेराम्यान/ भिडियो सम्पादक	९८०८१०६९४१
निमेष थापा	संवाददाता	९८६६२९६८९८
हेल्प डेक्स (झङ्गलतम छङ्गण)		
जमुना लामा	अफिस असिस्टेण्ट	९८२३५७०५४८
बुढानीलकण्ठ नगरपालिका		
रचनादेवी मैनाली	अधिकृत	९८४१८४३९८५
नगर अस्पताल, बालुवाखानी		
डा. सुधाँशु झा	अस्पताल निर्देशक	९८५१३२७९९५
रश्मीता श्रेष्ठ	मे.अ.	९८४०८२६३०२
डा. प्रशान्त ज्ञवाली	मे.अ.	९८४९६७३४१७
पार्वती सेढाइ	सि.अ.न.मी.	९८४१६२८१४१
अनिता महर्जन	सहायकस्तर चौथो	९८६०६७७७४०
अनु सापकोटा	सहायकस्तर चौथो	९८४९४६३७०६
सुष्मा अर्याल	स्टाफ नर्स	९८४१४००९३०
शशिता के.सी.	स्टाफ नर्स	९८४१९२५७९६
मिना सारु मगर	ल्याब असिस्टेन्ट	९८२४९२०४५४
विमल घिमिरे	कार्यालय सहयोगी	९८४१९४०३०६
तारा गिरी	कार्यालय सहयोगी	९८४१८७६२५५
रोशन पुजारी	सरसफाईकर्मी	
नगर प्रहरी व्यवस्थापन शाखा		
रमेश खतिवडा	जुनियर अधिकृत	९८४१४८२५९४
प्रकाश खत्री	प्रहरी जवान	९८४१४३९७६७
नविन राई	प्रहरी जवान	९८६९३०३०१५
अमिर लामा	प्रहरी जवान	९८४९४०७३४९
निरज पुर्कुटी	प्रहरी जवान	९८०८३६१८१९
विकास श्रेष्ठ	प्रहरी जवान	९८१८२७६७३३
रिकेश थापा	प्रहरी जवान	९८६०४६९१२६
सविन दुलाल	प्रहरी जवान	९८६९१३०२१५
कुमार पुडासैनी	प्रहरी जवान	९८४९८४२३५७
कमल घिमिरे	प्रहरी जवान	९८४१९४०३०५

पदाधिकारी/कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
रजन कार्की	प्रहरी जवान	९८०३१०२०७९
रोजन तामाङ्ग	प्रहरी जवान	९८४७८८६६९९
जीवन कुमार खतिवडा	प्रहरी जवान	९८०३६६३५३१
विमला तामाङ्ग	प्रहरी जवान	९८४९०६७५१५
प्रतिभा खतिवडा	प्रहरी जवान	९८४९७०७२०४
सन्त बहादुर तामाङ्ग	प्रहरी जवान	९८४१६६५७४८
राजु खड्का	प्रहरी जवान	९८४१०८१४१५
राजेश लामा	प्रहरी जवान	९८६९१८१४८२
मनिता थापा मगर	प्रहरी जवान	९८०८५२०६५१
नेत्र बहादुर थापा	प्रहरी जवान	९८४१३९९००९
राम खत्री	हलुका सवारी चालक	

अनुसूची २९: नगरपालिका अन्तर्गत वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण

वडा कार्यालय	कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
१ नं. वडा कार्यालय,	राजेन्द्र तामाङ्ग	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८६०९२४१०२
	शान्तराज खनाल	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर	९८४९६५८००६
	बुद्धलक्ष्मी तामाङ्ग	सहायकस्तर चौथो	९८४११७०८४५
	लक्ष्मी देउला	कार्यालय सहयोगी	९८६९६९२८९३
२ नं. वडा कार्यालय,	यज्ञाश्वर ऐडी	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८६४४६०८९९
	हिमा रावत	सहायकस्तर पाचौं	९८६८००५३७५
	अनिल थापा	सब-इन्जिनियर	९८४११४१४६३
	भगवती के.सी खड्का	सहायकस्तर चौथो	९८४१०४६९१९
	सुदिप भट्टराई	सहायकस्तर चौथो	९८४९५६३०५१
	ललिता श्रेष्ठ	अफिस असिस्टेन्ट	
३ नं. वडा कार्यालय,	मोहन प्रसाद भण्डारी	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८४१५५२५१८
	शर्मिला रेग्मी	सब-इन्जिनियर	९८४२८८२५९३
	मुकुन्द खड्का	सहायकस्तर चौथो	९८४१२७७५३५
	निशा खड्का	सहायकस्तर चौथो	९८४१८९१७४१
	रमिला थापा	सहायकस्तर चौथो	९८४३७२७२४९
	सुमिना सुनार	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	९८२३६५४७५४
	सिता श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	९८४७७५०९२२
४ नं. वडा कार्यालय,	नवीन थापा	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८४८१६८१३४
	भाइराम थापा	सब-इन्जिनियर	९८४१५३५३७७
	ध्रुव प्रसाद घिमिरे	सहायकस्तर चौथो	९८५१०८३७००
	दुर्गा देवी सेढाई	सहायकस्तर चौथो	९८४३३३९३९५
	सिता कार्की	कार्यालय सहयोगी	९८४१०१८७५३
५ नं. वडा कार्यालय,	अच्युत कार्की	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८५११७४१७४
	देव कुमार तामाङ्ग	असिस्टेन्ट सब-इन्जिनियर	९८४४४७२९६०
	जानुका लामिछाने कार्की	सहायकस्तर चौथो	९८६५४९१४३३
	सरस्वती न्यौपाने	कार्यालय सहयोगी	९८६०७५०४९०
६ नं. वडा कार्यालय,	दिपक वि.सी.	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८६८०८६१८२
	सरिता थपलिया	सब-इन्जिनियर	९८६९०९७५९७
	सिर्जना पौडेल	सहायकस्तर चौथो	९८४६७८८११३
	सरोज खत्री	सहायकस्तर चौथो	९८६०८२६५०२
	मिरा अधिकारी खड्का	कार्यालय सहयोगी	९८६०४३२००६
७ नं. वडा कार्यालय,	राजन पौड्याल	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९८४९१४२१५४

वडा कार्यालय	कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
	खगेन्द्र श्रेष्ठ	सब-इन्जिनियर	9841921866
	प्रभा भुजेल	सहायकस्तर चौथो	९८४९१६६१५२
	सुन नारायण नगरकोटी	कार्यालय सहयोगी	९८४१६५२१६९
	श्रीमाया महर्जन	कार्यालय सहयोगी	९८४१७२८७७९
८ नं. वडा कार्यालय,	कविता चौहान	वडा सचिव (अधिकृत)	९८४४०८४६९९
	कृजन माली	सब-इन्जिनियर	९८६०३०३७८१
	विनिता हुंगाना	सहायकस्तर चौथो	९८५११०५२१७
	सविन थापा	सहायकस्तर चौथो	९८४१९५१९७२
	श्रीजन अधिकारी	सहायकस्तर चौथो	९८५१०४००७९
	सफला लामा	कार्यालय सहयोगी	९८४९५९८१८५
९ नं. वडा कार्यालय,	कुमार निरौला	वडा सचिव (सहायकस्तर चौथो)	९८४०४२२३३४
	विनिता कुइकेल पौडेल	सहायकस्तर चौथो	९८४११४२७७९
	बविता कार्की	कार्यालय सहयोगी	९८४१४५००९९
	संगिता तामाङ्ग	कार्यालय सहयोगी	९८४८१४२६४३
१० नं. वडा कार्यालय,	भोलाराज हुंगाना	वडा सचिव (अधिकृत)	९८४३१३८२७३
	सृष्टि बराल	सहायक पाचौं	९८४१८४७२१०
	राजेन्द्र श्रेष्ठ	सब-इन्जिनियर	९८५१०७७३०२
	प्रमिला भुर्तेल	सहायकस्तर चौथो	९८४१९६०६५२
	राजेन्द्र उपाध्याय	कार्यालय सहयोगी	९८५११०९०७२
	अनिशा आचार्य	कार्यालय सहयोगी	९८४११३८०१४
११ नं. वडा कार्यालय,	नविन्द्र तामाङ्ग	वडा सचिव (अधिकृत)	९८४१२३४३०८
	बिमल कार्की	सब-इन्जिनियर	९८४५३०२२९१
	सिर्जना ठकुरी	सहायकस्तर चौथो	९८४१६२१९१२
	रमा वि.क	सहायकस्तर चौथो	९८६८१३२१२४
	राज कुमार कार्की	कार्यालय सहयोगी	९८४११९६६६९
	निर्मला तामाङ्ग	कार्यालय सहयोगी	९८१०२४५२३८
	गणेश बहादुर कार्की	कार्यालय सहयोगी	९८१३५५५७१६
१२ नं. वडा कार्यालय,	गीता ठगुन्ना	वडा सचिव (अधिकृत)	९८६३०२६८१२
	विष्णु प्रसाद खनाल	सहायकस्तर पाचौं	९८४१०४५५४३
	शेषानन्द घिमिरे	जुनियर इलेक्ट्रीसियन	९८४१३५३०२९
	स्वर्णिम अधिकारी	सहायकस्तर पाचौं	९८६३४७३०४५
	राकेश लामा	प्राविधिक सहायक	९८६९४८६६६२
	सरिता राई मल्ल	सहायकस्तर चौथो	९८५११५६७९४
	कमला लम्साल पुडासैनी	कार्यालय सहयोगी	९८४३३१३९०२
१३ नं. वडा	नरेन्द्र श्रेष्ठ	वडा सचिव (सहायकस्तर पाचौं)	९७६१०११६६१

वडा कार्यालय	कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नंबर
कार्यालय,	राजिवरत्न बुद्धाचार्य	सब-इन्जिनियर	९८४१४६५०८३
	केशव भट्टराई	सहायक चौथो	९८६३४७९५६१
	सागर श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी द्वितिय	९८४१४९६१३०
	गोपाल श्रेष्ठ	कार्यालय सहयोगी	

अनुसूची ३०: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका सुरक्षा निकायहरूको विवरण

क्र.स	कार्यालय	दर्जा	फोन नं.
१	म.न.प्र.प्रभाग मण्डिखाटार काठमाडौं	प्र.ना.नि	९८५१२८८१०४
२	म.न.प्र.प्रभाग बुढानीलकण्ठ काठमाडौं	प्र.नि.	९८६१३४७६२५
३	म.न.प्र.प्रभाग हेपालीहार्डिट काठमाडौं	प्र.स.नि	९८५१२८६९९९
४	म.न.प्र.प्रभाग हात्तीगौडा काठमाडौं	प्र.ना.नि	९८५१२८४९७०
५	म.न.प्र.प्रभाग कपन काठमाडौं	प्र.नि	९८५१२९६७२९

अनुसूची ३१ : बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको विवरण

स्कूलको नाम	इ सि डी /पूर्व प्राथ मिक	क क्षा १	क क्षा २	क क्षा ३	क क्षा ४	क क्षा ५	क क्षा ६	क क्षा ७	क क्षा ८	क क्षा ९	क क्षा १०	ज म्मा
अमरदीप सेकेण्डरी स्कूल	४७	१३	१२	१८	१८	५	२०	१०	१६	१७	१५	१९१
एन्जिल्स होम	६८											६८
अनिता मिलन इन्टरनेशनल एकेडेमी	९२	२४	२१	१७	१७	२५	१७	१८	१३			२४४
ओम स्कूल	११७	३१	२६	३०	३०	२६	२३	२५	१५	२०	२३	३६६
बाल विकास बोर्डिङ हाई स्कूल	११४	२६	३१	२८	२८	३१	२९	३९	३३	३३	२०	४१२
बाटिका मोन्टेसरी स्कूल	४३											४३
भद्रकाली इड्लिस मिडियम स्कूल	९२	२५	२१	३१	२५	२०	१४	१९	१९	२५	१९	३१०
भक्ति इन्टरनेशनल एकेडेमी	१५	८८	२६	४१	२१	२६	३३	३२	२९	२९	२१	३६१
विभूति प्रज्ञा निकेतन	५३	१७	१४	१७	१२	९	१७	१९	१३	१५	२८	२१४
विज्ञान इड्लिस बोर्डिङ स्कूल	५६	२१	२४	२०	२१	१७	१६	२४	२६	१४	१४	२५३
ब्लोसम को-एड एकेडेमी	३३	७	३	५		१						४९
ब्लू बेरी डे केयर र पूर्व विद्यालय	३१											३१
बोधि सदन सेकेण्डरी स्कूल	१२१	२२	३५	२७	२५	२८	१८	१९	१९	९	१४	३३७
ब्रेन ल्याण्ड एकेडेमी	११३	३९	४६	४५	५०	५१	३४	४४	५१	२७	४८	५४८
बुढानीलकण्ठ आश्रम स्कूल	६३	२२	२४	१७	२७	२४	३१	४०	३२	३०	२६	३३६
बुढानीलकण्ठ किन्डरगार्डन	९६											९६
बुढानीलकण्ठ मोडल कम्युनिटी प्रतिष्ठान	२०३	६१	५१	४१	४७	४७	४४	३९	४७	४७	२७	६५४
बुढानीलकण्ठ विद्यालय						१३७	१३६	१३७	१३	१३६	१३६	८१७
राजधानी सिटी एकेडेमी	६५	१५	१२	९	३	३						१०७
ड्याफोडिल बोर्डिङ स्कूल		५२	७५	७६	७४	६६	७५	७१	७६	५५	८१	७०१
डेभिड राजन मेमोरियल इड्लिस स्कूल	५	५	४	५	१२	१४	७	१२	३	३	३	७३
डेकासा इन्टरनेशनल मोन्टेसरी प्रि स्कूल	४४											४४
ध्रुवतारा कार्नेवाली विद्यालय	५४	४७	४६	४४	४१	४४	४२	४९	४५	५०	६४	५२६
डायमण्ड ईबीएस	४३	१२	१५	१६	८	११	११	१६	१४	८	१४	१६८

स्कूलको नाम	इ सि डी /पूर्व प्राथ मिक	क क्षा १	क क्षा २	क क्षा ३	क क्षा ४	क क्षा ५	क क्षा ६	क क्षा ७	क क्षा ८	क क्षा ९	क क्षा १०	ज म्मा
दिक्षालय नेपाल फाउन्डेसन	२	४१	३९	३०	४७	३२	३२	३३	३०	३४	३०	३५०
यूरो स्कूल		९६	९३	८७	८५	८३	७४	७२	६७	५८	३८	७५३
फेयरील्याण्ड इन्टरनेशनल स्कूल	४६	५५	५९	४७	५७	५६	४४	४४	४१	३९	४०	५२८
फ्युचर स्टार मोन्टेसरी घर	३२											३२
घटराज मेमोरियल स्कूल	३३	१२	१४	१४	३६	२४	१६	३२	३४	२९	३७	२८१
ज्ञानचक्षु इडिलस स्कूल	६३	२४	१९	३२	२३	२०	२०	२३	१५	१९	१८	२७६
ज्ञान प्रकाश एकेडेमी	१११	२५	२५	३०	२६	२८	२२	१८	२२	१८	१७	३४२
हेलो किड्स एकेडेमी	५३											५३
हिमालय बोर्डिङ स्कूल	१४९	५५	५७	४८	५९	६५	५३	६९	५७	५२	५६	७२०
हिमालयन ह्याप्पी चिल्ड्रेन एकेडेमी	७१	२२	२६	२६	२४	१४	१२	२२	२२	२७	२४	२९०
इम्पेरियल वर्ल्ड स्कूल		३९	४९	३९	४०	३३	३८	४४	४०	३०	३१	३८३
जेबी मेमोरियल ईबीएस	१७											१७
जीवन ज्योति विद्यालय	२३	३	१		४							३१
जोसेफ हाई स्कूल	१२१	७७	६१	४१	३५	३६	३५	६७	१० ०	९३	५६	७२२
जुगल ईबीएस	३७	२९	३६	२३	२७	२६	४३	३४	२८	३१	३७	३५१
काष्ठमण्डप विद्यालय		७२	६७	७१	७२	७३	७६	७६	७८	७४	७२	७३१
काठमाडौं विद्यालय	१३०	२८	२९	२७	२२	२३	२८	२२	२०	१७	१३	३५९
किड्स सक्सेस मोन्टेसरी	२८											२८
लिटिल लाइट मोन्टेसरी स्कूल	५९	२२	२०	१९	१९	९						१४८
लिटिल मून इडिलस एकेडेमी	७३	१८	२३	१५	१०	१४	१०	११	११	९	१३	२०७
लिटिल मुन हाई स्कूल	५४	२८	१८	१६	१९	१९	२९	२४	१६	१८	१८	२५९
लॉयल्टी एकेडेमी	११२	३८	६३	७५	६१	८४	७३	६६	१० ३	७८	६४	८१७
लुम्बिनी बिगिनर्स एकेडेमी		१३	१८	१९	११	१९	१४	११	७	१०	९	१३१
मण्डु एकेडेमी	२९		१				५			१	९	४५
मञ्जरी सेकेण्डरी स्कूल	१२५	४४	४५	४९	४८	५८	४६	४५	५४	६०	४१	६१५
मञ्जुघोष एकेडेमी	४५											४५
मनोरम प्रि-स्कूल	७०											७०
मुनलाइट स्कूल	३९	२२	१८	२०	१९	१६						१३४

स्कूलको नाम	इ सि डी /पूर्व प्राथमिक	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८	कक्षा ९	कक्षा १०	जम्मा
मोर्गन इन्टरनेशनल स्कूल	१८	१४	२१	२५	२१	३०	२२	२२	२४	२२	१७	२३६
मोदर्स क्यास्टल स्कूल	६१	१५	१२	१२	१३	९	७	८	७			१४४
माउण्ट कैलाश आवासिय मा.वि.	३५	१९	१३	१५	२०	११	११	१०	१८	१०	१७	१७९
नेसनल ब्लूमिड फ्लावर एकेडेमी	८०	२९	३४	३६	४२	२८	३२	२८	२५	३१	३१	३९६
नेसनल आडीयल बोर्डिड स्कूल	१३५	४१	२०	१८	३४	४३	१९	२२	२२	१८	२७	३९९
नेसनल युनाइटेड स्कूल		३०	४६	३९	४६	४०	४९	५१	४३	४३	३६	४२३
नव मञ्जुश्री मावि	८९	१५	१८	२२	११	२२	२२	१९	२५	१९	१२	२७४
नव ज्ञानभूमि बोर्डिड हाई स्कूल	८०	५०	५६	३७	५२	४१	५७	५९	५६	४१	५७	५८६
नईबोरहूड इंगलिस हाई स्कूल	३६	२	१४	१५	२३	२१	२३					१३४
न्यु मिलेनियम एकेडेमी	३१	८	१०	१९	११	६	८	९	६			१०८
पहिलो पाईला प्रि स्कूल	४५											४५
प्याराडाइज मोन्टेसरी प्रि-स्कूल एण्ड डे केयर सेन्टर	४५											४५
पीक प्वाइन्ट एकेडेमी	१९१	४१	४७	६४	४७	३९	५८	५२	७५	६८	५८	७४०
पीक प्वाइन्ट पब्लिक स्कूल	२३१	६०	६१	५५	५५	३०	५१	३२				५७५
प्रशान्ति शिक्षा सदन	६७	३२	३	२६	३३	२२	२१	२२	२१	१६	१९	२८२
प्राइम पाठशाला	४९	९	२७	२२	२३	२५	२२					१७७
प्रिन्सटन एकेडेमी		२३	२७	१८	१९	२०	२३	१४	१०	१०	१४	१७८
पर्पल टर्टल प्रि स्कूल	३७											३७
पुष्पलाल मेमोरियल सेकेण्डरी स्कूल	७०	२५	२७	२९	२६	२३	३०	३६	२८	१८	२७	३३९
रिलायन्स को-एड। विद्यालय	१९८	७५	७८	७५	६९	७२	९५	८१	६७	७७	६७	९५४
रिलायन्स इन्टरनेशनल एकेडेमी	१४४	६९	५६	५८	५१	५८	५६	१०१	१०२	११९	१२२	९३६
रिलायन्स किड्स होम	४३	३०	३२	३५	२९	३४						२०३
रिलायन्स पब्लिक स्कूल	६१	३०	३२	५१	५४	५४	५२	५१	५८	५५	४८	५४६
ऋषिकुल विद्या निकेतन	३६	१६	१४	२५	२०	५	७					१२३
राइजिड स्टार बोर्डिड स्कूल		३७	२२	२२	१८	८						१०७
सेन्ट देवी एकेडेमी इड्लिस स्कूल	३६	९	९	१२	८	२०	१२	२०	१५	१४	१७	१७२
सेन्ट जोन्स स्कूल	१२०	२७	२२	२८	३०	२६	२५	१०	११			२९९

स्कूलको नाम	इ सि डी /पूर्व प्राथ मिक	क क्षा १	क क्षा २	क क्षा ३	क क्षा ४	क क्षा ५	क क्षा ६	क क्षा ७	क क्षा ८	क क्षा ९	क क्षा १०	ज म्मा
समटेन मेमोरियल एकुकेसनल एकेडेमी	१३८	३६	६५	४५	४५	६८	५२	४२	३५	४८	२४	५९८
शारदा एकेडेमी	८०	३५	३३	२८	१६	२३	१८	१०	२७	१९	१४	३०३
शिशु मिलन इड्लिस स्कूल	१२०	३९	३९	३२	२०	३१	२५	३३	२१	३०	२४	४१४
सृष्टि ज्ञान स्कूल	४८	२२	२०	१५	१३	२३	१८	२१	१२	२०	२५	२३७
सृष्टि स्कूल	६१	१५	१९	१८	१८	११	५	१९				१६६
स्नोल्याण्ड रनाग लाइट अफ एजुकेशन स्कूल	२३	१२	१२	१९	१७	१५	२१	२१	२१	१६	११	१८८
स्पार्क एजुकेयर फाउन्डेसन	२७											२७
सेन्ट जोसेफ इड्लिस एकेडेमी	१४५	४८	५३	५०	३९	५४	४०	४८	४७	३१	३३	५८८
सेन्ट जेभियर्स इड्लिस एकेडेमी	९२	२७	२५	९	६६	५७	७२	४४	५५	४६	५२	५४५
सनराइज बोर्डिड स्कूल	३५	२६	१५	१८	१७	२१	२१	२३	१२	२७	१६	२३१
साइप्रेस पब्लिक स्कूल	५९	२०	२०	२३	२०	२९	२५	२६	१९	२३	३९	३०३
श्री स्टार एकेडेमी	१२	३०	३२	१७	१४	१७	२२	२३	१५	२१	१२	२१५
टिनी टोज प्रि स्कूल	१६											१६
तिरुपति इड्लिस बोर्डिड हाई स्कूल			३६	६४	२४	२१	२५	१३	२८	१७	१४	२४२
त्रि ज्योति सेकेण्डरी स्कूल	२७	६३	४६	५९	१० २	१२१	१० १	१० ८	८६	५	६७	७८५
त्रुग्राम इन्टरनेसनल एकेडेमी	५०	४२	७९	५१	७०	९०	९३	९४	७८	८०	५३	७८०
भ्याली पब्लिक हाई स्कूल		५१	६१	६०	६५	७९	७६	६४	७९	५८	६९	६६२
वेदाङ्ग इन्टरनेशनल स्कूल	३६	१६	१७	१४	१४	१९	१२	६	६	२	४	१४६
वेदव्यास विद्याश्रम बोर्डिड स्कूल	११८	३०	२२	४१	३४	१७	२०	१६	१७	१७	९	३४१
भिकटर ह्युगो मञ्जुश्री विद्यापिठ	७३	२८	२७	२३	२४	२०	१८	२४	२१	२२	१८	२९८
कुल जम्मा	६१८ ८	२५ ३६	२५ ८९	२५ ५९	२५ ७६	२७ २०	२६ ०३	२६ ०८	२५ २३	२२ ५८	२२ २९	३१३ ८९

अनुसूची ३२: शैक्षिक सत्र २०८१ मा सामुदायिक विद्यालयको आधारभूत तहमा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थी

S.N.	School Name	class 1			Class 2			Class 3			Class 4			Class 5			Class 6			Class 7			Class 8		
		Boys	Girls	Total																					
1	Aatma bikas Basic School																2	2	4						
2	BhadraKali Basic School	7	0	7	2	2	4	3	1	4	3	3	6	0	2	2	1	0	1						
3	Madan Ashrit Basic School	1	4	5	5	4	9	2	1	3	3	5	8	3	2	5	4	4	8	1	4	5	1	4	5
4	Budhanilkantha Secondary School	6	11	17	13	5	18	8	12	20	11	6	17	9	9	18	12	14	26	14	19	33	16	11	27
5	Naulin Secondary School	22	20	42	27	22	49	21	20	41	29	33	62	26	33	69	28	33	61	29	30	59	42	33	75
6	Bal Udhar Secondary School	8	12	20	9	11	20	10	8	18	15	13	28	10	12	22	20	18	38	16	23	39	19	25	44
7	Bal Kumari Secondary School	2	3	5	5	4	9	1	7	8	4	4	8	8	7	15	6	5	11	2	3	5	1	0	1
8	Pancha Kanya Secondary School	2	2	4	5	5	10	1	4	5	3	1	4	4	2	6	2	0	2	2	2	4	4	4	8
9	Bal Bikas Samaj Basic School	1	2	3																					
10	Gram Sikshya Secondary School	9	9	18	7	7	14	1	12	13	12	7	19	4	5	9	11	12	23	8	13	21	16	10	26
11	Nepal Charter Basic School	8	11	19	12	9	21	11	4	15	6	8	14	3	4	7									
12	Ganesh Secondary School	11	9	20	6	5	11	9	9	18	10	11	21	7	5	12	11	31	42	20	11	31	14	19	33
13	Pathivara Basics	12	4	16	7	5	12	6	7	13	8	4	12	6	10	16									
14	Jaya BhadraKali Basic School	7	6	13	1	0	1	2	0	2	2	1	3	1	0	1	0	1	1	1	2	3	0	1	1
15	Yagyamati Secondary School	13	4	17	5	1	6	3	3	6	4	3	7	2	5	7	4	5	9	6	5	11	3	1	4
16	JanaJagriti Secondary School	2	1	3	2	0	2	1	3	4				1	1	2	0	1	1						
17	Mahankal JanaJagriti Secondary School	6	5	11	2	3	5	4	1	5	1	6	7	3	5	8	4	1	5	2	4	6	4	10	14
18	ShreeRam Basic School	6	11	17	3	4	7	1	2	3	3	3	6	1	3	4	0	1	0				1	3	4
19	Jana Udhar Secondary School	6	10	16	4	6	10	5	3	8	6	3	9	3	3	6	6	14	20	4	1	5	3	5	8

अनुसूची ३३: विपद व्यवस्थापन तथा आपतकालीन योजना सम्बन्धी जानकारी

विपद व्यवस्थापन तथा आपतकालीन योजनालाई तत्काल पहल गर्न गठित नगरपालिकास्तरीय द्रुत प्रतिकार्य समिति

क्र.स.	नाम थर	पद	मोबाईल नं.
१	मिठाराम अधिकारी	नगर प्रमुख	९८४१२३४५१६
२	तुल्सीराम अर्याल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२४०८५८
३	डा. रस्मिता श्रेष्ठ	मेडिकल अधिकृत	९८४०८२६३
४	दुर्गा कार्की	विपत् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख	९८४३४२०४९९
५	कुमार प्रसाद दाहाल	जनस्वास्थ्य महाशाखा प्रमुख	९८४१४९२३०८

नगरपालिकास्तरीय द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT team)

क्र.स.	नाम थर	पद	मोबाईल नं.
१	डा. कौशल अधिकारी	मे. अ.	९८५१२०५७३६
२	सिर्जना जि.सी.	ज. स्वा. नि.	९८६०५६५४०८
३	अर्जुन हमाल	हे. अ.	९८४६४५१९८४
४	दिना अर्याल	सी. अ. न. मि.	९८४६०५२३६७
५	स्मिता रायमाझी	ज. स्वा. नि.	९८४१९०८९४८
६	नानी माया श्रेष्ठ	सी.अ. हे. ब.	९८४९५०७७९१
७	मेनुका बुढाथोकी	अ. न. मि.	९८४१७००७१७
९	सुदर्शन थापा	का. स.	९८०३२७४०५४

आपतकालीन अवस्थामा समन्वयका लागि नगरपालिका जनस्वास्थ्य महाशाखा अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

क्र.सं	स्वास्थ्य संस्था प्रमुख	पद	लक्षित वडा	स्वास्थ्य सस्था	सम्पर्क नं.
१	राधिका ढकाल	सि. अ. न. मि	१	आधारभूत सस्थ्य सेवा केन्द्र, तौलुंग	९८४१७८८६९३
२	अस्था के. सी	ज. स्वा. नि.	२	चपली भद्रकाली स्वास्थ्य चौकी, चपली	९८६४९४०१०२
३	तिलक गौतम	ज.स्वा.नि.	३ र ४	बूढानीलकण्ठ स्वास्थ्य चौकी, घुम्ती	९८५५०६९२२३

४	बृग बहादर तामाड	सी. अ.हे.व.	५	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, विष्णुमति	९८६००७४३९६
५	लिलाधर भुषाल	ज. स्वा. नि.	६	खड्का भद्रकाली स्वास्थ्य चौकी, खड्का गाउँ	९७४१०२७७९९
६	बम बहादुर ऐर	सी.अ.हे.व.	७	आधारभूत सस्थ सेवा केन्द्र, तल्लो खड्का गाउँ	९८४८८७३७३६
७	मन्जु बस्नेत	ज.स्वा.नि.	८ र ९	महांकाल स्वास्थ्य चौकी, महांकाल	९८४१६७७०३२
८	डा. रस्मिता श्रेष्ठ	मे. अ	१०	अस्थाई नगर अस्पताल, बालुवाखानी	९८४०८२६३०२
९	स्मिता रायमाझी	ज.स्वा.नि.	११	कपन स्वास्थ्य चौकी, कपन	९८४१९०८९४८
१०	तुलाषा थापा	सी. अ. न. मि	१२	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, दुर्गामंदिर	९८४१७२१४२५
११	सरिता श्रेष्ठ	ज.स्वा.नि.	१३	चुनिखेल स्वास्थ्य चौकी, चुनिखेल	९८४१३५४००६

नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति

नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति सँगको सहकार्यमा प्राकृतिक प्रकोप जस्तै डुबान ,आगलागी ,पहिरो तथा अन्य विपत्तिको व्यवस्थापन गर्ने र विपद्ले निम्त्याउने स्वास्थ्य सम्बन्धी महामारीको तयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलाप सम्बन्धित द्रुत प्रतिकार्य समिति र टिमले गर्ने | नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति सदस्यहरूको नामावली

सि नं	नाम थर	सम्पर्क नं
१	नगर प्रमुख श्री मिठाराम अधिकारी	९८५१०५१०१०
२	नगर उप-प्रमुख श्री अनिता लामा	९८४१५२७७९६
३	प्र.प्र.अधिकृत श्री तुल्सीराम अर्याल	९८५१२४०८५८
४	पूर्वाधार विकास समिति श्री सुरेन्द्र लामा	९८५१०३६०११
५	सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति श्री शम्भु प्रसाद भट्टराई	९८५१०४३६१५
६	सामाजिक विकास समिति संयोजक श्री शान्ता ढकाल	९८४९०१७९९३
७	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति संयोजक श्री राम कुमार रोक्का	९८५१०७९६१८
८	वडा नं ६ अध्यक्ष श्री रवि खड्का	९८५१००१८२४
९	वडा नं ८ सदस्य श्री विनोद थापा	९८५१२४४०२५

१०	वडा नं १३ सदस्य श्री राममाया वि.क.	९८८४०८९९३४
११	युवा, खेलकुद तथा शिक्षा महाशाखा प्रमुख श्री ललित विक्रम सिंह	९८४९८७६६९९
१२	प्रशासन महाशाखा प्रमुख श्री केदार कुमार खड्का	९८५९२२३२३०
१३	पशु शाखा प्रमुख श्री काजी बहादुर श्रेष्ठ	९८५९०९२४०७
१४	सामाजिक विकास तथा समावेशीकरण महाशाखा प्रमुख श्री पुष्पा बम	९८४९२८८२७२
१५	योजना अनुगमन तथा मुल्याङ्कन महाशाखा प्रमुख श्री महेश पाठक	९८५९०७७८२६
१६	जनस्वास्थ्य महाशाखा प्रमुख श्री कुमार प्रसाद दाहाल	९८४९५९२३०८
१७	पूर्वाधार महाशाखा प्रमुख श्री सुनील महर्जन	९८५९२३७८९८
१८	कृषि शाखा प्रमुख श्री लक्ष्मी घर्ती	९८६९४९४९४३
१९	आर्थिक प्रशासन महाशाखा प्रमुख श्री मीनराज खड्का	९८५९९७२२०४
२०	भवानी दल गण प्रतिनिधि श्री रवि के.सी.	९८५९०४३५९२
२१	प्रहरी प्रभाग कपन शाखा प्रतिनिधि श्री स्मृति सिलवाल	९८५९२८६९९९
२२	प्रहरी प्रभाग बूढानीलकण्ठ शाखा प्रतिनिधि श्री दिपेन्द्र चन्द	९८५९२८४९७२
२३	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रतिनिधि श्री प्रल्हाद सिलवाल	९८५९२७२०३५
२४	ने.क.पा. प्रतिनिधि श्री प्रदिप डंगोल	९८५९००५७५४
२५	ने.का. प्रतिनिधि श्री राजाराम बुढाथोकी	९८५९००६९५२
२६	रा.प्र.पा. प्रतिनिधि श्री रामलाल श्रेष्ठ	९८४९२२३९०८
२७	ने.क.पा. माओवादी प्रतिनिधि श्री महेन्द्र सुनार	९८४३९३२३०७
२८	ने.रे.सो. बूढानीलकण्ठ उपशाखा प्रतिनिधि श्री दिपक धिताल	९८४९३८५९२९
२९	ने.रे.सो. कपन उपशाखा प्रतिनिधि श्री पुष्कर चालिसे	९८४९२८४६०३
३०	नगर प्रहरी प्रमुख श्री रमेश खतिवडा	९८४९४८२५९४
३१	वातावरण शाखा प्रमुख श्री विनोद पाठक	९८४९५२५९६५
३२	विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख श्री दुर्गा कार्की	९८४३४२०४९९

अनुसूची ३४: बुढानीलकण्ठ नगरपालिकामा रहेका विद्यालयको नाम

सामुदायिक विद्यालयको नाम, ठेगाना तथा प्रधानाध्यापकको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्र.स	विद्यालयको नाम	ठेगाना वडागत रूपमा	प्रधानाध्यापकको नाम	प्रधानाध्यापक को फोन नं.	इमेल
1	Jaya Bhadra Kali Adharbhut Vidyalaya	1	Basudev Thapa	9841416131	bthapabhadrakali@gmail.com
2	Ganesh Ma V	2	Mim Kaji Shrestha	9841319159	mimkajis@yahoo.com

3	Atma Bikash Pra V	3	Dharmaraj Thapa	9849184685	atmabikash2045@gmail.com
4	Budhanilkantha Ma V	3	Dipak Karki	9851259026	dipakkarkisir@gmail.com
5	Shree Shreeram Basic School	4	Januka Dahal	9842065438	rajeshsir39@gmail.com
6	Madan Ashrit Adarsha Adharbhut Vidyalaya	4	Rajaram Bhandari	9841591551	rajarambhandari80@gmail.com
7	Pancha Kanya Ma V	5	Ram Lama	9849010950	panchakanya2037@gmail.com
8	Bal Bikash Samaj Adharbhut Vidhyalaya	5	Dhorje Tamang	9818641131	nefs89@hotmail.com
9	BhadraKali Prathamik Vidhyalaya	6	Shanta Budhathoki	9849336477	shantabudhathokir@gmail.com
10	Shree Mahankal Janajagrit Secondary School	8	Padam Bahadur Thapa Magar	9841343076	padam028.pt@gmail.com
11	Bal Uddhar Secondary School	10	Binod Pandit	9851147827	binodpandit2000@yahoo.com
12	Pathivara Basic School	10	Sagun Koirala	9849565230	sagunkoirala9841@gmail.com
13	Nepal Charter School	10	Narayan Khadka	9841202611	kdknrm12@gmail.com
14	Shree Yagyamati Ma V	11	Mukunda Budhathoki	9841857065	yagyamatischool@gmail.com
15	Gram Sikshya Mandir Ma V	11	Rudra Koirala	9851140354	gramshikshya2012@gmail.com
16	Jana Jagriti Ma V	11	Ram Kaji K.C	9841165927	janajagritisecondary@gmail.com
17	Bal Kumari Secondary School	12	Indra Bahadur Rai	9842777352	balkumaribasicschool77@gmail.com

18	Jana Uddhar Secondary School	13	Hare Ram Khatri	9841383839	hareramkhatri7@gmail.com
19	Naulin Ma V	13	Bishnu kaji Shrestha	9841682671	bishnushr45@gmail.com

संस्थागत विद्यालयको नाम तथा प्रिन्सिपलहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्र.स	विद्यालयको नाम	ठेगाना वडागत रुपमा	प्रधानाध्यापकको नाम	प्रधानाध्यापकको फोन नं.	इमेल
1	Aum School	1	Narad Prasad Bhandari	9851145064	sanjaynagarkoti11@gmail.com
2	St. Xavier's English Academy	1	Raj kumari shrestha	9851026328	rdpanta99@yahoo.com
3	Himalayan Happy Children Academy	1	Ram Kumar Rai	9841419208	nepalschool02@gmail.com
4	Jeevan Jyoti School	1	Joiakim Rai	9841302883	jeevanjyotishool777@gmail.com
5	Little lite Montessori School	1	Anjali Shrestha	9818157688	littlitemontessori@gmail.com
6	Diamond Ebs	2	Janak Malla Thakuri	9851136483	diamondemhsschool@gmail.com
7	Purple Turtle PreSchool	2	Sajita Risal	9851204196	purpleturtlebdk@gmail.com
8	Budhanilkantha Model Community Academy	2	Mohan Bhatta	9841663603	budhanilkanthamodel@gmail.com
9	Little Moon English Academy	2	Nirmala Lamichhane	9851150229	lmeacademy75@gmail.com
10	Victor Hugo Manjushree Vidyapith	2	Saru Khakurel	9841919349	sarukhakurel@gmail.com / vhmavi@gmail.com

11	Snowlands Ranag Light Of Education School	2	Pema Dolma Gurung (Yubaraj Rai)	9851230997	norchhokinvestment1@gmail.com
12	Sunrise Ebs	2	Bhim Prasad Acharya	9861452386	sunriseboardingschoolnepal@gmail.com
13	Pahilo Paila and Pre School	2	Jenifer Shrestha	9801032249	jennifersshrestha@gmail.com
14	Budhanilkantha Ashram School	3	Pushpa Raj Adhikari	9851195292	ashramschool1989@gmail.com
15	Bal Bikas Boarding High School	3	Mahesh Kumar Shrestha	9851222277	bal.bikas.school@gmail.com
16	Dhrubatar English School	3	J.s. Poudel	9851097126	dhrubataraschool@gmail.com
17	Himalaya Boarding School	3	Khem Raj Ghimire	9851132846	khemghimire21@gmail.com
18	Angels Home	3	Janak Thapa	9851084993	angels.home2013@gmail.com
19	Pinal Pre School	3	Sushma Aryal Adhikari	9841973301	pinalpreschool@gmail.com
20	Budhanilkantha Kindergarten (Euro Montessori)	3	Sumnima Rai	9851041465	eurokidsbudhanilkntha@outlook.com
21	Tiny tose Montessori School	3	Rama Dahal	9860342121	tinytose03preschool@gmail.com
22	Garden of Buds	3			
23	National Blooming Academy	4	Sharmila Kunwar	9841274936	jagatshekhardhakal@gmail.com
24	Nawa Gyanbhumi Boarding High School	4	Pradeep Kattel	9851174037	amritregmi98@gmail.com/

					pkpallav@yahoo.com
25	Three Star Academy	4	Janaki Shrestha	9841723145	tsa2070@hotmail.com
26	Hello Kids Academy	4	Parbati Karki	9849350224	rads1234@gmail.com
27	Rishikul Bidhya Niketan	4	Tek bahadur karki	9849644326	rads1234.rk@gmail.com
28	Mothers Castle School	4	Anjeeta Gautam	9841730603	mothercastle.mcs@gmail.com
29	Budhanilkantha Kids montesswori	4	Sumitra Adhikari	9861765270	gprasai29@gmail.com
30	Budha Nilkantha Aavashiya Ebs	5	Hom Nath Acharya	9851248873	principal@bnks.edu.np/office@bnks.edu.np
31	Bishnu Budanilkantha Ebs				संचालनमा नभएको
32	Shristi Gyan Secondary School	5	Bhuwan Khatri	9851162218	meninasdonepal@hotmail.com
33	Fusion Academy	5	Krishna Bhandari	9851200144	ksbhandari32@gmail.com
34	Mothers Lap Montessori School	5	Sunita Pandit	9841571467	motherslapktm@gmail.com
35	Palyul ling Daliki school	5	Pramila Khatri Pun	9841786544	pkhatripun@gmail.com
36	Tiny Corners Montessori School	5	Gitanjali Pradhan	9841754917	cornerstiny@gmail.com
37	Bhaktivedanta Pathshala	5	Madav Prasad Chalise	9846692080	bv.pathshala@gmail.com
38	Spark Educare	6	Binod Thapa	9851249329	thapadoninib@g

	Foundation				mail.com
39	Jb Memorial Ebs	6	Roshan Kumar Thapa	9851095652	jbschool6@gmail.com
40	Euro School	6	Shailaja Adhikari	9851054616	admin-officer@euroschool.edu.np
41	Imperial World School	6	Junita Karki	9841254105	principal.iwschool@gmail.com
42	Bhakti International Academy	6	Nawaraj Bhatta	9841707610	bhattachanabaraj444@gmail.com
43	Prime Pathsala	6	Dipak Thapa	9849417581	prime.pathshala1@gmail.com
44	Morgan International School	6	krishna Bhandari	9851173781	morganinternationalschool@gmail.com
45	Vaatsalya Pre School	6	Urbasi Bhattarai	9843243607	
46	St. Joseph's English Academy	7	Dambar Singh Kc	9841102311	sdrkc52@gmail.com
47	Trungram International Academy	7	Uttam Raj Thapa	9851018866	trungramacademy@gmail.com
48	Bhadrakali English Medium School	7	Anita Adhikari Thapa	9860339885	bemschool48@gmail.com
49	Gyan Chakshyu Ebs	7	Min Kumar Koirala	9851062722	surajpangeni55@gmail.com
50	Shristi Ebs	7	Sunil dhungana	9843107845	myshristischool@gmail.com
51	Manjari Secondary School	7	Tika Gautam	9843270800	manjary.glory@gmail.com

52	David RaJan Memorial English School	8	Amit Newar	9840459821	drschoo12013@g mail.com
53	Little Hands School	8	Sabita Manandhar	9841571698	schoollittlehands @gmail.com
54	Decasa International Montessori Pre School	8	Neeru Bhandari	9843801539	bhandarineeru1 @gmail.com
55	Amar Deep Ebs	8	Amar bhahadur Timalsina	9841210463	romishramesh@g mail.com
56	National United School	8	Shayara hamal	9851214953	nusnepal@gmail. com
57	Blossom Co-Ed Academy	8	Purnika Chettri	9849047831	sarinshrestha126 @gmail.com
58	Valley Public High School	8	Krishna Prasad Adhikari	9851044248	valleypublicscho ol2050@gmail.c om
59	Anita Milan International Academy	8	Shishir Adhikari	9841400647	adshishir@hotma il.com
60	Eurasian School	8	Kewal Bahadur Darjee	9860135723	kewalbinabi@gm ail.com
61	Muna Montessori Day Care	8	Mithila Adhikari	9842580753	mmontessori630 @gmail.com
62	ST. John's School	8	Rukesh Tamang	9801106250	schoolsaintjohns 1993@gmail.co m
63	BlueBerry DayCare and PreSchool	8	Nima DK Sherpa	9851230962	ngimadikee@gm ail.com
64	Jagnath Montesswori	8	Kopila shah	9849286416	

65	Manoram Pre School	9	samjhana kc	9851010761	samukcthapa@gmail.com
66	Rising Star Boarding School	9	krishna bohora	9851226918	boharakrishna@yahoo.com
67	Sypres Public School	9	Shashi Kc	9851029449	sypres2000@gmail.com
68	Brain Land Academy	9	Paras Mani Dahal	9851116130	dahalprashant01@gmail.com/brainlandacademy001@yahoo.com
69	Neighborhood Ebs	9	Madhav raj Shiwakoti	9851095578	mrsiwakoti@hotmail.com
70	Lumbini Beginners Academy	9	arun pradhan	9841922460	lumbinischool075@gmail.com
71	Saint Devi's Academy English School	9	rajesh dhakal	9841467974	sda4015078@gmail.com
72	National Ideal Boarding High School	9	Dev Narayan Mahato	9841275334	nibs.college123@gmail.com/dnmahato81@gmail.com
73	Bigyan English Boarding High School	9	Anil Khatri	9843719194	khatriani18@gmail.com
74	Kaasthamandap Vidhyalaya	9	Shiba Thapa	9841422092	infokv@gmail.com
75	Loyalty Academy	9	Yogesh Chandra Bikram Sambahamph a	9815973276	loyaltyacademy2060@gmail.com
76	Baalaark Ebs	10	Rukmani Timalsina	9851097273	ruku_timalsina@hotmail.com

77	Happy Kids Montessori Home	10	krishna bohara	9851226918	happykidsm@gmail.com
78	Brainy Kids Pre School	10	Anshu Lama	9843330469	brainykidspreschool1174@gmail.com
79	Future Star Montessori Home	10	Lil Gurung	9813903999	futurestarmontessoriktm@gmail.com
80	Motherhood Child Care Centre	10	Muna pandey thapa	9841108313	salonithapa1111@gmail.com
81	Life Skills School	10	Shanta Khadka	9841510250	shantakhadka@gmail.com
82	Daffodil Boarding School	10	Ashok Shrestha	9841701607	daffodil2065@yahoo.com
83	Yuyutshu English School	10	Baburam Bhattra	9841265232	yes2053@yahoo.com
84	Reliance International Academy	10	Khem Lal Bhusal	9851079568	info.ria.edu@gmail.com
85	Reliance Co-ed School	10	Dasharath Gyawali	9841294973	panchakanya2@gmail.com
86	Mount Everest Ebs	10	Ganga Chimariya	9841466471	schoolmounteverest@gmail.com
87	Trinetra Vidya Niketan	10	Lekh Jung Khatri	9851279884	lekhjank@gmail.com
88	Bibhuti Pragma Niketan	10	Bhisma Dhakal	9851205566	dhakalbhismaraj@gmail.com
89	Selestiyal Homes Ebs	10	Suvash Thapaliya	9860907502	celestialhome052@gmail.com
90	Jugal English Medium School	10	Bibek Binayee	9841446544	jugal.eng.me.school@gmail.com

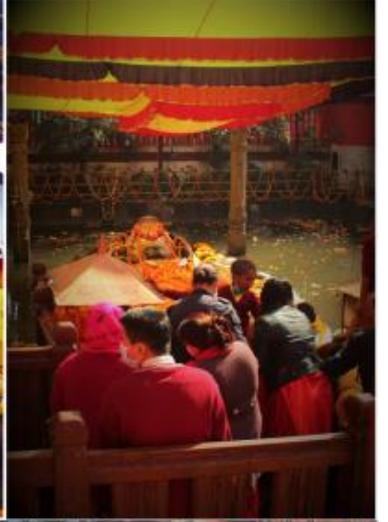
91	Mandu Academy	10	Nirmal Pokharel	9841116896	nirmal_pokhrel@yahoo.com
92	Tirupati English Boarding High School	10	Tenjee Bhotia	9869322236	tirupatischool123@gmail.com
93	Princeton Academy	10	Sudip Kafley	9841766782	princeton_school01@hotmail.com
94	Fairy Land International School	10	Bishnu Chandra Adhikari	9851095035	fairylandinternationalschool@gmail.com
95	Reliance Public School	10	Basanta Lamichhane	9851018963	info.rps.school@gmail.com
96	Reliance Kids Home	10	Nandu Prasad koiree	9851034341	ria.edu.kapan@gmail.com
97	Joseph High School	10	Surya Bahadur Adhikari	9851059219	hamrojoseph@yahoo.com/surya59219@gmail.com
98	New Milinium School	11	Samiksha Neupane	9847316522	info@nma.edu.np
99	Gyan Prakash Academy	11	Murari Chalise	9851166937	gyan2062@gmail.com
100	Batika Montessori	11	Chhaya Aryal	9841698077	chhayadahal@gmail.com
101	Mount Kailash Awasiya Ma.Vi.	11	Rajshwar Tiwari	9851111834	mountkailashktm@gmail.com
102	Dikshalaya Nepal Foundation	11	Durga Prasad Dahal	9849225238	dikshalayanepal@gmail.com/dahaldrp@gmail.com
103	Sharada Academy	11	Jhabi Rai	9843315306	jhabirai123@gmail.com
104	Manjughoksha	11	Dhoomsang	9841422072	bhoomsang@gm

	Academy		ngodup		ail.com
105	Samten Memorial Ebs	11	Govinda Dhami	9851248930	
106	Children of Kapan	11	Yangi Sherpa	9851074952	childrenofkapan @gmail.com
107	Happy Kids Kindergarten	12	Sita Nagarkoti	9843594449	happykidsm@gm ail.com
108	Tri Jyoti Ebs	12	Bhola Prasad Poudyal	9851017220	trijyotischool@g mail.com
109	Little Moon High School	12	Shambhu Prasad Adhikari	9851104500	littlemoon2077@ gmail.com
110	Prashanti Shikshya Sadhan	12	Samir Bastola	9851035860	samir331990@g mail.com
111	Pioneer Public School	12	Susmita Mainali	9841151723	pioneerintpubsch ool@gmail.com
112	Moonlight School	12	Subas koirala	9841865959	subaskoirala1@h otmail.com
113	Bodhi Sadan Secondary School	12	Mahesh Kumar Poudyal	9841225793	bodhisadan@gm ail.com
114	Nava Manjushree Secondary School	12	Rishi Nath Adhikari	9851278100	navamanjushree0 1@gmail.com
115	Pushpal Memorial Secondary School	12	Narayan Babu Timsina	9851009394	rr4968805@gmai l.com
116	Ghataraj Memorial School	12	Dr. Rajesh Raj Bhattarai	9841314657	budhailkantha14 @gmal.com
117	Sital Batika Pre School	12	Sital Thapa	9841801389	tapibasnet@gmai l.com

118	Harmony Kids School	13	Laxmi Thapa	9841417836	hbshrestha15@gmail.com
119	Peak Point Academy	13	Binaya Shrestha	9851015209	peakpoint2060@gmail.com
120	Shishu Milan English School	13	Budha Golay	9841660714	shishu2049@gmail.com
121	Nawapur Children Home English Medium School	13	Ishwor kc	9843253274	penpublics070@gmail.com
122	Vedvyas Bidhyashram Boarding School	13	Bijay Neupane	9851233335	vedvyasboarding school@gmail.com

धार्मिक विद्यालयको नाम

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number
1	Budhanilkantha Mahila Vidyalaya	3	Fibrani Sherpa	9813531292
2	Budhanilkantha Bed Bidhyashram (Dharmik)	3	prakash rupakheti	9841203729
3	Shree Arya Asanga Buddhist Secondary School (Dharmik)	11	Tashi Thundu Sherpa	9810180400
4	Gram Sikshya Mandir Ma Vi Open School	11	Rudra Koirala	9851140354

बुढानीलकण्ठ मन्दिर परिसर अन्तर्गत हरिबोधनी एकादशी मेलामा पुजा गर्दै तीर्थालु भक्तजनहरू

निर्माण सम्पन्न धोबिखोला करिडोर

विष्णुमती नदी

विष्णुमती झरना

विष्णुद्वार

बागद्वार

नौलिन भद्रकाली

कपन बंगलामुखी मन्दिर

जाम्बेन विजय स्तुपा

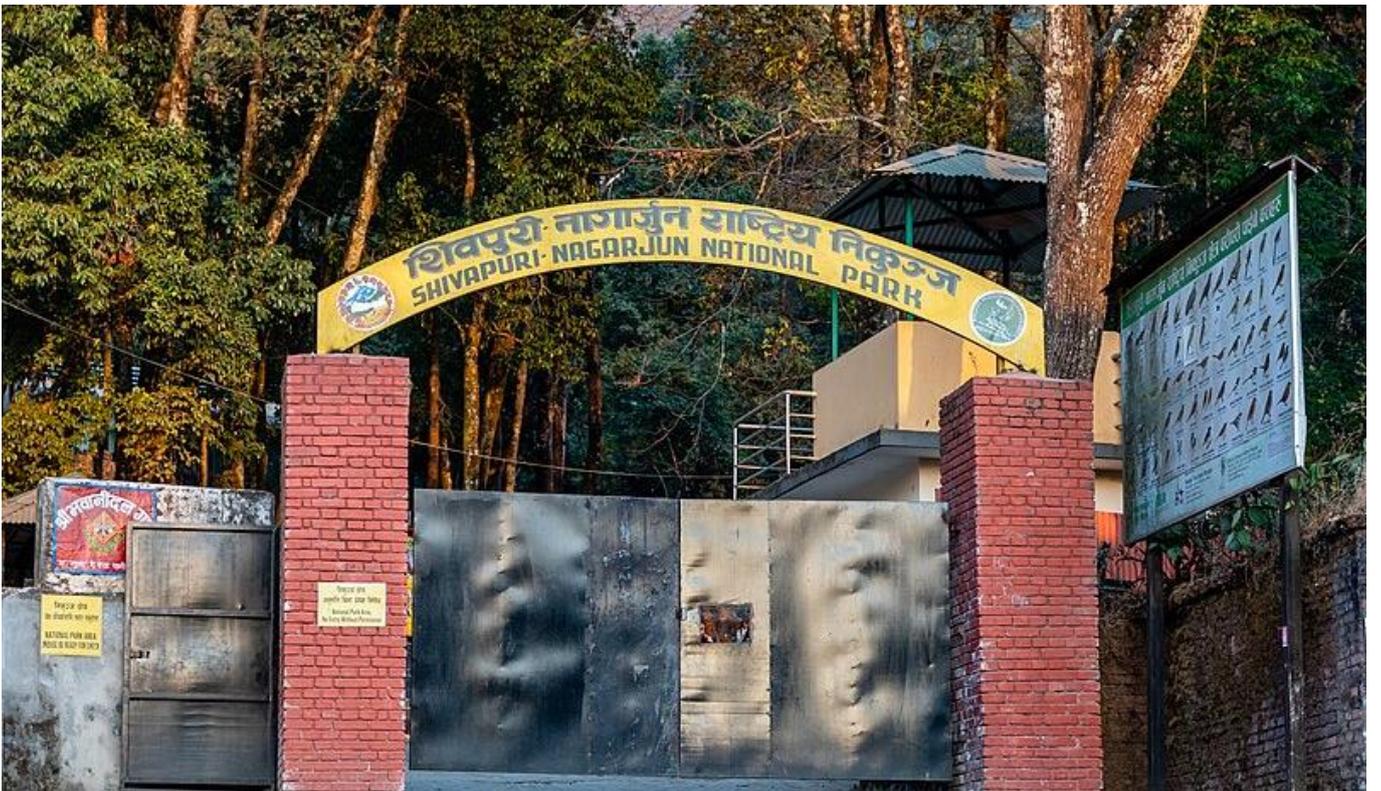
नागी गुम्बा

जगडोल गुम्बा

शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्ज

कपन गुम्बा

स्थानीय कला, संस्कृति

References:

१. <https://censusnepal.cbs.gov.np/results>
२. नगर पार्श्वचित्र, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, २०७५
३. शैक्षिक दर्पण, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, २०८०
४. नगर सहकारी दर्पण, बुढानीलकण्ठ नगरपालिका, २०८०
५. बुढानीलकण्ठ नगरपालिकासँग सम्बन्धित लेख रचनाहरु